

Årsredovisning 2009

”
Vi möter framtiden
tillsammans med
våra kunder. Förra
året tog miljontals
nya och befintliga
kunder del av
Nordeas rådgivning
och tjänster

Innehåll

Nordea i korthet

Starkt resultat 2009 – Nordea redo för välavvägd tillväxt och trygg navigering	1
VD-ord	6
Välavvägd tillväxt – vägen framåt	8

Affärsutveckling 2009 och marknadsposition

Kundområden och -segment	13
Produktområden och -grupper	24
Group Operations	30
Medarbetarna gör Nordea ännu bättre	32
Företagets samhällsansvar	35
Nordeaaktien och aktieägarna	37

Förvaltningsberättelse

Finansiell översikt 2009	40
Kund- och produktområdesresultat	45
Risk-, likviditets- och kapitalhantering, Nya regelverk	48
Corporate Governance	61
Ersättningar	66

Finansiella rapporter

Resultaträkning	72
Rapport över totalresultat	73
Balansräkning	74
Rapport över förändringar i eget kapital	75
Kassaflödesanalys	77
Kvartalsvis utveckling	79
Femårsöversikt, Definitioner och begrepp	80
Noter till redovisningen	83
Förslag till vinstdisposition	159
Revisionsberättelse	160

Organisation

Koncernstruktur	161
Styrelse	162
Koncernledning	164
Nordeas organisation	165
Kreditbetyg	165

Bolagsstyrningsrapport 2009
Årsstämma 2010
Finansiell kalender

”

Vi redovisar ett starkt resultat för 2009, trots finanskrisen, med rekordhöga intäkter och det bästa riskjusterade resultatet någonsin. Nordea har befast sin ställning ytterligare och står stark med visionen att bli en "great European bank".

Christian Clausen
vd och koncernchef

Stark affärsutveckling och fler kunder under 2009

"Nordea finns där när människors liv förändras. Förra året hjälpte Nordea många människor att skaffa ny bostad. Bolånen till privatkunder fortsatte att öka, upp 14 procent 2009".

sid 13

Denna årsredovisning innehåller förutsägelser som avspeglar ledningens syn i skrivande stund på vissa framtida händelser och på potentiellt finansiellt resultat. Även om Nordea bedömer att förutsägelserna grundar sig på rimliga förväntningar kan inga garantier ges för att förväntningarna visar sig korrekta. Utfallet kan alltså avvika markant från förutsägelserna, till följd av en rad faktorer såsom: (i) den makroekonomiska utvecklingen, (ii) förändringar i konkurrensförutsättningarna, (iii) förändringar i räntenivån och valutakurser. Denna rapport ska inte tolkas som att Nordea åtagit sig att revidera dessa förutsägelser utöver vad som krävs av gällande lag eller börsbestämmelser, om och när omständigheter uppstår som medför förändringar jämfört med tidpunkten när förutsägelserna gjordes.

Starkt resultat 2009 – Nordea redo för välavvägd tillväxt och trygg navigering

Nordea är den största finanskoncernen i Norden och Östersjöregionen, med ett börsvärde på cirka 29 md euro, en balansomslutning på 508 md euro och en primärkapitalrelation på 11,4 procent. Nordea är den största kapitalförvaltaren i regionen med 158 md euro i förvaltad kapital.

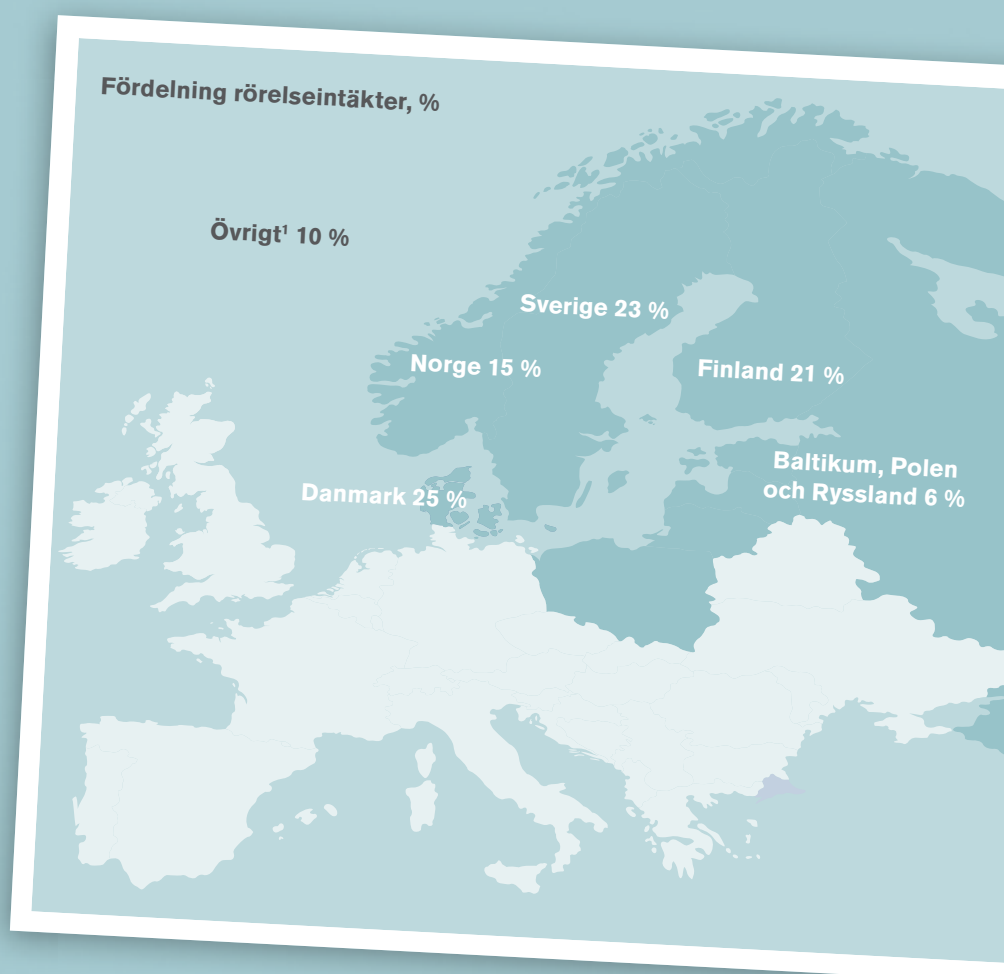
Nordea – med ett stabilt utgångsläge

19,6 md euro i primärkapital
Primärkapitalrelation
11,4 procent exkl
övergångsregler

10,3 % kärnprimärkapital-
relation, exkl
övergångsregler

1 400 Ett väl utbyggt
distributionsnät
med 1 400 kontor

10 milj. privatkunder och
700 000 aktiva
företagskunder

1) Shipping, Oil Services & International, International Private Banking och koncernfunktioner.

Stark utveckling trots finanskrisen

Nordea – med ett stabilt utgångsläge

Nordea är en fullservicebank med en ledande ställning inom såväl Corporate Merchant Banking som retail och private banking. Nordea är också Nordens största liv- och pensionsbolag. Med cirka 1 400 kontor, kundcenter i alla nordiska länder och en mycket konkurrenskraftig e-bankverksamhet har Nordea också det största distributionsnätet i Norden och Östersjöregionen. Här ingår mer än 270 kontor på fem nya europeiska marknader, nämligen Ryssland, Polen, Litauen, Lettland och Estland.

Nordea har den största kundbasen bland de nordiska finanskoncernerna med cirka 10 miljoner kunder i Norden och på de nya europeiska marknaderna, varav 7,5 miljoner är privatkunder som ingår i fördelsprogrammet och 0,7 miljoner är aktiva företagskunder.

Strategi för välavvägd tillväxt och initiativ för 2010 till 2012

Från 2010 kommer Nordea att följa en strategi för välavvägd tillväxt för att ta vara på den starka kundverksamheten och bankens starka ställning. Det ekonomiska läget har förbättrats men är alltjämt osäkert och därför ska Nordea gå försiktigt fram med särskilt fokus på att hantera kreditriskerna och de nya kapital- och likviditetsreglerna. Strategin för välavvägd tillväxt är en naturlig fortsättning på den satsning som Nordea gjorde 2007 genom lanseringen av visionen Great Nordea och nio koncerninitiativ för lönsam organisk tillväxt.

Nu sjösätts en rad nya initiativ som ska ge tillväxt, högre effektivitet och stärka grunden. Nordea kan också dra nytta av de verksamhetsmässiga och ekonomiska erfarenheterna från initiativen från 2007 och fastställa prioriteringen och omfattningen samt planera genomförandet av koncerninitiativen mer detaljerat. Tillväxtinitiativen omfattar större delen av Nordeas verksamhet, både i Norden och i Polen. Effektivitetsprogrammen bygger på leanmodellen och berör IT i första hand. Programmen ska sänka produktionskostnaderna och minska dels den operativa risken och dels risken att verksamheten inte bedrivs i enlighet med gällande lagar och bestämmelser. Ett annat mål är att ta fram mer kostnadseffektiva produktplattformar för kort, betalningar och likviditetshantering samt inom Markets där förändringar i branschens infrastruktur och regelverk ställer nya krav på våra tekniska system.

Nordeas strategiska målbild är att följa en strategi för välavvägd tillväxt och att bli den bästa relationsbanken på de marknader där vi verkar med en gemensam verksamhetsmodell som grund.

På god väg mot de finansiella målen

Nordeas totalavkastning var 78,6 procent 2009, vilket gjorde Nordea till nummer sju bland bankerna i den europeiska jämförelsegruppen. Sedan 2000 har Nordea en ackumulerad totalavkastning på 178 procent, och här är

Nordea nummer tre i jämförelsegruppen. Avkastningen på eget kapital var 11,3 procent 2009. Sedan 2006 är Nordeas långsiktiga mål att fördubbla det riskjusterade resultatet på sju år. 2009 ökade det riskjusterade resultatet med 22 procent.

Starkt framåt för verksamheten 2009

– kundstocken växte

Nordeas verksamhet gick fortsatt starkt framåt under 2009. Tonvikten låg på att ytterligare förbättra relationerna med kärnkunderna och även på att locka nya kunder. Antalet förmånskunder steg med 154 000 och antalet private banking-kunder steg med 4 000.

12 000 Antal nya förmånskunder per månad

Kapitalposition och reviderad kapitalpolicy

Nordea har en stark kapitalposition, med 19,6 md euro i primärkapital, varav 17,8 md euro var kärnprimärkapital. Primärkapitalrelationen före övergångsregler uppgick vid utgången av 2009 till 11,4 procent och kärnprimärkapitalrelationen var 10,3 procent (exklusive hybridkapital).

Målet för primärkapitalrelationen över en konjunkturcykel är 9 procent och målet för kapitaltäckningsgraden är 11,5 procent.

I februari 2009 tillkännagav Nordea en nyemission, som i kombination med en sänkt utdelning för 2008 stärkte koncernens kärnprimärkapital med 3 md euro.

Solid likviditet och upplåningsposition

Den kortsiktiga likviditetsrisken hölls på en måttlig nivå under hela 2009, och andelen långfristig upplåning ökade till 66 procent av den institutionella upplåningen. Nordeas likviditetsreserv uppgick under året till 35–59 md euro, vilket speglar koncernens konservativa inställning till likviditetsrisk.

Trots de stora svårigheter som drabbade finansbranschen under 2009 visade Nordea fortsatt styrka i sin upplåningsverksamhet och lyckades anskaffa kapital till konkurrenskraftiga priser. Nordea gynnas av sin ställning som välrenommerad bank med kreditbetyget AA– samt sin försiktiga likviditetshantering och affärsprofil. Nordea har också en väl diversifierad och stark finansieringsbas med en stabil inlåning från privatkunder och tillgång till två stora hemmamarknader för säkerställda obligationer.

Väl diversifierad kreditportfölj

Nordea går sedan länge in för en konsekvent och försiktig hantering av kreditrisker. Nordea har fastställt sin riskvilighet med avseende på kreditrisk till förväntade kreditförluster motsvarande 25 punkter över en konjunkturcykel. De genomsnittliga kreditförlusterna under de senaste åren ligger under denna nivå. Koncernens kredit-

policy och beslutsstruktur säkerställer att kreditrisklimer för kunder och kundgrupper fastställs på rätt beslutsnivå i koncernen.

Kreditkvaliteten försämrades något under 2009, främst på företagssidan. De sänkta kreditbetygen fick de riskvägda tillgångarna att öka med cirka 6,9 procent under 2009. Kreditförlusterna uppgick till 1 486 mn euro, vilket motsvarar en kreditförlustrelation på 54 punkter. Osäkra lånefordringar brutto ökade till 4 102 mn euro eller 135 punkter av den samlade utlåningen. 54 procent av dessa utgjordes av lån där kunderna fortfarande betalar. Reserveringskvoten var 53 procent.

Resultatet 2009 i korthet

Intäkterna ökade med 11 procent till 9 073 mn euro, och resultat före kreditförluster steg med 18 procent till 4 561 mn euro. Trots finanskris och lågkonjunktur i världsekonomin redovisar Nordea återigen ett starkt resultat.

11% Ökning i intäkterna

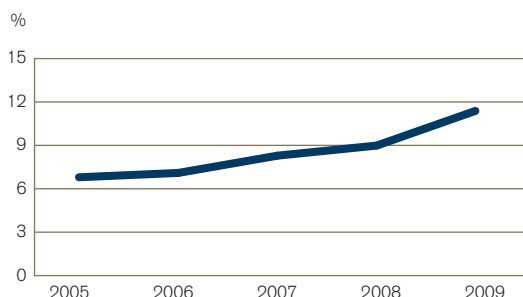
Räntenettet fortsatte att stiga tack vare volymtillväxt i kombination med utlåningsmarginaler som ökade till följd av ny prissättning på kreditrisk. Tack vare sin starka ställning kunde Nordea fortsätta göra affärer med kärnkunderna och möta kundernas efterfrågan trots finanskrisen.

Kostnaderna steg med 4 procent jämfört med 2008, vilket var en väntad ökningstakt.

Resultat före kreditförluster ökade med 18 procent medan rörelseresultatet minskade med 9 procent till 3 075 mn euro till följd av högre kreditförluster. Riskjusterat resultat ökade med 22 procent till 2 786 mn euro.

22% Ökning i riskjusterat resultat

Kapitalposition, primärkapitalrelation exklusive övergångsregler

Nya kapital- och likviditetsregler

I december 2009 publicerade Baselkommittén för banktillsyn ett förslag till nytt regelverk ("Basel III") för att stärka de internationella reglerna för kapital- och likviditetshandtering.

Nordea är väl förberedd på nya kapitalregler, med en av de starkaste kärnprimärkapitalrelationerna i Europa, en stor andel primärkapital i kapitalbasen, stabil likviditetsreserv, väldiversifierad upplåning och ett högt anseende på upplåningsmarknaden samt en stor andel långfristiga skulder.

Utsikter 2010

Nordea bedömer att den ekonomiska återhämtningen fortsätter under 2010, men utvecklingen är fortfarande osäker. Utifrån denna bedömning samt bankens starka utgångsläge och den starka affärsutvecklingen i kundverksamheten kommer Nordea att följa en strategi för välavvägd tillväxt med noggrann balansering mellan möjligheter och risker, och investera i framtiden genom en rad tillväxt- och effektivitetshöjande initiativ. Koncerninitiativen förväntas netto inte påverka resultatet för 2010.

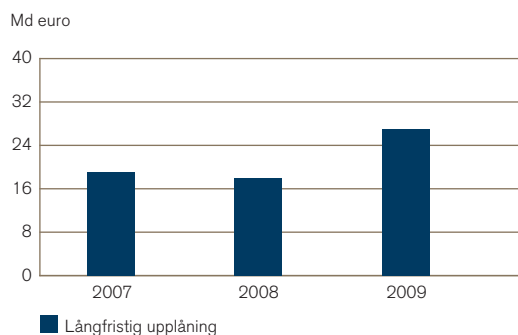
Kostnadsökningen under 2010 väntas hamna på ungefär samma nivå som 2009, inklusive effekterna från tillväxt- och effektivitetsinitiativen.

Nordea bedömer att riskjusterat resultat blir lägre 2010 än 2009, till följd av lägre intäkter inom Group Treasury och Markets.

Kreditkvaliteten fortsätter att stabiliseras, i takt med den ekonomiska återhämtningen. Kreditförlusterna kan emellertid ligga kvar på en hög nivå också under 2010, då det är svårt att säga när de ska börja minska.

Nordea räknar med att den effektiva skattesatsen blir cirka 26 procent.

Upplåningskapacitet: ny och utökad långfristig upplåning (exklusive danska säkerställda obligationer)

Viktiga händelser 2009

Första kvartalet

Tidskriften Global Finance tilldelar Nordea Trade Finance priset "Best Trade Finance Providers" i Finland och Danmark.

Tidskriften Euromoney tilldelar Nordea pris som bästa leverantör av private banking-tjänster i Norden, och även i Danmark och Finland. I Sverige hamnar Nordea på andra plats (upp från fjärde plats i fjol) och i Norge på fjärde plats (upp från femte plats).

Vid en extra bolagsstämma godkänns Nordeas nyemission, som ska stärka kärnprimärkapitalet med 2,5 md euro.

Nordea publicerar sin första Corporate Social Responsibility-rapport 2008, på nordea.com. Nordea deltar i Earth Hour, Världsnaturfondens världsomfattande initiativ mot klimatförändring.

Nordea Bank Polska utses till "Leader of Polish Business", och det är framför allt bankens höga lönsamhet, moderna produkter och jobbskapande investeringar som omnämns.

Andra kvartalet

I en rapport från Greenwich Associates får kvaliteten på Nordeas service högsta betyg av de nordiska storföretagen, och rapporten visar att Nordea har störst andel i Norden av valuta- och räntederivatmarknaderna.

Nordea lanserar tjänsten ePiggy i Finland, en ny sparform som redan erbjuds i övriga Norden.

En ny undersökning om kundservice hos de 20 viktigaste aktörerna inom private banking i Europa visar att Nordea är bäst på att skapa positiva kundupplevelser.

Tredje kvartalet

Nordea vinner fyra priser i Euromoneys årliga tävling för världens främsta banker: Bästa regionala banken i Norden och Baltikum (för tredje året i rad), Bästa värdepappersföretag ("equity house") i Norden och Baltikum, Bästa bank i Finland och Bästa investmentbank i Danmark.

Nordea tecknar avtal om att köpa den sunda delen av Fionia Bank och stärker sin marknadsposition i Danmark.

Nordeas ryska dotterföretag, JSB Orgresbank, byter namn till OJSC Nordea Bank och använder fullt ut Nordeas varumärke, som blir synligt på omkring 50 kontor.

Fjärde kvartalet

Nordea lanserar tjänsten Nordea Aktiekurser som ger kunderna den snabbaste och enklaste åtkomsten till nordisk börsinformation via mobiltelefonen.

Tidskriften Euromoney tilldelar Nordea två priser efter sin årliga cash management-undersökning: Bästa cash manager i Norden och Baltikum, och i Sverige.

Tidskriften The Banker, som ingår i Financial Times Group, tilldelar Nordea priset "Bank of the Year 2009" i Finland, Danmark och Norge.

Varje sekund, varje dag under 2009 loggade i genomsnitt 10 privatkunder in på Nordeas Internetbank.

”

Vi växer med våra kunder.

Förra året beviljade Nordea finansiering till många både befintliga och nya företagskunder.

Finansiella nyckeltal

Volymer, nyckeluppgifter	2009	2008	Förändr., %	2007
Summa rörelseintäkter, mn euro	9 073	8 200	11	7 886
Summa rörelsekostnader, mn euro	-4 512	-4 338	4	-4 066
Resultat före kreditförluster, netto, mn euro	4 561	3 862	18	3 820
Kreditförluster, netto, mn euro	-1 486	-466		60
Årets resultat, mn euro	2 318	2 672	-13	3 130
Utlåning till allmänheten, md euro	282,4	265,1	7	244,7
In- och upplåning från allmänheten, md euro	153,6	148,6	3	142,3
varav sparkonton	47,8	45,5	5	40,8
Kapital under förvaltning, md euro	158,1	125,6	26	157,1
Försäkringstekniska avsättningar, livförsäkring, md euro	32,2	28,3	14	32,1
Eget kapital, md euro	22,4	17,8	26	17,2
Summa tillgångar, md euro	507,5	474,1	7	389,1

Nyckeltal	2009	2008	2007
Resultat per aktie efter utspädning ² , euro	0,60	0,79	0,93
Aktiekurs ^{2,3} , euro	7,10	3,90	8,90
Totalavkastning, %	78,6	-46,9	6,4
Föreslagen/verkställd utdelning per aktie, euro	0,25	0,20	0,50
Eget kapital per aktie ^{2,3} , euro	5,56	5,29	5,09
Potentiellt antal utestående aktier ³ , miljoner	4 037	2 600	2 597
Avkastning på eget kapital, %	11,3	15,3	19,7
K/I-tal, %	50	53	52
Kärnprimärkapitalrelation, exkl övergångsregler ³ , %	10,3	8,5	—
Primärkapitalrelation, exkl övergångsregler ³ , %	11,4	9,3	8,3
Kapitaltäckningsgrad, exkl övergångsregler ³ , %	13,4	12,1	10,9
Kärnprimärkapitalrelation ^{1,3} , %	9,3	6,7	—
Primärkapitalrelation ^{1,3} , %	10,2	7,4	7,0
Kapitaltäckningsgrad ^{1,3} , %	11,9	9,5	9,1
Primärkapital ³ , mn euro	19 577	15 760	14 230
Riskvägda tillgångar ^{1,3} , md euro	192	213	205
Antal anställda (omräknat till heltidstjänster) ³	33 347	34 008	31 721
Riskjusterat resultat ⁴ , mn euro	2 786	2 279	2 239
Economic capital, md euro	13,5	11,8	10,2
EPS, riskjusterad ^{2,4} , euro	0,72	0,68	0,67
RAROCAR ⁴ , %	20,6	19,3	21,9
MCEV, mn euro	3 244	2 624	3 189

1) Inkl. övergångsregler.

2) Tidigare år omräknade på grund av nyemissionen, se vidare Not 1 sektion 2.

3) Vid årets slut.

4) Riskjusterat resultat för tidigare år omräknade, relaterat till godkännandet av IRK-modellen och påföljande modelljusteringar.

VD-ord

Nordeas robusta affärsmodell, kundinriktade värderingar och engagerade människor genererar starka resultat mitt i en allvarlig finansiell kris och lågkonjunktur.

Bästa aktieägare

2009 blev ett utmanande år för hela finansbranschen och för många av våra kunder.

Finanskrisens negativa inverkan på kreditmarginalerna och aktiemarknaderna fortsatte fram till våren 2009, och bidrog till den värsta globala lågkonjunkturen sedan andra världskriget. Raset i produktion och världshandel ledde till konkurser och kassaflydesproblem för många av våra företagskunder, och till arbetslöshet och oro bland privatkunderna. Finans- och penningpolitiska åtgärder i en hittills aldrig skådad skala bidrog till att återställa den finansiella stabiliteten och i viss mån ingjuta nytt förtroende i den reala ekonomin. Men trots de positiva tecknen vet vi inte hur starkt uppsvinget blir eller hur det kommer att se ut.

Nordea drabbades av finanskrisen, men i lägre grad än många andra banker. Vi var väl förberedda och organiserade, agerade proaktivt och lyckades begränsa förlusterna. På basen av våra starka kundinriktade värderingar placerade vi oss närmare kunderna och hjälpte dem att hitta lösningar i ett svårt marknads läge, och stärkte därigenom vårt renommé och varumärke.

”Mitt på vägen”

På grund av den extremt osäkra finansiella och ekonomiska utvecklingen valde Nordea i slutet av 2008 en ”mitt på vägen”-inriktning i verkställandet av strategin för organisk tillväxt.

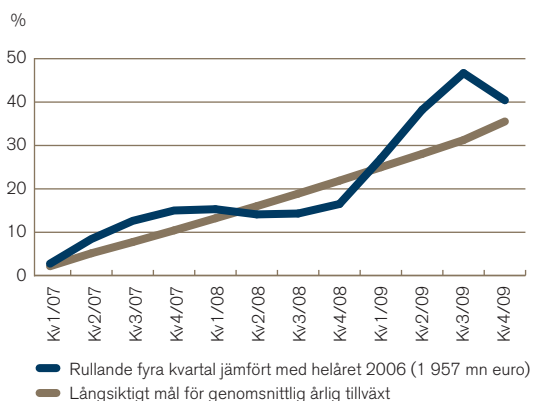
Inför 2009 drog vi ner på kapaciteten och inledde en anpassning av organisationens storlek. Vi ökade takten i de pågående effektiviseringsåtgärderna för att frigöra resurser. Detta ledde till att vårt K/I-tal sjönk med 3 procentenheter till 50 procent, den lägsta nivån någonsin. Antalet anställda minskade med 3 procent netto under året, exklusive Fionia Bank. Samtidigt anställde Nordea 1 675 nya medarbetare för att driva kundaktiviteter och kombinera effektivitetsvinster med nya kompetenser och perspektiv i organisationen.

För att motverka effekten av den finansiella turbulensen och lågkonjunkturen planerade vi noga användningen av kapital och stramade åt kontrollen över tillväxten i riskvägda tillgångar under året. Vi minskade eller upphörde med investeringar på marknader och sektorer där risken var extra hög, däribland på de nya europeiska marknaderna, och skärpte våra kreditprocesser. Det hårda arbetet och engagemanget i hela Nordea med att genomföra strategin, tillsammans med vår väl diversifierade kreditportfölj, solida kreditkultur och långa erfarenhet, har hållit kreditförlusterna nere på 54 punkter under 2009 – väl i linje med våra förväntningar om 25 punkter under en hel konjunkturcykel.

En stark kapitalbas utgjorde grunden för vår stabilitet under 2009. Vi valde att stärka kapitalbasen genom en nyemission på 2,5 miljarder euro till marknadsvillkor, och sänkte utdelningen med motsvarande 0,5 miljarder euro. Till följd av dessa åtgärder, och inklusive balanserade vinstmedel, stärktes vår kapitalbas. Kärnprimärkapitalrelationen ökade till 10,3 procent, vilket väl överstiger de externa kapitalkraven och vårt mål på 9 procent, och är i nivå med de bäst kapitaliserade europeiska konkurrenterna.

Vår stabilitet och fokus på att bygga starka relationer lockade nya kunder under hela året. Antalet private banking- och förmånskunder ökade med 4 respektive 6 procent 2009. Antalet 360-gradersmöten där vi tar ett helhetsgrepp på kundens finansiella och ekonomiska situation blev rekordhögt. Nordeas andel av marknaden för utlä-

Målet för långsiktigt riskjusterat resultat närmar sig snabbare än väntat

Totalavkastning bland de fem främsta av jämförbara europeiska finansinstitut 2007-2009

ning till nordiska privatkunder ökade, och fonderna kunde återigen redovisa ett starkt nettoinflöde.

Strategin att bygga husbanksrelationer med företagskunderna har mött uppskattning och varit lönsam för banken. Intäkterna från produkter och tjänster till företag steg med 8 procent. I synnerhet riskhanteringsprodukter och kapitalmarknadstransaktioner bidrog starkt till resultatet. Vi har skaffat oss en ledande ställning inom euroobligations- och aktiekapitalmarknadstransaktioner för nordiska företag.

Vad gäller kundnöjdhet bland nordiska privat- och företagskunder tillsammans har vi ökat gapet gentemot konkurrenterna med hela 4,5 poäng sedan 2007.

Jag är stolt över att Nordea har stärkt sin marknadsställning och hållit sig i linje med sina långsiktiga finansiella mål under denna utmanande period. Intäkterna steg med 11 procent 2009, och det riskjusterade resultatet med 22 procent, vilket innebär att vi ligger över nivån för att nå det långsiktiga målet. Sedan lanseringen av vår tillväxtstrategi för tre år sedan har vi varit en av de fem främsta i den europeiska jämförelsegruppen sett till totalavkastning. 2009 var vi strax under de fem främsta.

Reglering och omprövning av affärsmodeller

När man ser tillbaka på finanskrisen tycks de problemtyngda bankernas största svaghet ha varit nivån på kapital och likviditet, samt finansieringsstrukturen.

Internationella och nationella myndigheter håller på att utarbeta nya regelverk för att förebygga finanskriser. De nya reglerna förmodas innehålla åtgärder som rör likviditetsrisk, kapitaltäckning och ersättningsprinciper.

De väntas medföra högre kapitalkrav och finansieringskostnader, vilket kommer att speglas i bankernas prissättning mot kund.

Många banker blir tvungna att ändra sina affärsmodeller för att behålla stabilitet och lönsamhet när de nya reglerna träder i kraft. Det som blir avgörande är diversifiering, öppenhet, starka kundrelationer och effektiv hantering av risker, upplåning och kapital.

Nordea är väl förberedd på de väntade regelförändringarna i fråga om likviditetsriskmått och kapitalkrav, och har en robust affärsmodell, vilket visas av den stabila utvecklingen i vårt rörelseresultat under finanskrisen.

”Trygg navigering” och välavvägd tillväxt

2010 går Nordea vidare på vägen mot ”great”. Vi har ett starkt utgångsläge sett till intäkstillväxt, finansiering och kapital. Därför höjer vi nu ambitionsnivån, från en vision om att vara en ledande nordisk bank till att bli en ”great European bank”.

Resan som ska göra oss ”great” kännetecknas av välavvägd tillväxt, där vi noggrant väger risker mot möjligheter. Vi ska inte sträva mot vår vision och våra mål utan att ta hänsyn till kostnader eller risker. Vi ska frigöra resurser för att betjäna kunderna ännu bättre till låga kostnader. Vi ska ha en risknivå som gör att vi kan hantera varje kreditförlust, på ett sätt som slår vakt om vårt starka varumärke och vår marknadsposition. Och vi ska bibehålla vårt AA-

kreditbetyg genom en rimlig nivå på risk, kapital och finansiering.

Nordeas grundläggande tillväxtstrategi ligger fast. Den kommer att fokusera på relationen till våra kunder. Vi ska frigöra resurser som kan användas till att stödja tillväxt, finansiera investeringar i våra tekniska grundsystem och säkra att vi kan efterleva de nya regelverken.

”Great Nordea” är inte bara en vision och hårda finansiella fakta. Det är lika viktigt hur vi når våra resultat, hur vi interagerar med kunderna, hur vi samarbetar i team, och hur vi coachar och utvecklar våra medarbetare – det vill säga, hur vi lever upp till värderingarna.

Jag vill tacka alla medarbetare för deras stora insatser och djupa engagemang, alla kunder för ömsesidigt givande affärsrelationer, och alla aktieägare för deras förtroende för vår strategi och deras aktiva medverkan i vår emission förra våren.

Vänliga hälsningar

Christian Clausen

Välavvägd tillväxt – vägen framåt

Nordeas strategiska målbild:

- Tillväxtstrategi
- Bästa relationsbanken
- En verksamhetsmodell

En ambitiös vision och högt ställda mål

Nordeas mission är att göra det möjligt för kunderna att nå sina mål.

Nordea har en ambitiös vision om att bli en "great European bank", erkänd för sina medarbetare, som skapar betydande värde för kunder och aktieägare. Visionen konkretiseras i våra finansiella mål och stöds av våra värderingar.

Visionen för vår verksamhet på medellång sikt anges i en operativ strategisk målbild som består av tre delar. För det första vill vi följa en tillväxtstrategi som genererar tillräckligt med intäkter och resurser för att vi ska kunna skapa positiva kundupplevelser och därmed långsiktigt värde. För det andra vill vi vara den bästa relationsbanken på de marknader där vi har verksamhet. För det tredje vill

vi ha en gemensam verksamhetsmodell för alla aktiviteter så att vi frigör resurser som kan utnyttjas för bättre service till kunderna. Målet är att öka marknadsandelarna i Norden och ha de nöjdaste kunderna bland jämförbara banker i relationssegmenten.

Koncernens externa finansiella mål speglar ambitionen att skapa betydande värde, vilket mäts i totalavkastning. Lönsamheten mäts i avkastning på eget kapital, och den långsiktiga tillväxten mäts i riskjusterat resultat. Det riskjusterade resultatet ökade 2009 med 22 procent till 2,8 md euro, och vi är på god väg att nå målet om en fördubbling av resultatet mellan 2006 och 2013. Mätt sedan tillväxtstrategin lanserades för tre år sedan är vi en av de fem främsta i den europeiska jämförelsegruppen, sett till totalavkastning. För 2009 nådde vi inte riktigt upp till målet.

En stark kundorientering i värderingarna och kulturen

Våra värderingar infördes 2007 och sätter nu sin prägel på bankens hela verksamhet.

"Positiva kundupplevelser" är den mest centrala värderingen, som ligger till grund för alla medarbetares agerande och beslut. Vi vill överträffa kundernas förväntningar, vara proaktiva och alltid fullgöra våra skyldigheter. "Det är människor det handlar om" betonar

Vision, strategisk målbild och finansiella mål

Gör det möjligt

Vision	En "great European bank", erkänd för sina medarbetare som skapar betydande värde för sina kunder och aktieägare		
Strategisk målbild	Tillväxtstrategi	Bästa relationsbanken	En verksamhetsmodell
	Följa en tillväxtstrategi som säkerställer tillräckligt med intäkter för att kunna skapa positiva kundupplevelser och långsiktigt värde	Vara den bästa relationsbanken på de marknader där vi har verksamhet, och på så sätt behålla våra kunder samtidigt som vi lockar nya	Ha en gemensam verksamhetsmodell för allt vi gör så att vi frigör resurser till att betjäna kunderna
Långsiktiga finansiella mål	Långsiktiga finansiella mål	Mål	Utfall: 2008 2009
	Totalavkastning (TSR)	Bland de fem främsta av jämförbara europeiska banker	Nr 2 av 20 Nr 7 av 20
	Riskjusterat resultat (mn euro) ¹	Fördubbling 2006–2013 ²	16 % 42 %
	Avkastning på eget kapital, %	I nivå med de bästa jämförbara bankerna i Norden	15,3 % 11,3 %

En stark kundorientering i värderingarna och kulturen

Gör det möjligt

1) Riskjusterat resultat definieras som intäkter minus kostnader, förväntade kreditförluster och schablonskatt. Större engångsposter ingår inte i det riskjusterade resultatet.

2) Jämfört med basen 2006: 1 957 mn euro.

att det är människorna som är avgörande, och att affärstillsättning och medarbetarnas kompetensökning går hand i hand. Det är vår ambition att kunderna ska uppleva oss som "Ett Nordeateam" som arbetar tillsammans för att hitta de bästa lösningarna.

Värderingarna har tagits emot väl, vilket framgår av de årliga kund- och medarbetarundersökningarna. Kundnöjdheten i Norden förbättrades med 1 poäng 2008 och var oförändrad 2009. Vi ökade försprånget gentemot konkurrenterna med 2,5 poäng 2008 och 2 poäng 2009. De interna undersökningarna om medarbetarnas tillfredsställelse, motivation och lojalitet visade på förbättringar 2008 och 2009, och de bekräftar att Nordea i allt högre utsträckning lever upp till värderingarna.

Välavvägd tillväxt och bästa relationsbanken

För tre år sedan inledde vi vår resa som ska göra Nordea till en ännu bättre bank, och vi lanserade en tydlig strategi för organisk tillväxt i Norden och i Baltikum, Polen och Ryssland. I grunden är tillväxtstrategin fortfarande densamma, men vi har dragit ner på takten något till följd av osäkerhet om styrkan i den ekonomiska återhämtningen. Resan som ska göra oss ännu bättre kännetecknas av välavvägd tillväxt, där vi noggrant väger risker och möjlighe-

ter. Tyngdpunkten i strategin ligger på relationskunder och på att frigöra resurser som ska stödja tillväxt och finansiera våra investeringar i ökad effektivitet och stabilare grund samt vår anpassning till de nya lagkraven.

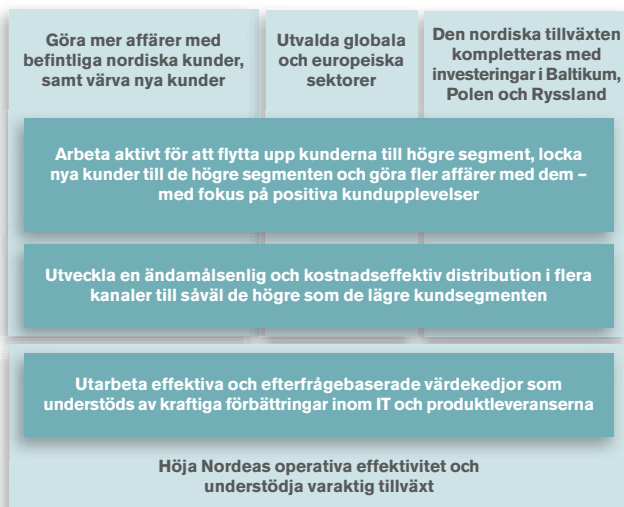
Göra mer affärer med befintliga nordiska kunder, samt värva nya kunder

Det viktigaste tillväxtområdet är att i Norden aktivt arbeta med att lyfta kunder till de högre segmenten, värva nya relationskunder samt göra mer affärer med befintliga kunder. Närmare 75 procent av Nordeas intäkter i Norden kommer från de fyra översta segmenten av privat- och företagskunder.

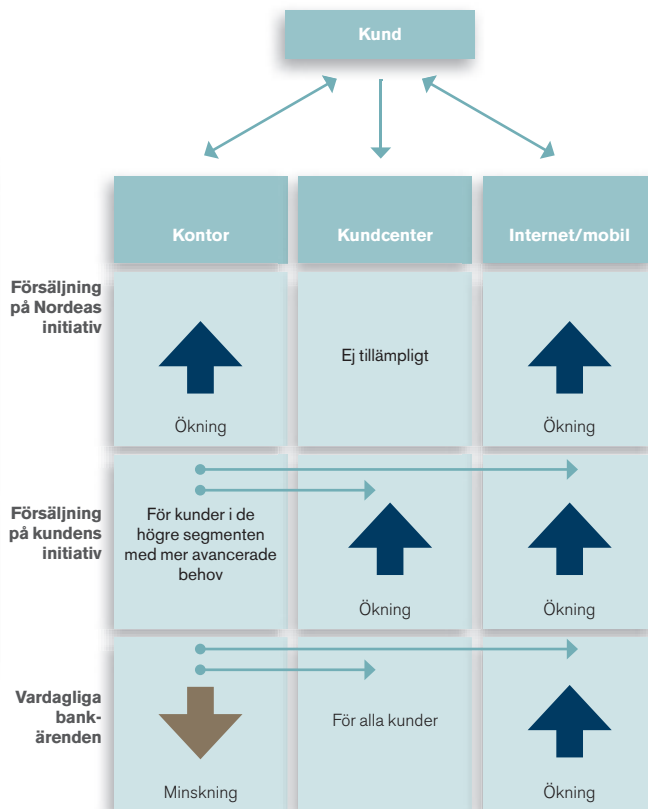
Privatkunderna delas upp i fyra segment utifrån hur deras affärer med Nordea ser ut. För varje segment finns ett erbjudande som specificerar kontakt- och servicenivå, prissättning och produkter. Grundfilosofin i strategin är att erbjuda bäst lösningar, service och rådgivning, samt de mest förmånliga priserna, till de kunder som genererar mest affärer och intäkter. Priserna redovisas öppet och är generellt sett inte förhandlingsbara – något som normalt anses gagna både kunden och Nordea.

Kundrelationerna stärks också genom en fokuserad produktstrategi. Nordea har ett brett produktsortiment och

Välavvägd tillväxt

Distributionsstrategi för privatkunder

en väl utbyggd distribution. I rådande marknadsläge satsar vi på enkla produkter som kräver låga kapitalinsatser snarare än komplexa och svårigenomsådliga produkter. Våra sparprodukter är mycket väl anpassade efter kundernas förmögenhet och riskvillighet, och passar för olika livsfaser.

Nordeas strategi bygger på flerkanalsdistribution med kontor, kundcenter, Internetbank och banktjänster i mobilen. Målet är att öka kundnöjdheten och försäljningen samt minska kostnaderna för att betjäna kunderna. Vår försäljning sker via kontoren, där befintliga och potentiella relationskunder bjuds in till så kallade 360-gradersmöten, och på Internet via vår hemsida. Helst vill vi att enkla produkter och tjänster som kunden själv efterfrågar säljs via kundcenter och Internetbanken. Slutligen har vi vardagliga bankärenden, såsom betalningar och kontoinformation, som vi i möjligaste mån vill ska göras via kundcenter och Internetbanken, så att kontoren kan koncentrera sig på rådgivning och försäljning av mer avancerade produkter.

Företagskunderna delas in i fyra segment utifrån hur stora intäkter de genererar, vilken affärspotential de har samt hur avancerade deras behov är. För varje segment finns ett erbjudande som innefattar kontakt och servicenivå samt produkter. Relationsstrategin för företagskunder

syftar till att bygga husbanksrelationer som omfattar en så stor del av kundernas bankärenden som möjligt. Varje företag har en kundansvarig som är insatt i respektive kunds verksamhet och finanser.

I det rådande marknadsläget är det viktigare än någonsin att vara proaktiv och hålla sig nära kunderna. Nya kunder väljs ut med omsorg, och de måste ha hög kreditvärdighet. I alla segment läggs stor vikt vid att hålla kontroll över hur de riskvägda beloppen utvecklas och vid att marginalerna speglar risknivån och upplåningskostnaden. Nordea har också etablerat särskilda team för hantering av problemkrediter på alla marknader.

Nordea arbetar också för att riskhanteringsprodukter och kapitalmarknadstransaktioner ska bli en naturlig del av grunderbudandet till stora och medelstora företag. Detta arbete har slagit mycket väl ut under de senaste två-tre åren. För småföretagen utvecklas och införs en ny rådgivarprofil och ett nytt servicekoncept för att hantera såväl företags- som privataffärer hos den viktiga gruppen av entreprenörer inom detta segment.

Viktiga koncerninitiativ har påbörjats för att understödja tillväxtstrategin i Norden. Investeringarna görs under en treårsperiod, och nyttan av dessa kan realiseras från 2011.

Segmentering och erbjudande – privatkunder

Segment	Kunder, 1 000-tal	Kriterier	Erbjudande
Private Banking	100	Tillgångar > 250 000 euro	Det bästa Nordea kan erbjuda
Förmånskunder	2 700	Volym > 30 000 euro antal produkter > 5	Namnigven rådgivare – prioritet vid kontakt – bästa fasta pris
PLUS-kunder	1 600	Volym > 6 000 euro antal produkter > 3	Personlig service vid behov – förmånliga priser
Baskunder	3 400	Aktiv kund	Bastjänster – rimliga priser

Segmentering och erbjudande – företagskunder

Segment	Kunder, 1 000-tal	Erbjudande
CMB	6	Strategisk samarbetspart – sponsor, kundteam och namnigven rådgivare – skräddarsydda, individuella lösningar
Stora	20	Samarbetspart – namnigven rådgivare och specialister – individuella lösningar
Medelstora företag	70	Affärsrelation – namnigven rådgivare – individuella lösningar – standardprodukter
Små företag	570	Personlig bankrelation – bastjänster – effektiv hantering

- Personliga bankmän och kontor ska flyttas och nya typer av kontor ska byggas i syfte att förbättra den geografiska spridningen och möta dagens kundbehov, och internettjänsterna ska uppgraderas. Lägre efterfrågan, förbättrade arbetsprocesser och nya typer av kontor medför att antalet traditionella kontorstjänster, såsom kassatjänster, förväntas minska avsevärt. Nordea kan alltså frigöra resurser som istället kan användas till kundmöten och effektivare försäljning.
- Förmåns- och private banking-segmenten ska tilldelas fler rådgivare som ska betjäna befintliga och nya kunder.
- Särskilda tillväxtplaner har utarbetats för Finland och för Corporate Merchant Banking i Sverige där Nordea har en stor affärspotential.
- Nordea ska fortsätta att satsa på försäljningen av riskhanteringsprodukter till företag och finansinstitut, och vidareutveckla aktiehandels- och corporate finance-funktionerna. Företagstjänsterna inom betalningar och likviditetshantering ska vidareutvecklas eftersom dessa tjänster rör företagens dagliga transaktionsflöden och är viktiga för att utveckla och bibehålla en stark kundrelation.

I Norden kompletteras satsningen på organisk tillväxt med utvalda förvärv. Hit hör förvärvet av 76 kontor från Svensk Kassaservice sommaren 2008, förvärvet av nio kontor från danska Roskilde Bank hösten 2008 och förvärvet av danska Fionia Bank under 2009.

Den nordiska tillväxten kompletteras med investeringar i Baltikum, Polen och Ryssland

Baltikum, Polen och Ryssland är Nordeas nya europeiska marknader. Nordea inledde verksamhet i denna snabbväxande region för knappt 20 år sedan, inledningsvis i första hand för att betjäna nordiska företagskunder med verksamhet i dessa länder. Därefter började vi betjäna lokala kunder, och i dag inriktar vi oss också på de övre privatkundsegmenten och på solida företagskunder – i Ryssland endast mycket stora företagskunder. Strategin har slagit väl ut och lett till ökade intäkter samtidigt som riskerna hållits under god kontroll. Strategin har innefattat utbyggnaden av kontorsnätet, som inleddes i slutet av 2006 i Polen och Baltikum. I Ryssland förvärvade Nordea en majoritetspost i JSB Orgresbank i slutet av 2006, och sålde samtidigt ett minoritetsinnehav i en annan större rysk bank. Parallellt med utbyggnaden av distributionsnätet utökar vi vårt produktsortiment och höjer servicenivån i Baltikum, Polen och Ryssland.

Den långsiktiga strategiska inriktningen i regionen är att fortsätta med den lönsamma tillväxtstrategin och utveckla verksamheten till en diversifierad fullsortimentsbank som är integrerad med den övriga Nordeakoncernen.

Kundsegmenteringen och erbjudandena som används i Norden införs i Polen och Baltikum, varefter Ryssland står i tur. Riskhanteringen följer överlag samma rutiner som i övriga koncernen, och affärsverksamheten anpassas steg för steg efter koncernens integrerade verksamhetsmodell.

Till följd av konjunkturedgången har vi emellertid dragit ner på expansionstakten i regionen. Utbyggnaden av kontorsnätet i Ryssland och Baltikum har lagts på is. Polen har inte påverkats av finanskrisen i samma utsträckning

som Baltikum och Ryssland, och därför har tillväxtplanen för Polen återupptagits. Enligt plan ska upp till 50 nya kontor öppnas i Polen under 2010, att lägga till de 114 kontor som har öppnats sedan början av 2007. Vidare sker en förstärkning av Corporate Merchant Banking-området i Polen, och Nordea ska aktivt bearbeta vissa utvalda, ledande företag med vilka vi vill skapa långsiktiga affärsrelationer. Integrationen av Baltikum, Polen och Ryssland med övriga Nordeakoncernen, inte minst i fråga om riskhantering och produkt erbjudanden, fortsätter så att expansionen kan återupptas när konjunkturen vänder upp igen.

Utvalda globala och europeiska sektorer

Nordea har framgångsrikt utvecklat starka positioner inom sjöfart, oljeservice och förmögenhetsförvaltning också utanför hemmamarknaderna i Norden och Baltikum, Polen och Ryssland.

Nordea är ett av de ledande finansinstituterna för de globala sjöfarts- och offshoresektorerna. Koncernens strategi är att skapa och bevara långsiktiga kundrelationer med stora, öppna och företrädesvis börsnoterade företag. Målet är också att upprätthålla en väldiversifierad och säkrad kreditportfölj i alla segment och regioner samt vara en stark aktör inom syndikering.

Affärsområdets övergripande ambition ligger fast, och den beprövade affärsmodellen bibehålls trots nedgången i världsekonomin, världshandeln och fraktraterna. På kort sikt skärps emellertid fokus på kostnader, risker och kapitalhantering, bland annat genom ett stärkt fokus på närliggande affärsmöjligheter med befintliga kunder och ett mycket selektivt urval av nya kunder.

Nordeas International Private Banking & Funds har den största nordiska private banking-verksamheten i Luxemburg och Schweiz. Verksamheten omfattar private banking-tjänster och distribution av Nordeas fonder i Europa. International Private Banking strävar efter organisk tillväxt, och enheten European Fund Distribution har ett mångfacetterat utbud där såväl egna som andras produkter distribueras till institutionella kunder. Strategin för organisk tillväxt kompletteras med mindre förvärv och distributionsavtal.

En verksamhetsmodell

Nordeas verksamhetsmodell stödjer strategin för organisk tillväxt. Den säkerställer operativ effektivitet genom att höja kvaliteten i kundrelationerna, prioritera direkta kundkontakter och korta tiden för produkt lansering. En grundläggande princip är att undvika överlappande funktioner eller aktiviteter utmed värdekedjan i olika enheter eller länder och att säkerställa tydliga ansvarsområden. Verksamhetsmodellen är gemensam i hela Norden och införs successivt i Baltikum, Polen och Ryssland. Den återspeglas i Nordeakoncernens organisation.

Kundområdena kännetecknas av enhetliga processer för kundrelationer på varje marknad. Särskilda enheter sköter kundsegmenteringen och erbjudandena i koncernen. De fungerar som samordnare och är produktenheternas första kontakt med säljorganisationen.

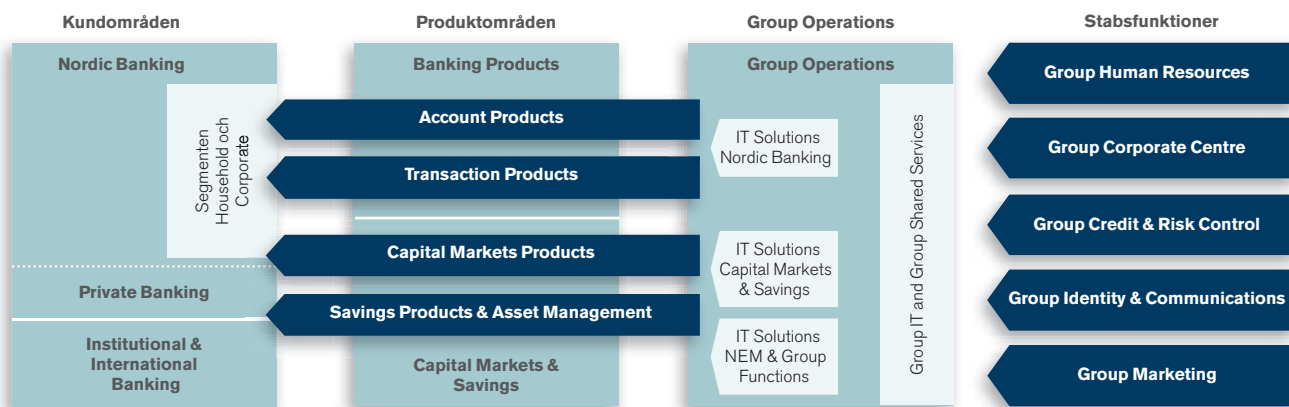
Produktområdena omfattar hela koncernen och ska säkerställa gemensamma, enkla och tydliga leveransprocesser samt flexibel och snabb produktutveckling. Med dagens konjunkturläge inriktar sig produktområdena på enkla produkter med låga kapitalkrav och på riskhanteringsprodukter.

Group Operations och Nordeas stabsfunktioner förser kund- och produktområdena med en grundläggande infrastruktur för verksamheten som gör det lättare för kunderna att göra affärer med Nordea.

Efter att en tid ha prioriterat tillväxt har Nordea sjösatt flera koncerninitiativ för att förbättra IT-prestanda, produktplattformar och infrastruktur, och därigenom säkerställa bankens konkurrenskraft.

- Inom IT genomförs ett antal initiativ för att höja effektiviteten, minska den operativa risken samt successivt minska utvecklings- och produktionskostnaderna. En del av IT-utvecklingen ska köpas in från Indien och manuella administrationsuppgifter flyttas till ett center i Polen. Tillsammans med rationaliseringar enligt lean-modellen ska dessa initiativ frigöra resurser som istället kan användas till att betjäna kunder.
- Dagens många olika betalnings- och kortplattformar ska ersättas av gemensamma plattformar. Detta innebär bättre produktleveranser, kortare tid från idé till lansering samt lägre operativa risker och kostnader.
- Investeringsprogram som ska förbättra den tekniska plattformen inom Capital Markets, processerna inom Group Finance och stabiliteten i våra IT-system i syfte att stärka infrastrukturen, efterleva nya regler och möta ökad efterfrågan från kunder samt minska de operativa riskerna och sänka kostnaderna.

Koncernens integrerade verksamhetsmodell

Kundområden och -segment

Kund- och produktområdenas verksamhet utvecklades fortsatt starkt under 2009. Antalet kunder steg, liksom även kundnöjdheten.

Banking Danmark

Kundbasen växte kraftigt under 2009

Nordeas verksamhet gick starkt framåt under 2009. Antalet förmånskunder ökade med 5,4 procent eller 32 600 från året innan, vilket kan tillskrivas Nordeas starka varumärke och konkurrenskraften hos fördelsprogrammet och rådgivningen. Volymerna växte liksom även andelen av marknaden för utlåning till privatkunder. Volymen och marknadsandelen ökade också vad gäller inlåning från privatkunder, vilket delvis uppvägde de sjunkande inlåningsmarginalerna som härrörde från den hårda konkurrensen och de låga räntorna. Bostadsmarknaden börjar långsamt ta fart efter en period av rekordlåg omsättning.

Den danska marknaden för företagsutlåning stagnerade under året, men Nordea vann nya marknadsandelar och ökade sina marginaler. Andelen av marknaden för företagsinlåning är tillbaka på samma nivå som före krisen, till följd av en defensiv prissättning. De nio kontor som köptes från Roskilde Bank integrerades med Nordea under första halvåret 2009.

Som ett led i tillväxtstrategin slutfördes förvärvet av Fionia Bank A/S i slutet av november sedan alla myndigheter godkänt affären. Nordeas kundstock växte därmed med 75 000 privatkunder och 9 500 företag, och vi har nu goda förutsättningar att stärka vår position på Fyn. Integrationen väntas bli klar under första halvåret 2010.

Private Banking gick starkt framåt. Inflödet av nya kunder ökade med 8 procent. Även inflödet av tillgångar var högt och detta tillsammans med en positiv utveckling i affärsverksamheten ledde till att intäkterna steg med 12 procent. Nettoinflödet av förvaltat kapital uppgick till 1,2 md euro.

Intäkterna steg med 6 procent

Intäkterna steg med 6 procent under 2009, främst på grund av ökad utlåning till privatkunder och högre marginaler inom företagsutlåning och konsumtionslån. Inlåningsmarginalerna minskade däremot. Intäkterna tyngdes av betalningen på 144 mn euro till det danska garantiprogrammet.

Kreditförlusterna förblev höga, på grund av recessionen som så här långt har drabbat Danmark tidigare och hårdare än övriga Norden. Kreditförlusterna var 645 mn euro, varav 116 mn euro hänförde sig till avsättningar för det danska garantiprogrammet. Kreditförlustrelationen uppgick till 95 punkter, inklusive dessa avsättningar (31 punkter 2008).

Antalet anställda, omräknat till heltidstjänster, minskade med 262 från 2008 (exklusive 306 anställda omräknat till heltidstjänster i Fionia Bank), till följd av effektiviseringsarbetet i kontorsnätet.

Banking Finland

Fortsatt ledande ställning inom företagssegmentet

Verksamheten utvecklades under 2009 som väntat i alla kundsegment, med fortsatt hög försäljning och täta kundkontakter. Intäkterna tyngdes dock av den fortsatta pressen på inlåningsmarginalerna.

Nordea bevarade sin ställning som ledande företagsbank, och gick in för att stödja sina kunder under lågkonjunkturen. Utlåningen till företag minskade under 2009, eftersom efterfrågan gick ner och för att kreditvärda kunder valde andra finansieringsalternativ. Nordea hjälpte många kunder med hög rating att hitta finansiering på kapitalmarknaden. Marginalerna ökade, till följd av det justerade priset på risk.

Utlåningen till privatkunder steg, och marginalerna ökade på både konsumtions- och bolån jämfört med 2008.

Marginalerna på inlåning sjönk ytterligare, på grund av lägre marknadsräntor. Konkurrensen om inlåningen var hård, och de räntor som erbjöds låg markant över inter-

bankräntan. Antalet förmånskunder steg med över 3,4 procent, eller 29 900, jämfört med för ett år sedan.

Aktiviteten i Private Banking tog ny fart mot slutet av året, mycket tack vare den snabbt växande portföljförvaltningsverksamheten.

Nordea lanserade sin tillväxtplan för Finland, i syfte att återigen göra Nordea till landets största bank.

Intäkterna från utlåningen ökade, men lägre inlåningsmarginaler drog ner räntenettot

Räntenettot från utlåningen steg betydligt, trots att volymen minskade på företagssidan. Det totala räntenettot gick dock ner, på grund av fortsatt sjunkande inlåningsmarginaler. Kreditförlusterna uppgick till 186 mn euro, och kreditförlustrelationen till 36 punkter (14 punkter 2008). Kontorsnätet effektiviserades, och antalet medarbetare omräknat till heltidstjänster minskade med 222 från slutet av 2008.

Banking Norge

Ökad kundaktivitet bland både privatpersoner och företag

Nordea fortsatte under 2009 att intensifiera sin verksamhet på både privat- och företagsidan. Bland privatkunderna ökade efterfrågan under året.

Efterfrågan på företagslån gick ner, efter att ha ökat kraftigt 2008. Samtidigt arbetade Nordea aktivt med att göra ännu mer affärer med sina befintliga företagskunder, bland annat genom att arrangera emissioner av företagsobligationer. Försäljningen av riskhanteringsprodukter fortsatte att öka kraftigt. Utlåningsmarginalen på företagsidan ökade, vilket speglar den allmänna justeringen av priset på risk.

Utlåningen till privatkunder fortsatte att öka, och marknadsandelen för bolån växte. Marginalerna på bolån ökade, främst på grund av eftersläpning.

Marginalerna på inlåning sjönk ytterligare, på grund av lägre marknadsräntor. Konkurrenten om inlåningen var hård, och de räntor som erbjöds låg över interbankräntan.

Privatkunderna började flytta sitt sparande från konton till fonder. Nordea ökade sin försäljning av nya fonder, och ökade sin marknadsandel. Antalet förmånskunder fortsatte att stiga snabbt, med 17 100 eller 9 procent från 2008. Av dessa utgjorde de nya kunderna en betydande andel.

Aktiviteten tog fart inom Private Banking och antalet kunder ökade med 15 procent under året. Intäkterna tyngdes av den alltför negativa räntemarginalen på inlåning. Inflödet till fonderna utvecklades positivt, i synnerhet i Private Banking i Norge. Nettoinflödet av förvaltad kapital uppgick till 0,4 md euro.

Intäkterna steg med 12 procent

Intäkterna steg med 12 procent jämfört med 2008, främst tack vare marginalerna på utlåning till privatkunder och markant ökade marginaler på företagsutlåning. Kreditförlusterna uppgick till 147 mn euro, och kreditförlustrelationen till 42 punkter, att jämföra med 18 punkter 2008. Antalet anställda omräknat till heltidstjänster minskade med 49 från slutet av 2008.

Banking Sverige

Fortsatt lyckad tillväxtstrategi – 6 procent fler förmånskunder

Kontorsrörelsen i Sverige arbetade vidare med tillväxtstrategin under 2009, med ännu tätare och mer proaktiva kundkontakter. Antalet förmånskunder steg med 6,4 procent, eller 49 800 kunder. Hela kundbasen växte kraftigt, liksom även bolånen som ökade med 13 procent i lokal valuta. Dessutom ökade privatkundernas sparvolym med 17 procent, och Nordeas andel av nysparandet i fonder är större än vår andel av förvaltad kapital.

För många företagskunder blev 2009 ett år av provningar. Första halvåret kom att präglas av en mycket hög affärsaktivitet, inklusive många transaktioner som rörde corporate finance och omstruktureringar. På kapitalmarknadssidan noterades en fortsatt hög efterfrågan på bland annat derivat och valutaväxlingstjänster under hela året. Under andra halvåret började företagskundernas efterfrågan på nya krediter att minska. Nordea fokuserade på kärnkunderna, hög proaktivitet och fortsatt justering av priset på kreditrisk. Vad gäller inlåning från företag valde

Nordic Banking, intäkter och volymer per marknad

Mn euro	Banking Danmark		Banking Finland		Banking Norge		Banking Sverige	
	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008
Summa rörelseintäkter	1 934	1 826	1 405	1 702	1 082	963	1 580	1 802
– varav räntenetto	1 349	1 214	788	1 161	814	699	926	1 140
– varav avgifts- och provisionsnetto	364	413	466	415	168	161	521	540
– varav nettoresultat av finansiella poster till verkligt värde	179	173	147	128	94	95	133	121
Volymer, md euro								
Utlåning till allmänheten, företag	30,5	30,1	22,6	26,1	21,7	19,4	32,4	32,6
Utlåning till allmänheten, privatpersoner	40,3	37,9	27,4	26,0	20,8	15,6	30,9	26,4
Inlåning från allmänheten, företag	13,9	14,1	13,6	13,3	14,0	11,1	16,0	15,4
Inlåning från allmänheten, privatpersoner	22,4	19,5	22,1	22,4	7,6	6,1	16,1	15,2
Antal anställda (omr. till heltidstjänster)	5 190	5 146	5 156	5 378	1 810	1 859	4 423	4 732

Banking Sverige en defensiv position sedan inlåningsmarginalerna gick ner kraftigt till följd av de exceptionellt låga marknadsräntorna.

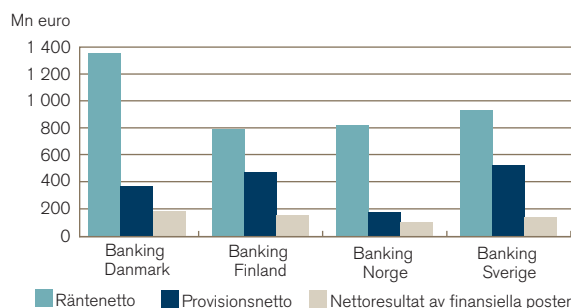
Private Banking gick starkt framåt under 2009. Intäkterna steg med 26 procent, till nivåer som låg väl över de som rådde före krisen, tack vare inflöde av kunder och kapital. Efterfrågan på fondprodukter var extra hög. Antalet private banking-kunder ökade med 4 procent från 2008. Nettoinflödet av förvaltad kapital uppgick till 1,2 md euro.

Kraftigt ökade intäkter från utlåning och kapitalmarknader – minskade intäkter från inlåning

Trots den starka affärsutvecklingen minskade intäkterna med 12 procent jämfört med 2008. I lokal valuta stannade nedgången på 3 procent, och berodde huvudsakligen på de extremt låga räntornas effekt på inlåningsmarginalerna 2009. Intäktsutvecklingen gynnades av ett kraftigt ökat

räntenetto från utlåningen och av kapitalmarknadsprodukterna. Kreditförlusterna uppgick till 166 mn euro, och kreditförlustrelationen till 28 punkter (13 punkter 2008). Antalet anställda omräknat till heltidstjänster minskade från slutet av 2008 med 309, till följd av satsningar på att reducera de manuella transaktionerna och kontanthandlingen på kontoren.

Nordic Banking, intäkter per marknad, 2009

”

Vi ägnar vår tid åt dina affärer så att du kan fokusera på att driva dem vidare. Efterfrågan på riskhanteringsprodukter fortsätter att öka.

”

Vi erbjuder dig högklassiga produkter i vårt fördelsprogram. Förmånskunder erbjuds Nordeas högsta servicenivå och bästa priser. Antalet förmånskunder steg med 6 procent under 2009.

Nordiska kundsegment

Företagssegmenten – nära kundrelationer

Nordeas affärer och strategi fick under 2009 återigen bevisa sin förmåga att tåla svåra marknadsförhållanden. Diversifiering i fråga om marknader, segment och produkter samt proaktivitet i kundkontakterna resulterade i kraftigt ökade intäkter och måttliga kostnadsökningar, trots turbulensen på marknaden. Genom att ha kundansvariga som utvecklar och organiserar kundkontakterna har vi kunnat stärka relationerna och få en helhetsbild av kundernas verksamhet och finansiella ställning. Det ger en fördel vad gäller såväl affärsmöjligheter som affärsutveckling och risköverblick.

Vårt mål är att etablera affärsrelationer med de största kunderna i segmenten Corporate Merchant Banking och stora företag. Framgångsrika affärsrelationer utvecklas till husbanksrelationer som omfattar samtliga finansiella tjänster. Även vad gäller medelstora och små företag är målet att utveckla relationerna och bli deras husbank.

Under finanskrisen har vi eftersträvat att stödja de företag som har oss som husbank och erbjuda dem rimliga priser som speglar stigande kostnader för risk. Ju större andel av sina affärer som kunderna överlåter åt oss, desto bättre villkor kan vi erbjuda dem.

Efterfrågan på krediter väntas ta fart under 2010. Intäkterna kommer även fortsättningsvis i huvudsak att här-

röra från fler affärer med befintliga kunder, och från nya lönsamma kunder som tillkommer till följd av Nordeas förbättrade ställning på företagsmarknaden.

Affärsutveckling

Snittmarginalerna på företagsutlåning ökade under året, till följd av prisjusteringen på kreditrisk. Företagens efterfrågan på krediter har mattats av, medan större kreditvärda kunder tog hjälp av Nordea för att finansiera sig på kapitalmarknaderna. Nordea fortsatte också att bistå kunderna i att skydda sig mot marknadsrisker, och intäkterna från riskhanteringsprodukter steg kraftigt.

Vidare har Nordea förbättrat sin ställning på företagsmarknaden genom att selektivt värva företagskunder med hög rating. Nordea slog vakt om sin höga kundnöjdhet och ökade försprånget gentemot konkurrenterna på de flesta marknader.

Stärkt ställning inom Corporate Merchant Banking

Aktiviteten var hög under 2009, vilket gav tillväxt i total utlånings- och finansieringsvolym i de övre kundsegmenten. Utlåningen till företag minskade med 1 procent, medan obligations- och aktieemissionerna ökade, inte minst nyemissionerna. I fråga om euroobligationer emitterade av nordiska företag var Nordeas marknadsandel som

ledande arrangör 12 procent. Volymernas andel av intäkts-tillväxten minskade på bekostnad av finansiella tjänster, och Nordea inriktar sig på att göra mer affärer med sina befintliga kunder. Intäkterna i Corporate Merchant Banking steg med 17 procent jämfört med 2008.

Stora företagskunder

Intäkterna från stora företagskunder steg med 14 procent jämfört med 2008. Ut- och inlåningsvolymen minskade något under året. Intäktsökningen drevs av ökade marginaler istället för ökade volymer, med skärpt fokus på prissättning av risk.

Små och medelstora företagskunder

Intäkterna från små och medelstora företagskunder sjönk med 16 procent jämfört med 2008, på grund av lägre marginaler på inlåning.

Privatkundsegmenten – dra nytta av kundbasen

Genom att satsa på starka kundrelationer och få kunderna att livet igenom samla alla sina bankaffärer hos oss ska vi dra nytta av den potential som finns bland privatkunderna.

Vi ska också hitta de bas- och PLUS-kunder som kan bli Private Banking- eller förmånskunder, och genom systematiska insatser få dem att öka sin affärsvolym så att vi kan flytta upp dem till de högsta segmenten. Vi ska också satsa på att värva nya Private Banking- och förmånskunder externt.

Bland de positiva tecknen för 2010 finns en förväntan om att tillväxten inom bolånen ska fortsätta och att riskaversionen inom sparande och placeringar ska minska. För att få ännu nöjdare kunder och öka intäkterna ytterligare ska Nordea bygga ut sina kanaler, bland annat genom försäljning online. På kontoren ska man bli ännu mer proaktiv när det gäller att sälja. Samtidigt ska antalet manuella transaktioner minska ytterligare, och därmed ge en ökad kostnadseffektivitet och en större andel rådgivare bland personalen.

Mervärde i kundprogrammet

Fördelsprogrammet är ett tydligt och konkurrenskraftigt erbjudande som omfattar varumärke, prissättning, servicenivå och produktutbud.

Nordea har fasta och öppet redovisade priser för de flesta produkter, med viss skillnad mellan de tre segmenten.

De personliga bankmännen tar vara på den tillväxtpotential som finns hos kunderna i det högsta segmentet (förmånskunderna).

Nordea värvar unga kunder i åldersgruppen 18–28 år (unga vuxna) genom ett attraktivt erbjudande som tagits fram särskilt för den här gruppen.

Förmånskunderna – intäktsmotorn på privatsidan

De befintliga kunderna utgör en betydande intäktspotential. En förmånskund genererar en dubbelt högre intäkt i snitt än en PLUS-kund. Cirka 60 procent av intäkterna på privatsidan kommer från förmånskunderna.

Nordea ska slå vakt om en långsiktig lönsam tillväxt i detta segment genom att hålla kundmöten där man går igenom kundernas samtliga finansiella behov och därigenom kan sälja mer av bankens produkter.

Nordeas proaktiva taktik och heltäckande rådgivning har uppskattats av kunderna. Dessutom har Nordeas trovärdighet och stabilitet under finanskrisen stärkt kundernas lojalitet och ökat antalet nya förmånskunder.

Kunder som blir förmånskunder erbjuds Nordeas högsta servicenivå och bästa priser. De lägre marginalerna för förmånskunder uppvägs mer än väl av ökad produktförsäljning.

Affärsutveckling: ökat antal förmånskunder

Satsningen på att tillvarata potentialen i kundbasen och värva nya kunder fortsatte att ge resultat. Antalet förmånskunder steg med 5 procent jämfört med förra året sedan. Cirka 60 procent av de nya förmånskunderna har värvats från andra banker. Antalet nya kunder ökade kraftigt jämfört med förra året. Skälet är dels finanskrisen, dels Nordeas starka varumärke och konkurrenskraftiga erbjudande i form av lojalitetsprogram och rådgivning.

Ökad utlåning till privatkunder, i synnerhet bolån, drev på intäktsstillväxten 2009. Intäkterna från inlåning gick ner, på grund av den marginalminskning som orsakades av den hårda konkurrensen. Spar- och placeringskunderna fortsatte att placera med låg risk i början av 2009, men detta vände senare under året.

Satsningen på att hålla fler proaktiva kundmöten fortsätter. Fokus är att öka proaktiviteten gentemot förmånskunder nu när marknadsläget är besvärligt.

Nordeas kunder blev nöjdare, och försprånget gentemot konkurrenterna ökade på de flesta marknader.

Intäkterna från förmånskunder minskade med 7 procent jämfört med 2009, eftersom volymökningen inte till fullo lyckades uppväga minskningen av intäkter från inlåningen.

”

Nordea är den största banken i Norden och Östersjöregionen, men aldrig för stor för att förstå din verksamhet.

New European Markets

New European Markets utgörs av Nordeas verksamhet i Polen, Ryssland och Baltikum. I alla dessa länder kan Nordea erbjuda ett komplett urval tjänster, för såväl privat- som företagskunder.

Baltikum

Alla de tre baltiska länderna befann sig i svår recession 2009. De offentliga utgifterna skars ner för att minska budgetunderskotten, vilket slog mot den inhemska konsumtionen. Lettland och Litauen drabbades värst, medan Estland inte drabbades fullt lika illa. Inflationen avtog snabbt, i takt med sjunkande efterfrågan och stigande arbetslöshet. Detta gjorde de baltiska länderna mer konkurrenskraftiga, till gagn för exporten när efterfrågan på exportmarknaderna tar fart igen.

Recessionen påverkade kreditkvaliteten och värdet på säkerheter, och ledde till ökade reserveringar för kreditförluster. I slutet av 2009 uppgick de osäkra lånefordringarna, brutto, till 535 mn euro eller 733 punkter av den samlade utlåningen, vilket kan jämföras med 142 mn euro eller 184 punkter vid utgången av 2008. Reserveringar för kreditförluster uppgick till 199 mn euro 2009, vilket resulterade i en ackumulerad reserveringskvot för osäkra fordringar på 60 procent vid årsskiftet. Proaktiv riskhantering har getts hög prioritet, och så blir det även i fortsättningen. Åtgärderna inkluderar en effektiv hantering av tillgångar som tagits över för skyddande av fordran.

I Lettland fick de kraftiga räntesvängningarna, i synnerhet i somras, en negativ effekt på utlåningsmarginalerna, samtidigt som de gynnade inlåningsmarginalerna. Räntenivåerna, liksom även volatiliteten, gick ner markant mot slutet av året.

Fokus på att stödja befintliga starka företagskunder

Nordea har en stark ställning i utvalda segment, till exempel företag med nordisk anknytning. På grund av recessionen har fokus legat på att stödja befintliga kunder, och värva nya endast på selektiv basis. Vid utgången av 2009 hade Nordea närmare 21 500 företagskunder. Utlåningen minskade något under året. På företagssidan ökade de osäkra fordringarna kraftigt under de tre första kvartalen, men stabiliserades under årets sista kvartal. Det mest drabbade segmentet var medelstora företag med fastighetsrelaterad verksamhet.

Tät kontakt med privatkunderna, också i tuffa tider

Nordeas 65 kontor erbjuder ett komplett urval produkter. Antalet kunder uppgår till 300 000, varav 51 500 är förmånskunder. Liksom i Norden betjänas privatkunderna genom flera kanaler, och under 2009 uppdaterades nätbankstjänsten i Baltikum. Recessionen påverkade affärsvolymerna, vilka var stabila under året. Osäkra fordringar mot privatkunder fortsatte att öka under hela året, även om ökningen var begränsad under sista kvartalet.

Intäkter

Intäkterna från Baltikum var stabila jämfört med föregående år, till följd av en ökad andel osäkra fordringar som inte genererade några ränteintäkter, negativa effekter från det volatila ränteläget och lägre inlåningsmarginaler på grund av konkurrenssituationen. Dessa faktorer motverkade de högre utlåningsmarginalerna och det ökade nettoresultatet.

Polen

Den globala recessionen slog inte lika hårt mot Polen som mot övriga Central- och Östeuropa. Ökad privatkonsumtion och offentliga investeringar i infrastruktur bidrog till den positiva utvecklingen.

Nordeas kreditportfölj är väldiversifierad och kvaliteten hög. Andelen osäkra fordringar var stabil jämfört med slutet av 2008.

Stark ställning i utvalda företagskundsegment

Nordea i Polen har inriktat sig på företag med nordisk anknytning samt medelstora och stora lokala företag. Kommuner är en annan viktig grupp. Nordea hör till de ledande bankerna inom vissa av dessa segment. Det utbyggda kontorsnätet kommer att leda till ökade affärer med små och medelstora företag, men Nordea tänker även inrikta sig på en bredare grupp av stora företag. Nordea hade vid årsskiftet cirka 51 600 företagskunder.

Nordea vann under året en rad betydande mandat på företagsmarknaden och knöt nya viktiga kunder till sig. Under 2009 genomförde Nordea också den hittills största enskilda transaktionen i Polen. Utlåningen minskade något, medan inlåningen var i stort sett oförändrad.

Starkt framåt på privatsidan – antalet förmånskunder ökade med 59 procent

Nordea öppnade under 2007 och 2008 100 nya kontor i Polen, och 2009 öppnades ytterligare 14 kontor. Nordea har nu 158 kontor i Polen, som betjänar cirka 530 000 privatkunder och även företagskunder. Antalet förmånskunder, en nyckelgrupp vad gäller intäktstillväxt, uppgår nu till 45 900, en ökning med 59 procent jämfört med slutet av 2008.

Det utbyggda kontorsnätet genererade kraftigt ökade affärsvolymerna för Nordea, med draghjälp från de attraktiva erbjudandena till privatkunder. Utbyggnaden av kontorsnätet fortsätter i högre takt under 2010, med upp till 50 nya kontor. Varumärket Nordea blir allt mer välkänt i Polen, och vi har fått bra betyg i oberoende kundundersökningar.

Intäkter

Intäkterna i Polen uppgick till 149 mn euro under 2009, oförändrade från 2008. Intäkterna påverkades av en allt svagare polsk valuta under 2009. Exklusive valutaeffekter

var intäktsökningen i Polen tvåsiffrig. Ökningen berodde i första hand på större affärsvolym och högre utlåningsmarginaler, vilka delvis motverkades av lägre inlåningsmarginaler till följd av den hårda konkurrensen.

Ryssland

Finanskrisen och nedgången i råvarupriserna slog hårt mot den ryska ekonomin 2009, och BNP föll kraftigt. Mot slutet av året började ekonomin visa tecken på att stabiliseras, allteftersom råvarupriserna vände upp och det började ljusna för exporten.

Finanskrisen drabbade både konsumenter och företag. I början av året drevs räntorna upp kraftigt när utflödet av kapital ledde till att bankerna fick brist på likviditet. Läget stabiliserades under våren, men det dröjde till slutet av året innan likviditeten på marknaden successivt förbättrades.

Nordeas verksamhet i Ryssland gick framåt under året, och ett antal aktiviteter som ligger till grund för fortsatt utveckling av verksamheten genomfördes. Organisationen har anpassats till koncernen i stort, och integrationen fördjupats. Sedan oktober drivs verksamheten under varumärket Nordea.

Nya, världsledande företagskunder

Nordea i Ryssland inriktar sig främst på stora ryska företag, och bland kunderna återfinns idag en rad starka före-

tag som är världsledande inom sina områden. Denna kundgrupp kommer också att generera den huvudsakliga tillväxten under kommande år. En annan viktig grupp är nordiska företag med verksamhet i Ryssland. Affärsvolymerna med detta segment ökade, även om utlåningen minskade något under året. Utlåningsmarginalerna låg på en hög nivå under 2009, men minskade något mot slutet av året. Kreditkvaliteten är hög, tack vare Nordeas fokus på starka företagskunder.

Privatkunder i centrum för den långsiktiga strategin

Hittills har Nordeas verksamhet fokuserat på företag, även om målet på sikt är att bygga upp en komplett bankverksamhet. Flera satsningar pågår för att locka privatkunder. Viktiga produkter är bolån och kort.

Intäkter

Intäkterna i Ryssland ökade med 31 procent 2009, eller ännu mer om man räknar bort effekterna av den svaga ryska valutan. Huvudskälet var högre marginaler på företagsutlåningen, en följd av de begränsade kreditmöjligheterna. Utlåningen minskade något under året. Företagsutlåningen svarade för mer än 90 procent av den samlade utlåningen.

Shipping, Oil Services & International

Nordea har ett starkt varumärke på marknaden för skeppsfinansiering. Stabil syndikeringsverksamhet, stark placeringskapacitet och en konsekvent strategi med fokus på starka kunder som är ledande inom sina branscher och driver konsolideringen inom rederinäringen har gett Nordea en tätposition inom shippingsektorn såväl som offshore- och oljeservicesektorn.

Nordea stöttade sina kunder genom finanskrisen

Under den globala finanskrisen stöttade Nordea sina kunder så att de kunde genomföra sina strategier. Tack vare sin starka balansräkning och placeringskapacitet på kapitalmarknaden lyckades Nordea garantera och placera alla syndikerade lånetransaktioner, trots det kärva marknadsläget. Nyutlåning till shippingindustrin var generellt mycket lägre än under 2008. Många internationella banker har prioriterat riskhantering i sin befintliga utlåning och några är också tvingade att väsentligt minska sin nuvarande exponering. Antalet lånetransaktioner beror på hur världshandeln utvecklas, men väntas inte öka under 2010.

Under fjärde kvartalet 2009 fortsatte länekapitalmarknaden att förbättras, i synnerhet för välrenommerade kunder med hög kreditkvalitet och välstrukturerade transaktioner.

Trots det är andelen ofinansierade investeringar fortfarande höga i rederinäringen. Lånevillkoren stramades upp väsentligt under året och utlåningsmarginalen visade en ökande trend.

Överkapaciteten förblir en stötesten

Marknadsutsikterna förblir osäkra på både kort och medellång sikt. Den sjunkande efterfrågan har lett till överkapacitet, och lönsamhetsnivåerna är mycket måttliga. Ett undantag är dock torrlastsektorn: Kinas ökade import av bulkprodukter, exempelvis järnmalm, har inneburit ökad efterfrågan på frakter i detta segment. Torrlastmarknaden står sig bättre än tanker- och containermarknaden, som lider av fallande efterfrågan. Överkapaciteten är en av huvudutmaningarna för shippingindustrin. Dessutom är leveranser av ett stort antal nya fartyg planerade under 2010. På kort sikt, det vill säga under 2010, fortsätter kapaciteten att öka snabbare än efterfrågan, och motåtgärder som att skrota fartyg och försöka att annullera fartygsbeställningar räcker inte för att förbättra situationen.

Offshore- och oljeservicesektorerna påverkades av nedgången i oljepriset under första halvåret 2009, när oljebolagen drog ner på sina investeringar i prospektering och pro-

duktion. Detta tillsammans med överutbud i vissa segment ledde till sämre resultat för många bolag i sektorn. Mot slutet av året kom det dock vissa tecken på en ökad efterfrågan när oljepriset tog fart. De långsiktiga grundförutsättningarna förblir starka eftersom olja förblir en bristvara. Om dagens produktionstakt ska bibehållas krävs det ytterligare investeringar både för att utvinna ännu mer olja ur befintliga fält och för att leta efter nya fält och exploatera dessa.

Nordeas exponering mot rederinäringen är väl diversifierad. Under första halvåret 2009 innebar recessionen en svagare kreditkvalitet för många inom shippingindustrin. Majoriteten av reserveringarna för kreditförluster gjordes under de första sex månaderna 2009. Per den 31 december låg de osäkra lånefordringarna, brutto, på 256 mn euro eller 198 punkter av den totala utlåningen, att jämföra med 40 punkter vid föregående årsskifte. Kreditförlusterna uppgick till 96 mn euro, varav 50 mn euro utgjordes av gruppvisa reserveringar. Kreditförlustrelationen uppgick till 70 punkter för helåret, men var 38 punkter under fjärde kvartalet. Proaktiv riskhantering prioriteras även framöver, eftersom utsikterna för shippingindustrin är osäkra. Det viktigaste är alltså att stödja befintliga, finansiellt starka kärnkunder.

Financial Institutions

Nordea är den ledande partnern för finansinstitut på den nordiska marknaden. Kunderna betjänas av särskilda kundteam som tar fram skräddarsydda lösningar. Kunderna omfattar cirka 400 nordiska och 100 internationella finansinstitut, och 700 bankkoncerner.

Nordea flyttade fram sina positioner

Finansmarknaden återhämtade sig förvånansvärt snabbt under våren och sommaren 2009. Många variabler är tillbaka på samma nivåer som före Lehman-konkursen, men aktiviteten på marknaden och värderingarna understiger de nivåer som rådde före finanskrisen 2007. Transaktionsvolymerna på marknaden minskade, traditionella produkter gick allt bättre jämfört med avancerade strukturerade produkter, och belåningen sjönk till rekordlåga nivåer.

Nordea stärkte sin ställning och tog ytterligare marknadsandelar i finanskrisens spår, eftersom vi var en av få aktörer som fortfarande var verksamma på marknaden under den mest turbulenta tiden. Nordeas anseende stärktes ytterligare av att vi tydligt visade att vi kan utföra kundernas ordrar också när marknaden är illikvid. Men internationella aktörer återvänder nu till vissa delar av den nordiska kapitalmarknaden och konkurrensen ökar igen.

Nordea är den ledande aktören på den mycket konkurrensutsatta nordiska marknaden. Undersökningar visar

Intäkterna upp 20 procent

Intäkterna ökade med 20 procent till 379 mn euro, tack vare högre utlåningsmarginaler, starka intäkter från kapitalmarknadsprodukter samt provisionsintäkter för syndikerade lån arrangerade under året. Balansräkningsvolymerna minskade, huvudsakligen på grund av dollarns försvagning.

Det internationella kontorsnätet

Nordea stödjer sina nordiska kunder internationellt genom sina kontor i New York, London, Frankfurt, Singapore och Shanghai. Utöver dessa har Nordea representationskontor i Beijing och Sao Paulo.

2009 – återigen ett starkt resultat

2009 blev ett starkt år och intäkterna ökade med 7 procent. Framgångarna kommer dels från Nordeas överlägsna geografiska täckning, dels från Nordeas konkurrenskraftiga, attraktiva produkter. Verksamheten i New York och Sao Paulo firade 30-årsjubileum under 2009.

att kunderna är mycket nöjda med Nordea och våra särskilda kundteam och produktspecialister. Det visar återigen på styrkan i och konkurrensfördelen med vår relationshanteringsprocess och segmenteringsmodell. Nordeas strategi att förstärka aktieerbjudandet gav resultat. Enligt oberoende undersökningar klättrade vi i investerarrankningar under fjärde kvartalet 2009, och vi fick mer uppskattning av våra kunder.

Kapitalmarknadsrelaterade tjänster är den största tillväxtmotorn och när marknaden återigen börjar växa har Nordea ett utmärkt utgångsläge. Det är emellertid osäkert när affärsaktiviteten återhämtar sig.

Förebyggande riskhantering fortsätter att prioriteras högt under 2010, i linje med Nordeas ambition att upprätthålla en hög kreditkvalitet, effektiv kapitalanvändning och undvika negativa överraskningar när tillväxten tar fart.

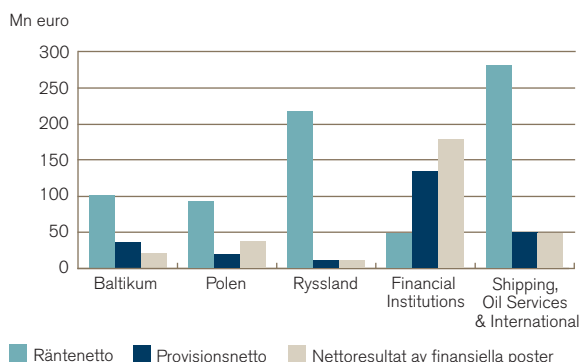
Intäkter

Efter finanskrisen har institutionella kunder stått för den största affärsaktiviteten, vilket tillsammans med ovanligt höga räntemarginaler och riskpremier bidrog mest till intäktsutvecklingen. Intäkterna var i stort sett oförändrade och uppgick till 412 mn euro.

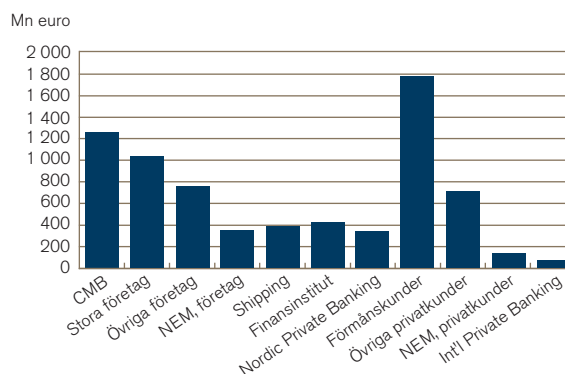
Institutional & International Banking, intäkter och volymer per område

Mn euro	Baltikum		Polen		Ryssland		New European Markets, summa		Financial Institutions		Shipping Oil Services & International	
	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008
Summa rörelseintäkter	156	159	149	149	239	182	542	482	412	409	379	315
– varav räntenetto	101	106	92	96	217	153	410	347	50	73	281	231
– varav avgifts- och provisionsnetto	35	38	18	17	10	21	62	76	134	146	49	51
– varav nettoresultat av finansiella poster till verkligt värde	20	14	36	34	11	6	64	54	178	181	48	32
Volymer, md euro												
Utlåning till allmänheten, företag	4,5	5,0	2,3	2,2	3,2	3,5	10,0	10,7	2,2	2,0	12,9	13,8
Utlåning till allmänheten, privatpersoner	2,8	2,7	2,3	1,6	0,2	0,3	5,3	4,6				
Inlåning från allmänheten, företag	1,3	1,1	1,3	1,1	0,9	0,9	3,5	3,1	10,7	14,5	4,4	6,4
Inlåning från allmänheten, privatpersoner	0,7	0,7	0,8	0,9	0,1	0,0	1,6	1,6				
Antal anställda (omr. till heltidstjänster)	1 148	1 161	1 630	1 542	1 613	1 679	4 410	4 402	375	411	304	295

Institutional & International Banking, intäkter per område/marknad 2009

Kundsegment, intäkter per segment 2009

Private banking

Nordic Private Banking

Starkt nettoinflöde och ökning av förvaltad kapital

Under 2009 fortsatte Nordic Private Banking att dra nytta av Nordeas starka marknadsställning och goda rykte. 2009 utsågs Nordea till "The best Nordic private banking service provider" av Euromoney. Efter den breda marknadsnedgången 2008 ökade kundaktiviteten snabbt under 2009 med positiv affärsutveckling som följd. Nettoinflödet uppgick till 2,9 md euro och det förvaldade kapitalet steg med 27 procent till 45,8 md euro från slutet av 2008. Nya kunder strömmade till, både utifrån och från andra segment i Nordea, och antalet kunder ökade med 6 procent. Den höga kundnöjdheten bibehölls. Kundernas riskvillighet ökade stadigt under 2009 och många valde att flytta pengar från sparkonton till andra, lönsammare placeringsalternativ.

International Private Banking

Starkt ställning på marknaden

2009 blev ett starkt år för private banking med högre kundaktivitet och fler nya kunder. Nettoinflödet uppgick till 0,6 md euro och förvaltad kapital var EUR 8,7 md euro, en ökning med 28 procent från slutet av 2008.

Under 2009 stärkte International Private Banking sin ställning avsevärt genom att ta över kunder och rådgivare från andra banker. Samtidigt förbättrades tjänsterna inom förmögenhetsplanering samt skatterådgivning bland annat med skatteredovisningsfunktioner som stärkte Nordeas ställning i konkurrensen med stora europeiska private banking-aktörer om utomnordiska kunder.

Företagskunder och finansinstitut, nyckeltal

	Corporate Merchant Banking		Stora företagskunder		Övriga företagskunder		Nordiska företagskunder	
	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008
Antal kunder, 1 000-tal	6	6	19	18				
Intäkter, mn euro	1 258	1 072	1 033	909	756	898	3 047	2 879
Volymer, md euro								
Utlåning	42,6	43,2	41,5	42,0	23,0	23,0	107,1	108,2
Inlåning	21,9	17,1	16,5	17,3	18,9	19,5	57,3	53,9
Marginaler, %								
Utlåning	1,29 %	0,99 %	1,39 %	0,94 %	1,67 %	1,04 %	1,43 %	0,97 %
Inlåning	0,17 %	0,39 %	0,31 %	0,64 %	0,50 %	1,59 %	0,30 %	0,93 %

	New European Markets företagskunder		Shipping, Oil Services & Internationals kunder		Finansinstitut		Företag och finansinstitut, summa	
	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008
Antal kunder, 1 000-tal	89	79	1	1	1	1		
Intäkter, mn euro	350	291	379	315	412	409	4 188	3 894
Volymer, md euro								
Utlåning	10,0	10,7	12,9	13,8	2,2	2,0	132,2	134,7
Inlåning	3,5	3,1	4,4	6,4	10,7	14,5	75,9	77,9
Marginaler, %								
Utlåning	2,25 %	1,72 %	1,50 %	1,10 %	0,79 %	0,55 %	1,49 %	1,03 %
Inlåning	0,98 %	1,58 %	0,14 %	0,42 %	0,21 %	0,34 %	0,30 %	0,80 %

Privatkunder, nyckeltal

	Nordic Private Banking		Förmånskunder		Övriga privatkunder		Nordiska privatkunder	
	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008
Antal kunder, 1 000-tal	87	83	2 603	2 474				
Intäkter, mn euro	338	323	1 774	1 902	707	994	2 819	3 219
Volymer, md euro								
Utlåning	5,9	5,0	103,3	89,9	10,3	10,9	119,5	105,9
Inlåning	7,4	8,4	44,5	39,0	16,4	15,8	68,3	63,2
Förvalt kapital	45,8	36,1						
Marginaler, %								
Utlåning	1,07 %	0,89 %	1,21 %	0,87 %	3,24 %	2,46 %	1,40 %	1,07 %
Inlåning	0,19 %	0,68 %	0,19 %	1,47 %	0,56 %	2,57 %	0,28 %	1,74 %

	New European Markets privatkunder		International Private Banking		Privatkunder, summa	
	2009	2008	2009	2008	2009	2008
Antal kunder, 1 000-tal	871	746	12	12		
Intäkter, mn euro	130	108	79	85	3 028	3 412
Volymer, md euro						
Utlåning	5,3	4,6	1,1	0,9	125,9	111,4
Inlåning	1,6	1,6	1,8	1,7	71,7	66,5
Förvalt kapital			8,7	6,8		
Marginaler, %						
Utlåning	1,64 %	1,48 %	0,87 %	0,77 %	1,40 %	1,08 %
Inlåning	0,39 %	1,12 %	0,42 %	0,60 %	0,29 %	1,69 %

Produktområden och -grupper

Account Products

Utlåning – kraftig intäktsökning

Intäkterna från utlåningen utvecklades positivt under 2009. Intäkterna steg med 30 procent till 3,7 md euro. Företagsutlåningen utvecklades särskilt bra till följd av omvärderingen av kreditrisk, trots att efterfrågan på nya lån minskade överlag. Utlåningen till privatkunder, både bolån och konsumtionslån, utvecklades väl med tillväxt för såväl volymer som marginaler. Efterfrågan på nya bolån och konsumtionslån var relativt hög. Konkurrensen har börjat öka och pressa utlåningsmarginalerna.

Efter en mycket dämpad inledning på året tog utlåningen fart igen på de flesta marknader under andra halvåret.

Mot slutet av 2009 lanserade Nordea räntetak som en tilläggstjänst till vanliga hypotekslån i Norge. Nordea är i dag ensam om att erbjuda räntetak i Norge.

Inlåning – sjunkande marginaler

Intäkterna från inlåning minskade med 66 procent till 550 mn euro. De tyngdes främst av lägre marginaler, en följd av de lägre marknadsräntorna. Marknaden började stabiliseras och kunderna flyttade pengar från sparkonton till aktier och värdepappersfonder.

Konkurrensen var mycket hård om sparkontokunderna och Nordea lanserade tidsbunden inlåning med mycket små marginaler för att försvara vår marknadsandel.

Nordea var först ut med mikrosparande på den nordiska marknaden. Mikrosparande har lanserats i Sverige,

Finland och Norge. Erbjudandet fick ett gott mottagande bland kunderna och i slutet av året hade vi 77 000 konton.

Kort – positiv utveckling för räntenettet

Kortintäkterna utvecklades positivt under 2009. Räntenettet steg med 3 procent till 246 mn euro till följd av ökat kreditutnyttjande samtidigt som provisionsintäkterna minskade till följd av lägre årsavgifter. Nordea har ett komplett utbud kredit- och betalkort, inom både utgivning och inlösen. Vi har en bredare täckning i Norden än någon av våra konkurrenter.

Under 2009 satsade vi på att få kunderna att öka sin kortanvändning och vi tecknade även avtal med ett antal företag i rese- och nöjesbranschen. Under 2010 börjar vi införa nya system och rutiner för kortverksamheten. Initiativet ska ge bättre resultat och ökad effektivitet, och hjälpa oss att bromsa kostnader och bedrägeriförluster.

Antalet kort ökade med 3 procent och antalet kortbetalningar steg med 10 procent.

Internetbanken Privat – fortsatt ökad användning

På nordisk nivå ökar användningen av Internetbanken Privat stadigt. Antalet Internetbankkunder ökade med mer än 500 000, och antalet inloggningar steg med 9 procent. Nordeas Internetbanken Privat utsågs i december 2009 till "Best Web" i Sverige av tidskriften Internet World.

Transaction Products

Mycket hård konkurrens om betalningar och likviditetshantering

Intäkterna från betalningar och likviditetshantering minskade med 18 procent till 353 mn euro, vilket främst berodde på sjunkande marknadsräntor som gav ett lägre räntenetto. Provisionsnettot utvecklades bra till följd av genomförda prisökningar.

Ett fokuserat produktutvecklingsarbete har lett till stora förbättringar av Nordeas kunderbjudande. Corporate Netbank, Nordeas viktigaste tjänst för komplexa företagskunder, ses nu som ett redskap för effektiv finansförvaltning i nordisk skala. Genom Exidio's Trezone® har Nordeas kunder också tillgång till kassaprognoser på nätet med information om var de har överskottsmedel och var kapitalbehoven finns.

Under 2009 hanterade Nordea över 1,7 miljarder inrikesbetalningar och 13 miljoner utlandsbetalningar, upp respektive ner 2 procent jämfört med i fjol. Tillväxten kom främst från inrikesvolymerna i Danmark, Finland och Norge. Vi har fått fler förordnanden att sköta betalningar och likviditetshantering från nya nordiska kunder och

ökat våra affärer med befintliga kunder. Tidskriften Euro-money utsåg Nordea till "Best Cash Manager in Nordic and Baltic countries" för andra året i rad.

Under de närmaste tre till fem åren ska Nordea fortsätta att utveckla de centrala betalningssystemen och delta i initiativ som syftar till att förenkla betalningsinfrastrukturen mellan finansinstitut och länder.

Handels- och projektfinansiering – bästa bank för handelsfinansiering

Intäkterna från handelsfinansieringen ökade med 15 procent till 177 mn euro. Inhemskas garantier utvecklades särskilt starkt med såväl större volymer som högre marginaler.

Den nordiska importen och exporten minskade under 2009, men vände upp igen mot slutet av året. Nordea upplevde emellertid ingen avmattning. Vår marknadsandel ökade med 1,5 procent under fjolåret och samtidigt utnämndes vi till "Best Trade Finance Providers" för Finland och Danmark efter en undersökning av tidskriften Global Finance som publicerades i februari 2009.

Värdepapperstjänster – ledande ställning inom underdepåverksamhet

Efter försäljningen av den globala depåverksamheten för institutionella kunder under 2008 har Securities Services specialiserat sig på underdepåverksamhet, där Nordea har en ledande ställning i Norden. Europa står inför stora förändringar på depåområdet efter införandet av CCP

(central counter-party clearing) 2010 i Norden. På marknader där CCP redan har införts har förändringar i handelsmönstren och transaktionsflödena noterats. Åtgärder har vidtagits för att hantera detta på ett effektivt sätt, och för att Nordea också i framtiden ska kunna erbjuda tjänster i toppklass.

Nordea Finans

Stark ställning trots den svåra marknaden

Intäkterna ökade med 9 procent till 429 mn euro. Under 2009 drog Nordea Finans kunder ner på sina investeringar vilket minskade efterfrågan på objektsfinansiering såsom leasing, hyrköp och factoring. Marknadsnedgången uppvägdes av en starkare marknadsställning och bättre marginaler. Utlåningsvolymen var stabil. Företagskunder står

för cirka 60 procent och privatkunder för cirka 40 procent av utlåningen.

Under 2009 vidareutvecklade Nordea Finans sitt erbjudande för att möta behoven hos kunder som verkar över hela regionen och lanserade Asset Master, en finansieringstjänst för företag som vill hyra IT-, kommunikations- och medicinsk utrustning.

Capital Markets Products

Hög efterfrågan på riskhanteringsprodukter

Marknadsläget förbättrades markant under 2009 jämfört med turbulensen under 2008. På våren började en stadig börsuppgång och de korta räntorna pekade nedåt under i stort sett hela året. Volatiliteten minskade på samtliga marknader och likviditeten förbättrades på de flesta marknader.

Det förbättrade marknadsläget medförde ökad konkurrens som i sin tur minskade ränteskillnaderna. Den ökade konkurrensen berodde på att såväl nordiska som internationella banker som till viss del dragit sig tillbaka under krisen nu återvände till marknaden.

Företagen ville säkra sig mot svängningarna på marknaden och efterfrågan var stor på riskhanteringsprodukter, särskilt på valuta- och ränteområdet. Volymerna minskade något under andra halvåret 2009 till följd av lägre kommersiella flöden från företagskunder, vilket i sin tur berodde på den låga aktiviteten. Antalet transaktioner var emellertid fortsatt högt.

Koncernens strategi att fortsätta öka försäljningen av riskhanteringsprodukter till Nordeas företagskunder ligger fast under 2010. Nordea har en stark utgångspunkt. Vi rankades högst inom valuta- och räntederivat i den nordiska kundenkäten som Greenwich publicerade 2009.

Aktiviteten bland de institutionella kunderna var relativt ojämn. Efterfrågan på kreditobligationer var stark, medan aktieaffärerna minskade till följd av låg riskvillighet. Detta minskade också efterfrågan på valutaprodukter.

Men trots det svåra marknadsläget tog Nordea andelar på sekundärmarknaden i samtliga nordiska länder och Equity Prosperas kundenkät för 2009 visade att framsteg gjorts i alla nordiska länder jämfört med 2008. Nordea slog också vakt om sin starka tätposition i Norden inom nyemissioner. Nordea genomförde bland annat kapitalanskaffning (accelerated bookbuilding) för AP Møller Maersk och Vestas och nyemissioner för SAS, Husqvarna och Stockmann.

Marknaden för fusioner och förvärv har varit dämpad ända sedan årsskiftet, men Nordea har varit väl representerat i de transaktioner som slutförts, bland annat fusionen mellan Post Danmark och Posten i Sverige.

Under 2009 fick Nordea utmärkelser för "Best Investment Bank Denmark" och "Nordic Equity House of the Year" från Euromoney. Dessutom utsåg tidskriften Acquisition Monthly Nordea till årets rådgivare 2009 i kategorin "Nordic Region Mergers & Acquisitions". Nordeas strategi för 2010 är att fortsätta satsningen på att bygga upp ett konkurrenskraftigt erbjudande inom företagsaffärer och aktiehandel.

De nordiska företagens obligationsfinansiering avspeglade trenden på den globala/europeiska marknaden med rekordvolym, och emissionerna ökade kraftigt under första halvåret 2009. Under andra halvåret minskade emellertid antalet emissioner. Nordea genomförde många av de största nordiska transaktionerna, bland annat benchmarkobligationer i euro för Carlsberg (1 md euro),

DONG Energy (1 md euro), Sampo plc (750 mn euro), Vattenfall (2,7 md euro), Volvo (500 mn euro), TeliaSonera (550 mn euro), Securitas (500 mn euro), TVO (750 mn euro), Fortum (1,5 md euro), och AP Møller Maersk (750 mn euro). Nordea var också ledande arrangör vid emissioner av benchmarkobligationer av danska staten (1,25 md euro), finska staten (3 md euro) och svenska staten (2 md dollar, 38 md kronor och 4 md euro) samt KommunInvest (1 md dollar). Emissionsaktiviteten på hemmamarknaderna i lokal valuta var också hög under 2009 och Nordea var även här ledande arrangör i många fall.

Den nordiska och europeiska marknaden för syndikerade lån var relativt dämpad. Nordea genomförde över 40 transaktioner för nordiska låntagare under 2009 med ett sammantaget värde på cirka 30 md euro. Bland annat genomfördes syndikerade lånetransaktioner för nordiska bolag som ABB, Outokumpu, Nokia Siemens Networks, H.Lundbeck, AP Møller Maersk, Norsk Hydro, Telenor, Vattenfall och Tele2. Nordea befäste sin ledande position

som huvudarrangör och bookrunner av nordiska syndikerade lån, något som bekräftas av att Nordea tilldelades EuroWeeks pris som bästa arrangör av nordiska lån 2009.

Mycket starkt produktresultat

Under första halvåret var kundaktiviteten hög, men den dämpades därefter något under andra halvåret. Det förbättrade marknadsläget och ökad konkurrens medförde också marginalpress under andra halvåret. Resultatet gynnades av god riskhantering och starka handelsresultat i samband med hanteringen av risken i kundtransaktioner. Detta gällde särskilt på valuta- och ränteområdet.

Avgifts- och provisionsnettot var något lägre jämfört med 2008 till följd av den svaga marknaden för fusioner och förvärv.

Sammantaget blev resultatet mycket starkt och produktresultatet steg med 89 procent till 1 616 mn euro jämfört med 2008.

Savings Products & Asset Management

Stort nettoinflöde och starkt placeringsresultat

Nordeas förvaldade kapital ökade med 26 procent under 2009 till 158,1 md euro. Ett stort nettoinflöde på 9,8 md euro, en positiv marknadsutveckling och ett starkt placeringsresultat bidrog till höjningen av det förvaldade kapitalet.

Det första kvartalet utmärktes av turbulens men därefter minskade effekterna av finanskrisen och aktiemarknaden utvecklades positivt under de nästkommande tre kvartalen. Samtidigt förbättrades Nordeas placeringsresultat under året. Aktieprodukterna utvecklades starkt både i absoluta och relativa tal och 81 procent av de aktierelaterade portföljgrupperna överträffade sina jämförelseindex under 2009. Ränteprodukterna utvecklades också starkt och det innebar att 86 procent av de sammantagna portföljgrupperna, som står för 90 procent av tillgångarna, överträffade sina jämförelseindex 2009. Detta medförde att Nordeas genomsnittsbetyg från Morningstar steg i de nordiska länderna.

Den positiva börsutvecklingen och sjunkande räntor fick kundernas riskvillighet att öka under året. Därför steg försäljningen av placeringsprodukter till privatkunder kraftigt, särskilt under andra halvåret 2009, medan efterfrågan på sparprodukter minskade något. De stigande börskurserna fick intresset för aktier att öka och aktiehandeln, särskilt via Internet, ökade markant. Med sitt breda

produktutbud på sparområdet och starka rådgivningskoncept kunde Nordea reagera snabbt när kundernas efterfrågan förändrades under 2009. Nettoförsäljningen av sparprodukter till privatkunder uppgick till 7,0 md euro.

Utbudet inom placeringar och sparande stärktes med nya produkter och tjänster under 2009. Till exempel lanseades en diskretionär portföljförvaltningstjänst för private banking-kunderna, nya fonder som placerar i tillväxtländer eller efter olika teman och flera kreditmarknadsprodukter. I takt med att det började ljusna på finansmarknaden vändes fjolårets nettoutflöde från värdepappersfonderna till ett nettoinflöde på 3,3 md euro under 2009. Under andra halvåret ökade Nordeas andel av fondmarknaden, mätt i förvaltat kapital, och en stor del av nettoinflödet till fonder i de nordiska länderna gick till Nordea.

Nordeas institutionella kapitalförvaltning utvecklades positivt under 2009. Vi gjorde mer affärer med befintliga kunder och vann flera nya mandat. Nettoinflödet uppgick till 1,4 md euro och det förvaldade kapitalet var 28,1 md euro (exklusive Nordea Life & Pensions-mandaten) vid årsskiftet.

Nya risker har kommit till ytan genom finanskrisen. Större tonvikt på riskhantering samt strängare kontroller och regleringar förväntas. Med sin centraliserade och integrerade verksamhet har Nordea goda förutsättningar att uppfylla dessa krav.

Intäkter

Savings Products & Asset Managements intäkter härrör från fonder, internationell private banking och institutionella mandat, inklusive Nordea Life & Pensions-mandatet (förvaltad kapital på 101 md euro), samt från ett antal sparprodukter som inte hänför sig till förvaltad kapital. Intäkterna minskade till 621 mn euro, ner med 1 procent jämfört med 2008. Denna marginella minskning beror främst på ett lägre förvaltad kapital i genomsnitt under 2009. Även om förvaltad kapital ökade med 27 procent från årsskiftet minskade det genomsnittliga förvaldade kapitalet med 4 procent jämfört med genomsnittet 2008. Intäkterna tyngdes också av en liten minskning i intäktsmarginalerna på 1 punkt. Trots att marginalerna på transaktionsintäkterna ökade markant, liksom även den resultatbaserade ersättningen till följd av den ökade efterfrågan på placeringar samt ett starkt placeringsresultat, blev de institutionella produkternas andel av produktförsäljningen något större än 2008, vilket tyngde intäktsmarginalen.

European Fund Distribution – flera nya fonder och nya distributionsavtal

European Fund Distribution är koncernens plattform för försäljning av internt och externt förvaldade fonder i Europa. Fonderna har marknadsföringstillstånd i

16 europeiska länder. Efter det svaga 2008 återvände spararna successivt till den europeiska marknaden för tredjepartsdistribuerade fonder under 2009. Nordeas europeiska fonddistribution är inriktad på fonder med höga alfavärden och kunde därför snabbt ta vara på det växande intresset för fonder med bra utveckling.

European Fund Distribution redovisade ett nettoinflöde på 0,5 md euro och en höjning av förvaltad kapital med 1,1 md euro till 2,7 md euro i slutet av 2009. Portföljen utökades med flera för marknaden intressanta fonder under året och European Fund Distribution inledde också nya distributionsarbeten med banker i och utanför Europa.

Den viktigaste av dessa är ett distributionsarbete med sju ansedda italienska regionbanker. Samarbetet ska skötas genom ett gemensamt italienskt fondistributionsbolag, vilket ger lokal närvaro och närhet till de italienska kunderna. Intäkterna från European Fund Distribution ingår i intäkterna från sparprodukter och kapitalförvaltning.

” Ett finansiellt partnerskap grundat på en långsiktig relation. Sparvolymerna ökade med 19 procent 2009.

Sparvolym, privatkunder

Md euro			Förändring %
	2009	2008	
Fonder	23,9	16,5	45
Liv- och pensionsprodukter	16,1	14,8	9
Sparkonton	47,8	45,5	5
Aktier, obligationer och strukturerade produkter ¹	30,5	22,8	34
Summa	118,3	99,6	19

1) Depåttillgångar i Norge ingår inte. 2008 års volymer har räknats om.

Förvalt kapital

Md euro			Nettoinflöde	
	2009	2008	2009	2008
Nordiska fonder	30,7	21,9	3,3	-4,5
European Fund Distribution	2,7	1,6	0,5	-0,8
Nordic Private Banking	45,8	36,1	2,9	2,1
International Private Banking	8,7	6,8	0,6	-0,6
Institutionell kapitalförvaltning	28,1	23,1	1,4	1,1
Life & Pensions	42,2	36,1	1,2	0,6
Summa	158,1	125,6	9,8	-2,0

Life & Pensions

Affärsutveckling

Trots konjunktur nedgången redovisar Nordea Life & Pensions återigen rekordhöga bruttopremieintäkter på 4 391 mn euro, en ökning med 4 procent sedan 2008. Nordea förblev därigenom Nordens ledande leverantör av liv- och pensionsprodukter, med en marknadsandel på 11 procent.

Försäljningen av fondförsäkringar stod för huvuddelen av premietillväxten. Försäljningen steg med 28 procent jämfört med 2008, och ökningen kom främst från den svenska, finska och norska marknaden. Bakom denna prestation ligger Life & Pensions strategiska ambition för 2009 att ta andelar på ITP-marknaden i Sverige, satsa på fondförsäkringar i Finland med produkten Selekt Capital och rent allmänt öka försäljningen av försäkringar, slå vakt om vinstinriktningen och den solida riskhanteringen.

I Sverige steg bruttopremieintäkterna med 55 procent jämfört med 2008, med stark försäljning av kapitalförsäkringar Placera (upp 56 procent sedan 2008) och Portfolioobligationen. Framgångarna inom ITP (tjänstepension för privatanställda tjänstemän) bidrog också till tillväxten med bruttopremieintäkter på 117 mn euro. Vid utgången av 2009 hade Nordea en beaktansvärd andel, 63 procent, av genomförda ITP-flyttar. I Finland stod den förnyade satsningen på fondförsäkringar bakom tillväxten. Produkten Selekt Capital bidrog mest till ökningen av bruttopremieintäkterna och sammantaget steg fondförsäkringsrörelsen med 92 procent jämfört med 2008. Också i Norge

ökade efterfrågan på fondförsäkringsprodukter, främst i företagssegmentet. Försäljningen av norska fondförsäkringar ökade med 32 procent jämfört med 2008.

De danska bruttopremieintäkterna minskade till följd av den försämrade ekonomin och osäkerhet kring nya skattebestämmelser som införs i början av 2010. Nedgången var 23 procent jämfört med 2008 och noterades för både traditionella försäkringar och fondförsäkringar.

I linje med den starka vinstinriktningen och försiktiga riskhanteringen gavs återställandet av återbäringsmedlen högsta prioritet 2009. Detta underlättades av att finansmarknaderna repade sig och av en stark placeringsprocess. 2009 uppgick återbäringsmedlen till 1 434 mn euro, en ökning med 761 mn euro jämfört med 2008. Återbäringsmedlen uppgick till 6,1 procent av de försäkringstekniska avsättningarna relaterade till den traditionella verksamheten i slutet av 2009, en ökning från 3 procent i slutet av 2008.

Intäkter

Life & Pensions uppnådde ett starkt produktresultat 2009 på 271 mn euro, en ökning med 53 procent från 2008. Främsta skälet var återföringen av avgifter i den danska verksamheten, som möjliggjordes av en kraftig återhämtning i återbäringsmedlen under 2009. Denna återhämtning upphävde de begränsningar i den danska verksamheten som gjorde att inga avgifter kunde redovisas under 2008.

Produktgrupper, nyckeltal

Mn euro	Utlåning till företag ²		Privatkunder bolån		Konsumtionslån		Företag inlåning		Privatkunder inlåning		Finansbolagsprodukter ²	
	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008
Intäkter, mn euro ¹	2 028	1 516	947	693	693	561	257	598	293	1 009	429	392
varav räntenetto	1 919	1 427	895	645	649	518	241	581	279	992	347	311
Volym, md euro	119,9	121,7	98,4	86,4	18,4	16,8	75,9	77,9	71,7	66,5	12,9	13,9
Marginaler, %	1,30 %	0,93 %	0,89 %	0,68 %	3,50 %	2,88 %	0,30 %	0,80 %	0,29 %	1,69 %	2,55 %	2,08 %

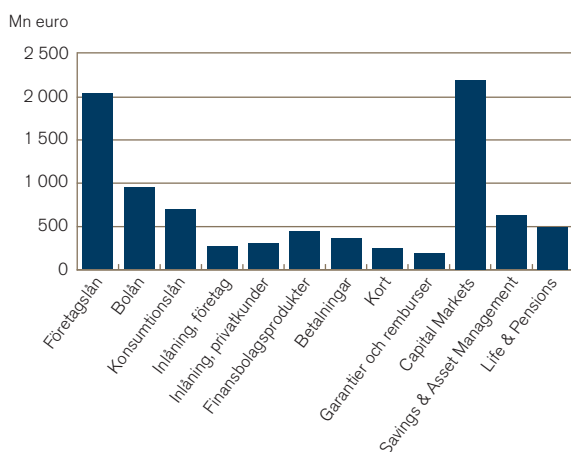
Mn euro	Betalningar		Kort ²		Garantier och remburs		Capital Markets Products		Savings Products & Asset Management		Life & Pensions	
	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008
Intäkter, mn euro ¹	353	429	246	239	177	154	2 186	1 333	621	626	482	386
varav provisionsnetto	313	332	165	184	160	128			559	583	146	145
Kostnader							-550	-459	-310	-295	-197	-196
Distributionskostnader							-20	-18	-137	-137	-13	-12
Produktresultat³							1 616	856	174	194	271	177
Transaktionsvolym, 1 000-tal	1 796	1 759	1 027	936	89	100						

1) Omklassificering av produkter till följd av organisationsförändringar.

2) Intäkterna per produktgrupp har räknats om för 2009 till följd av ett nytt sätt att beräkna economic capital (Basel II).

3) Exklusive kreditförluster.

Produktgrupper, intäkter per grupp 2009

” Vi ger dig heltäckande ekonomisk rådgivning på våra kundmöten. Antalet rådgivningsmöten med förmånskunder fortsatte att öka kraftigt under 2009.

Group Operations

Group Operations omfattar alla IT-funktioner (IT) och Group Shared Services (GSS). GSS ansvarar bland annat för Nordeas lokaler, datorer och annan utrustning, inköp, resebokningar och matsalar. Produkt- och tjänsteresurserna har integrerats i produktområdena för att skapa effektiva värdekedjor.

Detta arbete fortsatte under 2009 och värdekedjan inkluderar nu även IT-verksamheten. Sedan augusti har Nordea tre IT-divisioner som betjänar varsitt affärsområde, nämligen Nordic Banking, Capital Markets & Savings respektive Institutional & International Banking/stabsfunktioner. Produktion, infrastruktur, arkitektur och metoder hanteras i den koncernövergripande IT-enheten.

Alla IT-enheter gör nu en genomgång av sina metoder och arbetsrutiner, och man har hittat stora besparings-

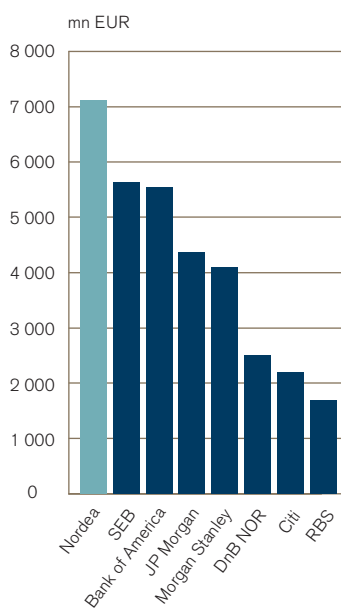
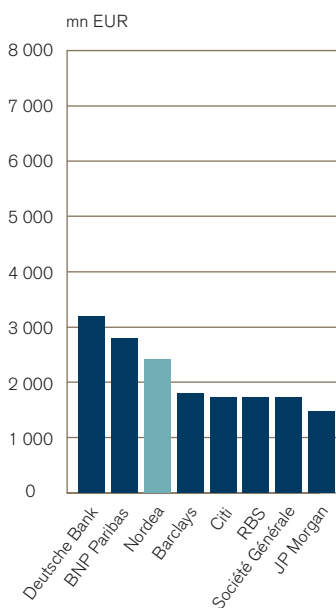
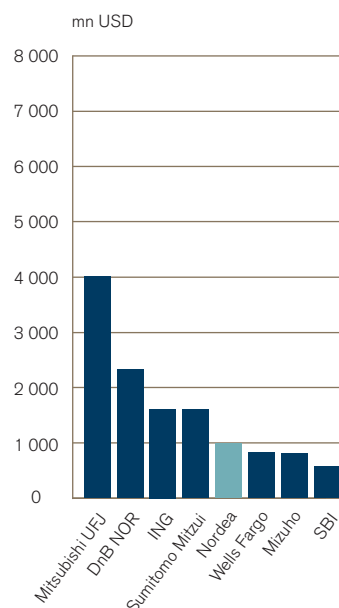
möjligheter. Inom systemutvecklingen har man börjat använda utländska företag med gott renommé på en av de största marknaderna för den här typen av tjänster.

Nordea har kommit långt i sitt arbete med att konsolidera leveranserna av produkter och tjänster i vart och ett av de nordiska länderna. Nästa steg är att konsolidera leveranserna över hemmamarknadernas gränser. Ett sådant center har etablerats i Polen där det finns högutbildad arbetskraft som erbjuder stabilitet och låga arbetskostnader. I första fasen är ambitionen att ha cirka 200 medarbetare på det här centret.

Ett program för att förbättra de centrala inköpsavtalen (exklusive IT-produktionsavtal) har genomförts under 2009.

Marknadspositioner

	Danmark	Finland	Norge	Sverige	Estland	Lettland	Litauen	Polen	Ryssland	Ship- ping, fin.inst, int'l	Summa
Antal kunder, 1 000-tal											
Företagskunder	47	123	84	330	13	5	4	52	6	2	666
Privatkunder					98	82	118	531	43		
Privatkunder i fördelsprogrammet	1 113	2 493	391	2 962	98	71	55	176	—		7 360
– varav förmånskunder	640	923	217	823	18	19	14	46	—		2 700
Private Banking	36	27	7	18	0,1	0,5	0,1	1,5	—	12	102
Internetbanken	1 291	1 530	441	2 179	70	74	114	242	—		5 943
Antal kontor	323	313	124	325	22	22	21	158	49		1 357
Marknadsandel, %											
Utlåning till företag	20	34	15	17	17	13	11	2	1		
Inlåning från företag	23	40	18	18	8	4	9	2	<1		
Institutioner, fonder	11	25	8	10							
Privatkunder, fonder	16	24	12	13							
Life & Pensions	18	23	12	6				4			
Bolån till privatkunder	16	31	12	15	13	16	10	4	1		
Konsumtionslån	18	31	8	9	7	2	7	<1	<1		
Inlåning från privatkunder	22	31	9	18	7	7	2	1	<1		

Nordiska aktiemarknaden,
bookrunner, 2009Euroobligationer nordiska
företag, bookrunner, 2009Syndikerade shippinglån,
bookrunner, 2009

Källa: Dealogic

Medarbetarna gör Nordea ännu bättre

Nordeas 33 000 medarbetare fortsätter att skapa positiva kundupplevelser, som ett team, med vår mission "Gör det möjligt" som ledstjärna.

Det är människor det handlar om

Vill man skapa det bästa teamet i branschen måste man också jobba för det. Inte minst på personalområdet är det viktigt att bestämma sig för vad man vill uppnå, vilken strategi man ska ha och vilka åtgärder som måste vidtas för att nå målet. Vi kallar detta för vår People-strategi, och den ingår i Nordeas affärsstrategi. Prioritetsområdena i vår People-strategi är:

- Bygga basen
- Vara den attraktivaste arbetsgivaren för dem som ska göra en bra bank ännu bättre
- Säkerställa att vi har rätt person på rätt plats i rätt tid
- Mobilisera, differentiera och belöna, så att vi som organisation presterar på topp
- Ge våra medarbetare möjlighet att utvecklas
- Utöva det ledarskap som behövs för att förvandla Nordea från en bra bank till en ännu bättre

Dessa prioriteringar grundar sig i och ska förstärka våra värderingar: Positiva kundupplevelser, Ett Nordeateam, och Det är människor det handlar om.

Bygga basen

En bra överblick över personalresurserna och effektiva processer är centralt i People-strategin. Vi flyttade under 2009 fram våra positioner på det här området genom att utveckla och bättre utnyttja vårt HR-system. Vi har därmed kunnat förse våra chefer med mer relevanta personaluppgifter för ännu bättre affärsbeslut. Vi har också förbättrat viktiga personalprocesser – uppföljning av

prestationer, lönerevision och talanghantering – som vi vet kommer att bidra till ett ännu framgångsrikare Nordea.

Vara den attraktivaste arbetsgivaren för dem som ska göra en bra bank ännu bättre

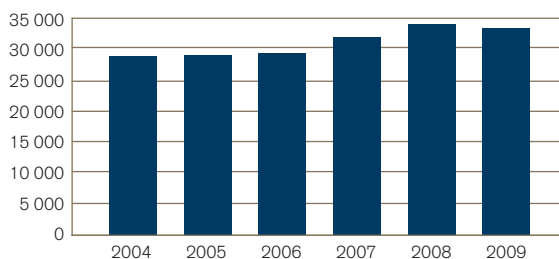
Om vi ska skapa ett ännu bättre Nordea måste vi också kunna locka till oss och behålla toppkrafterna. Vi bestämde oss därför tidigt för att fortsätta med våra satsningar också 2009, ett år då många företag valde att dra ner på sina aktiviteter inom arbetsgivarprofilering. Vi har också fortsatt med att ringa in vilka kategorier av studenter som vi tror har förutsättningar att kunna göra oss till en ännu bättre bank och analyserat hur vi verkligen kan få studenterna att förstå och uppskatta Nordea, och söka sig till oss. Allt detta har bidragit till att förbättra Nordeas ranking hos våra målgrupper på alla de marknader där detta mäts.

Vidare har vi satsat ännu mer på att identifiera och behålla de Nordeamedarbetare som vi tror har de bästa förutsättningarna att bidra till goda resultat i framtiden.

Säkerställa att vi har rätt person på rätt plats i rätt tid

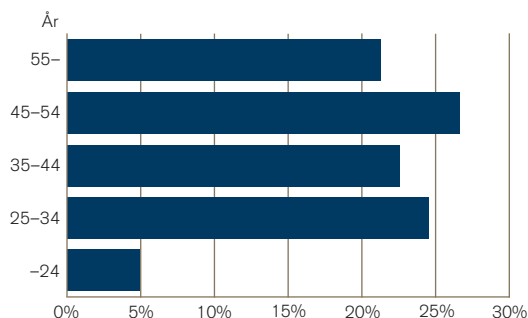
Även om vi lyckas positionera oss som en attraktiv arbetsgivare är detta inte mycket värt om vi inte sedan klarar av att anställa rätt personer. Vi förutsåg att 2009 skulle bli ett tillväxtår och att det därför var extra viktigt att verkligen se till att anställa många av de allra bästa. Vi genomförde viss rekrytering under 2009, men samtidigt låg tonvikten på att minska antalet heltidstjänster i koncernen med 2 procent, något som vi också lyckades med. Detta har skett utan uppsägningar. Istället har vi varit restriktiva med att ersätta dem som lämnar Nordea, och i förekommande fall prioriterat intern tillsättning. Vi har därför varit beroende av intern rörlighet. Det har vi försökt åstadkomma genom att i kommunikationen internt lyfta fram behovet av rörlighet, genom förbättrade verktyg och processer för jobbannonsering och genom så kallade jobbmöten.

Antal anställda (omräknat till heltidstjänster)

Åldersfördelning

Procent av de anställda, 31 dec 2009

Mobilisera, differentiera och belöna, så att vi som organisation presterar på topp

Att ha det bästa teamet innebär inte per automatik att man presterar på topp. Vi måste se till att alla i Nordea arbetar i enlighet med vår vision och våra mål, och att vi alla har möjlighet att bidra. Vi har därför under året arbetat med att förbättra prestationsuppföljningen. Under 2010 ska vi ytterligare vässa processen och verktygen för uppföljning. Minst lika viktigt är det fortsatta arbetet med att skapa en kultur där alla chefer förstår att prestation bedöms utifrån både vad som uppnås och hur det uppnås, och att deras ledarskap är den absolut viktigaste faktorn för att säkerställa den här balansen.

Ge våra medarbetare möjlighet att utvecklas

Ingen organisation kan växa om inte medarbetarna utvecklas och växer. Det vet vi, och vi har under 2009 genomfört förändringar i syfte att ytterligare stärka kopplingen mellan affärsbehoven och de kompetensområden som vi måste utveckla. Vi är stolta över de förbättringar vi har åstadkommit, men är också väl medvetna om att vi kan och måste göra mycket mer. Vi ska under 2010 förbättra planeringen på personalsidan, med tillhörande verktyg, och samtidigt klargöra att utveckling är allas ansvar i Nordea. Återigen: ingen organisation kan växa om inte medarbetarna utvecklas och växer.

Utöva det ledarskap som behövs för att förvandla Nordea från en bra bank till en ännu bättre

Vi vet att ledarskap påverkar hur vi presterar och att det är den enskilt viktigaste faktorn för att skapa en företagskultur. Ledarskap har därför varit ett av de mest prioriterade områdena i People-strategin under 2009, och kommer också att vara det under 2010. Vi har ytterligare förtydligat vilken typ av ledarskap som behövs för att göra Nordea till en ännu bättre bank. Bland annat har vår koncernchef vid många tillfällen betonat vikten av bra ledarskap, och vi har utvecklat och lanserat ett nytt sätt att arbeta med talanghantering i Nordea, med fokus på ledarskap. Målsättningen med vår talanghantering är att säkerställa att vi har starka ledare på alla viktiga chefsbefattningar, ett kontinuerligt flöde av talanger, bra planering för efterträdare samt individuella utvecklingsplaner som ger oss möjligheten att rekrytera internt. Redan under 2010 räknar vi med att se de första resultaten av de åtgärder vi satte in 2009.

Resultat från personalbarometern

ESI, index	2009	2008	2007
Tillfredsställelse och motivation	72	72	71
Utveckling	72	72	70
Betraktar Nordea som en bra arbetsplats	78	77	74
Berättar gärna var jag arbetar	82	80	78
Rekommenderar Nordea som arbetsgivare	77	76	74

Antal anställda, per område eller funktion 31 dec 2009

Heltidstjänster	2009	2008
Nordic Banking	16 582	17 117
– varav Banking Danmark	5 190	5 146
Banking Finland	5 156	5 378
Banking Norge	1 810	1 859
Banking Sverige	4 423	4 732
Institutional & International Banking	5 096	5 114
– varav Baltikum	1 148	1 161
Polen	1 630	1 542
Ryssland	1 613	1 679
Financial Institutions	375	411
Shipping, Oil Services & International	304	295
Capital Markets & Savings	4 168	4 112
Banking Products & Group Operations	6 045	6 174
Group Identity & Communications	96	111
Group Credit & Risk Control	397	376
Group Corporate Centre	605	576
Group Human Resources	240	248
Övriga funktioner	118	180
Nordeakoncernen	33 347	34 008

”

Med Nordeas
Internettjänster betalar du
enkelt dina fakturor och
får tid över tid annat.
Antalet kunder i Internet-
banken ökade med
14 procent 2009.

Företagets samhällsansvar

I Nordea strävar vi efter att göra företagets samhällsansvar, eller Corporate Social Responsibility (CSR), till en integrerad del av vår verksamhet och identitet – en del av Nordeas DNA. Vi är övertygade om att ansvarsfullt företagande leder till hållbara resultat. I slutet av 2008 inrättade vi ett CSR-sekretariat, och i början av 2009 godkändes en ny CSR-strategi av Nordeas koncernledning. Arbetet börjar redan ge resultat, främst i den egna verksamheten.

Finanskrisen 2009 var en riktig prövning för Nordea och vår grundprincip att stödja våra kunder i alla lägen. Det allra viktigaste under detta tuffa år har varit att hitta lösningar på kundernas problem. De var mer oroade över sin ekonomi än någonsin tidigare, och behövde mer rådgivning och uppmärksamhet. I hela banken betonade vi att Nordea stödjer sina kunder i såväl goda som dåliga tider.

Detta krävde att vi arbetade som ett Nordeateam, och krisen hjälpte oss att leva upp till den här värderingen. Att bedriva sin verksamhet på ett ansvarsfullt sätt är inte bara att göra det rätta – det är också bra för affärerna.

Värderingar och ansvar

Som framgår ovan finns en nära koppling mellan CSR och våra värderingar. Att vi lever upp till våra värderingar – Positiva kundupplevelser, Ett Nordeateam och Det är människor det handlar om – är nyckeln till ett ansvarsfullt företagande. Värderingarna hjälper oss att göra det rätta.

Det hände en hel del på CSR-området i Nordea under 2009: CSR-sekretariatet, som inrättades i november 2008, inledde på allvar sitt arbete, Nordea publicerade i mars sin första CSR-rapport i enlighet med Global Reporting Initiative, en ny CSR-strategi godkändes och de första stegen togs för att förverkliga strategin.

Ansvar i verksamheten

Ansvar för Nordeas CSR-arbete vilar i verksamheten, även om CSR-sekretariatet finns där som guide eller coach. CSR i Nordea är inte en fasad, det är integrerat i verksamheten. Det är en ständigt pågående process med kontinuerliga förbättringar.

Företagskrediter

Nordea har tydliga processer för kreditgivning till företag. Det finns i dagsläget två modeller för analys av miljömässiga, sociala och politiska risker i samband med företagskrediter. Båda modellerna är obligatoriska och ingår i de normala kreditrutinerna för lån över ett visst belopp.

- Den ena är Environmental Risk Assessment Tool (ERAT), som tar fram en samlad miljöriskprofil. ERAT är obligatorisk för kunder med kreditlimiter på över 500 000 euro.
- Den andra modellen är Social and Political Risk Assessment Tool (SPRAT), och med den görs en analys av de sociala och politiska riskerna, bland annat länder- och branschrisk. SPRAT är obligatorisk för kunder med kreditlimiter på över 5 mn euro.

Projektfinansiering

Nordea har under många år vägt in riskerna i projektfinansiering. För att ytterligare förbättra riskstyrningen har vi antagit Ekvatorprinciperna som bygger på riktlinjer framtagna av Världsbanken. Vi tillämpar principerna genom att:

- utveckla utvärderings- och efterlevnadsrutiner för avtalsansvariga och kreditanalytiker
- ta fram verktyg för kreditanalytiker
- utbilda analytiker och annan berörd personal i användningen av rutiner och verktyg
- etablera ett nätverk och ett arbetsflöde för referensmaterial och råd om sociala och miljömässiga risker
- integrera arbetsflödet i vår generella kreditbedömnings- och beslutsprocess.

Utsläppshandel

Nordea har under året satsat på att utveckla ett kompetenscenter för handel med utsläppsrätter. Utveckling av kompetenscentret och investeringar för en omfattande energiproduktportfölj med naturgas, olja, kol och utsläppsrätter genomförs i Nordea Markets. Produktmixen speglar behovet av att balansera de utsläpp som Nordeas kunder genererar när de köper fossila råvaror.

Nordea Markets är en av de största aktörerna inom handeln med energiprodukter i Norden, och råvaror, som exempelvis olja, har identifierats som ett viktigt strategiskt område.

Socialt ansvarsfulla investeringar

Nordea utövar ett aktivt ägande för att påverka bolag som inte följer gällande bestämmelser och internationella konventioner inom miljö, samhällsansvar och bolagsstyrning. Vi anser att aktivt ägande är mer ansvarsfullt än utslutning av vissa företag, och det är också bättre för kundernas avkastning.

Om vår dialog med företaget inte leder någonvart utsluts företaget från Nordeas placeringsportföljer. Vi definierar ett företags ansvar som respekt för gällande lagar, förordningar och tillämpliga regler samt för internationella konventioner. Efter fruktlösa försök att få

till stånd en ändring avyttrade vi under 2009 samtliga aktier i bolag som tillverkar klusterammunition.

- Våra principer grundar sig på FN:s principer för ansvarsfulla investeringar (UNPRI).
- Nordea Investment Funds (NIF) har tagit fram en strukturerad process och anvisningar för socialt ansvarsfulla investeringar (SRI).

Identifiering och aktivt ägande

Nordeas huvudprinciper för socialt ansvarsfulla investeringar inom kapitalförvaltning:

- Vi identifierar företag i våra fondportföljer som bryter mot FN:s Global Compact och internationella normer för företagets ansvar.
- Vi utövar aktivt ägande, genom bland annat dialog, för att ändra på sådant agerande som bryter mot normerna.
- Vi säljer innehaven om en förändring inte kan uppnås genom aktivt ägande.

Minska de egna utsläppen

Vi har under året ytterligare minskat våra koldioxidutsläpp. I augusti köpte Nordea gröna certifikat, via den europeiska standarden RECS, för att neutralisera Nordeas energiförbrukning i Norden, och därmed minskade vi våra koldioxidutsläpp med 40 procent. De flesta av Nordeas huvudkontorsbyggnader certifierades enligt LEED (Leadership in Energy Efficiency Development). Certifieringen var den största i Europa som genomförts av det amerikanska bolaget och banar väg för en miljömässigt sundare fastighetsförvaltning. Vi har också minskat vår pappersförbrukning i Nordea med 30 miljoner ark, installerat automatisk avstängning av alla datorer och genomfört flera interna projekt för att öka medvetenheten hos medarbetarna och puffa för miljövänliga vanor i vårt dagliga arbete.

Mer information om Nordeakoncernens samhällsansvar finns på nordea.com/csr. Nordeas principer för samhällsansvar, Nordeas etiska riktlinjer och CSR-rapporten för 2009 finns på koncernens hemsida.

” Rätt person på rätt plats. Nordeas rådgivare hjälper dig i finansiella frågor.

Nordeaaktien och aktieägarna

Nordeas övergripande finansiella mål är att skapa värde för aktieägarna i nivå med de fem bästa i gruppen jämförbara europeiska banker.

Nordeas börsvärde uppgick i slutet av 2009 till 29 md euro. Mätt efter börsvärde var Nordea det fjärde största företaget i Norden och den nionde största bland europeiska finanskoncerner.

Nordeaaktien är noterad på NASDAQ OMX Nordic, dvs börserna i Stockholm (SEK), Helsingfors (EUR) och Köpenhamn (DKK).

Aktiekursens utveckling

2009 skedde en återhämtning på de internationella aktiemarknaderna efter de stora korrigeringarna 2008 och den fortsatta pressen på finansaktier i början av 2009. Sedan lägstanoteringarna i mars har optimismen och riskviljan ökat, och de flesta finansaktier har nu mer än väl återhämtat sig från kursrasen.

Nordeas aktiekurs steg under året med 70 procent på Stockholmsbörsen, från 42,94 kronor till 72,90 kronor. Stängningskursen för Nordeas aktie varierade under 2009 mellan 79,10 kronor och 30,50 kronor. Stockholmsbörsens finansindex SX40 steg med 53 procent och Dow Jones index för europeiska banker ökade med 47 procent. Sedan den 6 mars 2000, då MeritaNordbanken och Unidanmark gick samman, har Nordeaaktien stigit med 108 procent och vida överträffat Dow Jones index för europeiska banker (-34 procent).

Nordeaaktiens utveckling kan följas på nordea.com, och där kan man även jämföra aktiens utveckling med den för konkurrenterna och med olika index, samt hitta kurshistorik.

Totalavkastningen 78,6 procent 2009

Totalavkastning mäts som aktiens kursutveckling inklusive återinvesterad utdelning. Totalavkastningen (TSR) under 2009 uppgick till 78,6 procent (-46,9 procent). 2009 rankades Nordea som nummer sju i gruppen jämförbara europeiska banker i fråga om TSR (2008 var Nordea nummer 2, 2007 och 2006 nummer 3). Genomsnittlig TSR för jämförelsegruppen var 55,4 procent.

Omsättning - den mest likvida nordiska finansaktien

Nordeaaktien var den mest likvida nordiska finansaktien under 2009, med en genomsnittlig daglig handelsvolym på cirka 90 mn euro, vilket motsvarar 17 miljoner aktier. Detta är en ökning jämfört med 2008 (13 miljoner aktier). Den samlade omsättningen på de tre börserna uppgick 2009 till 23 md euro, vilket motsvarar mer än 4 miljarder aktier. Av den totala handeln med Nordeaaktier 2009 stod Stockholmsbörsen för cirka 79 procent, Helsingforsbörsen för 12 procent, och Köpenhamnsbörsen för 9 procent. En handelspost motsvarar 200 aktier i Stockholm och Köpenhamn, och 1 aktie i Helsingfors.

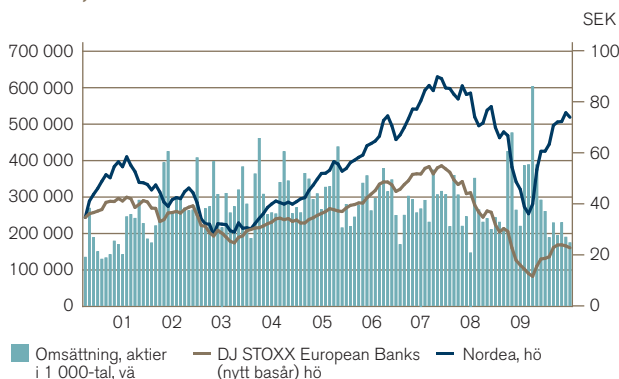
79% Totalavkastning 2009

Nyemission på cirka 2,5 md euro övertecknades

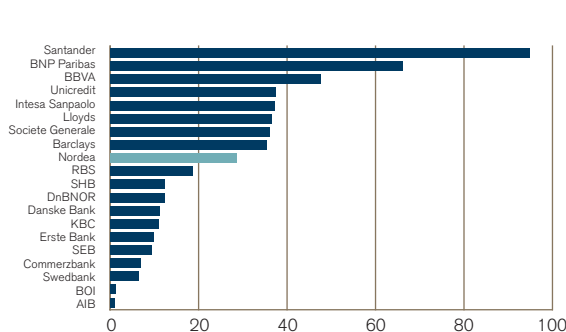
Den 10 februari 2009 tillkännagav Nordea en nyemission på cirka 2,5 md euro. 49 procent av emissionen tecknades och garanterades av Nordeas största aktieägare svenska staten, Sampo Abp och Nordea-fonden, och återstoden av andra garanter. Enligt villkoren för emissionen hade aktieägare i Nordea rätt att teckna 11 nya stamaktier för varje 20 stamaktier de redan ägde. Teckningskursen var 1,81 euro.

Emissionen godkändes vid en extra bolagsstämma som hölls den 12 mars 2009. Sammanlagt tecknades cirka 1 836 miljoner aktier, att jämföra med de 1 430 miljoner aktier som emitterades. Det motsvarar en teckningsgrad på 128,4 procent.

Nordeaaktiens utveckling jämfört med europeiska banker, 2000-2009

Börsvärde 31 december 2009, md euro

Källa: Thomson Reuters Ecowin

Aktiekapital

Till följd av emissionen ökade antalet stamaktier med 1 430 059 524 aktier och aktiekapitalet med 1 430 059 524 euro.

För att kunna genomföra det långsiktiga incitamentsprogrammet på ett kostnadseffektivt sätt beslöt årsstämman att emittera 7 250 000 inlösen- och omvandlingsbara C-aktier. C-aktien ska säkra den finansiella risken i programmet hänförlig till en kursuppgång i aktien. C-aktierna berättigar inte till vinstutdelning. Från den 12 maj 2009, då C-aktierna omvandlades till stamaktier, uppgår aktiekapitalet till 4 037 417 751 euro, inklusive nyemissionen.

Samtliga aktier i Nordea medför rösträtt. Varje aktie motsvarar en röst på bolagsstämman. Nordea får inte rösta för innehav av egna aktier vid bolagsstämmor.

Utöver det långsiktiga incitamentsprogrammet finns det inga utestående konvertibla förlagslån eller optioner för personal eller ledning i Nordea.

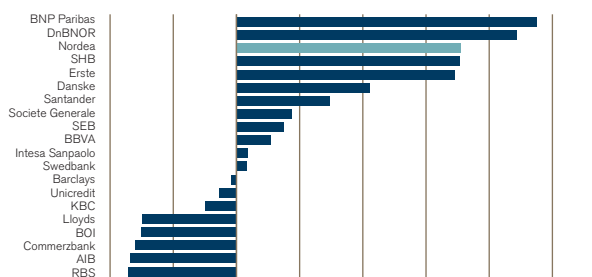
Utdelningspolicy och föreslagen utdelning

Nordea har som policy att lämna en hög utdelning, över 40 procent av årets resultat.

Styrelsen föreslår en utdelning för 2009 på 0,25 euro per aktie. Den totala utdelningen för 2009 skulle då bli 1 006 mn euro, vilket motsvarar en utdelningskvot på 43 procent av årets resultat efter skatt. Direktavkastningen, beräknad på aktiekursen den 30 december 2009, blir då 3,5 procent.

Utdelningen uttrycks i euro, som är Nordeas redovisningsvaluta. Utbetalning görs dock i lokal valuta för det land där aktierna är registrerade. Ägare av aktier som är registrerade i Sverige kan välja att få utdelningen utbetalad i svenska kronor eller euro. En officiell växlingskurs publiceras. I Danmark betalas utdelningen ut i euro. Om aktieägaren inte har något eurokonto räknas utdelningen om till lokal valuta. Varje kontoförande institut beslutar om sin egen växlingskurs. I Finland betalas utdelningen ut i euro.

Totalavkastning (TSR) 2000–2009

Källa: Thomson Reuters Ecowin

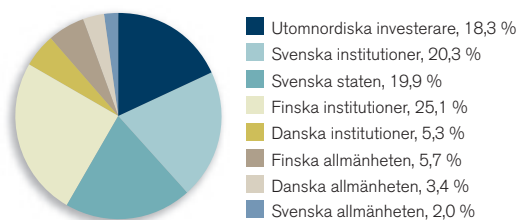
De största registrerade* aktieägarna i Nordea, 31 dec 2009

Aktieägare	Antal aktier, miljoner	Innehav %
Sampo Abp	809,4	20,1
Svenska staten	799,2	19,9
Nordea-fonden	158,2	3,9
Swedbank Robur Funds	135,2	3,4
AMF Försäkring & Fonder	67,2	1,7
Norska oljefonden	54,6	1,4
SHB Fonder	49,6	1,2
SEB Fonder	49,5	1,2
Nordea Fonder	47,1	1,2
Fjärde AP-fonden	43,7	1,1
Andra AP-fonden	38,3	1,0
Skandia Livförsäkring	38,1	0,9
Första AP-fonden	36,3	0,9
Ömsesidiga pensionsförsäkringsbolaget Varma	27,9	0,7
Nordeas vinstandelsstiftelse	21,2	0,5
Government of Singapore Inv Corp	20,1	0,5
Alecta	18,5	0,5
Sjunde AP-fonden	18,4	0,5
SPP Fonder	18,2	0,5
Folksam LO Fonder	15,8	0,4
Summa	2 467	61,3

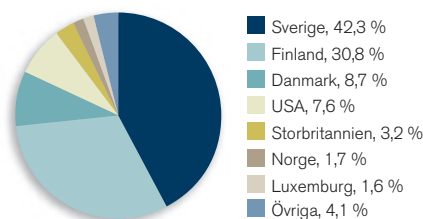
Källa: SIS ägarservice, Nordic Central Securities Depository och VP Online.

* Exklusive förvaltarregistrerade innehav.

Aktieägarstruktur 31 dec 2009, per ägarkategori

Aktieägarstruktur 31 dec 2009, geografisk fördelning

Aktieägare

Med cirka 481 000 aktieägare registrerade vid utgången av 2009 är Nordeaaktien en av de mest spridda aktierna i Norden. I Sverige är antalet aktieägare cirka 94 000, det vill säga något färre än 2008. I Finland och Danmark minskade antalet aktieägare med cirka 1 000 per land, till 196 000 respektive 191 000 vid utgången av 2009.

Den största kategorin aktieägare är finska institut (inklusive Sampo Abp) som innehar 25 procent av

aktierna i Nordea, att jämföra med 17 procent vid utgången av 2008. Svenska statens och svenska institutionella ägares innehav är oförändrade, medan utomnordiska aktieägares innehav uppgick till 18 procent vid utgången av 2009, att jämföra med 23 procent 2008. Den största enskilda aktieägaren är Sampo Abp med ett innehav på 20,1 procent vid årets slut. Svenska statens andel uppgick till 19,9 procent.

Fördelning av aktier, 31 dec 2009

Fördelning av aktier	Antal aktieägare	Aktieägare, %	Antal aktier	Aktier, %
1–1 000	354 246	74 %	110 782 828	3 %
1 001–10 000	120 361	25 %	284 262 132	7 %
10 001–100 000	5 946	1 %	138 981 481	3 %
100 001–1 000 000	607	0 %	226 802 289	6 %
1 000 001–	273	0 %	3 263 339 021	81 %
Summa	481 433		4 024 167 751	

Aktiedata för 5 år

	2009	2008	2007	2006	2005
Aktiekurs, SEK	72,90	54,70	108,00	105,50	82,50
Högst/lägst	79,10 / 30,50	108,00/52,50	119,30/99,60	107,00/77,25	84,25/64,25
Börsvärde, md euro	28,7	13,0	29,6	30,3	23,7
Utdelning, euro	0,25 ²	0,20	0,50	0,49	0,35
Direktavkastning ³	3,5 %	4,0 %	4,9 %	3,9 %	4,0 %
TSR	78,60 %	–46,90 %	6,39 %	32,30 %	27,50 %
DJ STOXX European Banks Index	46,90 %	–64,00 %	–16,90 %	18,50 %	21,60 %
P/E (verkligt)	11,85	7,20	9,50	10,70	10,20
P/B	1,34	0,90	1,73	2,14	1,76
Eget kapital per aktie, euro ⁴	5,56	5,29	5,09	4,56	3,85
Resultat per aktie, euro ⁴	0,60	0,79	0,93	0,94	0,67
Utestående aktier¹	4 024 167 751	2 594 108 227	2 594 108 227	2 594 108 227	2 594 108 227

1) Exklusive aktier emitterade för det långsiktiga incitamentsprogrammet.

2) Föreslagen utdelning

3) Direktavkastning beräknad utifrån betalningsdagens öppningskurs, för 2009 kursen den 30 december 2009.

4) Tidigare år omräknat till följd av nyemissionen.

Förändring i aktiekapitalet¹

Datum		Kvotvärde per aktie ² , euro	Antal emitterade aktier	Nominell förändring, mn euro	Totalt antal aktier	Aktiekapital, mn euro
11 maj -06	Fondemission	1,00		1 566	2 594 108 227	2 594
08 jun -07	Nyemission ³	1,00	3 120 000	3	2 597 228 227	2 597
15 maj -08	Nyemission ⁴	1,00	2 880 000	3	2 600 108 227	2 600
30 apr -09	Nyemission ⁵	1,00	1 416 811 607	1 417	4 016 919 834	4 017
17 maj -09	Nyemission ⁵	1,00	13 247 917	13	4 030 167 751	4 030
18 maj -09	Nyemission ⁶	1,00	7 250 000	7	4 037 417 751	4 037

1) En presentation av förändringar i aktiekapitalet före 2006 finns på nordea.com.

2) I januari 2006 ersattes nominellt värde av kvotvärde i enlighet med den nya aktiebolagslagen.

3) Emission av C-aktier för det långsiktiga incitamentsprogrammet 2007. C-aktierna omvandlades till stamaktier 18 juni 2007.

4) Emission av C-aktier för det långsiktiga incitamentsprogrammet 2008. C-aktierna omvandlades till stamaktier 22 maj 2008.

5) Aktier emitterade i samband med Nordeas nyemission.

6) C-aktier emitterade för det långsiktiga incitamentsprogrammet 2009, omvandlas till stamaktier den 12 maj 2010.

Finansiell översikt 2009

Starkt resultat

- Rörelseintäkterna steg 11 procent
- Riskjusterat resultat ökade 22 procent
- Kreditkvaliteten stabiliserades mot slutet av året
- Kreditförlusterna på förväntad nivå, 54 punkter (exklusive avsättning för bestritt anspråk)
- Stark utveckling för kundverksamheten
- Antalet förmåns- och private banking-kunder steg med 158 000
- Ökad utlåning och inlåning samt större förvaltat kapital

Koncernstruktur

Nordea strävar efter att ständigt förenkla sin koncernstruktur, och vad gäller de nordiska bankerna är målet att Nordea Bank AB (publ) ska omvandlas till ett europabolag, ett "Societas Europaea" ("SE"), i enlighet med EG:s förordning om europabolag.

En ombildning förutsätter bland annat att Nordea får tillstånd från berörda myndigheter. Den nya bolagsformen väntas leda till ökad effektivitet i verksamheten, minskad operativ risk och komplexitet samt förbättrad kapitaleffektivitet.

Nordea inväntar alltjämt tillfredsställande regleringar på området, framför allt i fråga om insättningsgarantier. Den slutliga utformningen av reglerande åtgärder för att komma till rätta med finanskrisen som uppstod 2007 återstår fortfarande att se och utvärdera. Nordea följer upp och analyserar förändringarna fortlöpande. Processen väntas dock inte vara avslutad under 2010.

Förvärv av Fionia Bank

I linje med tillväxtstrategin och i syfte att stärka sin position i den danska regionen Fyn har Nordea förvärvat den sunda delen av Fionia Bank från Finansiell Stabilitet A/S. I förvärvet ingår 75 000 privatkunder och 9 500 företagskunder och 29 kontor.

Nordeas ryska dotterbolag

Sedan den 6 maj 2009 äger Nordea 100 procent av JSB Orgresbank, efter att ha varit majoritetsägare sedan 29 mars 2007. Under tredje kvartalet lanserades varumärket Nordea i Ryssland, och JSB Orgresbank döptes om till OJSC Nordea Bank.

Resultatet 2009 i korthet

Under 2009 uppgick intäkterna till 9 073 mn euro, en ökning med 11 procent jämfört med 2008. Räntenettet och nettoresultat av finansiella poster utvecklades starkt. Resultat före kreditförluster ökade med 18 procent medan rörelseresultatet minskade med 9 procent till följd av betydligt högre kreditförluster. Riskjusterat resultat ökade med 22 procent jämfört med förra året.

Valutarörelser inverkar negativt på resultatposterna och positivt på balansposterna jämfört med förra året.

Intäkter

Räntenettet steg med 4 procent till 5 281 mn euro jämfört med förra året. Ut- och inlåningsvolymerna samt utlåningsmarginalerna var högre, medan inlåningsmarginalerna var betydligt lägre än i följd till följd av lägre marknadsräntor. Lägre inlåningsmarginaler medförde en intäktsminskning på cirka 1,1 md euro, främst under första halvåret. Utlåningen till allmänheten, exklusive omvända repor, ökade med 5 procent jämfört med 2008.

Jämfört med förra året minskade avgifts- och provisionsnettot med 10 procent till 1 693 mn euro, inklusive avgifter till det danska garantiprogrammet och den svenska stabilitetsfonden på 201 mn euro. Exklusive dessa avgifter ökade avgifts- och provisionsnettot med 1 procent. Låneprovisionerna ökade med 5 procent till 466 mn euro medan sparandeprovisionerna minskade med 7 procent till 1 071 mn euro till följd av lägre förvaltat kapital och intäktsmarginaler, som främst berodde på en lägre genomsnittlig andel aktier i tillgångsmixen. Betalningsprovisionerna minskade med 5 procent till 729 mn euro.

Nettoresultat av finansiella poster ökade med 89 procent till 1 946 mn euro jämfört med förra året, dels på grund av hög kunddriven aktivitet inom Markets och dels på grund av ett starkt resultat för Group Treasury.

Intäkterna från resultatandelar i intresseföretag steg till 48 mn euro från 24 mn euro under 2008. 7 mn euro av dessa intäkter hänför sig till minoritetsinnehavet i Eksportfinans (-15 mn euro i följd).

Övriga rörelseintäkter uppgick till 105 mn euro jämfört med 172 mn euro förra året, då vinsten på 85 mn euro från försäljningen av NCS Holding AB ingick i intäkterna.

Kostnader

Kostnaderna ökade med 4 procent till 4 512 mn euro jämfört med förra året. Personalkostnaderna ökade med 6 procent till 2 724 mn euro. Övriga kostnader minskade något till 1 639 mn euro.

K/I-talet minskade till 50 procent från 53 procent i följd.

Kreditförluster

Kreditförlusterna uppgick till 1 486 mn euro under 2009 jämfört med 466 mn euro förra året. Detta motsvarar en kreditförlustrelation på 54 punkter, exklusive avsättningen för det bestridda anspråket relaterat till den "insolventa likvidationen" i Swiss Air Group. Däremot ingår en avsättning på 4 punkter avseende det danska garantiprogrammet.

Skatter

Den effektiva skattesatsen under 2009 var 25 procent, jämfört med 21 procent i följd.

Årets resultat

Jämfört med 2008 minskade årets resultat med 13 procent till 2 318 mn euro, till följd av högre kreditförluster och skattekostnader.

Riskjusterat resultat

Riskjusterat resultat ökade med 22 procent jämfört med förra året och uppgick till 2 786 mn euro.

Market Consistent Embedded Value

Market Consistent Embedded Value, MCEV, uppgick vid årsskiftet till 3 244 mn euro, en uppgång med 24 procent från 2008. 43 procent av ökningen i MCEV härrör från fondförsäkringsrörelsen. Där noterades både en stark nyförsäljning – upp 34 procent från förra året – och en värdeökning på 48 procent för tillgångarna. Ett annat viktigt skäl till den positiva utvecklingen för MCEV var förstärkningen av återbäringsmedlen i den traditionella verksamheten.

Finansiell struktur

Balansomslutningen ökade med 7 procent, eller 33 md euro, till 508 md euro under 2009. Alla balansposter i utländsk valuta omräknas till euro till balansdagens kurs när dessa konsolideras i Nordeakoncernen. För ytterligare information om redovisningsprinciper och de valutakurser som använts vid omräkningen, se not 1 punkt 29.

Euron försvagades mot både den svenska och norska kronan mot slutet av 2009. Den danska kronan låg kvar på en oförändrad nivå mot euron. Nettoeffekten av valutakursförändringarna resulterade i att koncernens tillgångar ökade med 14,8 md euro. Skulderna ökade med 14,0 md euro.

Utlåning

Ökningen av balansomslutningen drevs av tillväxt i utlåningen till allmänheten som steg med 7 procent, eller 17 md euro, till 282 md euro, eller med 2 procent i lokala valutor jämfört med förra året.

Värdepapper

Investeringar i räntebärande värdepapper och aktier ökade med 24 md euro, eller 34 procent, till 94 md euro.

Inlåning och finansiering

Ökningen av de samlade tillgångarna finansierades genom ökad in- och upplåning från allmänheten, som ökade med 3 procent, eller 5 md euro, till 154 md euro. Inom ramen för bankens finansieringsprogram emitterades långfristiga värdepapper till ett värde av 27 md euro under 2009, exklusive danska säkerställda obligationer. Totalt uppgick emitterade värdepapper per den 31 december 2009 till 131 md euro.

Livförsäkringsverksamheten

Nettopremieintäkter som erhålls i livförsäkringsrörelsen investeras i räntebärande värdepapper, aktier och fastigheter. Högre verkliga värden på dessa investeringar liksom högre premieintäkter medförde att Skulder till försäkringstagare ökade med 5 md euro, eller 16 procent.

Derivatinstrument

I posten Derivatinstrument i balansräkningen redovisas derivatkontrakten till nuvärde. Derivatkontraktens nominella värde framgår av not 20.

Derivatvolymen, mätt i nominella tal, ökade med 645 md euro, eller 17 procent, till 4 447 md euro. Den höga kunddrivna aktiviteten inom Markets bidrog till volymökningen. Mer information om derivatinstrument återfinns i not 1 och 20.

Nordeas upplåning

Under 2009 emitterade Nordea cirka 27 md euro i långfristiga skuldinstrument, exklusive säkerställda obligationer i Danmark.

Nordeas likviditetshantering beskrivs närmare på sidan 55.

Kreditportföljen

Utlåningen ökade med 7 procent jämfört med för ett år sedan, och uppgick till 282 md euro. Företagskundernas andel av utlåningen var 56 procent. Utlåningen i Baltikum utgör 3 procent av koncernens utlåning. Utlåningen till sjöfartsbranschen utgör 4 procent av koncernens utlåning. Utlåningen till företag som ägs av private equity-fonder utgör 3 procent av utlåningen, varav 99 procent är lån med bästa prioritet.

Kreditkvaliteten försämrades något under 2009, främst på företagssidan. Den sammantagna effekten av sänkta kreditbetyg under 2009 var en ökning av de riskvägda tillgångarna med cirka 6,9 procent.

Koncernens osäkra fordringar, brutto, ökade med 84 procent till 4 102 mn euro i slutet av 2009, jämfört med 2 224 mn euro i slutet av 2008. 54 procent av de osäkra fordringarna, brutto, utgörs av lån där kunderna fortfarande betalar och 46 procent är lån där kunderna ej betalar.

Ytterligare information om kreditportföljen finns i avsnittet Riskhantering på sidan 49, i not 54 och i kapitaltäcknings- och riskhanteringsrapporten för 2009 (Pelare 3-rapporten) på Nordeas hemsida.

Säkringsredovisning

Nordea tillämpar säkringsredovisning för att uppnå en symmetrisk behandling av förändringarna i verkligt värde för den säkrade posten och förändringarna i verkligt värde för säkringsinstrumentet, samt för att risksäkra exponeringen för variationer i kassaflöden och nettoinvesteringar i utlandsverksamheten. Ytterligare information om säkrade risker finns i not 1.

Marknadsrisk

En beskrivning av marknadsrisk återfinns på sidan 53.

Kapitalposition och kapitalpolicy

Kapitalpositionen presenteras under Kapitalhantering på sidan 57.

Nordeaaktien och nyemissionen

Enligt bolagsordningen kan aktier utges i två aktieslag, stamaktier och C-aktier. Det totala antalet aktier i bolaget är 4 037 417 751.

Den 10 februari 2009 presenterade Nordeas styrelse sitt beslut att stärka koncernens kapitalbas med 3 md euro, dels genom en garanterad emission av nya stamaktier med företrädesrätt för befintliga aktieägare på cirka 2,5 md euro och dels genom att föreslå en sänkning av utdelningen till att motsvara 19 procent av resultatet för 2008, vilket skulle öka kapitalbasen med cirka 0,5 md euro. Nyemissionen godkändes vid en extra bolagsstämma den 12 mars 2009 och den föreslagna utdelningen godkändes vid årsstämman den 2 april 2009.

Nyemissionen tecknades till 128,4 procent.

Det slutliga resultatet av Nordeas nyemission visade att 1 415 564 378 aktier, vilket motsvarade 99,0 procent av det totala antalet emitterade aktier tecknades med teckningsrätter. De återstående 14 495 146 aktierna, eller 1,0 procent av nyemissionen, som inte tecknades med teckningsrätter tilldelades de tecknare som utnyttjade sina teckningsrätter, enligt principerna i prospektet.

Under maj skedde följande förändringar. Registreringen av Nordeas nyemission slutfördes. Bolagsstämman 2009 beslutade om en riktad nyemission av C-aktier, som en del av risksäkringen av det långsiktiga incitamentsprogrammet. Denna nyemission slutfördes, och C-aktierna omvandlades till stamaktier. Efter dessa förändringar uppgår det totala antalet aktier och röster i Nordea till 4 037 417 751. Samtliga aktier är stamaktier. Se även Rapport över förändringar i eget kapital på sid 75 samt en tabell på sidan 39 som visar förändringen i aktiekapital. Rösträtten beskrivs på sidan 38.

Därutöver finns det bestämmelser i bolagsordningen som säkrar att de inbördes rättigheterna och skyldighe-

terna mellan varje aktieägare och varje aktieslag består vid nyemission av aktier, teckningsoptioner eller konvertibler. Det finns inga begränsningar i aktiernas överlåtbarhet på grund av bestämmelse i lag eller i bolagsordningen och bolaget känner inte till några avtal mellan aktieägare i detta avseende.

Eftersom Nordea är ett kreditinstitut får emellertid ett direkt eller indirekt förvärv av aktier i Nordea, som medför att förvärvarens sammanlagda innehav utgör ett kvalificerat innehav eller en ökning av kvalificerat innehav (vilket motsvarar 10 procent eller mer av aktiekapitalet eller rösträtten), endast ske efter tillstånd av Finansinspektionen enligt lagen om bank- och finansieringsrörelse.

Den 31 december 2009 var Sampo Abp den största enskilda aktieägaren med ett aktieinnehav på 20,1 procent. Näst största ägare var den svenska staten med ett innehav på 19,9 procent. Dessa två var de enda aktieägarna med ett innehav på över 10 procent. En tabell över de största registrerade aktieägarna i Nordea vid utgången av 2009 finns på sidan 38.

De anställda har ett indirekt aktieinnehav om 0,5 procent i bolaget genom Nordeas vinstandelsstiftelse (se tabell på sidan 38) och ett mindre, indirekt aktieinnehav i bolaget genom pensionsstiftelsen. Rösträtten för aktierna kan i inget fall utövas direkt av de anställda.

Innehav av egna aktier

Den 31 december 2009 uppgick Nordeas innehav av egna aktier till 23 827 896 aktier (0,6 procent av det totala antalet aktier). Kvotvärdet är 1 euro och förvärvspriset uppgår till 89 mn euro. Dessa aktier innehas delvis i handelssyfte och delvis som säkring av villkorade rättigheter i de långsiktiga incitamentsprogrammen.

Utdelning

Styrelsen föreslår årsstämman en utdelning på 0,25 euro per aktie (0,20 euro). Detta motsvarar en utdelningskvot på 43 procent av årets resultat, vilket är i linje med Nordeas utdelningspolicy. Den föreslagna utdelningen uppgår till sammanlagt 1 006 mn euro.

Första datum för notering exklusive utdelning är 26 mars 2010. Avstämningsdag för utdelningen föreslås bli 30 mars och utdelningen betalas ut den 8 april.

Bemyndigande att återköpa och överlåta egna aktier

För att vid behov kunna anpassa bolagets kapitalstruktur med hänsyn till befintligt kapitalbehov och för att kunna använda egna aktier som betalningsmedel i samband med förvärv eller i syfte att finansiera förvärv, föreslår styrelsen att årsstämman den 25 mars 2010 ger bemyndigande att köpa egna aktier på den börs där bankens aktier är noterade, eller genom ett förvärvserbjudande riktat till bankens samtliga aktieägare. Bemyndigandet är begränsat så att Nordea som mest kan inneha 10 procent av alla Nordeaaktier.

Styrelsen föreslår vidare att årsstämman ger bemyndigande att besluta om överlåtelse av egna aktier som kan användas som betalningsmedel i samband med förvärv eller i syfte att finansiera förvärv. Sådan överlåtelse kan göras på annat sätt än på en börs och med avvikelse från aktieägarnas företrädesrätt.

Under 2009 har inget bemyndigande om att återköpa egna aktier förelagat, främst till följd av finanskrisen.

Kreditbetyg

För information om kreditbetyg i Nordeakoncernen, se sidan 165.

Personal

Personalkostnader, betydande avtal med nyckelpersoner i ledande positioner och fördelning mellan länder och kön presenteras i not 8. Mer information återfinns i kapitlet Medarbetarna gör Nordea ännu bättre på sidan 32.

Vinstandelar och långsiktiga incitament

Under 2009 avsattes cirka 106 mn euro till Nordeas vinstandelsprogram för alla anställda och det långsiktiga incitamentsprogrammet som omfattar chefer och andra nyckelpersoner.

För 2009 kan de anställda som mest få 3 200 euro, varav 2 000 euro bestäms av en förutbestämd nivå på riskjusterat resultat, ytterligare 600 euro som bestäms av relativ kundnöjdhet och 600 euro som bestäms av Nordeas relativa prestation jämfört med nordiska jämförbara finansinstitut i fråga om avkastning på eget kapital.

För vinstandelsprogrammet 2010 föreslås att resultatmättet avkastning på eget kapital ersätts med Nordeas relativa prestation jämfört med nordiska jämförbara finansinstitut i fråga om totalavkastning. Den maximala utbetalningen om de tre kriterierna uppfylls är densamma. Om alla prestationskriterier uppfylls blir kostnaden för programmet maximalt cirka 100 mn euro.

Årsstämman 2009 godkände det långsiktiga incitamentsprogrammet LTIP 2009 för chefer och andra nyckelpersoner. För att få del av programmet måste deltagarna

binda sig för ett visst innehav av Nordeaaktier så att deras intressen och mål sammanfaller med aktieägarnas. Deltagarna tilldelas rättigheter att förvärva matchnings- och prestationsaktier. Dessa kan tidigast lösas in efter två år, under förutsättning att deltagarna fortfarande är anställda och, för prestationsaktier, att Nordea uppfyller vissa finansiella mål, nämligen riskjusterat resultat per aktie och totalavkastning jämfört med nordiska och europeiska finanskoncerner.

Styrelsen har beslutat att föreslå ett långsiktigt incitamentsprogram (LTIP 2010) till årsstämman 2010, baserat på vederlagsfria matchningsaktier och prestationsaktier, och med resultatmätning under tre år. LTIP 2010-förslaget presenteras i kallelsen till årsstämman 2010.

Pensionsförpliktelser

Det sammantagna åtagandet i Nordeas förmånsbestämda pensionsplaner har under 2009 ökat från 2 837 mn euro till 3 087 mn euro. Ökningen beror huvudsakligen på nya intjänade pensionsrätter och omräkningsdifferenser, och kompenseras i viss mån av aktuariella vinster. Verkligt värde på förvaltningstillgångarna ökade från 2 099 mn euro till 2 397 mn euro, främst till följd av den positiva marknadsutvecklingen. Även förvaltningstillgångarna har påverkats positivt av omräkningsdifferenser. De aktuariella förlusterna uppgick vid utgången av 2009 till 430 mn euro.

Twister

Inom ramen för den normala affärsverksamheten är koncernen föremål för ett antal krav i civilrättsliga stämningar och tvister, varav de flesta rör relativt begränsade belopp. Ingen av de pågående tvisterna bedöms komma att medföra någon väsentlig negativ effekt på koncernen eller dess finansiella ställning. För ytterligare information, se not 42.

Miljöhänsyn

I enlighet med koncernens principer för samhällsansvar verkar Nordea för hållbar utveckling genom att förena finansiella resultat med miljö- och samhällsansvar. Nordea strävar också efter att minska verksamhetens negativa inverkan på miljön. Nordeakoncernen har antagit en miljöpolicy med riktlinjer för hur verksamheten ska hanteras och kontrolleras ur miljösynpunkt på ett sätt som bidrar till minskade affärsrisker och lägre kostnader för koncernen.

Policyn innehåller också riktlinjer för beslutsfattande och affärsinitiativ som berör affärsenheternas finansiella engagemang och samarbete med underleverantörer.

Statliga garantiprogram

Regeringarna i Norden har vidtagit ett antal åtgärder med anledning av den globala finanskrisen. Åtgärderna presenterades under hösten 2008 och i början av 2009. Åtgärderna innehåller, i likhet med många stabilitetspaket inom EU, följande komponenter: införande av ett generellt ramverk för att stödja banker som sviktar, en stabilitetsfond, ett temporärt garantiprogram, samt ett kapitaltillskottsprogram. Nordea välkomnar de åtgärder som de nordiska regeringarna vidtagit för att stabilisera marknaderna.

Danmark

Nordea beslutade av kommersiella skäl att Nordea Bank Danmark A/S skulle delta i det danska garantiprogrammet som lanserades i början av oktober 2008. Programmet är tvåårigt och löper ut i september 2010. Det skyddar icke-säkerställda prioriterade fordringsägare mot förluster i de deltagande bankerna. Nordeas kostnader för det danska garantiprogrammet uppgick under 2009 till 181 mn euro i årliga avgifter, plus 116 mn euro som bokfördes som kreditförluster. De årliga avgifterna väntas bli ungefär desamma 2010, men bara för de tre första kvartalen. Efter sin framgångsrika nyemission i april valde Nordea att inte ansöka om hybridlån från danska staten enligt lagen om statliga kapitaltillskott till kreditinstitut. Nordea deltar således inte i det andra danska programmet.

Finland

Nordea har hittills inte gått med i det finska programmet.

Norge

Under fjärde kvartalet 2008 deltog Nordea i det norska bytesprogrammet.

Sverige

Nordea har inte tagit del av den svenska statens stabilitetsåtgärder. Men för att underlätta den svenska statens tecknande av aktier i Nordeas nyemission genom kapitaltillskottsprogrammet har Nordea tecknat avtal med Riksgäldskontoret. Svenska staten finansierade därmed sitt deltagande via stabilitetsfonden. Fonden ska byggas upp med avgifter från banker och andra kreditinstitut. Totalt uppgick stabilitetsavgiften för Nordea till 20 mn euro under 2009.

Utländska filialer

Moderbolaget har utländska filialer i Norge, Finland, Danmark och Shanghai.

Utsikter 2010

Nordea bedömer att den ekonomiska återhämtningen fortsätter under 2010, men utvecklingen är fortfarande osäker.

Utifrån denna bedömning samt bankens starka utgångsläge och den starka affärsutvecklingen i kundverksamheten kommer Nordea att följa en strategi för välavvägd tillväxt med noggrann balansering mellan möjligheter och risker, och investera i framtiden genom en rad tillväxt- och effektivitetshöjande initiativ. Koncerninitiativen förväntas netto inte påverka resultatet för 2010.

Kostnadsökningen under 2010 väntas hamna på ungefär samma nivå som 2009, inklusive effekterna från tillväxt- och effektivitetsinitiativen.

Nordea bedömer att riskjusterat resultat blir lägre 2010 än 2009, till följd av lägre intäkter inom Group Treasury och Markets.

Kreditkvaliteten fortsätter att stabiliseras, i takt med den ekonomiska återhämtningen. Kreditförlusterna kan emellertid ligga kvar på en hög nivå också under 2010, då det är svårt att säga när de ska börja minska.

Nordea räknar med att den effektiva skattesatsen blir cirka 26 procent.

Årsstämma 2010

Årsstämman hålls torsdagen den 25 mars 2010 i Stockholm. Mer information återfinns längst bak i årsredovisningen.

Kundområdesresultat

Nordic Banking, rörelseresultat per marknad

Mn euro	Summa		Danmark		Finland		Norge		Sverige	
	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008
Räntenetto	3 938	4 275	1 349	1 214	788	1 161	814	699	926	1 140
Avgifts- och provisionsnetto	1 517	1 531	364	413	466	415	168	161	521	540
Nettoreultat av finansiella poster till verkligt värde	552	517	179	173	147	128	94	95	133	121
Andelar i intresseföretags resultat	33	10	33	20	0	-9	0	0	0	0
Övriga rörelseintäkter	22	24	9	6	4	7	6	8	0	1
Summa intäkter inkl. allok.	6 062	6 358	1 934	1 826	1 405	1 702	1 082	963	1 580	1 802
Personalkostnader	-1 223	-1 161	-408	-375	-316	-289	-178	-170	-317	-321
Övriga kostnader	-1 880	-1 904	-535	-514	-497	-479	-295	-310	-534	-587
Avskrivningar, etc.	-57	-46	-4	-5	-2	-4	-6	-7	-13	-9
Kostnader inkl. allok.	-3 160	-3 111	-947	-894	-815	-772	-479	-487	-864	-917
Resultat före kreditförluster	2 902	3 247	987	932	590	930	603	476	716	885
Kreditförluster	-1 151	-402	-645	-192	-186	-65	-147	-66	-166	-76
Rörelseresultat	1 751	2 845	342	740	404	865	456	410	550	809
K/I-tal, %	52	49	49	49	58	45	44	51	55	51
RAROCAR, %	16	20	20	17	14	25	14	17	17	22
Övrig information, md euro										
Utlåning, företag	107,1	108,2	30,5	30,1	22,6	26,1	21,7	19,4	32,4	32,6
Utlåning, privatpersoner	119,5	105,9	40,3	37,9	27,4	26,0	20,8	15,6	30,9	26,4
Inlåning, företag	57,3	53,9	13,9	14,1	13,6	13,3	14,0	11,1	16,0	15,4
Inlåning, privatpersoner	68,3	63,2	22,4	19,5	22,1	22,4	7,6	6,1	16,1	15,2
Economic capital	10,5	9,8	2,9	3,2	2,5	2,4	2,4	1,6	2,7	2,6

Group Corporate Centre, rörelseresultat

Mn euro	2009	2008
Räntenetto	390	100
Avgifts- och provisionsnetto	-7	-4
Nettoreultat av finansiella poster till verkligt värde	85	7
Andelar i intresseföretags resultat	0	0
Övriga rörelseintäkter	7	88
Summa rörelseintäkter	475	191
Summa rörelsekostnader	-155	-140
Rörelseresultat	320	51

Institutional & International Bankings rörelseresultat fördelat på områden

Mn euro	Summa		Baltikum		Polen		Ryssland		Summa New European Markets		Financial Institutions		Shipping, Oil Services & International		Övriga	
	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008
	Räntenetto	753	660	101	106	92	96	217	153	410	347	50	73	281	231	12
Avgifts- och provisionsnetto	246	274	35	38	18	17	10	21	62	76	134	146	49	51	1	1
Nettoresultat av finansiella poster till verkligt värde	290	271	20	14	36	34	11	6	64	54	178	181	48	32	0	4
Andelar i intresseföretags resultat	3	-12	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	-12
Övriga rörelseintäkter	57	15	0	1	3	2	1	2	6	5	50	9	1	1	0	0
Summa intäkter inkl. allok.	1 349	1 208	156	159	149	149	239	182	542	482	412	409	379	315	16	2
Personalkostnader	-192	-190	-27	-28	-36	-34	-46	-52	-114	-118	-30	-32	-41	-40	-7	0
Övriga kostnader	-278	-266	-37	-28	-43	-40	-26	-24	-109	-95	-152	-152	-9	-11	-8	-8
Avskrivningar	-16	-10	-3	-2	-10	-6	-2	-2	-15	-9	0	0	-1	-1	0	0
Summa kostnader inkl. allok.	-486	-466	-67	-58	-89	-80	-74	-78	-238	-222	-182	-184	-51	-52	-15	-8
Resultat före kreditförluster	863	742	89	101	60	69	165	104	304	260	230	225	328	263	1	-6
Kreditförluster	-321	-99	-148	-32	-2	-1	-13	-18	-163	-51	-13	-14	-96	-10	-49	-24
Rörelseresultat	542	643	-59	69	58	68	152	86	141	209	217	211	232	253	-48	-30
K/I-tal, %	36	39	43	36	60	54	31	43	44	46	44	45	13	17		
RAROCAR, %	27	33	12	18	18	28	42	28	21	22	49	63	26	38		

Övrig information, md euro

Utlåning till allmänheten, företag	25,5	27,0	4,5	5,0	2,3	2,2	3,2	3,5	10,0	10,7	2,2	2,0	12,9	13,8	0,4	0,5
Utlåning till allmänheten, privatpersoner	5,3	4,6	2,8	2,7	2,3	1,6	0,2	0,3	5,3	4,6						
Inlåning från allmänheten, företag	18,6	24,0	1,3	1,1	1,3	1,1	0,9	0,9	3,5	3,1	10,7	14,5	4,4	6,4		
Inlåning från allmänheten, privatpersoner	1,6	1,6	0,7	0,7	0,8	0,9	0,1	0,0	1,6	1,6						
Economic capital	2,1	1,6	0,5	0,4	0,2	0,2	0,3	0,2	1,0	0,8	0,3	0,3	0,8	0,5		

Övrig kundverksamhet, rörelseresultat

Mn euro	Summa		International Private Banking & Funds		Life		Markets övrigt	
	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008
Räntenetto	61	60	44	49	0	0	17	11
Avgifts- och provisionsnetto	30	102	59	67	47	81	-76	-46
Nettoresultat av finansiella poster till verkligt värde	1 143	255	25	0	296	191	822	64
Andelar i intresseföretags resultat	0	0	0	0	0	0	0	0
Övriga rörelseintäkter	21	9	1	0	20	9	0	0
Summa rörelseintäkter	1 255	426	129	116	363	281	763	29
Personalkostnader	-524	-474	-49	-50	-124	-117	-351	-307
Övriga kostnader	-38	-10	-31	-31	-75	-83	68	104
Avskrivningar	-10	-10	-4	-4	-5	-5	-1	-1
Summa rörelsekostnader	-572	-494	-84	-85	-204	-205	-284	-204
Resultat före kreditförluster	683	-68	45	31	159	76	479	-175
Kreditförluster	0	-2	0	-2	0	0	0	0
Rörelseresultat	683	-70	45	29	159	76	479	-175

Övrig information, md euro

Utlåning till allmänheten	20,2	14,8	1,7	1,0	2,0	2,0	16,6	12,0
Inlåning från allmänheten	11,5	8,0	2,6	2,0	4,0	3,0	4,9	3,0

Produktområdesresultat

Capital Markets Products, produktresultat

Mn euro	2009	2008
Räntenetto	322	313
Avgifts- och provisionsnetto	157	201
Nettoresultat av finansiella poster till verkligt värde	1 707	819
Övriga intäkter	0	0
Summa rörelseintäkter	2 186	1 333
Personalkostnader	-351	-305
Övriga kostnader	-199	-154
Summa rörelsekostnader	-550	-459
Distributionskostnader	-20	-18
Kreditförluster	0	0
Produktresultat	1 616	856
Economic capital, md euro	2,3	1,2

Savings Products & Asset Management, produktresultat

Mn euro	2009	2008
Summa intäkter	621	626
varav hänförliga till förvaltad kapital	485	526
Personalkostnader	-163	-155
Övriga kostnader	-147	-140
Summa rörelsekostnader	-310	-295
Distributionskostnader i Nordic Banking	-137	-137
Produktresultat	174	194
varav intäkter inom Nordic Banking	464	472
K/I-tal, %	72	69
Intäkter från förvaltad kapital, marginal (punkter)	55	56
Economic capital, md euro	0,3	0,3

Life & Pensions, produktresultat

Mn euro	2009	2008
Resultatdrivande poster		
Traditionell livförsäkring:		
Avgifter/vinstdelning	84	5
Bidrag från kostnadsresultat	4	-1
Bidrag från riskresultat	32	43
Avkastning på eget kapital/övrigt resultat	111	83
Resultat traditionell livförsäkring	231	130
Resultat fondförsäkring	54	59
Beräknade distributionskostnader i Nordic Banking	-13	-12
Summa produktresultat	271	177
varav intäkter inom Nordic Banking	133	98

Nyckeltal

Bruttopremieintäkter	4 391	4 222
varav från traditionell livförsäkring	2 244	2 539
varav från fondförsäkring	2 146	1 683
Kapitalavkastning, %	6,4	-1,6
Försäkringstekniska avsättningar	32 218	28 281
Återbäringsmedel	1 434	673
Placeringsstillgångar, md euro	38,0	32,3
varav obligationer, %	52	57
varav aktier, %	6	4
varav alternativa placeringar, %	6	8
varav fastigheter, %	9	9
varav fondförsäkringar, %	27	22
Economic capital, md euro	1,0	0,9

MCEV inom Nordea Life & Pensions

Mn euro	2009	2008
Danmark	1 253	1 040
Finland	803	648
Norge	661	558
Sverige	314	208
Polen	212	171
Summa	3 244	2 624

Värdet på nyförsäljningen

Traditionell (APE)	45	50
Fondförsäkring (APE)	159	121
Riskprodukter	6	6

Marginaler på nyförsäljningen

Traditionell	22,3 %	18,8 %
Fondförsäkring	44,7 %	45,1 %
Riskprodukter	20,8 %	31,3 %

Risk-, likviditets- och kapitalhantering

Risk-, likviditets- och kapitalhantering är nyckelfaktorer för framgång inom finanssektorn.

Risikexponering är en integrerad del av all finansiell verksamhet, och Nordea påtar sig ett antal risker i den ordinarie verksamheten. Den främsta av dessa är kreditrisken i samband med utlåning. Att upprätthålla en riskmedvetenhet i organisationen är något som ingår i Nordeas affärsstrategier. Nordea har tydligt definierade risk-, likviditets- och kapitalhanteringssystem, med bland annat riktlinjer och instruktioner för olika typer av risk och för kapitalstrukturen.

Ledningsprinciper och kontroll

Styrelsen och styrelsens kreditutskott

Styrelsen har det yttersta ansvaret för att begränsa och följa upp koncernens risker, liksom för att fastställa koncernens kapitaltäckningsmål. Risker mäts och redovisas enligt enhetliga principer och riktlinjer som fastställts av styrelsen. Det är också styrelsen som beslutar om riktlinjer för kredit-, marknads- och likviditetsrisk, operativ risk och den interna kapitalutvärderingen. Samtliga riktlinjer revideras minst en gång om året.

Genom särskilda kreditinstruktioner beslutar styrelsen om befogenheter för kreditkommittéer på olika nivåer inom kundområdena. Dessa befogenheter ser olika ut på olika beslutsnivåer, främst i fråga om limiternas storlek, och beror också på kundernas interna rating. Styrelsen fastställer också limiterna för koncernens marknads- och likviditetsrisk.

Styrelsens kreditutskott övervakar kreditportföljens utveckling, bland annat exponeringen mot branscher och stora kunder, och fastställer de branschriktlinjer som godkänts av Executive Credit Committee (ECC).

Koncernchefen och koncernledningen

Koncernchefen har det övergripande ansvaret för att utveckla och underhålla effektiva principer för risk-, likviditets- och kapitalhantering samt effektiv kontroll.

Koncernchefen fastställer i koncernledningen målen för Nordeas riskhantering i fråga om strukturell räntenettorisk och, i enlighet med beslut som tagits av styrelsen, allokeringen av limiter för marknadsrisk och likviditetsrisk till de risktagande enheterna Group Treasury och Markets. Limiterna fastställs i enlighet med affärsstrategierna och revideras minst en gång om året. Enhetscheferna fördelar sedan limiterna inom respektive enhet och kan även införa mer detaljerade limiter och andra riskbegränsande åtgärder såsom stop-loss-regler.

Koncernchefen och koncernledningen granskar regelbundet rapporter om risikexponering och har dessutom bildat följande kommittéer för risk-, likviditets- och kapitalhantering:

- Asset and Liability Committee (ALCO), där Chief Financial Officer (CFO) är ordförande, bereder viktiga frågor avseende koncernens finansiella verksamhet, finansiella risker och kapitalhantering för beslut av koncernchefen i koncernledningen.
- Riskkommittén, där Chief Risk Officer (CRO) är ordförande, övervakar riskutvecklingen på aggregerad nivå.
- Nordeas forum för kapitalplanering (Capital Planning Forum), som leds av CFO, övervakar hur de interna och externa kapitalkraven samt kapitalbasen utvecklas, och fattar beslut angående koncernens kapitalplanering.
- ECC och Group Credit Committee (GCC), där CRO är ordförande, beslutar om koncernens största kreditrisklimiter och branschriktlinjer. Kreditrisklimiter beviljas som individuella limiter för kunder eller totalt för kundgrupper samt som branschlimiter för vissa bestämda branscher.

CRO och CFO

CRO ansvarar genom enheten Group Credit & Risk Control för det övergripande riskhanteringsramverket, med bland annat riktlinjer, instruktioner och anvisningar för hela koncernen.

CFO ansvarar genom enheten Group Corporate Centre för kapitalhanteringsramverket, med bland annat kapitalkrav och kapitalbas. Group Treasury, som ingår i Group Corporate Centre, har ansvaret för SIIR och likviditetsrisk.

Kund- och produktområdena har huvudansvaret för riskhanteringen i sina respektive verksamheter, med bland annat identifiering, kontroll och rapportering, medan Group Credit & Risk Control konsoliderar och övervakar riskerna på koncernnivå och på andra nivåer.

Övervakning och rapportering

Kontrollmiljön i Nordea bygger på principerna om uppdelning av arbetsuppgifter och oberoende mellan enheter. Övervakning och rapportering av risk utförs dagligen för marknads- och likviditetsrisk, månads- och kvartalsvis för kreditrisk samt kvartalsvis för operativ risk.

Riskrapportering sker regelbundet till koncernledningen och styrelsen. Group Internal Audit gör en oberoende bedömning av processerna för risk- och kapitalhantering i enlighet med den årliga revisionsplanen.

Riskhantering

Kreditriskhantering

Group Credit & Risk Control ansvarar för den övergripande kreditriskhanteringen, med bland annat riktlinjer, instruktioner och anvisningar för koncernen.

Kund- och produktområdena har huvudansvaret för hantering av kreditrisk i sina respektive verksamheter, medan Group Credit & Risk Control konsoliderar och övervakar kreditriskerna på såväl koncernnivå som underliggande nivåer.

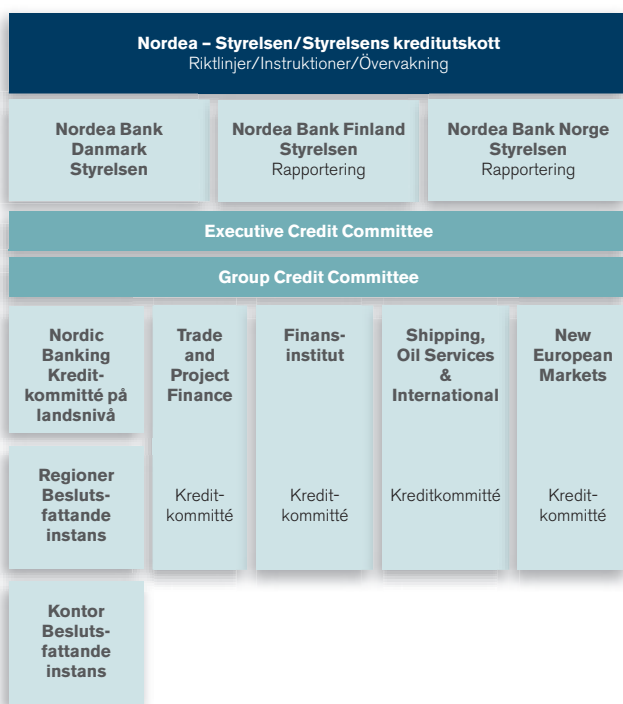
Beslutsfattande instanser på olika nivåer i organisationen fastställer kreditrisklimiter inom ramen för de befogenheter som styrelsen tilldelat.

Ansvar för kreditexponeringen ligger hos kundansvarig enhet. Kunderna åsätts en rating eller scoring i enlighet med Nordeas ramverk för kvantifiering av kreditrisk.

Riskvillighet avseende kreditrisk

Nordea har fastställt sin riskvillighet med avseende på kreditrisk till förväntade kreditförluster motsvarande 25 punkter över en konjunkturcykel. De genomsnittliga kreditförlusterna under de senaste åren ligger under denna nivå.

Kreditbeslutsstruktur för huvudverksamheten

Definition och identifiering av kreditrisk

Kreditrisk definieras som risken för förlust om en motpart inte fullgör sina avtalsförpliktelser och eventuella säkerheter inte täcker fordringarna. Kreditrisker uppkommer huvudsakligen genom olika typer av utlåning, men också genom garantier och rembuser, eller som motpartsrisk i derivatkontrakt, transfereringsrisk i samband med överföringar från ett annat land samt avvecklingsrisk. Risken inom specifika branscher övervakas av branschövervakningsgrupper och hanteras genom riktlinjer som anger krav och limiter för den samlade branshexponeringen.

Individuell och gruppvis prövning av nedskrivningsbehov

Nordea granskar kontinuerligt kreditportföljens kvalitet i syfte att identifiera och begränsa nedskrivningsbehovet. Svaga och osäkra fordringar övervakas löpande och granskas minst en gång per kvartal med avseende på nuvarande finansiell ställning, framtidsutsikter, framtida återbetalningsförmåga samt eventuellt behov av reserveringar.

En fordran redovisas som osäker och en reservering görs om det finns objektiva belägg, i form av förlusthändelser eller observerbara data, som visar att kundens framtida kassaflöde påverkas i sådan utsträckning att fullständig återbetalning, inklusive säkerhet, inte längre är sannolik. Reserveringens storlek motsvarar den förväntade förlusten, det vill säga skillnaden mellan det bokförda värdet och det diskonterade värdet av framtida kassaflöden, inklusive värdet av pantsatt egendom. Osäkra fordringar kan vara antingen reglerade eller oreglerade. Förfallna fordringar som inte betalats inom 90 dagar anses vara oreglerade, och huruvida de redovisas som osäkra fordringar eller inte bestäms av hur stor risken för förluster bedöms vara.

Utöver individuell prövning av nedskrivningsbehov för fordringar av betydande värde görs en samlad prövning av nedskrivningsbehovet för grupper av fordringar som inte bedömts vara osäkra individuellt. Den gruppvisa prövningen av nedskrivningsbehovet baseras på rating- och scoringändringar för kunder i kreditportföljen samt på ledningens bedömningar. Den gruppvisa prövningen av nedskrivningsbehovet påverkas också av kunder som tillkommit i kreditportföljen eller som fallit ifrån. Även krediter vars klassificering ändras till eller från fallerad påverkar beräkningen. Gruppvis prövning av nedskrivningsbehovet görs kvartalsvis för varje juridisk enhet. Prövningen görs både individuellt och gruppvis för att säkerställa att samtliga kreditförluster fram till och med varje balansdag redovisas.

Mer information om hantering och analys av kreditrisk finns i koncernens kapitaltäcknings- och riskrapport (Pelare 3) för 2009 på nordea.com och i not 54 i årsredovisningen.

Kreditriskexponering och utlåning (exklusive kassa och tillgodohavanden hos centralbanker samt exponering för avvecklingsrisk)

Mn euro	31 Dec 2009	31 Dec 2008
Till kreditinstitut	18 555	23 903
Till allmänheten	282 411	265 100
– varav företag	153 503	151 711
– varav privatpersoner	123 095	108 602
– varav offentlig sektor	5 814	4 787
Summa utlåning	300 966	289 003
Kreditexponering utanför balansräkningen ¹	99 678	111 344
Exponering för motpartsrisk ²	28 608	27 887
Statsskuldförbindelser och räntebärande värdepapper ³	57 325	39 368
Summa kreditriskexponering i bankverksamheten	486 577	467 602
Kreditriskexponering i livförsäkringsrörelsen	23 014	19 944
Summa kreditriskexponering inklusive livförsäkringsrörelsen	509 591	487 546

1) Varav företagskunder cirka 90 procent.

2) Efter nettnings- och säkerhetsavtal, inklusive både aktuell marknadsvärdes-
exponering och potentiell framtida exponering.

3) Innefattar även statsskuldförbindelser och räntebärande värdepapper som
pantsatts i återköpsavtal.

Kreditportföljen

Kreditriskexponering mäts och redovisas som kapitalbeloppet av fordringar i balansräkningen, d v s utlåning till kreditinstitut och till allmänheten, och ansvarsförbindelser gentemot kunder och motparter, netto efter reserveringar. Exponeringen omfattar också risken hänförlig till derivatkontrakt och värdepappersfinansiering.

Nordeas samlade utlåning ökade med 7 procent under 2009 till 282 md euro (265 md euro), främst till följd av en ökning i privatkundsportföljen. Inklusive ansvarsförbindelser och exponeringar hänförliga till värdepapper och livförsäkringsrörelsen uppgick den totala kreditriskexponeringen vid årsskiftet till 510 md euro (488 md euro). Av utlåningen till allmänheten avsåg 54 procent (57 procent) företagskunderna och 44 procent (41 procent) privatkunderna. Utlåningen i Baltikum utgör 3 procent av koncernens utlåning och sjöfartsnäringen 4 procent. Utlåningen till bolag som ägs av private equity-fonder uppgår till 3 procent av utlåningen, varav 99 procent är lån med bästa prioritet. Utlåningen till kreditinstitut, huvudsakligen i form av tillgodohavanden i andra banker, minskade och uppgick vid utgången av 2009 till 19 md euro (24 md euro).

Utlåning till företagskunder

Utlåningen till företagskunder uppgick vid utgången av 2009 till 154 md euro (152 md euro), en ökning med 1 procent. Fastigheter, Konsumentkapitalvaror samt Bygg och anläggning var de sektorer som ökade mest under 2009.

Fastigheter är fortsatt den största branschen i Nordeas kreditportfölj, med 37,2 md euro (35,5 md euro). Portföljen domineras av relativt stora och finansiellt starka företag, med 69 procent (74 procent) av utlåningen i ratingklass 4–

eller högre. Cirka 40 procent av utlåningen inom fastighetssektorn avser företag som huvudsakligen förvaltar bostadsfastigheter.

Utlåningen till sjöfarts- och offshorebolag minskade med 8 procent till 10,4 md euro (11,3 md euro). Portföljen är väl diversifierad i fråga om typ av fartyg, med fokus på stora och finansiellt stabila industriella aktörer. Portföljen har hög kreditkvalitet, med en genomsnittlig rating på 4-. I enlighet med Nordeas globala kundstrategi är fördelningen jämn mellan nordiska och utomnordiska kunder.

Utlåningen till företag är väldiversifierad sett till lånens storlek. Cirka 62 procent av företagsutlåningen avser lån på upp till 50 mn euro per kund.

Begränsning av kreditrisken görs inom ramen för kreditbeslutsprocessen. I varje kreditbeslut och kreditgranskning beaktas värdet av säkerheter och eventuella covenanter samt andra riskbegränsande åtgärder.

Tagande av säkerhet är den vanligaste metoden för riskbegränsning. Inom företagsutlåningen utgörs säkerheterna främst av pantbrev i fastigheter, företagsinteckningar och leasingobjekt. Säkerhetstäckningen är högre för exponeringar mot ekonomiskt svagare kunder.

För stora exponeringar används huvudsakligen syndikering av lån som metod för att hantera koncentrationsrisk. Kreditderivat (Credit Default Swaps) har endast använts i begränsad omfattning i riskhanterings syfte.

Covenanten i kreditavtal kan inte ersätta säkerheter, men är ett viktigt komplement till både säkrade och osäkrade exponeringar. De flesta exponeringar av betydande storlek och komplexitet omfattar lämpliga covenanter. Finansiella covenanten utformas så att de fångar upp tidiga signaler och följs upp noggrant.

Utlåning till privatkunder

Utlåningen till privatkunder ökade under 2009 med 13 procent till 123 md euro (109 md euro). Hypotekslånen ökade med 15 procent till 96,6 md euro och konsumtionslånen ökade med 8 procent till 26,5 md euro. Hypotekslånens andel av utlåningen till privatkunder var 78 procent (77 procent), varav den nordiska marknaden svarade för 98 procent.

Geografisk fördelning

För utlåning till allmänheten visar en uppdelning efter låntagarnas hemvist att den nordiska marknaden står för 87 procent av utlåningen (87 procent). Övriga EU-länder utgör den största delen av utlåningen utanför Norden.

Utlåningen i Ryssland, Polen och Baltikum var vid årsskiftet i stort sett oförändrad jämfört med 2008. Vid utgången av 2009 uppgick utlåningen till kunder i Baltikum till 7,3 md euro (7,7 md euro), i Polen till 4,6 md euro (3,8 md euro) och i Ryssland till 3,4 md euro (3,8 md euro).

Kundklassificering

Ett sätt att bedöma kreditkvaliteten är att analysera fördelningen mellan ratingklasserna för företagskunder och institut med rating, och mellan riskklasserna för privatkunder och små företagskunder med scoring, d v s hushållsportföljen.

Den ekonomiska nedgången fick kreditkvaliteten att försämrans under 2009, främst på företagssidan. 22 procent

Utlåning till allmänheten, per land och bransch

31 dec 2009, mn euro	Danmark	Finland	Norge	Sverige	Baltikum	Polen	Ryssland	Summa	Summa 2008
Energi (olja, gas, etc)	3	378	1 096	803	105	74	541	2 999	2 815
Metaller och gruvmaterial	17	391	144	110	14	1	552	1 229	1 750
Papper och skogsprodukter	245	911	48	918	46	7	49	2 225	2 287
Övriga material (byggmaterial, etc)	886	1 698	643	1 273	266	90	347	5 203	5 377
Producentkapitalvaror	696	816	106	580	39	11	18	2 267	3 264
Producenttjänster, etc	6 073	1 219	5 188	2 188	197	71	0	14 937	15 482
Bygg och anläggning	1 242	831	1 283	684	274	46	97	4 456	3 671
Sjöfart och offshoreverksamhet	1 492	3 141	5 195	530	15	4	0	10 377	11 296
Transport	888	920	553	1 309	416	106	287	4 479	4 017
Konsumentkapitalvaror (bilar, apparater, etc)	585	773	1 249	1 567	101	26	18	4 318	2 752
Media och fritid	1 040	641	496	605	145	103	3	3 032	3 171
Detaljhandel	4 272	2 211	1 216	2 024	578	114	125	10 540	11 020
Dagligvaror (livsmedel, jordbruksprodukter, etc)	8 127	1 760	1 377	613	245	57	39	12 217	12 943
Hälsovård och läkemedel	1 016	269	193	523	19	2	44	2 066	1 606
Finansinstitut	11 979	1 179	1 199	2 287	116	0	3	16 763	16 481
Fastigheter	5 626	6 745	8 689	14 237	1291	218	366	37 173	35 500
IT-utrustning och IT-tjänster	762	360	122	249	21	1	15	1 531	1 489
Telekommunikationsutrustning	14	41	1	1	9	3	57	127	623
Teleoperatörer	361	379	98	664	6	53	111	1 672	1 686
El, gas och vatten (distribution och produktion)	789	976	696	1 020	353	81	0	3 915	4 022
Övriga, allmänhet och organisationer	6 224	2 356	129	2 942	158	165	0	11 974	10 462
Summa företagsutlåning	52 336	27 995	29 721	35 126	4 417	1 234	2 674	153 503	151 711
Hypotekslån till privatkunder	23 358	22 652	19 940	25 466	2 903	2 156	140	96 615	83 974
Konsumtionslån till privatkunder	10 724	7 169	1 094	5 382		81	75	26 480	24 628
Offentlig sektor	2 561	162	112	1 886	424	599	69	5 814	4 787
Summa	88 979	57 979	50 866	67 860	7 745	4 069	2 959	282 411	265 100

(16 procent) av antalet företagskunder fick lägre rating medan 14 procent (16 procent) fick högre. I fråga om exponering omfattades 35 procent (23 procent) av företagsportföljen av lägre rating och 15 procent (16 procent) av högre. Den sammantagna effekten av sänkta kreditbetygen under 2009 var en ökning av de riskvägda tillgångarna med cirka 6,9 procent.

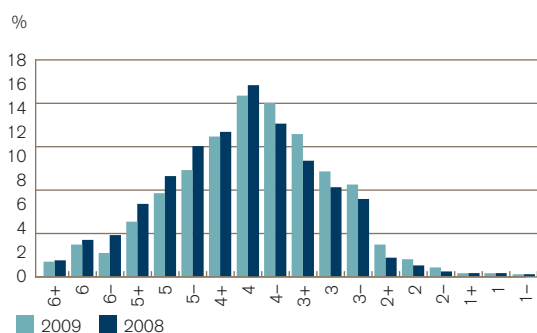
67 procent (73 procent) av exponeringen mot företagskunder ligger i ratingklass 4- eller högre, med en genomsnittlig rating för portföljen på 4+. Institut och privatkunder återfinns huvudsakligen i de högre ratingklasserna.

86 procent (86 procent) av hushållsexponeringen återfinns i riskklass C- eller högre, där sannolikheten för fallissemang är 1 procent eller lägre. Osäkra fordringar ingår inte i rating-/scoringfördelningen.

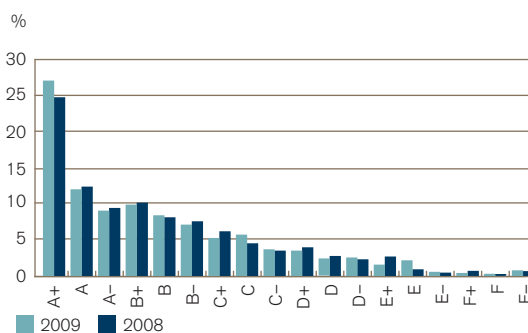
Osäkra fordringar

Koncernens osäkra fordringar, brutto, ökade under året från 2 224 mn euro till 4 102 mn euro, vilket motsvarar 135 punkter av den samlade utlåningen. 54 procent av de osäkra fordringarna, brutto, utgörs av lån där kunderna fortfarande betalar och 46 procent är lån där kunderna ej betalar. Osäkra fordringar netto, efter reserveringar för individuellt värderade osäkra fordringar, uppgick till 2 771 mn euro (1 462 mn euro) eller 91 punkter av den sammanlagda utlåningen. Reserverna för individuellt värderade lånefordringar ökade från 762 mn euro till 1 331 mn euro. Reserverna för gruppvis värderade lånefordringar ökade från 408 mn euro till 825 mn euro. Reserveringskvoten var 53 procent (53 procent).

Ratingdistribution, IRK företag

Scoringdistribution, IRK privatkunder

Osäkra lånefordringar, brutto, och reserveringar per land och bransch

31 dec 2009, mn euro	Danmark	Finland	Norge	Sverige	Baltikum	Polen	Ryssland	Koncernen	Reserveringar	Reserveringskvot
Energi (olja, gas, etc)	0	0	0	0	0	0	0	0	5	
Metaller och gruvmaterial	0	2	0	0	0	0	4	6	13	221 %
Papper och skogsprodukter	7	5	2	2	1	0	0	17	18	104 %
Övriga material (byggmaterial, etc)	17	69	5	125	28	4	0	248	148	60 %
Producentkapitalvaror	47	66	1	7	2	0	1	126	62	49 %
Producenttjänster, etc	59	100	23	9	7	0	0	200	122	61 %
Bygg och anläggning	84	17	37	5	50	5	4	202	120	59 %
Sjöfart och offshoreverksamhet	3	43	192	0	0	0	0	239	97	41 %
Transport	17	40	4	20	5	1	0	88	40	45 %
Konsumentkapitalvaror (bilar, apparater, etc)	84	73	4	49	4	1	0	215	92	43 %
Media och fritid	21	45	6	13	8	0	0	94	34	36 %
Detaljhandel	130	83	9	49	16	3	8	298	197	66 %
Dagligvaror (livsmedel, jordbruksprodukter, etc)	164	38	6	8	18	3	9	247	149	61 %
Hälsovård och läkemedel	7	7	1	2	0	0	0	17	7	42 %
Finansinstitut	58	8	10	1	3	0	0	81	55	68 %
Fastigheter	136	65	117	49	134	0	0	501	261	52 %
IT-utrustning och IT-tjänster	18	35	0	4	0	0	0	58	30	51 %
Telekommunikationsutrustning	0	4	0	0	7	0	0	11	13	110 %
Teleoperatörer	1	0	102	0	0	0	0	103	34	33 %
El, gas och vatten (distribution och produktion)	1	1	1	1	12	0	0	16	8	51 %
Övriga, allmänhet och organisationer	92	3	0	0	38	2	0	134	137	102 %
Summa företagsutlåning	948	705	522	346	334	20	27	2 901	1 642	57 %
Hypotekslån till privatkunder	8	248	52	3	200	12	4	503	170	34 %
Konsumtionslån till privatkunder	256	289	68	15		2	10	664	307	46 %
Offentlig sektor	0	0	0	0	0	0	0	0	0	70 %
Summa osäkra fordringar	1 212	1 242	641	364	535	34	40	4 067		
Summa reserveringar	760	420	330	227	319	19	36	2 118	2 118	
Reserveringskvot	63 %	34 %	52 %	63 %	60 %	55 %	89 %	52 %		

Ökningen av osäkra fordringar avsåg fortsatt främst från Danmark. De största ökningarna noterades i sektorerna fastigheter, dagligvaror och producentkapitalvaror.

Förfallna lånefordringar som inte är osäkra minskade för företagskunder till 1 527 mn euro (1 586 mn euro). För privatkunder ökade de förfallna lånefordringarna under 2009 till 1 429 mn euro (1 323 mn euro).

Osäkra fordringar och relationer

Mn euro	2009	2008
Osäkra fordringar, brutto, koncernen	4 102	2 224
varav betalande	2 234	1 389
varav ej betalande	1 868	835
Andel osäkra fordringar, punkter	135	77
Reserveringsgrad, punkter	71	40
Reserveringskvot	53 %	53 %

Kreditförluster

Kreditförlusterna uppgick 2009 till 1 486 mn euro (466 mn euro). Det motsvarar en kreditförlustrelation på 54 punkter, exklusive avsättningen för det bestridda anspråket avseende den "insolventa likvidationen" av Swiss Air Group, men inklusive 4 punkter hänförliga till det danska garanti-programmet. 1 262 mn euro (330 mn euro) avsåg företagskunder och 245 mn euro (103 mn euro) privatkunder. På

företagssidan uppstod kreditförlusterna huvudsakligen i sektorerna detaljhandel, fastigheter, övriga material och sjöfart, och på privatsidan inom konsumtionslån. Kreditförlusterna och de osäkra fordringarna härrör alltjämt från ett stort antal mindre och medelstora exponeringar, snarare än från ett fåtal stora exponeringar.

Kreditförluster och kreditförlustrelationer

Punkter av utlåningen	2009	2008
Kreditförluster, mn euro	-1 486	-466
Kreditförlustrelation, koncernen	54 ¹	19
varav individuella	40	16
varav gruppvisa	14	3
Kreditförlustrelation, Nordic Banking	52	21
Kreditförlustrelation, Institutional & International Banking	66	31
Kreditförlustrelation, Baltikum	259	72

1) Exklusive avsättningen för anspråket från den så kallade "insolventa likvidationen" i Swiss Air Group, som Nordea bestrider.

New European Markets/Baltikum

Recessionen i Baltikum påverkade kreditkvaliteten och värdet på säkerheter.

Vid utgången av 2009 uppgick de osäkra lånefordringarna, brutto, i Baltikum till 535 mn euro eller 733 punkter

av den samlade utlåningen, vilket kan jämföras med 141 mn euro eller 184 punkter vid utgången av 2008. De totala reserverna för Baltikum uppgick vid utgången av 2009 till 319 mn euro (137 mn euro), vilket motsvarar 437 punkter av utlåningen (179 punkter). Reserveringskvoten i Baltikum var 60 procent, ner från 97 procent för ett år sedan.

I Baltikum var kreditförlustrationen 259 punkter (72 punkter). Reserveringarna för individuellt värderade fordringar uppgick till 149 punkter (49 punkter) och de gruppvisa reserveringarna uppgick till 110 punkter (23 punkter).

I Baltikum, Polen och Ryssland ökade de osäkra lånefordringarna, brutto, till 402 punkter av den samlade utlåningen (201 punkter). Kreditförlustrationen var 141 punkter av utlåningen i Baltikum, Polen och Ryssland (60 punkter).

Kreditförluster och osäkra lånefordringar, Baltikum

	2009	2008
Kreditförluster, mn euro ¹	-199	-40
varav gruppvisa	-80	-17
Kreditförlustration, punkter ¹	259	72
Osäkra lånefordringar, brutto, mn euro	535	141
Andel osäkra fordringar, brutto, punkter	733	184
Summa reserveringar, mn euro	319	137
Reserveringsgrad, punkter	437	179
Reserveringskvot ²	60 %	97 %

1) Kreditförlusterna och kreditförlustrationen inklusive gruppvisa reserver för Baltikum redovisade under Övrig IIB.

2) Summa reserver i relation till osäkra fordringar brutto.

Motpartsrisk

Motpartsrisken består i att Nordeas motpart i ett valuta-, ränte-, råvaru-, aktie- eller kreditderivatkontrakt fallerar före förfallodagen och att Nordea vid den tidpunkten har en fordran på motparten. Vid utgången av 2009 uppgick den nettoexponeringen för motpartsrisk till 28,6 md euro, varav den aktuella exponeringen var 6,4 md euro. 57 procent av den sammanlagda exponeringen och 30 procent av den aktuella avsåg finansinstitut.

Marknadsrisk

Marknadsrisk är risken för förlust till följd av minskat marknadsvärde på portföljer och finansiella instrument i samband med svängningar i finansiella marknadsvariabler. Kunddriven handel inom Nordea Markets liksom Group Treasurys placeringsportfölj och likviditetsreserv bidrar i hög grad till marknadsrisken. Marknadsrisk för Nordeas del uppstår dessutom vid placering av försäkringstagares kapital med avkastningsgaranti inom Life & Pensions och i samband med förmånsbestämda pensioner för Nordeas medarbetare.

Strukturell valutarisk uppstår huvudsakligen genom investeringar i dotterbolag och intressebolag i utländsk valuta. Den allmänna principen är att risksäkra detta genom matchad finansiering, även om avsteg kan förekomma på marknader där matchad finansiering inte kan uppnås eller endast kan uppnås till orimligt hög kostnad. Nordea Bank AB:s innehav i OJCS Nordea Bank i Ryssland har finansierats i euro. En försvagning av den ryska rubeln med 1 procent mot euron resulterar i en nedgång i Nordeas egna kapital med cirka 6 mn euro.

Utöver den omedelbara förändringen i marknadsvärdet på Nordeas tillgångar och skulder som uppstår vid svängningar

på finansmarknaden, påverkar en ränteändring också Nordeas räntenetto över tiden. I Nordea betraktas detta som strukturell räntenettorisik och beskrivs närmare i avsnittet Likviditetsrisk under rubriken Strukturell räntenettorisik.

Riskvillighet avseende marknadsprisrisk

Styrelsen har fastställt nivån på marknadsprisrisken för såväl Group Treasurys placeringsportfölj och likviditetsreserv som Nordea Markets tradingverksamhet. För Group Treasury har den maximala risknivån fastställts så att den inte bör leda till en ackumulerad förlust som överstiger 250 mn euro någon gång under ett räkenskapsår. Efterlevnaden säkerställs genom limiter för marknadsrisk och stop-loss-regler. För tradingverksamheten inom Nordea Markets fastställs risknivån och marknadsrisklimiterna i relation till de intäkter verksamheten genererar.

Marknadsriskanalys

Nordeas marknadsriskanalys baseras på den samlade risken hänförlig till både Group Treasury och Nordea Markets.

VaR

Totalt uppgick VaR till 114 mn euro (86 mn euro) vid utgången av 2009. Måttet visar att det finns en påtaglig diversifieringseffekt mellan ränterisk, aktierisk, valutarisk och kreditspreadrisk, eftersom det samlade VaR-måttet är lägre än summan av risken i de fyra kategorierna.

Koncernens totala ränterelaterade VaR uppgick vid utgången av 2009 till 111 mn euro (74 mn euro). Den sammanlagda känsligheten, brutto, vid 1 procentenhets parallellförskjutning, som mäter utvecklingen av marknadsvärdet för Nordeas räntekänsliga positioner om alla räntor skulle röra sig ogynnsamt för Nordea, var 375 mn euro i slutet av 2009 (212 mn euro). Den största delen av Nordeas räntekänslighet var hänförlig till räntepositioner i danska kronor och euro. Även positioner i norska kronor, US-dollar och svenska kronor utgjorde en stor del.

Vid utgången av 2009 uppgick Nordeas aktierelaterade VaR till 38 mn euro (31 mn euro), och risken i strukturerade aktieoptioner var 17 mn euro (12 mn euro).

Nordeas kreditspreadrelaterade VaR uppgick vid årsskiftet till 24 mn euro (30 mn euro). Kreditspreadrisken avser huvudsakligen den nordiska finanssektorn.

Nordeas valutarelaterade VaR uppgick vid årsskiftet till 19 mn euro (17 mn euro). Den största valutaexponeringen är mot den danska kronan.

Risk i hedge- och private equity-fonder

Nettovärdet på investeringar i hedgefonder var vid årsskiftet 197 mn euro (99 mn euro), och det verkliga värdet på investeringar i private equity-fonder uppgick till 184 mn euro (143 mn euro). Båda typerna av investeringar har fördelats på ett antal olika fonder.

Andra marknadsrisker

Marknadsrisk till följd av skillnaden i exponering mellan försäkringstagarnas tillgångar och skulder i Nordea Life & Pensions analyseras separat. Risken enligt scenariot för normala marknadsförhållanden uppgick vid utgången av 2009 till 9 mn euro (59 mn euro). Även marknadsrisken i de interna pensionsplanerna beräknas separat.

Nordeas exponering för råvarurisk, främst avseende papper och massa, härrör uteslutande från kunddriven handel. Risken uppgick till 9 mn euro vid utgången av 2009 (4 mn euro).

Konsoliderad marknadsrisk

31 dec 2009

Mn euro	Mått	31 dec 2009	2009 högst	2009 lägst	2009 genomsnitt	31 dec 2008
Samlad risk	VaR	114,1	136,4	48,1	87,1	85,8
– Ränterisk	VaR	111,5	140,2	39,8	82,1	74,4
– Aktierisk	VaR	37,5	52,5	6,4	27,2	31,1
– Kreditspreadrisk	VaR	23,8	48,0	23,0	35,1	29,7
– Valutarisk	VaR	18,8	33,9	7,5	21,2	17,2
Diversifieringseffekt	VaR	41%	63%	29%	48%	44%
Risk relaterad till strukturerade aktieoptioner	Simulering	16,8	24,1	8,8	14,6	12,0
Råvarurisk	Simulering	8,9	9,9	1,4	4,4	4,1

Konsoliderad marknadsriskexponering

Mn euro	Typ av exponering	31 dec 2009	2009 högst	2009 lägst	2009 genomsnitt	31 dec 2008
Hedgefonder	Netto-tillgångsvärde	196,6	202,0	98,4	132,8	98,7
Private equity-fonder	Verkligt värde	184,3	186,6	140,1	160,0	142,5

Operativ risk

Operativ risk definieras som risken för direkt eller indirekt förlust eller skada på anseendet till följd av brister eller fel hänförliga till interna processer, till människor och system eller till externa händelser. En operativ risk är compliance-risk, som är risken att verksamheten inte bedrivs i enlighet med lagar och bestämmelser, marknadsstandarder och affäretiska normer.

Hanteringen av operativ risk är ledningens ansvar. Nordeas Risk and Compliance Officers säkerställer att koncernens operativa risk och compliance-risk hanteras på ett effektivt sätt i affärsorganisationen, och de utgör den första försvarslinjen.

Vidare har Group Operational Risk Management definierat en gemensam uppsättning standarder för hantering av dessa risker, i form av koncerndirektiv, aktiva riskhanteringsprocesser och rapporteringskrav. Detta är den andra försvarslinjen. En sund riskhanteringskultur eftersträvas för att i all affärsverksamhet kunna följa gällande normer för agerande på marknaden och etiska standarder. Avgörande för Nordeas aktiva riskhantering är den årliga utvärderingen av risken i den egna verksamheten, där fokus ligger på att identifiera och följa upp de största riskerna. Dessa identifieras både genom enhetsledningen och genom återanvändning av befintlig information såsom incidentrapportering, kvalitets- och riskanalyser samt produktgodkännanden.

Group Internal Audit, som är den tredje försvarslinjen, övervakar för styrelsens räkning effektiviteten i processerna för riskhantering, kontroll och styrning.

Livförsäkringsrisk och marknadsrisk i livförsäkringsrörelsen

Livförsäkringsverksamheten i Nordea Life & Pensions kännetecknas av mycket långfristiga pensionssparavtal som kan ha durationer på mer än 40 år. Risken inom livförsäkringsverksamheten utgörs främst av livförsäkringsrisk och marknadsrisk. Huvuddelen av marknadsriskerna bär försäkringstagarna, och endast i begränsad utsträckning är Nordeas eget kapital exponerat för risk.

Livförsäkringsrisk består av oväntade förluster till följd av förändringar i mortalitet, förväntad livslängd, invaliditet och urvalseffekter.

Dessa risker kontrolleras huvudsakligen med hjälp av aktuariemetoder, det vill säga genom prissättning, kundurvalsregler, återförsäkring, stresstester samt riskreserveringar.

Nordeas marknadsrisk inom livförsäkringsverksamheten uppstår genom skillnader i marknadsriskexponering mellan tillgångar och skulder inom Nordea Life & Pensions, och den mäts som minskade rörelseintäkter till följd av kurssvängningar på finansmarknaderna.

Likviditetshantering

Likviditetsrisk

Viktiga frågor under 2009

Nordea kunde under 2009 fortsätta att dra nytta av sin konservativa likviditetsriskhantering, med en diversifierad och stark finansieringsbas. Koncernen har haft tillgång till alla relevanta finansmarknader och har aktivt kunnat utnyttja alla finansieringsprogram. Nordea emitterade cirka 27 md euro i långfristiga skuldinstrument under 2009, exklusive säkerställda obligationer i Danmark.

Omfattande diskussioner om nya bestämmelser på likviditetsriskområdet pågår bland lagstiftarna, och Nordea deltar aktivt i diskussionerna i flera forum och är väl förberett för eventuella förändringar. Mer utförlig information om de nya regelverken finns på sidan 59.

Ledningsprinciper och kontroll

Nordeas styrelse är ytterst ansvarig för förvaltningen av koncernens tillgångar och skulder, d v s för begränsningen och övervakningen av koncernens strukturella riskexponering. Inom Nordea mäts och redovisas risker enligt enhetliga principer och riktlinjer som fastställts av styrelsen. Styrelsen beslutar också om riktlinjer för hantering av likviditetsrisk. Dessa riktlinjer revideras minst en gång om året. Koncernchefen fastställer i koncernledningen målen för Nordeas riskhantering i fråga om strukturell räntenettorisik (Structured Interest Income Risk, SIIR) och fördelar, inom ramen för beslut som tagits av styrelsen, likviditetsrisklimiterna. ALCO, där CFO är ordförande, bereder viktiga frågor avseende koncernens finansiella verksamhet och finansiella risker för beslut av koncernchefen i koncernledningen. Utifrån fastställda mål och limiter tar Group Treasury fram ett likviditets- och SIIR-system bestående av riktlinjer, instruktioner och anvisningar för hela koncernen liksom principer för prissättning av likviditetsrisk

Hantering av likviditetsrisk

Likviditetsrisk är risken att endast kunna fullgöra likviditetsåtaganden till ökad kostnad eller – i sista hand – inte alls kunna fullgöra åtaganden vid förfall. Nordeas likviditetsriskhantering bygger på fastställda riktlinjer som i sin tur resulterar i olika åtgärder, limiter och rutiner för likviditetsrisk.

Riktlinjerna anger att Nordeas likviditetshantering ska präglas av en konservativ hållning till likviditetsrisk. Nordea strävar efter diversifierad finansiering och försöker bygga upp och underhålla relationer med investerare för att ha tillgång till marknaden. Nordeas breda och diversifierade finansieringsbas speglar koncernens starka ställning på de fyra hemmamarknaderna, med en stark och stabil kundbas inom retail och en mängd olika

finansieringsprogram. Finansieringsprogrammen är både kortfristiga (amerikanska och europeiska företagscertifikat, bankcertifikat) och långfristiga (svenska och danska säkerställda obligationer, European Medium Term Notes, Medium Term Notes) i olika valutor. Valutarisken säkras dock. Finansieringskällorna framgår av tabell på nästa sida. Vid utgången av 2009 uppgick utnyttjad volym i de kortfristiga programmen till 53 md euro, med en genomsnittlig återstående löptid på 0,4 år, och volymen i de långfristiga programmen till 77 md euro, med en genomsnittlig återstående löptid på 7,8 år. Under 2009 ökade volymen i de långfristiga programmen med 12 md euro, och i de kortfristiga programmen ökade den med 9 md euro. Nordea publicerar fortlöpande information om koncernens likviditetssituation för att alltid vara trovärdig.

I Nordeas hantering av likviditetsrisk ingår stresstest och en beredskapsplan för likviditetshantering. Stresstest definieras som en utvärdering av potentiella effekter på bankens likviditet om en rad exceptionella men rimliga händelser skulle inträffa. Group Treasury ansvarar för likviditetshantering i Nordea och för efterlevnaden av koncernens övergripande limiter som fastställts av styrelsen och koncernchefen i koncernledningen.

Mätmetoder för likviditetsrisk

Riskhanteringen är inriktad på både kortsiktig och långsiktig strukturell likviditetsrisk. I syfte att hantera korta finansieringspositioner mäter Nordea finansieringsbehovet, uttryckt som maximalt förväntat behov av likvida medel under de närmaste 14 dagarna. Kassaflöden från både balansposter och ansvarsförbindelser ingår. Finansieringsbehovet mäts och begränsas för varje enskild valuta och för alla valutor sammanlagt. Det sammanlagda beloppet för alla valutor begränsas av styrelsen. Nordea har en likviditetsreserv för att säkerställa finansiering i situationer där koncernen är i tvingande behov av kontanta medel och de normala finansieringskällorna inte räcker till. Styrelsen fastställer en miniminivå för likviditetsreserven. Reserven ska säkerställa ett positivt kassaflöde utifrån den beräknade finansieringsrisken och utgörs av värdepapper med hög likviditet som kan säljas eller användas som säkerhet vid finansiering. Nordeas strukturella likviditetsrisk mäts och begränsas av styrelsen med hjälp av ett särskilt mått som anger skillnaden mellan långfristiga skulder och långfristiga tillgångar. Skulderna utgörs främst av inlåning från allmänheten, bankupplåning och obligationer med en återstående löptid på mer än 6 månader samt eget kapital, medan långfristiga tillgångar huvudsakligen utgörs av utlåning till allmänheten och annan utlåning med en återstående löptid på mer än 6 månader samt lånelöften.

Analys av likviditetsrisk

Den kortsiktiga likviditetsrisken har hållits på måttliga nivåer under 2009. Det genomsnittliga finansieringsbehovet, det vill säga det genomsnittliga förväntade behovet av likvida medel under de närmaste 14 dagarna, uppgick till -9 md euro (-9 md euro). Nordeas likviditetsreserv har under 2009 uppgått till mellan 35 och 59 md euro (20-40 md euro), med ett genomsnitt på 46 md euro (27 md euro). Nordeas reserv är mycket likvid och bestod vid utgången av 2009 till 96 procent av värdepapper som är belåningsbara i centralbanken. Genom att utnyttja likviditetsreserven kan Nordea tillgodose sitt finansieringsbehov i mer än ett år utan ny upplåning på marknaden. Målet att alltid ha en positiv nettobalans av stabil upplåning har under hela 2009 uppnåtts med bred marginal. Årsgenomsnittet var 17 md euro (8 md euro).

Strukturell räntenettorisik

Strukturell räntenettorisik (SIIR) motsvarar det värde med vilket Nordeas ackumulerade räntenetto skulle förändras under kommande tolv månader vid en förändring av samtliga räntor med 1 procentenhet.

SIIR speglar den skillnad som uppstår för poster i och utanför balansräkningen när räntebindingstider, volymer eller jämförelseräntor för tillgångar, skulder och derivatinstrument inte helt motsvarar varandra.

Nordeas SIIR-hantering bygger på fastställda riktlinjer som i sin tur resulterar i olika åtgärder, mål och rutiner för SIIR.

Riktlinjerna handlar om optimering av finansiell struktur, balanserat risktagande och tillförlitlig resultattillväxt, identifiering av alla väsentliga källor till SIIR, mätning under pressade marknadsförhållanden samt korrekt information till allmänheten. Group Treasury ansvarar för den operativa hanteringen av SIIR och för efterlevnaden av koncernens mål.

Mätmetoder för SIIR

De grundläggande måtten för SIIR är de två räntebindingsgapen som mäter effekten på Nordeas räntenetto för en 12-månadersperiod vid 1 procentenhets ökning respektive minskning av samtliga räntor. Räntebindingsgapen beräknas under antagandet att inga nya marknadstransaktioner genomförs under perioden.

Hänsyn tas emellertid till huvudfaktorerna i kundernas beteende och beslutsprocessen avseende Nordeas egna räntor.

SIIR-analys

Vid årets slut uppgick SIIR för sjunkande marknadsräntor till -191 mn euro (-218 mn euro) och SIIR för stigande marknadsräntor var 148 mn euro (55 mn euro). Dessa siffror visar att räntenettet skulle minska om räntorna sjunker och öka om räntorna stiger.

Nettobalans av stabil upplåning, 31 dec 2009

Stabila skulder och eget kapital

Typ av skuld, md euro	Belopp
Eget kapital och stabila skulder	
In- och upplåning från allmänheten	125,4
Eget kapital	22,4
Strukturell upplåning	
Långfristig inlåning från kreditinstitut	6,9
Långa bankcertifikat	1,9
Emitterade långa obligationer	50,4
Övrig strukturell upplåning	3,9
Summa stabila skulder och eget kapital	210,9

Stabila långfristiga tillgångar

Typ av tillgång, md euro	Belopp
Stabila tillgångar	
Utlåning till allmänheten	177,6
Långfristig utlåning till kreditinstitut	5,8
Illikvida tillgångar	5,0
Summa stabila långfristiga tillgångar	188,4
Nettobalans av stabil upplåning	22,5

Finansieringskällor, 31 dec 2009

Typ av skuld, mn euro	Räntebas	Genomsnittlig löptid	Mn euro
Skulder till kreditinstitut			
- kortare än 3 månader	Euribor etc	0,1	46 721
- längre än 3 månader	Euribor etc	0,8	5 468
In- och upplåning från allmänheten			
- avistainlåning	Administrativ	0,0	101 359
- övrig inlåning	Euribor etc	0,3	52 218
Emitterade värdepapper			
- bankcertifikat	Euribor etc	0,4	40 636
- företagscertifikat	Euribor etc	0,4	12 586
- säkerställda obligationslån	marknadsbaserad	9,9	54 785
- övriga obligationslån	marknadsbaserad	2,7	22 512
Derivatinstrument		-	73 043
Övriga, ej räntebärande skulder		-	34 779
Efterställda skulder			
- daterade förlagslån	marknadsbaserad	5,8	5 000
- eviga förlagslån	marknadsbaserad	-	2 185
Eget kapital			22 420
Summa (skulder och eget kapital)			473 713
Skulder till försäkringstagare		-	33 831
Summa (skulder och eget kapital) inklusive livförsäkringsrörelsen			507 544

Kapitalhantering

Kapitalhantering

Nordea strävar efter effektiv kapitalanvändning genom aktiv förvaltning av balansräkningen i fråga om olika tillgångs-, skuld- och riskkategorier.

Målet är att öka avkastningen till aktieägarna och samtidigt upprätthålla en väl avvägd kapitalstruktur.

Kapitalstyrning

Styrelsen är ytterst ansvarig för att fastställa målen för Nordeas kapitaltäckning och kapitalpolicy. Koncernchefen i koncernledningen beslutar om Nordeas övergripande ramverk för kapitalhantering.

Nordeas förmåga att nå målen och uppfylla minimikraven för kapitaltäckning granskas regelbundet inom Asset and Liability Committee (ALCO) och Nordeas forum för kapitalplanering (Capital Planning Forum, CPF).

CPF, som leds av CFO, ansvarar för att samordna kapitalplaneringen i koncernen, däribland externt kapitalkrav, internt kapital samt kapitalbas. CPF granskar också framtida kapitalkrav genom bedömning av årliga utdelningar, aktieåterköp, externa och interna skulder samt beslut om kapitaltillskott.

Kapitalkrav och riskvägt belopp

Mn euro	31 dec 2009		31 dec 2008
	Kapitalkrav	Basel II riskvägt belopp	Basel II riskvägt belopp
Kreditrisk	12 250	153 123	150 746
Grundläggande IRK-metoden	9 655	120 692	119 207
– varav företag	7 060	88 249	86 358
– varav institut	821	10 262	12 699
– varav privatkunder	1 673	20 912	18 313
– varav övriga	101	1 269	1 837
Schablonmetoden	2 595	32 431	31 539
– varav stater	70	871	940
– varav privatkunder	711	8 887	7 875
– varav övriga	1 814	22 673	22 724
Marknadsrisk	431	5 386	5 930
– varav handelslager, VaR	107	1 335	1 715
– varav handelslager, ej VaR	267	3 341	3 372
– varav valuta, ej VaR	57	710	843
Operativ risk	1 057	13 215	11 896
Schablonmetoden	1 057	13 215	11 896
Delsumma	13 738	171 724	168 572
Justering för övergångsregler			
Ytterligare kapitalkrav enligt övergångsregler	1 611	20 134	44 709
Summa	15 349	191 858	213 281

Pelare 1

Riskvägda tillgångar beräknas utifrån kraven i pelare 1. Vid utgången av 2009 omfattades 79 procent av exponeringarna av metoden för intern riskklassificering (IRK-metoden). Nordea ska införa IRK-metoden för vissa återstående portföljer.

Nordea har också tillstånd att använda interna Value-at-Risk-modeller (VaR) för att beräkna kapitalkravet för huvuddelen av marknadsrisken i handelslagret. Schablonmetoden används för operativ risk.

Pelare 2

Nordeas interna kapitalkrav enligt den interna kapitalutvärderingen (IKU) grundar sig på risker enligt pelare 1 och pelare 2, vilket i praktiken innebär en kombination av riskdefinitioner i kapitalkravsdirektivet, koncernens system för economic capital (EC) och reserver för tider av finansiell turbulens.

IKU omfattar Nordeas hantering, begränsning och mätning av väsentliga risker liksom en bedömning av om den interna kapitaltäckningen är tillräcklig. Det senare sker genom fastställande av ett internt kapitalkrav som avspeglar bankens riskaptit.

EC bygger på kvantitativa modeller som används för att beräkna oväntade förluster för var och en av följande typer av huvudsakliga risker: kreditrisk, marknadsrisk, operationell risk, affärsrisk och livförsäkringsrisk. Vid beräkningen tar EC-modellerna dessutom direkt hänsyn till ränterisk i övrig verksamhet, marknadsrisk i placeringsportföljerna, risk i Nordeas egna förmånsbestämda pensionsplaner, fastighetsrisk och koncentrationsrisk.

För 2010 har EC anpassats ytterligare till beräkningen av de externa kapitalkraven. De interna uppskattningarna av förlust vid fallissemang (LGD) och konverteringsfaktor (CCF) för exponeringar mot företag och institut har ersatts av dem som används enligt den grundläggande IRK-metoden. Följden blir att EC ökar, eftersom LGD och CCF i genomsnitt är högre.

Utöver riskkapitalberäkningar för olika typer av risker genomför Nordea omfattande stresstester på kapitaltäckningen för att analysera effekterna av en rad globala och lokala krisscenarier. Resultaten från stresstesterna ligger, tillsammans med eventuella ledningsbeslut, till grund för Nordeas interna kapitalkrav. Det interna kapitalkravet är en viktig del när Nordeas kapitaltäckningsmål fastställs.

Economic capital (EC inklusive NLP) uppgick vid utgången av 2009 till 14,1 md euro (12,8 md euro).

Economic profit

Nordea använder economic profit (EP) som ett av sina främsta finansiella prestationsmått. EP utgörs av riskjusterat resultat minus kapitalkostnad.

Riskjusterat resultat och EP är mått på värdeskapande ur ett aktieägarperspektiv.

EP används som beslutsunderlag generellt och i kundrelationerna för att säkerställa att banken agerar på rätt sätt med ett samlat fokus på intäkter, kostnader och risk. EP-modellen mäter både tillväxt och avkastning. I EP-måttet ingår EC och förväntade kreditförluster.

Förväntade kreditförluster

Förväntade kreditförluster (EL) avspeglar normaliserade förlustnivåer över en konjunkturcykel både på portföljnivå och för enskilda kreditengagemang.

Genomsnittlig EL-procent inom EP-ramverket, beräknad som EL delat med EAD, var 26 punkter den 31 december 2009 (22 punkter), exklusive exponeringsklasserna stater och institut.

Observera att kvoten för att beräkna EL är stabilare än de faktiska kreditförlusterna, men måttet följer konjunkturcykeln för att ta hänsyn till förändrad återbetalningsförmåga (PD-dimensionen) och säkerhetstäckning (LGD-dimensionen).

Kapitalbas

Med kapitalbas avses summan av primärkapital och supplementärt kapital, efter avdrag.

Primärkapital definieras som det kapital som i det närmaste motsvarar inbetalt kapital, vissa reserver och en begränsad andel hybridkapitallån (eviga förlagslån), högst 30 procent av primärkapitalet. Resultatet får endast medräknas efter avdrag för föreslagen utdelning. Goodwill och uppskjutna skattefordringar ingår inte i primärkapitalet.

Supplementärt kapital delas in i eviga och daterade lån. Supplementärt kapital får inte överstiga primärkapitalet. Av supplementärt kapital får de daterade lånen högst motsvara hälften av primärt kapital. Gränsvärdena har satts efter avdrag för investeringar i försäkringsbolag och andra finansföretag.

Sammanfattning av poster som ingår i kapitalbasen

Mn euro	31 dec 2009	31 dec 2008
Beräkning av kapitalbas		
Eget kapital	22 420	17 803
Föreslagen/verkställd utdelning	-1 006	-519
Hybridkapitallån	1 811	1 447
Uppskjutna skattefordringar	-122	-58
Immateriella tillgångar	-2 612	-2 193
IRK-reserveringar över-/underskott	-211	-269
Avdrag för investeringar i kreditinstitut (50 %)	-98	-87
Övriga poster, netto	-605	-364
Primärkapital (netto efter avdrag)	19 577	15 760
- varav hybridkapital	1 811	1 447
Supplementärt kapital	4 933	6 097
- varav eviga förlagslån	682	690
IRK-reserveringar över-/underskott	-211	-269
Avdrag för investeringar i kreditinstitut (50 %)	-98	-87
Övriga avdrag	-1 275	-1 175
Summa kapitalbas	22 926	20 326

Kapitalsituation för det finansiella konglomeratet

Mn euro	2009	2008
Kapitalbas (netto efter avdrag och justeringar)	24 468	21 540
Kapitalkrav	16 459	18 148
Överskottskapital	8 009	3 392

Kapitaltäckningsgrad

	2009	2008
Kärnprimärkapitalrelation exkl. övergångsregler (%)	10,3	8,5
Primärkapitalrelation exkl. övergångsregler (%)	11,4	9,3
Kapitaltäckningsgrad exkl. övergångsregler (%)	13,4	12,1
Kärnprimärkapitalrelation inkl. övergångsregler (%)	9,3	6,7
Primärkapitalrelation inkl. övergångsregler (%)	10,2	7,4
Kapitaltäckningsgrad inkl. övergångsregler (%)	11,9	9,5
Kapitalbas/Externt kapitalkrav inkl. övergångsregler	1,49	1,19

Kapitalsituation för det finansiella konglomeratet

De kapitalkrav som gäller finansiella konglomerat anges i Lag (2006:531) om särskild tillsyn över finansiella konglomerat, som trädde i kraft den 1 juli 2006. Detaljerade instruktioner och krav finns i FFFS 2006:6. Båda sektorerna bidrar till att det finns överskottskapital, och i synnerhet bankrörelsen har en mycket stark kapitalposition. Nordea använder sig av konsolideringsmetoden för att beräkna kapitalpositionen i det finansiella konglomeratet.

Nyemissionen, den välvägdade utdelningen för 2008 och andra kapitalhanteringsåtgärder bidrog tillsammans till ett överskottskapital 8 md euro.

Generellt har Nordeakoncernen möjlighet att överföra kapital mellan sina olika bolag, utan några större begränsningar. Överföringar av kapital mellan bolag i olika länder kan normalt ske efter godkännande från den lokala tillsynsmyndigheten och är ett viktigt verktyg för att styra koncernens kapitalposition. Garantiprogrammen som infördes i EU under 2008 har i vissa fall begränsat möjligheterna att överföra kapital, vilket kan påverka finanskoncerner med verksamhet i flera länder. Men i slutet av 2009 fanns inga sådana restriktioner som påverkade Nordea direkt.

Upplyningskrav enligt pelare 3 Kapitaltäckning och riskhantering

Upplysningar i enlighet med pelare 3 i Basel II finns på www.nordea.com.

Nya regelverk

Fjölårets finanskris avslöjade vilka förödande konsekvenser finansiell instabilitet kan få globalt. Några viktiga lagförslag är nya kapital- och likviditetsregler samt ny tillsynsstruktur i EU. Nordea är väl förberedd på nya regler. Det finns ett starkt fokus i organisationen på risk-, kapital- och likviditetshantering för att kunna svara upp till de nya bestämmelserna.

Nya kapitalregler

Under 2009 diskuterades flera viktiga lagförslag av lagstiftare och andra normgivare för att öka kapitalmängden och förbättra kapitalets kvalitet. I december 2009 publicerade Baselkommittén för banktillsyn ett förslag till nytt regelverk ("Basel III") för att stärka de internationella reglerna för kapital- och riskhantering, som beskrivs i konsultationsdokumenten "Strengthening the resilience of the banking sector" och "International framework for liquidity risk measurement, standards and monitoring". Under våren 2010 ska banker genomföra en kvantitativ konsekvensstudie som bygger på förslaget. Baselkommittén förväntas publicera ett slutligt regelverk i slutet av 2010, och man har meddelat att målet är att de nya reglerna ska ha införts vid utgången av 2012.

Beslut har också fattats om att förlänga övergångsreglerna för lägsta kapitalkrav (som begränsar kapitalkraven i Basel II till 80 procent av kraven enligt de gamla Basel I-reglerna) till slutet av 2011. Viktiga kapitalregler som ska införas i EU och i nationell lagstiftning under 2010 och 2011 är revideringar på områdena stora exponeringar, värdepappersering och marknadsrisk.

De viktigaste delarna i förslaget är att höja kvaliteten i kapitalbasen, stärka risktäckningen, införa ett kompletterande skuldsättningsmått samt en rad åtgärder som ska göra reglerna mer kontracykliska. De föreslagna ändringarna i Basel III kan öka kapitalmängden och förbättra kapitalets kvalitet för många banker, men kapitaleffekternas omfattning beror på den slutliga kalibreringen och införandet av förslaget.

Nordea är väl förberedd på nya kapitalregler, med en av de starkaste kärnprimärkapitalrelationerna i Europa och en hög andel primärkapital i kapitalbasen.

Ett nytt regelverk håller också på att införas för försäkringssektorn, Solvens II. Under 2010 kommer en kvantitativ konsekvensstudie (QIS5) att genomföras i hela Europa. Införandet i nationell lagstiftning väntas ske vid utgången av 2012. Nordea har inrättat ett program som ska följa utvecklingen på lagstiftningsområdet samt förbereda och införa Solvens II i Nordea till 2012.

Nya likviditetsregler

De nya måtten som enligt förslaget ska användas för likviditetsrisk syftar till att stärka internationella bankers förmåga att stå emot likviditetschocker och öka harmoniseringen inom tillsynen av likviditetsrisk. Förslaget innehåller två nya mått som ska gälla internationellt: liquidity coverage ratio (likvida tillgångar/kortfristiga nettoskulder) och net stable funding ratio (stabla skulder/stabila tillgångar). Vilka konsekvenser de nya måtten får beror både på de underliggande antagandena för måtten och på vilka nivåer som krävs.

Även om Nordea påverkas av det aktuella förslaget så finns samtidigt god beredskap tack vare en stabil likviditetsreserv, en väldiversifierad upplåning, ett högt anseende på upplåningsmarknaden och en stor andel långfristiga skulder.

Redan 2008 publicerade Baselkommittén för banktillsyn och Europeiska banktillsynskommittén kvalitativa principer och riktlinjer för hantering av likviditetsrisk. Publikationerna omfattar bland annat likviditetsstrategi, grad av risktolerans, uppdelning av arbetsuppgifter, finansieringsstrategi, beredskapslikviditet, beredskapsplan för finansiering, likviditetsreserver och offentliggöranden.

” Nordea är väl förberedd på nya regelverk – med en stark kärnprimärkapitalrelation, en hög andel primärkapital i kapitalbasen, stabil likviditetsreserv, väldiversifierad upplåning och en hög andel långfristiga skulder.

Dessa kvalitativa riktlinjer tycks redan ha anammats av banksektorn generellt, inklusive Nordea. Därmed har den allmänna medvetenheten om likviditetsriskerna ökat bland bankerna.

Dessutom började Europeiska banktillsynskommittén under 2009 att ta fram kvantitativa regler för likviditetsreserver och informationsutbyte om likviditetsrisk. Reglerna om likviditetsreserver innehåller ett utkast till riktlinjer för lämplig storlek på reserverna och för deras sammansättning i syfte att stärka bankernas förmåga att stå emot likviditetschocker. Skraddarsyddas reserver ska vara av sådan storlek att kreditinstituten klarar likviditetsstörningar i minst en månad utan att behöva ändra sina affärsmodeller. Reglerna för informationsutbyte syftar till att ge tillsynsmyndigheterna information om likviditetsläget inom gränsöverskridande bankkoncerner. Med dessa regler införs, utöver en likviditetsreserv, även mått såsom andel lång finansiering och andel kärnfinansiering. Andelen långfristig finansiering jämför långfristig, stabil upplåning med långfristiga tillgångar. Värdet visar i vilken utsträckning kärnfinansiering används för att finansiera långfristiga, illikvida tillgångar och ansvarsförbindelser. Andelen kärnfinansiering är en annan typ av långfristigt mått som visar andelen stabila skulder av summan skulder och eget kapital. Måttet anger i vilken utsträckning effektiv långfristig upplåning används, med en viss affärsmodell.

Vidare publicerade Baselkommittén i slutet av 2009 ett konsultationsdokument, "International framework for liquidity risk measurement, standards and monitoring". Syftet med dokumentet är att stärka internationella bankers förmåga att stå emot likviditetschocker och öka harmoniseringen inom tillsyn av likviditetsrisk. Det här kvantitativa dokumentet innehåller två nya mått som ska gälla internationellt: liquidity coverage ratio (likvida tillgångar/kortfristiga nettoskulder) och net stable funding ratio (stabila skulder/stabila tillgångar). Måtten ska fastställa en lägstanivå för likviditet hos internationella banker. Liquidity coverage ratio ska säkerställa att en bank har tillräckligt med ointecknade tillgångar av hög kvalitet som kan omvandlas till kontanter för att tillgodose likviditetsbehovet under 30 dagar i händelse av kraftiga likviditets-

störningar. Net stable funding ratio ska säkerställa lägsta godtagbara belopp för stabil upplåning utifrån de likviditetsförhållanden som kännetecknar ett instituts tillgångar och verksamhet på ett års sikt. För att ytterligare stärka och stödja enhetlig, internationell tillsyn av likviditetsrisk har Baselkommittén tagit fram ett minimum av övervakningsverktyg som ska användas i den löpande tillsynen och i kommunikationen mellan tillsynsmyndigheter i de olika länderna.

Ovan nämnda kvantitativa publikationer innehåller emellertid inga tydliga metodstandarder eller uttryckliga lägstanivåer för likviditet, men processen har startat och pågår. Den här processen bör ha slutförts före utgången av 2010, inklusive en konsekvensbedömning gjord av Baselkommittén efter kalibrering av standarderna. Därefter går det att fullt ut bedöma konsekvenserna för banksektorn. Konsekvenserna beror både på de underliggande antagandena för måtten och på vilka nivåer som krävs, och konsekvensanalysen är svår att göra utan fullständig kännedom om dessa båda parametrar.

Ny europeisk tillsynsstruktur

2010 beslutades att en ny europeisk tillsynsstruktur ska införas, med stabilitetstillsyn på två nivåer: systemnivå och institutnivå. Villkoren för finansiell stabilitet (stabilitetstillsyn på makro- eller systemnivå) övervakas av EU-rådet för systemrisk (European Systemic Risk Board, ESRB). ESRB ska på ett tidigt stadium varna för systemrisk som kan vara på väg att uppstå, och i tillämpliga fall rekommendera åtgärder för att hantera dessa. EU:s system för finansiell tillsyn (European System of Financial Supervisors, ESFS) kontrollerar enskilda finansinstitut (stabilitetstillsyn på mikro- eller institutnivå). Systemet utgörs av ett nätverk av nationella finansiella tillsynsorgan som arbetar tillsammans med de nya europeiska tillsynsmyndigheterna (European Supervisory Authorities, ESA) som har skapats genom en ombildning av de tidigare tillsynskommittéerna för bank-, värdepappers-, försäkrings- och tjänstepensionssektorerna. Nordea stödjer bildandet av den nya tillsynsstrukturen, men fortsätter att arbeta nära tillsynskollegiet som redan funnits en längre tid.

Corporate Governance

”Banken har redovisat stabila och goda resultat även under de mest turbulenta månaderna och åren. 2009 liknade dock inte något annat år för styrelsen. Finanskrisen har inverkat på allt vårt arbete.

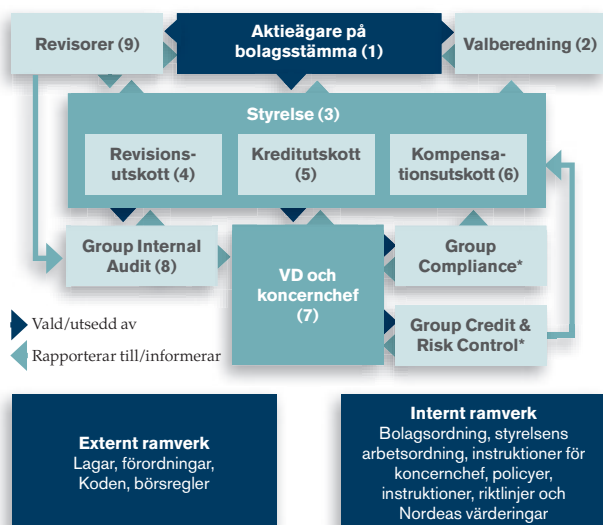
I svåra tider prövas regler, rutiner och riktlinjer som ska säkerställa välgrundade beslut och kontrollerat risktagande. Bolagsstyrning i sin vidaste mening är då avgörande. Det handlar om att ha enkla och systematiska beslutsprocesser med tydliga ansvarsområden, utan intressekonflikter och med tillfredsställande öppenhet. Bolagsstyrning ska ge aktieägarna möjlighet att ta ansvar och påverka bolagen.

God bolagsstyrning främjar välgrundade strategier och kompetent ledning, vilket i sin tur stödjer en sund affärskultur och framgångsrik affärsverksamhet. Det ger bolaget en konkurrensfördel och stärker förtroendet för kapitalmarknaden.”

Hans Dalborg,
Styrelseordförande

Corporate governance i Nordea följer allmänt vedertagna principer för bolagsstyrning. Det externa ramverket som reglerar arbetet med corporate governance inkluderar aktiebolagslagen och lagen om bank- och finansieringsrörelse, årsredovisningslagen, NASDAQ OMX:s regler samt reglerna och principerna i Svensk kod för bolagsstyrning (Koden). Koden återfinns på www.bolagsstyrning.se.

Struktur för Corporate Governance

Siffrorna inom parentes är hänvisningar till textavsnitt nedan.
* Group Credit & Risk Control och Group Compliance beskrivs i separata avsnitt och information återfinns på sidan 48 till 54.

Makt- och ansvarsfördelning

Styrning och kontroll av Nordea fördelas mellan aktieägarna (på bolagsstämman), styrelsen och verkställande direktören tillika koncernchefen i enlighet med reglerna i det externa ramverket, bolagsordningen och de interna instruktioner som fastställts av styrelsen.

Bolagsstämma (1)

Enligt aktiebolagslagen är bolagsstämman bolagets högsta beslutande organ på vilken aktieägarna utövar sin rösträtt. På bolagsstämman fattas beslut avseende årsredovisningen, utdelning, val av styrelse och revisorer, ersättning till styrelseledamöter och revisorer, riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare samt andra frågor i enlighet med tillämplig svensk lag, bolagsordningen och Koden.

Bolagsstämmor hålls i Stockholm. Därjämte hålls lokala informationsmöten för aktieägarna i Köpenhamn och Helsingfors inför årsstämman 2010.

Protokollet från årsstämman 2009 återfinns på www.nordea.com.

Rösträtt

Enligt bolagsordningen kan aktier utges i två aktieslag, stamaktier och C-aktier. Samtliga aktier i Nordea har rösträtt, varvid varje stamaktie har en röst och varje C-aktie en tiondels röst vid bolagsstämma. Vid stämman får varje aktieägare rösta för det fulla antalet aktier som han eller hon äger eller företräder. Nordea får inte rösta för innehav av egna aktier på bolagsstämmor. C-aktier berättigar inte till vinstutdelning. Ytterligare information om Nordea-aktien finns i avsnittet ”Nordeaaktien” på sidan 37 och i förvaltningsberättelsen på sidan 40.

Bolagsordningen återfinns på www.nordea.com. Ändringar av bolagsordningen beslutas av bolagsstämman i enlighet med svensk lag och ändringen måste godkännas av Finansinspektionen.

Nomineringsprocess (2)

Årsstämman 2009 beslutade att inrätta en valberedning med uppgift att inför årsstämman 2010 lägga fram förslag till beslut om val av styrelseledamöter och styrelseordförande liksom ersättning till styrelseledamöter och revisorer.

Valberedningen består av Hans Dalborg (styrelsens ordförande) samt de fyra röstmässigt största aktieägarna per den 31 augusti 2009, som önskade delta i valberedningen. Valberedningens sammansättning offentliggjordes den 15 september 2009. Vid datumet för inrättandet representerade valberedningen ca 44 procent av aktieägarnas röster. Svenska staten utsåg Viktoria Aastrup. Hon ersattes av Kristina Ekengren den 22 december 2009. Sampo Abp utsåg Kari Stadigh, Nordea-fonden utsåg Mogens Hugo och AMF utsåg Ingrid Bonde. Viktoria Aastrup var valberedningens ordförande till den 22 december 2009, då Kristina Ekengren valdes till ny ordförande.

Valberedningens förslag presenterades för aktieägarna den 26 januari 2010 på www.nordea.com och de presenteras också i kallelsen till årsstämman 2010.

Nordeas styrelse (3)

Styrelsens sammansättning

Enligt bolagsordningen skall styrelsen bestå av minst sex och högst femton ledamöter valda av aktieägarna på bolagsstämman. Mandatperioden för styrelseledamöter är ett år. Nordea har ingen fastställd pensionsålder för styrelseledamöter och inte heller någon tidsgräns för hur länge en styrelseledamot kan sitta i styrelsen.

Vidare skall enligt bolagsordningen vid val av styrelse eftersträvas att styrelsen som helhet besitter för styrelsearbetet erforderligt kunnande om och erfarenhet av de samhälls-, affärs- och kulturförhållanden som råder i de regioner och på de marknader där koncernen bedriver sin huvudsakliga verksamhet.

Styrelsen består för närvarande av tio ledamöter valda av bolagsstämman. Därutöver är tre ledamöter och en suppleant utsedda av de anställda. Anställda har en rätt enligt svensk lag att vara representerade i styrelsen. Nordeas koncernchef är inte medlem av styrelsen. Styrelsens sammansättning framgår av tabellen på sidan 64 och ytterligare information om styrelsens ledamöter valda vid årsstämman 2009 finns i avsnittet "Styrelse" på sidan 162.

Styrelsens oberoende

Nordea följer tillämpliga regler avseende styrelsens oberoende. Valberedningen konstaterar att samtliga styrelseledamöter valda av aktieägarna är oberoende i förhållande till bolaget och dess ledning, med undantag för Lars G Nordström och Stine Bosse. Lars G Nordström var anställd som verkställande direktör och koncernchef fram till 13 april 2007. Stine Bosse är verkställande direktör och koncernchef i TrygVesta A/S, vars dotterbolag TrygVesta Forsikring A/S har ingått avtal om förmedling av skadeförsäkringar och försäljning av liv- och pensionsprodukter med bolag inom Nordeakoncernen. Majoriteten av de föreslagna styrelseledamöterna är således oberoende i förhållande till bolaget och bolagsledningen.

Samtliga styrelseledamöter valda av aktieägarna är oberoende i förhållande till bolagets större aktieägare, med undantag för Björn Wahlroos. Björn Wahlroos är styrelseordförande i Sampo Abp som äger mer än tio procent av samtliga aktier och röster i Nordea Bank AB (publ). Minst två av styrelseledamöterna som är oberoende i förhållande till bolaget och bolagsledningen är således även oberoende i förhållande till bolagets större aktieägare.

Ingen stämموald styrelseledamot är anställd av eller arbetar i en operativ funktion i bolaget. Styrelseledamöterna och styrelsesuppleanten som har utsetts av arbetstagarna är anställda i koncernen och därmed inte oberoende i förhållande till bolaget.

Styrelsens arbete

Styrelsen fastställer årligen sin arbetsplan, vilken även inkluderar lednings- och riskrapporteringen till styrelsen. Vid det konstituerande styrelsemötet efter årsstämman 2009 valdes vice ordföranden samt utsågs ledamöterna i styrelsens utskott. Styrelsen har fastställt en arbetsordning för styrelsen, vilken bland annat omfattar regler avseende styrelsens och ordförandens ansvarsområden, antalet styrelsemöten, dokumentation av möten samt regler beträffande intressekonflikter. Styrelsen har vidare antagit en instruktion för koncernchefen, som anger dennes ansvarsområden, samt ytterligare policyer, instruktioner och anvisningar för koncernens verksamhet. Dessa tillsammans med bolagsordningen, styrelsens arbetsordning och Nordeas värderingar utgör det interna ramverket som reglerar arbetet med corporate governance i Nordea. Ytterligare information om Nordeas värderingar återfinns i avsnittet "Välavvägd tillväxt - vägen framåt" på sidan 8.

Styrelsen ansvarar för organisationen och förvaltningen av bolagets angelägenheter samt den övergripande förvaltningen av Nordeakoncernens angelägenheter i enlighet med tillämpliga lagar och förordningar, Kodex, bolagsordningen och styrelsens arbetsordning. Styrelsen ska vidare tillse att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska förhållanden i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt. Styrelsen är ytterst ansvarig för att säkerställa att ett fullgott och effektivt system för intern kontroll upprättas och underhålls. Varje år avger Group Internal Audit (GIA) till styrelsen en övergripande förklaring avseende tillförlitligheten i Nordeas processer för riskhantering, styrning och kontroll. Förklaringen för 2009 fastslår att det interna kontrollsystemet är lämpligt och effektivt. Mer information om intern kontroll inom Nordea finns under rubriken "Intern kontroll" nedan. Styrelsen träffar minst en gång per år bolagets externa revisorer utan närvaro av koncernchefen eller annan person från bolagsledningen.

Under 2009 hölls 20 styrelsemöten. 15 möten hölls i Stockholm, ett i Köpenhamn, ett i Helsingfors och tre möten hölls per capsulam. Styrelsen följer regelbundet upp strategin, finansiell ställning och utveckling samt riskerna. De finansiella målen och strategin revideras årligen. Under 2009 behandlade styrelsen också till exempel rapporter om och frågor avseende den finansiella marknadens och makroekonomins utveckling, kapital inkluderat nyemissionen av stamaktier, Intern kapitalutvärdering (IKU), nya regleringsförslag, ändrad övergripande koncernorganisation, ersättningsfrågor, utvärdering av koncernchefen samt transaktioner av väsentlig betydelse.

Styrelsens sekreterare är Lena Eriksson, chef för Group Legal.

Ordföranden

Styrelseordföranden väljs av aktieägarna på årsstämman. Enligt arbetsordningen för Nordeas styrelse ska ordföranden tillse att styrelsearbetet utförs på ett effektivt sätt och att styrelsen fullgör sina uppgifter. Ordföranden ska bland annat organisera och leda styrelsearbetet, ha regelbunden kontakt med koncernchefen, tillse att styrelsen erhåller tillfredsställande informations- och beslutsunderlag och svara för att styrelsen årligen genomför en utvärdering av det egna arbetet samt att valberedningen informeras om resultatet av utvärderingen.

Utvärdering av styrelsen

Styrelsen genomför årligen en utvärdering av det egna arbetet, där man noga utvärderar och diskuterar styrelsens arbete och prestation. Utvärderingen baserar sig på en metod som innefattar frågeformulär som utvärderar styrelsen som helhet och enskilda styrelseledamöter liksom personliga diskussioner mellan varje styrelseledamot och ordföranden. Utvärderingsprocessen genomförs med stöd av en extern rådgivningsfirma.

Styrelsens utskott

En vedertagen princip inom Nordea är att de styrelseledamöter som väljs av aktieägarna, utöver arbete i samband med styrelsemöten, även ska fullgöra sina uppgifter i särskilda arbetsutskott. Styrelseutskottens arbetsuppgifter och arbetsordning fastställs av styrelsen i särskilda instruktioner. Varje utskott rapporterar regelbundet sitt arbete till styrelsen. Protokollen delges styrelsen.

Revisionsutskottet (4)

Revisionsutskottet biträder styrelsen i dess tillsynsarbete genom att bland annat övervaka Nordeakoncernens finansiella rapporteringsprocess, effektiviteten i systemen för intern kontroll och riskhantering, vilka fastställts av styrelsen, koncernchefen och koncernledningen (GEM), samt effektiviteten av Group Internal Audit. Revisionsutskottet är vidare ansvarigt för att hålla sig självt informerat om revisionen av årsredovisningen och koncernredovisningen samt granska och övervaka de externa revisorernas opartiskhet och självständighet särskilt vad avser tillhandahållandet av tilläggstjänster till koncernen. Vidare ansvarar utskottet för handledning och utvärdering av Group Internal Audit.

Ledamöter i revisionsutskottet under 2009

Svein Jacobsen (ordförande)

Marie Ehrling

Timo Peltola

Ursula Ranin (till årsstämman 2009)

Ledamöterna i revisionsutskottet är oberoende i förhållande till bolaget och dess ledning liksom i förhållande till bolagets större aktieägare.

Koncernchefen och koncernrevisionschefen, är närvarande vid möten med rätt att delta i diskussioner, men inte i beslut.

Kreditutskottet (5)

Kreditutskottet reviderar och kontrollerar kontinuerligt att den fastställda kreditpolicyn och strategin liksom kreditinstruktioner för Nordeakoncernen följs och utvärderar den övergripande kvaliteten i kreditportföljen.

Ledamöter i kreditutskottet under 2009

Hans Dalborg (ordförande)

Stine Bosse

Lars G Nordström

Heidi M. Petersen

Björn Wahlroos, och

Christian Clausen, koncernchef

Chefen för Group Credit and Risk Control är närvarande vid möten med rätt att delta i diskussioner, men inte i beslut.

Kompensationsutskottet (6)

Kompensationsutskottet ansvarar för att bereda och presentera förslag angående ersättningsfrågor för styrelsen. Detta inkluderar förslag avseende riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare, anställningsvillkor för koncernchefen och koncernrevisionschefen och ändringar i anställningsvillkoren för GEM som helhet. På begäran av styrelsen förbereder utskottet även principfrågor för behandling av styrelsen. Koncernchefen samråder också med utskottet innan anställningsvillkoren för de individuella medlemmarna i GEM fastställs.

Ledamöter i kompensationsutskottet under 2009

Hans Dalborg (ordförande)

Tom Knutzen

Timo Peltola

Björn Savén

Ledamöterna i kompensationsutskottet är oberoende i förhållande till bolaget och dess ledning liksom i förhållande till bolagets större aktieägare.

Koncernchefen deltar i möten utan rätt att rösta. Koncernchefen deltar emellertid inte vid överläggningar rörande hans egna anställningsvillkor.

Till följd av genomförandet av Europeiska kommissionens rekommendation om ersättningspolicy har kompensationsutskottets ansvar utökats.

Ytterligare information om ersättningar inom Nordea återfinns i det särskilda avsnittet "Ersättningar" på sidan 66 och i not 8, på sidan 101.

” God bolagsstyrning främjar välgrundade strategier och kompetent ledning, vilket ger bolaget en konkurrensfördel och stärker förtroendet för kapitalmarknaden.

Hans Dalborg
Styrelseordförande

Möten och närvaro

Tabellen visar antalet sammanträden som hölls av styrelsen och dess utskott liksom de enskilda ledamöternas närvaro.

	Styrelse	Revisions- utskott	Kredit- utskott	Kompen- sations- utskott
Antal sammanträden (varav per capsulam)	20 (3)	7 (-)	5 (-)	9 (2)
Närvaro vid sammanträden:				
Valda vid årsstämman				
Hans Dalborg	20		5	9
Björn Wahlroos	19		3	
Stine Bosse	19		5	
Marie Ehrling	20	7		
Svein Jacobsen	20	7		
Tom Knutzen	20			9
Lars G Nordström	20		4	
Timo Peltola	19	6		8
Heidi M. Petersen	19		5	
Ursula Ranin ¹	8	2		
Björn Savén	20			8
Christian Clausen, koncernchef ²			5	
Utsedda av arbetstagarna				
Kari Ahola (suppleant 1 nov 2008–30 apr 2009) ³	20			
Ole Lund Jensen ⁴	3			
Nils Q. Kruse ⁵	17			
Lars Oddestad (suppleant 1 nov 2009–30 apr 2010)	20			
Steinar Nickelsen (suppleant 1 maj 2009–31 okt 2009)	20			

1) Styrelse- och utskottsledamot till årsstämman 2009

2) Koncernchefen är inte styrelseledamot, men ledamot av kreditutskottet

3) Ändrad ställning per 1 november 2008 med verkan efter avgivande av årsredovisningen 2008

4) Styrelseledamot från 1 oktober 2009, ersätter Nils Q. Kruse

5) Styrelseledamot till 30 september 2009

Koncernchefen och koncernledningen (7)

Nordeas VD och koncernchef, Christian Clausen, har att sköta den löpande förvaltningen av Nordea Bank och Nordeakoncernens angelägenheter i enlighet med lagar och förordningar, Koden samt de instruktioner som lämnas av styrelsen. Instruktionerna reglerar ansvarsfördelningen och samspelet mellan koncernchefen och styrelsen. Koncernchefen har ett nära samarbete med styrelsens ordförande, bland annat avseende planering av styrelsemöten.

Koncernchefen ansvarar inför styrelsen för ledningen av Nordeakoncernens verksamhet. Han ansvarar också för att utveckla och underhålla effektiva system för intern kontroll inom koncernen. Koncernchefen arbetar tillsam-

mans med vissa ledande befattningshavare inom koncernen i koncernledningen (GEM). För närvarande består GEM av sex medlemmar och koncernchefen. GEM har veckovisa protokollförda möten. Dessa möten leds av koncernchefen, som fattar beslut efter samråd med övriga medlemmar av GEM. Ytterligare information om koncernchefen och GEM finns i avsnittet "Koncernledning" på sidan 164.

Intern kontrollprocess

Den interna kontrollprocessen utförs av styrelsen, ledningen och annan personal inom Nordea och är utformad för att ge rimlig säkerhet avseende uppnåendet av mål i följande kategorier:

- yttre och inre effektivitet i verksamheten,
- tillförlitlighet i verksamhetsrapportering och finansiell rapportering,
- efterlevnad av externa och interna bestämmelser och
- skyddande av tillgångar, inklusive tillfredsställande hantering av verksamhetens risker.

Den interna kontrollprocessen baseras på en kontrollmiljö som omfattar följande element: värderingar och ledningskultur, målorientering och uppföljning, en tydlig och transparent organisationsstruktur, uppdelning av arbetsuppgifter, dualitetsprincipen, kvalitet och effektivitet i intern kommunikation samt en oberoende utvärderingsprocess.

Ramverket för den interna kontrollprocessen strävar efter att skapa de nödvändiga förutsättningarna för att hela organisationen ska kunna bidra till den interna kontrollens effektivitet och höga kvalitet.

Ramverket bygger på tydliga definitioner, fördelning av roller och ansvarsområden, gemensamma verktyg och rutiner, och uttrycks med ett gemensamt språk. Huvudkomponenterna i systemet är:

- riskbedömning,
- mätsystem och rapporteringsrutiner,
- kontrollaktiviteter samt
- ledningens uppföljning.

Rapport om de viktigaste inslagen i systemen för intern kontroll och riskhantering avseende den finansiella rapporteringen i enlighet med Koden

Styrelsens rapport om de viktigaste inslagen i systemen för intern kontroll och riskhantering avseende den finansiella rapporteringen för räkenskapsåret 2009 avges som ett särskilt avsnitt i bolagsstyrningsrapporten 2009, vilken är fogad till denna årsredovisning.

Internrevision (8)

Group Internal Audit (GIA) är en oberoende funktion som arbetar på uppdrag av styrelsen. Revisionsutskottet ansvarar för anvisningar för och utvärdering av GIA inom Nordeakoncernen. Koncernrevisionschefen har det övergripande ansvaret för GIA. Koncernrevisionschefen rapporterar funktionellt till styrelsen och revisionsutskottet. Administrativt rapporterar koncernrevisionschefen till

koncernchefen. Styrelsen godkänner utnämning och uppsägning av koncernrevisionschefen.

GIA bedriver inte rådgivningsverksamhet utan att först ha erhållit specifika uppdrag av revisionsutskottet. Syftet med GIA:s sÄkringsverksamhet är att skapa värde för organisationen genom att kvalitetssäkra riskhanterings-, styrnings- och kontrollprocessen samt att stödja kontinuerlig förbättring.

All verksamhet, inklusive utlagd verksamhet och alla enheter inom koncernen, faller inom GIA:s verksamhetsområde.

GIA fastställer självständigt internrevisionens omfattning, utförandet av revisionsarbetet och presentationen av sina resultat. GIA har behörighet att genomföra alla typer av undersökningar och erhålla all information som behövs för utförandet av sina uppgifter. GIA:s arbete ska utföras i enlighet med de internationella Standards for the Professional Practice of Internal Auditing, som ges ut av Institute of Internal Auditors, och the IT Audit and Assurance Standards for Information Systems Auditing, som ges ut av ISACA. De årliga revisionsplanerna baseras på en omfattande riskbedömning.

Externrevision (9)

Enligt bolagsordningen skall en eller två revisorer väljas av bolagsstämman för en period om fyra år. Vid omval av revisor får bolagsstämman bestämma att uppdraget skall gälla ytterligare en period om tre år. Vid bolagsstämman 2003 omvaldes KPMG AB till revisor för perioden fram till och med ordinarie bolagsstämman 2007. Efter ett anbuds-förfarande återvaldes KPMG AB till revisor för perioden fram till och med årsstämman 2011. Carl Lindgren är huvudansvarig revisor.

Bolagsstyrningsrapport

Nordeas bolagsstyrningsrapport 2009 är fogad till denna årsredovisning. Rapporten, inklusive Rapporten om de viktigaste inslagen i systemen för intern kontroll och riskhantering avseende den finansiella rapporteringen har inte granskats av revisorerna.

”
Styrning och kontroll av Nordea fördelas mellan aktieägarna, styrelsen och verkställande direktören tillika koncernchefen.

Ersättningar

Nordea har tydliga policyer, instruktioner och processer för ersättningar som säkerställer en sund ersättningsstruktur i hela organisationen.

Nordeas kompensationsutskott tar fram förslag till ersättningspolicy, utifrån en analys av de risker som policyn medför. Förslaget godkänns sedan av styrelsen som säkerställer att ersättningspolicyn verkställs och följs upp.

Nordeas ersättningspolicy ska

- stärka Nordeas möjligheter att locka till sig, utveckla och behålla motiverade, kompetenta och resultatorienterade medarbetare och därmed stödja People-strategin.
- vara en drivkraft, tillsammans med bra ledarskap och utmanande uppgifter, som bidrar till att skapa engagerade medarbetare och ett "Great Nordea".
- säkerställa att ersättningarna i Nordea överensstämmer med effektiv riskhantering och Nordeas värderingar: Positiva kundupplevelser, Det är människor det handlar om, och Ett Nordeateam.

Nordea erbjuder konkurrenskraftiga ersättningar, utan att vara marknadsledande.

Nordea ser ersättningar utifrån ett helhetsperspektiv och inser vikten av dels välbalanserade men differentierade ersättningar utifrån verksamhetens behov och marknadsituationen, och dels ersättningssystem som överensstämmer med och stödjer en sund och effektiv riskhantering. Ersättningar ska inte heller uppmuntra överdrivet risktagande eller motverka Nordeas långsiktiga intressen. Det finns två huvudsakliga ersättningsformer: fast och rörlig.

Nordeas ersättningar – syfte och berättigande

Fast lön är ersättning till medarbetare för ett fullgott arbete. Individuell lönesättning grundar sig på följande tre faktorer: ansvar och komplexitet i befattningen, prestation och lokala marknadsvillkor.

Vinstandelsprogrammet syftar till att stimulera värdeskapandet för kunder och aktieägare, och erbjuds samtliga medarbetare. Prestationskriterierna speglar Nordeas långsiktiga mål: riskjusterat resultat och avkastning på eget kapital jämfört med de nordiska konkurrenterna samt relativ kundnöjdhet.

Målrelaterad lönedel (Variable Salary Part, VSP) erbjuds utvalda chefer, specialister och andra nyckelpersoner för att säkerställa fokus och en stark prestation. Bedömningen av individuella prestationer ska grundas på i förväg fastställda finansiella och icke-finansiella prestationskriterier, inklusive koncerngemensamma mål.

Bonusprogram erbjuds endast utvalda grupper av medarbetare inom specifika affärsområden eller enheter. Målet är att säkerställa fokus och en stark prestation samt upprätthålla kostnadsflexibilitet för Nordea. Bedömningen av individuella prestationer ska grundas på i förväg fastställda finansiella och icke-finansiella prestationskriterier, inklusive koncerngemensamma mål.

Engångstillägg kan användas för att belöna medarbetare för särskilda prestationer som går utöver de krav eller förväntningar som finns. Medarbetare som omfattas av ett bonusprogram kan inte erbjudas engångstillägg, och medarbetare som har målrelaterad lönedel kan endast i sällsynta undantagsfall erbjudas engångstillägg.

Långsiktiga incitamentsprogram syftar till att öka det långsiktiga aktieägarvärdet och stärka Nordeas möjligheter att behålla och rekrytera de bästa talangerna. Programmen riktar sig till chefer och andra nyckelpersoner som bedöms vara kritiska för koncernens framtida utveckling. Prestationskriterierna speglar Nordeas långsiktiga finansiella mål: riskjusterat resultat och totalavkastning jämfört med nordiska och europeiska finanskoncerner.

Pensions- och försäkringsplaner syftar till att ge medarbetarna en godtagbar levnadsstandard efter pensionering och personalförsäkringar under anställningstiden. Pensioner och försäkringar erbjuds enligt nationella lagar, bestämmelser och marknadspraxis, i form av antingen kollektivavtal eller företagsspecifika planer, eller enligt en kombination av dessa två. Nordea strävar efter att ha avgiftsbestämda pensionsplaner.

Förmåner i Nordea ges för att stimulera till prestationer och skapa välbefinnande. Förmånerna är kopplade till antingen anställningsavtalet eller nationella förhållanden.

Ytterligare information om vinstandelsprogrammet, målrelaterad lönedel, bonusprogram och långsiktiga incitamentsprogram finns under respektive rubrik nedan.

Riskanalys

Nordeas ersättningar utvärderades under 2009 för att säkerställa överensstämmelse med både nationella och internationella riktlinjer för ersättningar. Förutom översynen av de olika ersättningarna som sådana har en riskanalys genomförts som ligger till grund för Nordeas ersättningspolicy. Analysen omfattar ersättningsprogrammets struktur och styrningen av dem, målfastställelse och resultatmätning, samt risken för bedrägeri och risken att Nordeas anseende skadas. Tyngdpunkten i analysen har legat på de rörliga delar som kan resultera i ersättningar som betraktas som höga.

Nordea begränsar dessa risker genom att regelbundet se över ersättningarnas struktur, bland annat med avseende på deltagare och möjliga utfall, och genom att offentliggöra relevant information. Dessutom har Nordea tydliga

processer för att fastställa mål utifrån koncernens strategi och beslutade tillväxtmål och utvecklingsinitiativ. Resultatmätningen sker på liknande sätt som Nordeas övergripande resultatmätning, och beslut om utbetalning fattas i separata processer och enligt den så kallade farfarsprincipen (godkännande av chefs chef). Nordea verkar också för att reducera förekommande risker genom det ramverk som internkontrollen erbjuder, och som baseras på befintlig kontrollkultur. Denna kultur innefattar värderingar, ledningskultur, målorientering, uppföljningsmetodik, en tydlig och genomlyst organisationsstruktur, ansvarsfördelning, dualitetsprinciper, kvalitativ och effektiv internkommunikation samt en oberoende process för utvärdering.

Det finns risker i de processer som styrs av Nordeas ersättningspolicy, och kommer så alltid att finnas. Nordea tillämpar en rad processer, verktyg och kontrollåtgärder för att hantera riskerna och på så sätt minska de negativa effekter som kan uppstå. En sammanfattning av riskanalysen publiceras på Nordeas hemsida i mars.

Ett antal medarbetare som skulle kunna påverka Nordeas riskprofil enligt riskanalysen har frivilligt accepterat att en del av utbetalningen av deras rörliga ersättning för 2009 skjuts upp och blir aktierelaterad. Den aktierelaterade uppskjutna delen utbetalas med en tredjedel per år under en treårsperiod och indexeras med Nordeas totalavkastning. Nordea följer därmed internationella riktlinjer och avser att följa nationella regelverk när sådana träder i kraft.

Ersättning till styrelsen

Ersättningen till styrelsen fastställs varje år av årsstämman. Ytterligare information finns i not 8 på sidan 101.

Ersättning till koncernchef och koncernledning

Styrelsen tar fram det förslag till riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare som varje år ska godkännas av årsstämman. Enligt dessa riktlinjer beslutar styrelsen om den faktiska ersättningen till koncernchefen, efter förslag från kompensationsutskottet. Mer information om kompensationsutskottet finns i kapitlet Corporate Governance på sidan 61. Kompensationsutskottet har också berett förslag till styrelsen om ändringar i anställningsvillkoren för koncernledningen som helhet. De externa revisorerna lämnade till årsstämman 2009 en rapport som visar att styrelsen och koncernchefen under 2008 följde de riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare som godkändes av årsstämman 2007 och 2008.

Ytterligare information om ersättningar finns i not 8 på sidan 101.

Sedan EU-kommissionens rekommendation om ersättningspolicy trädde i kraft har styrelsens och kompensationsutskottets ansvar utökat. Styrelsen beslutar, på förslag från kompensationsutskottet, om ersättning för koncernchefen och andra anställda i ledande positioner. Minst en gång om året följer kompensationsutskottet upp hur Nordeas ersättningspolicy och kompletterande instruktioner tillämpas via en oberoende översyn som görs av Group Internal Audit.

Godkända riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare för 2009

Årsstämman 2009 godkände följande riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare.

Nordea skall ha de ersättningsnivåer och anställningsvillkor som erfordras för att rekrytera och behålla ledande befattningshavare med kompetens och kapacitet att nå uppställda koncernmål. Marknadsmässighet skall således vara den övergripande principen för lön och annan ersättning till ledande befattningshavare inom Nordea. Med ledande befattningshavare förstås i detta sammanhang VD i Nordea Bank AB (publ) och de till denne rapporterade chefer som också ingår i koncernledningen (Group Executive Management).

Fast lön betalas för ett fullgott arbete. Därutöver skall rörliga ersättningar som belönar överenskomna tydligt målrelaterade prestationer också kunna erbjudas. Rörlig ersättning skall generellt inte överstiga 35 procent av fast lön, och bestäms av i vilken utsträckning i förväg bestämda finansiella, kundrelaterade och personliga mål uppfyllts. För 2009 kommer dock ingen sådan rörlig ersättning att utgå.

Årsstämman 2007 beslöt att införa ett aktie- och prestationsbaserat långsiktigt incitamentsprogram, vilket förutsätter en initial investering i Nordeaaktien av deltagarna. Ersättning enligt programmet föreslås utgå i form av en rätt att förvärva Nordeaaktier och kräver, för fullt utfall, att vissa i förväg bestämda finansiella mål uppnås. Programmet har ett tak. De grundläggande principerna för ersättning i enlighet med det långsiktiga incitamentsprogrammet är att ersättningen skall vara avhängig skapandet av ett långsiktigt värde för aktieägarna samt uppfyllelse av Nordeas finansiella mål, vilka baseras på principerna om riskjusterat resultat och totalavkastning. Styrelsen kommer årligen att utvärdera om ett motsvarande incitamentsprogram skall föreslås årsstämman. Koncernledningen kommer att erbjudas att delta i det föreslagna långsiktiga incitamentsprogrammet. Om ett långsiktigt incitamentsprogram inte godkänns av årsstämman, så skall rörlig ersättning kunna ökas och skall generellt inte överstiga 50 procent av fast lön.

Icke-monetära förmåner skall underlätta GEM-medlemmarnas arbetsutförande och motsvara vad som kan anses rimligt i förhållande till praxis på marknaden. GEM-medlemmarna skall erbjudas pensionsvillkor som skall vara marknadsmässiga i förhållande till situationen i det land där GEM-medlemmen stadigvarande är bosatt. Uppsägningsslön och avgångsvederlag för koncernledningsmedlemmar skall sammantaget inte överstiga 24 månadslöner.

Eventuellt åtagande eller annan lämnad förbindelse av Nordea gentemot stat eller myndighet i garantiavtal eller liknande avtal som påverkar ersättningen till medlemmar i Group Executive Management kommer att beaktas.

Styrelsen får frångå ovanstående riktlinjer, om det i ett enskilt fall finns särskilda skäl för det.

Förslag till riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare 2010

Nordea skall ha de ersättningsnivåer och anställningsvillkor som erfordras för att rekrytera och behålla ledande befattningshavare med kompetens och kapacitet att leverera i enlighet med Nordeas kort- och långsiktiga mål.

Med ledande befattningshavare förstås i detta sammanhang VD i Nordea Bank AB (publ) och de till denne rapporterade chefer som också ingår i koncernledningen (Group Executive Management).

Ersättning till ledande befattningshavare kommer att beslutas av styrelsen i enlighet med Nordeas interna riktlinjer och rutiner vilka baseras på den svenska Finansinspektionens (FI) föreskrifter och allmänna råd om ersättningspolicy liksom internationella sunda ersättningssystem. I detta sammanhang är riktlinjerna som fastställts av Financial Stability Board (FSB) och EU-kommissionen av särskild vikt.

Marknadsmässighet skall vara den övergripande principen för lön och annan ersättning till ledande befattningshavare inom Nordea. Ersättning till ledande befattningshavare skall vara förenlig med och främja en sund och effektiv riskhantering och inte uppmuntra till ett överdrivet risktagande eller motverka Nordeas långsiktiga intressen.

Fast lön betalas för ett fullgott arbete.

Därutöver kan rörlig lönedel erbjudas för att belöna i förväg överenskomna målrelaterade prestationer på koncern-, affärsenhets- och individuell nivå. Hur resultatet påverkas på lång sikt skall beaktas när målen beslutas. Rörlig lönedel skall generellt inte överstiga 35 procent av fast lön. I enlighet med internationella principer skall garanterad rörlig lönedel utgöra undantag och vara tillåten endast i samband med anställning av ny ledande befattningshavare och då begränsas till det första året.

En större del av den rörliga lönedelen skall skjutas upp med en minsta uppskjutandeperiod och med klausuler om bortfall av ersättning i enlighet med FI:s föreskrifter och allmänna råd om ersättningspolicy, med beaktande av lokala regler och förhållanden när det är relevant.

Årsstämmorna har sedan 2007 beslutat om aktie- och prestationsbaserade långsiktiga incitamentsprogram, vilka erfordrar en initial investering i Nordeaaktier av deltagarna och där ersättningen skall vara avhängig skapandet av ett långsiktigt värde för aktieägarna samt uppfyllelse av Nordeas finansiella mål, vilka baseras på principerna om riskjusterat resultat och totalavkastning. Ett motsvarande program fast med resultatmätning under en längre period, tre år, och baserat på vederlagsfria matchnings- och prestationsaktier istället för rättigheter att förvärva Nordea aktier, kommer att föreslås årsstämman 2010. Programmen har ett tak för hur stort utfallet får bli. Styrelsen kommer årligen att utvärdera om ett motsvarande incitamentsprogram skall föreslås årsstämman. De ledande befattningshavarna kommer att erbjudas att delta i de långsiktiga incitamentsprogrammen. Om ett långsiktigt incitamentsprogram inte godkänns av

årsstämman, skall rörlig lönedel till ledande befattningshavare kunna ökas och skall generellt inte överstiga 50 procent av fast lön.

Icke-monetära förmåner skall underlätta de ledande befattningshavarnas arbetsutförande och motsvara vad som kan anses rimligt i förhållande till praxis på marknaden. De ledande befattningshavarna skall erbjudas pensionsvillkor som skall vara marknadsmässiga i förhållande till situationen i det land där befattningshavarna stadigvarande är bosatta. Uppsägningslön och avgångsvederlag för de ledande befattningshavarna skall sammantaget inte överstiga 24 månadslöner.

Eventuellt åtagande eller annan lämnad förbindelse av Nordea gentemot stat eller myndighet i garantiavtal eller liknande avtal som påverkar ersättningen till ledande befattningshavare kommer att beaktas.

Styrelsen får frågå ovanstående riktlinjer, om det i ett enskilt fall finns särskilda skäl för det.

Information som fogas till styrelsens förslag till riktlinjer

Tidigare icke förfallna åtaganden:

I enlighet med de av årsstämman 2009 godkända riktlinjerna består ersättningen till koncernchefen och övriga koncernledningen av en fast och en rörlig lönedel. Någon sådan rörlig ersättning utbetalas emellertid inte för 2009. I början av 2009 avstod fem av koncernledningens medlemmar frivilligt från ökning av sin fasta lön och från rörlig lönedel under årets fyra första månader. Detta frivilliga avstående har därefter utökats genom bankens avtal med Riksgälden i samband med att svenska staten tecknade aktier i nyemissionen, och omfattar nu hela kalenderåren 2009-2010. Dessutom har de övriga medlemmarna i koncernledningen avstått rörlig lönedel för 2009.

Avvikelser från godkända riktlinjer 2009:

Medlemmar i koncernledningen anställda i Nordea Bank Danmark A/S kunde inte erbjudas att delta i det långsiktiga incitamentsprogrammet 2009 till följd av restriktioner i den danska lagen om finansiell stabilitet. Till följd av ersättningsriktlinjerna kunde de inte heller delta i ett alternativt kontantbaserat incitamentsprogram (se nedan) som erbjuds chefer och andra nyckelpersoner i Nordea Bank Danmark A/S.

Beräknad kostnad för rörliga ersättningar under 2010:

Den sammanlagda kostnaden för rörlig lönedel till koncernledningen, exklusive långsiktiga incitamentsprogram (LTIP), beräknas kunna uppgå till maximalt cirka 0,3 mn euro.

Koncernledningens andel av den beräknade kostnaden 2010 för de godkända långsiktiga incitamentsprogrammen (LTIP 2008 och LTIP 2009) och för det föreslagna långsiktiga incitamentsprogrammet (LTIP 2010) framgår av vidstående tabell.

	LTIP 2008	LTIP 2009	LTIP 2010
Maximal kostnad ¹	0,2 mn euro	0,6 mn euro	0,4 mn euro
Förväntad kostnad ²	0,1 mn euro	0,4 mn euro	0,2 mn euro
Beräknad kostnad ³	0,6 mn euro	1,0 mn euro	0,7 mn euro

- 1) Maximal kostnad 2010, förutsatt att koncernchefen och alla medlemmar i koncernledningen investerar maximalt och att samtliga uppställda mål till fullo har uppnåtts. Beloppet kostnadsförs över 24 månader under 2008-2010 respektive 2009-2011, och för LTIP 2010 över 36 månader under 2010-2013, exklusive sociala avgifter.
- 2) Förväntad kostnad kostnad 2010, under antagande om maximal investering av koncernchefen och alla medlemmar i koncernledningen och 50-procentig uppfyllelse av prestationskriterierna för varje program. Beloppet kostnadsförs över 24 månader under 2008-2010 respektive 2009-2011, och för LTIP 2010 över 36 månader under 2010-2013, exklusive sociala avgifter.
- 3) Den beräknade kostnaden för koncernledningen för respektive program vid tilldelningstidpunkten, exklusive sociala avgifter.

Ytterligare information om incitamentsprogram Vinstandelsprogrammet

Vinstandelsprogrammet har ett tak och baseras inte på Nordeas aktiekurs. Programmet är en förmån som innebär att medarbetarna får en del av vinsten. Detta ska uppmuntra goda insatser och stödja värderingen Ett Nordeateam, något som i sin tur leder till bättre lönsamhet och gör Nordea attraktivare som arbetsgivare.

Under 2009 avsattes totalt 98 mn euro till Nordeas vinstandelsprogram för alla anställda. För 2009 kan varje medarbetare som mest få 3 200 euro, varav 2 000 euro betalas ut om det riskjusterade resultatet når en förutbestämd nivå. 600 euro bestäms av kundnöjdheten och 600 euro av Nordeas avkastning på eget kapital, båda i relation till nordiska jämförbara finansinstitut.

Det finns ett förslag om att i vinstandelsprogrammet 2010 byta ut prestationskriteriet avkastning på eget kapital mot totalavkastning i relation till nordiska jämförbara finansinstitut. Om alla prestationskriterier uppfylls blir kostnaden för programmet maximalt cirka 100 mn euro.

Målrelaterad lönedel

Nordea erbjuder utvalda chefer, specialister och andra nyckelpersoner en målrelaterad lönedel för att belöna starka prestationer och för att locka till sig, motivera och behålla medarbetare med hög prestationsförmåga i Nordeakoncernen. Den målrelaterade lönedelen måste vara transparent och baseras på i förväg fastställda prestationskriterier med tydlig viktning. Prestationskriterierna ska bland annat baseras på Nordeakoncernens operativa nyckeltal som fastställs en gång om året av koncernchefen. Vid svagt eller negativt resultat för Nordeakoncernen sänks den målrelaterade lönedelen enligt koncernchefens beslut.

Den målrelaterade lönedelen får högst uppgå till 25 procent av den fasta årslönen, med undantag för ytterst få chefer och andra nyckelpersoner inom särskilda områden, där beloppet som högst kan uppgå till 50 procent av den fasta årslönen. Kundområdescheferna eller motsvarande kan i sällsynta undantagsfall godkänna avtal om målrelaterad lönedel som överstiger 50 procent av den fasta årslönen.

Nordea följer den så kallade farfarsprincipen när avtal ska tecknas om målrelaterad lönedel och när utfallet ska godkännas. Styrelsen beslutar om utfallet av den målrelaterade lönedelen för anställda i ledande positioner, efter förslag från styrelsens kompensationsutskott.

Bonusprogram

Bonusprogram erbjuds endast utvalda grupper av medarbetare inom specifika affärsområden eller enheter som godkänts av koncernledningen. Nordea betalar bonus kopplad till prestation, där både bonuspooler per enhet och individuella allokeringar uttryckligen baseras på fastställda prestationsmått. Finansiellt resultat per enhet mäts som riskjusterat resultat, med hänsyn tagen till kapital- och finansieringskostnader och justerat för historisk intäktutveckling, liksom minimikrav på resultatet. Vid svagt eller negativt resultat för Nordeakoncernen minskas bonuspoolerna enligt styrelsens beslut. Individuell ersättning fastställs utifrån detaljerade prestationsbedömningar som omfattar en rad finansiella och icke-finansiella faktorer.

För att förhindra betalning av oskäliga, individuella bonusar finns både ett tak för andelen riskjusterat resultat som kan utbetalas och strikta allokeringrutiner. Ersättning till personal vid kontroll- eller compliance-funktioner i enheter med bonusprogram fastställs oberoende av resultatet för personalen med kundkontakter, och åtgärder har vidtagits för att säkerställa att de erhåller konkurrenskraftig ersättning. Nordea har beslutat att införa ersättningsprogram med uppskjuten utbetalning för medarbetare som i riskanalysen definierats som medarbetare som skulle kunna påverka Nordeas riskprofil.

Styrelsen beslutar om nya eller ändrade bonusprogram och storleken på enheternas bonuspooler, efter förslag från kompensationsutskottet. Koncernledningen ansvarar för genomförandet av beslutade bonusprogram. Nordea har också en strikt process för att säkerställa att ersättningen till enskilda medarbetare inte uppmuntrar överdrivet risktagande. Som komplement till bedömningen på enhetsnivå finns en godkännandeprocess för omfattande bonusar till enskilda medarbetare, där koncernchefens godkännande krävs för bonusar som överstiger en fastställd nivå.

Långsiktiga incitamentsprogram

Nordeas långsiktiga incitamentsprogram (LTIP 2007) infördes i maj 2007, och omfattade upp till 400 ledande befattningshavare och andra nyckelpersoner inom Nordeakoncernen, vilka bedömdes vara av väsentlig betydelse för koncernens framtida utveckling. Efter LTIP 2007 har också LTIP 2008 och LTIP 2009 införts, baserat på samma principer. Styrelsen utvärderar årligen om ett liknande incitamentsprogram ska föreslås årsstämman.

Programmen är aktiebaserade och utfallet är kopplat till vissa prestationskriterier. Styrelsens huvudsakliga mål med programmen är att stärka Nordeas förmåga att behålla och rekrytera de bästa talangerna för centrala chefsbefattningar. Målet är vidare att de ledande befattningshavare och nyckelpersoner vilkas insatser har en direkt inverkan på Nordeas resultat, lönsamhet och värdetillväxt, ska stimuleras till ökade insatser genom att sammanlänka deras intressen och perspektiv med aktieägarnas.

Deltagarna blir aktieägare i Nordea genom att allokera förvärvade Nordeaaktier till programmen. För varje aktie i Nordea som deltagaren binder upp inom ramen för ett långsiktigt incitamentsprogram tilldelas han eller hon rätten att förvärva en aktie till fastställd lösenkurs vid vissa tidpunkter i framtiden samt rätten att, beroende på prestationsvillkoren, förvärva högst tre ytterligare aktier till fastställd lösenkurs vid vissa tidpunkter i framtiden, under förutsättning att vissa prestationskriterier uppfylls.

Den grundläggande principen för Nordeas långsiktiga incitamentsprogram är att utfallet är kopplat till långsiktigt värdeskapande för aktieägarna, vilket sker genom att uppfylla Nordeas långsiktiga finansiella mål för riskjusterat resultat och totalavkastning.

Dessutom krävs att deltagaren, med vissa undantag, fortsätter att vara anställd inom Nordeakoncernen under den initiala tvååriga kvalifikationsperioden, samt att deltagaren under denna period behåller alla de Nordeaaktier som bundits upp inom ramen för programmen. De långsiktiga incitamentsprogrammen löper under fyra år, inklusive den initiala kvalifikationsperioden.

Eftersom inte alla medarbetare i Nordea Bank Danmark A/S kunde delta i LTIP 2009 till följd av restriktioner i den danska lagen om finansiell stabilitet har ett kontantbaserat incitamentsprogram beviljats dessa utvalda chefer och andra nyckelpersoner. Programmet bygger på liknande principer som för LTIP 2009, dock har totalavkastningsmålet ersatts av ett mål för avkastningen på eget kapital.

Mer information om LTIP 2007, LTIP 2008 och LTIP 2009 finns i not 8 och på nordea.com, samt i årsredovisningarna för tidigare år.

Styrelsen har beslutat att föreslå ett långsiktigt incitamentsprogram (LTIP 2010) till årsstämman 2010, baserat på matchningsaktier och prestationsaktier, men med resultatmätning under en längre period (3 år) och baserat på vederlagsfria aktier istället för rättigheter att förvärva Nordeaaktier. LTIP 2010-förslaget presenteras i kallelsen till årsstämman 2010.

Finansiella rapporter – innehåll

Resultaträkning	72	10 Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar	107
Rapport över totalresultat	73	11 Kreditförluster, netto	108
Balansräkning	74	12 Bokslutsdispositioner	108
Rapport över förändringar i eget kapital	75	13 Skatt	109
Kassaflödesanalys	77	14 Resultat per aktie	111
Kvartalsöversikt	79		
Femårsöversikt, koncernen	80		
Nyckeltal och definitioner och begrepp	81		
Femårsöversikt, moderbolaget	82		
Noter till finansiella rapporter			
1 Redovisningsprinciper			
1 Grunder för presentationen	83		
2 Jämförelsetal	83		
3 Förändrade redovisningsprinciper och presentation	83		
4 Kritiska bedömningar och viktiga källor till osäkerhet i uppskattningar	84		
5 Principer för konsolidering	85		
6 Redovisning av rörelseintäkter och kreditförluster	86		
7 Intäktsredovisning livförsäkring	86		
8 Redovisning och bortbokning av finansiella instrument i balansräkningen	87		
9 Omräkning av fordringar och skulder i utländsk valuta	87		
10 Säkringsredovisning	87		
11 Fastställande av verkligt värde på finansiella instrument	88		
12 Likvida medel	89		
13 Finansiella instrument	89		
14 Utlåning till allmänheten/kreditinstitut	91		
15 Leasing	92		
16 Immateriella tillgångar	92		
17 Materiella tillgångar	93		
18 Förvaltningsfastigheter	93		
19 Skulder till försäkringstagare	93		
20 Skatter	94		
21 Resultat per aktie	95		
22 Pensioner till anställda	95		
23 Eget kapital	95		
24 Finansiella garantiavtal och kreditlöften	95		
25 Aktierelaterade ersättningar	96		
26 Transaktioner med närstående	96		
27 Segmentrapportering	96		
28 Moderbolaget	96		
29 Valutakurser	97		
Noter till resultaträkningen			
2 Segmentrapportering	98		
3 Räntenetto	100		
4 Avgifts- och provisionsnetto	100		
5 Nettoresultat av finansiella poster till verkligt värde	101		
6 Utdelningar	101		
7 Övriga rörelseintäkter	101		
8 Personalkostnader	101		
9 Övriga administrationskostnader	107		
		15 Statsskuldförbindelser	111
		16 Utlåning och osäkra lånefordringar	112
		17 Räntebärande värdepapper	114
		18 Pantsatta finansiella instrument	114
		19 Aktier och andelar	114
		20 Derivatinstrument och säkringsredovisning	115
		21 Förändringar av verkligt värde för räntesäkrade poster i säkringsportföljer	117
		22 Aktier och andelar i koncernföretag	117
		23 Aktier och andelar i intresseföretag	119
		24 Immateriella tillgångar	120
		25 Materiella tillgångar	122
		26 Leasing	123
		27 Förvaltningsfastigheter	124
		28 Övriga tillgångar	124
		29 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	124
		30 Skulder till kreditinstitut	125
		31 In- och upplåning från allmänheten	125
		32 Skulder till försäkringstagare	125
		33 Emitterade värdepapper	127
		34 Övriga skulder	128
		35 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	128
		36 Avsättningar	128
		37 Pensionsförpliktelser	129
		38 Efterställda skulder	132
		39 Obeskattade reserver	132
		40 För egna skulder ställda säkerheter	133
		41 Övriga ställda säkerheter	133
		42 Ansvarsförbindelser	134
		43 Åtaganden	134
		Övriga noter	
		44 Försäkringsverksamhet	135
		45 Kapitaltäckning	135
		46 Klassificering av finansiella instrument	136
		47 Tillgångar och skulder till verkligt värde	140
		48 Tillgångar och skulder i utländsk valuta	146
		49 Erhållna säkerheter som kan säljas eller pantsättas på nytt	148
		50 Investeringar för vilka kunden bär risken	148
		51 Löptidsanalys för tillgångar och skulder	149
		52 Transaktioner med närstående	152
		53 Förvärv	153
		54 Upplysningar om kreditrisk	153

Resultaträkning

Mn euro	Not	Koncernen		Moderbolaget	
		2009	2008	2009	2008
Rörelseintäkter					
Ränteintäkter		10 973	16 753	1 793	3 646
Räntekostnader		-5 692	-11 660	-1 127	-3 123
Räntenetto	3	5 281	5 093	666	523
Avgifts- och provisionsintäkter		2 468	2 532	614	622
Avgifts- och provisionskostnader		-775	-649	-158	-154
Avgifts- och provisionsnetto	4	1 693	1 883	456	468
Nettoresultat av finansiella poster till verkligt värde	5	1 946	1 028	152	-13
Andelar i intresseföretags resultat	23	48	24	—	—
Utdelningar	6	—	—	973	2 063
Övriga rörelseintäkter	7	105	172	123	190
Summa rörelseintäkter		9 073	8 200	2 370	3 231
Rörelsekostnader					
Allmänna administrationskostnader:					
Personal kostnader	8	-2 724	-2 568	-595	-632
Övriga administrationskostnader	9	-1 639	-1 646	-443	-473
Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar	10, 24, 25	-149	-124	-106	-103
Summa rörelsekostnader		-4 512	-4 338	-1 144	-1 208
Resultat före kreditförluster		4 561	3 862	1 226	2 023
Kreditförluster, netto	11	-1 486	-466	-165	-80
Nedskrivning av värdepapper som innehas som finansiella anläggningstillgångar	22	—	—	—	-26
Rörelseresultat		3 075	3 396	1 061	1 917
Bokslutsdispositioner	12	—	—	-52	-40
Skatt	13	-757	-724	-24	11
Årets resultat		2 318	2 672	985	1 888
Hänförligt till:					
Aktieägare i Nordea Bank AB (publ)		2 314	2 671	985	1 888
Minoritetsintressen		4	1	—	—
Summa		2 318	2 672	985	1 888
Resultat per aktie före utspädning, euro	14	0,60	0,79		
Resultat per aktie efter utspädning, euro	14	0,60	0,79		

Rapport över totalresultat

Mn euro	Koncernen		Moderbolaget	
	2009	2008	2009	2008
Årets resultat	2 318	2 672	985	1 888
Valutakursdifferenser under året	740	-1 233	—	—
Valutasäkringar av nettotillgångar i utländska koncernföretag	-507	691	—	—
Skatt på valutasäkringar av nettotillgångar i utländska koncernföretag	133	-175	—	—
Placeringar tillgängliga för försäljning:				
Värdeförändringar under året	1	—	—	—
Skatt på värdeförändringar under året	0	—	—	—
Redovisad i resultaträkningen via avyttring under året	-1	-6	0	-7
Skatt på redovisad i resultaträkningen via avyttring under året	—	—	0	2
Kassaflödessäkringar:				
Värdeförändringar under året	6	-7	6	-7
Skatt på värdeförändringar under året	-2	2	-2	2
Koncernbidrag	—	—	152	-19
Skatt på koncernbidrag	—	—	-40	5
Övrigt totalresultat, netto efter skatt	370	-728	116	-24
Totalresultat	2 688	1 944	1 101	1 864
Hänförligt till:				
Aktieägare i Nordea Bank AB (publ)	2 684	1 943	1 101	1 864
Minoritetsintressen	4	1	—	—
Summa	2 688	1 944	1 101	1 864

Balansräkning

Mn euro	Not	Koncernen		Moderbolaget	
		31 dec 2009	31 dec 2008	31 dec 2009	31 dec 2008
Tillgångar					
Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker		11 500	3 157	208	276
Statsskuldförbindelser	15	12 944	6 545	3 656	2 098
Utlåning till kreditinstitut	16	18 555	23 903	43 501	43 855
Utlåning till allmänheten	16	282 411	265 100	28 860	29 240
Räntebärande värdepapper	17	56 155	44 830	17 019	10 080
Pantsatta finansiella instrument	18	11 240	7 937	2 276	3 097
Aktier och andelar	19	13 703	10 669	682	1 107
Derivatinstrument	20	75 422	86 838	2 421	3 562
Förändringar av verkligt värde för räntesäkrade poster i säkringsportföljer	21	763	413	332	27
Aktier och andelar i koncernföretag	22	—	—	16 165	15 866
Aktier och andelar i intresseföretag	23	470	431	2	2
Immateriella tillgångar	24	2 947	2 535	701	757
Materiella tillgångar	25, 26	452	375	79	81
Förvaltningsfastigheter	27	3 505	3 334	—	—
Uppskjutna skattefordringar	13	125	64	20	28
Skattefordringar	13	329	344	0	76
Överskott förmånsbestämda pensioner	37	134	168	—	—
Övriga tillgångar	28	14 397	14 604	1 610	2 099
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	29	2 492	2 827	794	783
Summa tillgångar		507 544	474 074	118 326	113 034
Skulder					
Skulder till kreditinstitut	30	52 190	51 932	30 187	34 713
In- och upplåning från allmänheten	31	153 577	148 591	34 617	33 457
Skulder till försäkringstagare	32	33 831	29 238	—	—
Emitterade värdepapper	33	130 519	108 989	22 119	17 949
Derivatinstrument	20	73 043	85 538	2 173	2 756
Förändringar av verkligt värde för räntesäkrade poster i säkringsportföljer	21	874	532	285	42
Skatteskulder	13	565	458	34	0
Övriga skulder	34	28 589	17 970	6 190	4 229
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	35	3 178	3 278	453	465
Uppskjutna skatteskulder	13	870	1 053	0	0
Avsättningar	36	309	143	30	3
Pensionsförpliktelser	37	394	340	128	118
Efterställda skulder	38	7 185	8 209	6 605	6 829
Summa skulder		485 124	456 271	102 821	100 561
Obeskattade reserver	39	—	—	5	2
Eget kapital					
Minoritetsintressen		80	78	—	—
Aktiekapital		4 037	2 600	4 037	2 600
Övrigt tillskjutet kapital		1 065	—	1 065	—
Övriga reserver		-518	-888	-1	-5
Balanserade vinstmedel		17 756	16 013	10 399	9 876
Summa eget kapital		22 420	17 803	15 500	12 471
Summa skulder och eget kapital		507 544	474 074	118 326	113 034
För egna skulder ställda säkerheter	40	121 052	95 507	2 564	3 360
Övriga ställda säkerheter	41	6 635	10 807	6 963	9 504
Ansvarsförbindelser	42	22 267	26 287	18 503	21 947
Åtaganden	43	79 797	88 434	28 460	24 139

Rapport över förändringar i eget kapital

Koncernen

Hänförligt till aktieägare i Nordea Bank AB (publ)*

Mn euro	Övriga reserver							Summa eget kapital	
	Aktie-kapital ¹	Övrigt tillskjutet kapital	Omräkning utländsk verksamhet	Kassa-flödes-säkringar	Placeringar tillgängliga för försäljning	Balanserade vinst-medel	Summa		Minoritets-intressen
Ingående balans per 1 jan 2009	2 600	—	-883	-5	0	16 013	17 725	78	17 803
Totalresultat	—	—	366	4	0	2 314	2 684	4	2 688
Nyemission ²	1 430	1 065	—	—	—	—	2 495	—	2 495
Emitterade C-aktier ⁵	7	—	—	—	—	—	7	—	7
Återköp av C-aktier ⁵	—	—	—	—	—	-7	-7	—	-7
Aktierelaterade ersättningar ⁵	—	—	—	—	—	10	10	—	10
Utdelning för 2008	—	—	—	—	—	-519	-519	—	-519
Köp av egna aktier ³	—	—	—	—	—	-55	-55	—	-55
Övriga förändringar	—	—	—	—	—	—	—	-2	-2
Utgående balans per 31 dec 2009	4 037	1 065	-517	-1	—	17 756	22 340	80	22 420
Ingående balans per 1 jan 2008	2 597	—	-166	—	6	14 645	17 082	78	17 160
Totalresultat	—	—	-717	-5	-6	2 671	1 943	1	1 944
Emitterade C-aktier ⁵	3	—	—	—	—	—	3	—	3
Återköp av C-aktier ⁵	—	—	—	—	—	-3	-3	—	-3
Aktierelaterade ersättningar ⁵	—	—	—	—	—	7	7	—	7
Utdelning för 2007	—	—	—	—	—	-1 297	-1 297	—	-1 297
Köp av egna aktier ³	—	—	—	—	—	-10	-10	—	-10
Övriga förändringar	—	—	—	—	—	—	—	-1	-1
Utgående balans per 31 dec 2008	2 600	—	-883	-5	0	16 013	17 725	78	17 803

1) Totalt antal registrerade aktier var 4 037 miljoner (31 dec 2008: 2 600 miljoner).

2) Emitterade aktier i samband med nyemissionen.

3) Hänför sig till förändring av egna aktier relaterade till det långsiktiga incitamentsprogrammet, tradingportföljen och Nordeaaktier i de danska kundernas investeringsportföljer. Antalet egna aktier per den 31 dec 2009 var 23,8 miljoner (31 dec 2008: 9,8 miljoner).

4) Bundet eget kapital var per 31 dec 2009 till 4 037 mn euro (31 dec 2008: 2 600 mn euro). Fritt eget kapital var per 31 dec 2009 till 18 303 mn euro (31 dec 2008: 15 125 mn euro).

5) Avser det långsiktiga incitamentsprogrammet (LTIP). LTIP 2009 risksäkrades genom emission av 7 250 000 C-aktier (LTIP 2008: 2 880 000). Aktierna har återköpts och konverterats till stamaktier. Totalt antal egna aktier relaterade till LTIP per den 31 dec 2009 var 12,1 miljoner (31 dec 2008: 6,0 miljoner).

Moderbolaget

Mn euro	Bundet eget kapital		Fritt eget kapital ¹				Summa eget kapital
	Aktiekapital	Övrigt tillskjutet kapital	Övriga reserver			Balanserade vinstmedel	
			Kassaflödes-säkringar	Placeringar tillgängliga för försäljning			
Ingående balans per 1 jan 2009	2 600	—	-5	0	9 876	12 471	
Totalresultat	—	—	4	—	1 097	1 101	
Nyemission ²	1 430	1 065	—	—	—	2 495	
Emitterade C-aktier ³	7	—	—	—	—	7	
Återköp av C-aktier ³	—	—	—	—	-7	-7	
Aktierelaterade ersättningar ³	—	—	—	—	9	9	
Utdelning för 2008	—	—	—	—	-519	-519	
Köp av egna aktier	—	—	—	—	-57	-57	
Utgående balans per 31 dec 2009	4 037	1 065	-1	—	10 399	15 500	
Ingående balans per 1 jan 2008	2 597	—	—	5	9 308	11 910	
Totalresultat	—	—	-5	-5	1 874	1 864	
Emitterade C-aktier ³	3	—	—	—	—	3	
Återköp av C-aktier ³	—	—	—	—	-3	-3	
Aktierelaterade ersättningar	—	—	—	—	7	7	
Utdelning för 2007	—	—	—	—	-1 297	-1 297	
Köp av egna aktier	—	—	—	—	-13	-13	
Utgående balans per 31 dec 2008	2 600	—	-5	0	9 876	12 471	

1) Fritt eget kapital består förutom av balanserade vinstmedel utav en fri fond uppgående till 2 762 mn euro.

2) Emitterade aktier i samband med nyemissionen.

3) Avser det långsiktiga incitamentsprogrammet (LTIP). LTIP 2009 risksäkrades genom emission av 7 250 000 C-aktier (LTIP 2008: 2 880 000).

Aktierna har återköpts och konverterats till stamaktier. Totalt antal egna aktier relaterade till LTIP är 12,1 miljoner (31 dec 2008: 6,0 miljoner).

En beskrivning av posterna i eget kapital återfinns i not 1, Redovisningsprinciper.

Aktiekapital

	Kvotvärde per aktie, euro	Totalt antal aktier	Aktiekapital, euro
Utgående balans per 31 dec 2007	1,0	2 597 228 227	2 597 228 227
Nyemission ¹	1,0	2 880 000	2 880 000
Utgående balans per 31 dec 2008	1,0	2 600 108 227	2 600 108 227
Nyemission ¹	1,0	7 250 000	7 250 000
Nyemission ²	1,0	1 430 059 524	1 430 059 524
Utgående balans per 31 dec 2009	1,0	4 037 417 751	4 037 417 751

1) Avser det långsiktiga incitamentsprogrammet (LTIP).

2) Emitterade aktier i samband med nyemissionen.

Utdelning per aktie

Slutgiltiga utdelningar redovisas inte förrän dessa har fastställts vid ordinarie bolagsstämma. Vid stämman den 25 mars 2010 föreslås en utdelning för 2009 om 0,25 euro per aktie (verkställd utdelning för 2008 uppgick till 0,20 euro per aktie), vilket motsvarar totalt 1 006 337 153 euro (verk-

ställd 2008: 518 821 646 euro). Årsredovisningen för räkenskapsåret 2009 avspeglar inte detta beslut, som under räkenskapsåret 2010 kommer att redovisas under eget kapital som en disposition av balanserade vinstmedel.

Kassaflödesanalys

Mn euro	Koncernen		Moderbolaget	
	2009	2008	2009	2008
Den löpande verksamheten				
Rörelseresultat	3 075	3 396	1 061	1 917
Justering för poster som inte ingår i kassaflödet	2 450	-594	-1 106	-1 912
Betalda inkomstskatter	-816	-534	52	-8
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändring av den löpande verksamhetens tillgångar och skulder	4 709	2 268	7	-3
Förändring av den löpande verksamhetens tillgångar				
Förändring av statsskuldförbindelser	-4 828	1 020	-1 630	-1 455
Förändring av utlåning till kreditinstitut	7 295	-1 526	1 406	-3 723
Förändring av utlåning till allmänheten	-5 898	-41 085	196	-2 700
Förändring av räntebärande värdepapper	-5 675	704	-4 764	-2 346
Förändring av pantsatta finansiella instrument	-3 272	-3 148	820	-291
Förändring av aktier och andelar	-2 940	6 323	297	950
Förändring av derivatinstrument, netto	-531	-792	514	-975
Förändring av förvaltningsfastigheter	-171	137	—	—
Förändring av övriga tillgångar	355	-6 903	1 411	1 617
Förändring av den löpande verksamhetens skulder				
Förändring av skulder till kreditinstitut	-1 366	24 670	-4 526	10 437
Förändring av in- och upplåning från allmänheten	-2 472	16 558	1 160	1 161
Förändring av skulder till försäkringstagare	1 870	-687	—	—
Förändring av emitterade värdepapper	18 767	15 137	4 170	4 110
Förändring av övriga skulder	7 781	-1 837	1 862	207
Kassaflöde från den löpande verksamheten	13 624	10 839	923	6 989
Investeringsverksamheten				
Förvärv av rörelser	-270	-81	-299	-412
Avyttring av rörelser	—	—	0	2
Förvärv av intresseföretag	-4	-41	0	—
Avyttring av intresseföretag	6	135	5	110
Förvärv av materiella tillgångar	-147	-162	-23	-45
Avyttring av materiella tillgångar	17	12	0	1
Förvärv av immateriella tillgångar	-105	-132	-30	-29
Avyttring av immateriella tillgångar	8	6	0	—
Förvärv av värdepapper, som hålles till förfall	-5 413	-10 938	-2 174	-2 518
Förvärv/avyttring av övriga finansiella tillgångar	0	17	—	—
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-5 908	-11 184	-2 521	-2 891
Finansieringsverksamheten				
Emission av efterställda skulder	686	500	686	500
Amortering av efterställda skulder	-1 808	—	-25	—
Nyemission	2 503	3	2 503	3
Återköp av egna aktier, inkl. förändringar i tradingportföljen	-55	-10	-65	-16
Utbetald utdelning	-519	-1 297	-519	-1 297
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	807	-804	2 580	-810
Årets kassaflöde	8 523	-1 149	982	3 288
Likvida medel vid årets början	4 694	7 097	4 897	1 609
Kursdifferens	745	-1 254	0	0
Likvida medel vid årets slut	13 962	4 694	5 879	4 897
Förändring	8 523	-1 149	982	3 288

Kommentarer till kassaflödesanalysen

Kassaflödesanalysen har upprättats i enlighet med IAS 7. Kassaflödesanalysen visar in- och utbetalningar av likvida medel under året. Nordeas kassaflödesanalys har upprättats enligt den indirekta metoden, vilket innebär att rörelseresultatet har justerats för transaktioner som inte medfört in- eller utbetalningar, som t ex avskrivningar och kreditförluster. Redovisning av kassaflöden indelas i kategorierna löpande verksamhet, investeringsverksamhet och finansieringsverksamhet.

Den löpande verksamheten

Den löpande verksamheten utgörs av den huvudsakliga intäktsbringande verksamheten och kassaflödet härrör huvudsakligen från rörelseresultatet, justerat för poster som inte ingår i kassaflödet samt för betalda inkomstskatter. Justering för icke kassaflödespåverkande poster innefattar:

Mn euro	Koncernen		Moderbolaget	
	2009	2008	2009	2008
Avskrivningar	140	114	104	101
Nedskrivningar	9	10	1	28
Kreditförluster	1 559	530	184	101
Orealiserade värdeförändringar	-1 530	-973	249	-243
Realisationsvinster/förluster, netto	-6	-83	-4	-88
Förändring av upplupna kostnader/intäkter och avsättningar	318	173	4	-269
Anteciperade utdelningar	—	—	-656	-1 593
Koncernbidrag	—	—	-18	-177
Omräkningsdifferenser	-616	1 216	-788	-142
Förändring av återbäringsmedel, livförsäkring	853	-2 033	—	—
Övrigt	1 723	452	-182	370
Summa	2 450	-594	-1 106	-1 912

Förändring av den löpande verksamhetens tillgångar och skulder innefattar tillgångar och skulder som ingår i den normala affärsverksamheten, som t ex utlåning, inlåning och emitterade värdepapper. Förändringar i derivatinstrument redovisas netto.

I kassaflödet från löpande verksamhet ingår erhållen ränta och betald ränta med följande belopp:

Mn euro	Koncernen		Moderbolaget	
	2009	2008	2009	2008
Erhållen ränta	11 158	16 230	1 870	3 504
Betald ränta	5 865	11 429	1 212	3 020

Investeringsverksamheten

Investeringsverksamheten omfattar förvärv och avyttring av anläggningstillgångar, finansiella såväl som materiella och immateriella. Totalt kassaflöde hänförligt till förvärv och avyttring av rörelser redovisas separat och utgörs av:

Mn euro	Koncernen	
	2009	2008
Förvärv av rörelser		
Likvida medel	15	4
Utlåning till kreditinstitut	510	—
Utlåning till allmänheten	746	394
Materiella och immateriella tillgångar	213	32
Övriga tillgångar	90	5
Summa tillgångar	1 574	435
In- och upplåning från allmänheten	-1 192	-340
Övriga skulder och avsättningar	-97	-10
Summa skulder	-1 289	-350
Erlagd köpeskilling¹	-285	-85
Likvida medel i förvärvade rörelser	15	4
Nettoeffekt på kassaflödet	-270	-81

1) Inklusive omräkningsdifferenser. Se även not 53 Förvärv.

Finansieringsverksamheten

Finansieringsverksamheten utgörs av den verksamhet som medför förändringar i eget kapital och efterställda skulder, som t ex nyemission av aktier, utdelningar och emission/amortering av efterställda skulder.

Likvida medel

Följande poster ingår i likvida medel:

Mn euro	Koncernen		Moderbolaget	
	31 dec 2009	31 dec 2008	31 dec 2009	31 dec 2008
Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker	11 500	3 157	208	276
Utlåning till kreditinstitut, betalbar vid anfordran	2 462	1 537	5 671	4 621
	13 962	4 694	5 879	4 897

Kassatillgångar omfattar lagliga betalningsmedel inklusive utländska sedlar och mynt. Tillgodohavanden hos centralbanker utgörs av tillgodohavanden på konton hos centralbanker och postgiron i myndighetsform, där följande förutsättningar är uppfyllda;

- centralbanken eller postgirot är hemmahörande i det land där institutet är etablerat
- tillgodohavandet kan disponeras fritt när som helst.

Utlåning till kreditinstitut, betalbar vid anfordran, utgörs av likvida tillgångar som inte representeras av obligationer och andra räntebärande värdepapper.

Kvartalsvis utveckling

Koncernen

Mn euro	Kv 4 2009	Kv 3 2009	Kv 2 2009	Kv 1 2009	Kv 4 2008	Kv 3 2008	Kv 2 2008	Kv 1 2008	2009	2008
Räntenetto	1 299	1 321	1 305	1 356	1 386	1 296	1 230	1 181	5 281	5 093
Avgifts- och provisionsnetto	463	437	412	381	390	480	518	495	1 693	1 883
Nettoresultat av finansiella poster till verkligt värde	351	486	594	515	325	221	198	284	1 946	1 028
Andelar i intresseföretags resultat	15	7	17	9	45	-25	22	-18	48	24
Övriga rörelseintäkter	30	26	31	18	105	24	24	19	105	172
Summa rörelseintäkter	2 158	2 277	2 359	2 279	2 251	1 996	1 992	1 961	9 073	8 200
Allmänna administrationskostnader:										
Personalkostnader	-702	-670	-687	-665	-655	-635	-634	-644	-2 724	-2 568
Övriga administrationskostnader	-471	-382	-392	-394	-461	-395	-406	-384	-1 639	-1 646
Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar	-46	-35	-37	-31	-34	-30	-33	-27	-149	-124
Summa rörelsekostnader	-1 219	-1 087	-1 116	-1 090	-1 150	-1 060	-1 073	-1 055	-4 512	-4 338
Resultat före kreditförluster	939	1 190	1 243	1 189	1 101	936	919	906	4 561	3 862
Kreditförluster, netto	-347	-358	-425	-356	-320	-89	-36	-21	-1 486	-466
Rörelseresultat	592	832	818	833	781	847	883	885	3 075	3 396
Skatt	-145	-206	-200	-206	-144	-192	-190	-198	-757	-724
Periodens resultat	447	626	618	627	637	655	693	687	2 318	2 672
Vinst per aktie (EPS)	0,11	0,15	0,15	0,19	0,19	0,19	0,21	0,20	0,60	0,79
EPS, rullande 12 månader till periodens slut	0,60	0,68	0,72	0,78	0,79	0,85	0,89	0,91	0,60	0,79

Femårsöversikt

Koncernen

Resultaträkning

Mn euro	2009	2008	2007	2006	2005
Räntenetto	5 281	5 093	4 282	3 869	3 663
Avgifts- och provisionsnetto	1 693	1 883	2 140	2 074	1 935
Nettoresultat av finansiella poster till verkligt värde	1 946	1 028	1 209	1 042	776
Andelar i intresseföretags resultat	48	24	41	68	67
Övriga rörelseintäkter	105	172	217	320	138
Summa rörelseintäkter	9 073	8 200	7 889	7 373	6 579
Allmänna administrationskostnader:					
Personalkostnader	-2 724	-2 568	-2 388	-2 251	-2 082
Övriga administrationskostnader	-1 639	-1 646	-1 575	-1 485	-1 455
Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar	-149	-124	-103	-86	-131
Summa rörelsekostnader	-4 512	-4 338	-4 066	-3 822	-3 668
Resultat före kreditförluster	4 561	3 862	3 823	3 551	2 911
Kreditförluster, netto	-1 486	-466	60	257	137
Rörelseresultat	3 075	3 396	3 883	3 808	3 048
Skatt	-757	-724	-753	-655	-779
Årets resultat	2 318	2 672	3 130	3 153	2 269

Balansräkning

Mn euro	2009	2008	2007	2006	2005
Statsskuldförbindelser och räntebärande värdepapper	69 099	51 375	43 975	35 744	31 727
Utlåning till kreditinstitut	18 555	23 903	24 262	26 792	31 578
Utlåning till allmänheten	282 411	265 100	244 682	213 985	188 460
Derivatinstrument	75 422	86 838	31 498	24 207	28 876
Övriga tillgångar	62 057	46 858	44 637	46 162	44 908
Tillgångar	507 544	474 074	389 054	346 890	325 549
Skulder till kreditinstitut	52 190	51 932	30 077	32 288	29 790
In- och upplåning från allmänheten	153 577	148 591	142 329	126 452	115 550
Skulder till försäkringstagare	33 831	29 238	32 280	31 041	26 830
Emitterade värdepapper	130 519	108 989	99 792	83 417	82 609
Derivatinstrument	73 043	85 538	33 023	24 939	28 602
Efterställda skulder	7 185	8 209	7 556	8 177	7 822
Övriga skulder	34 779	23 774	26 837	25 254	21 386
Eget kapital	22 420	17 803	17 160	15 322	12 960
Skulder och eget kapital	507 544	474 074	389 054	346 890	325 549

Nyckeltal

Koncernen

	2009	2008	2007	2006	2005
Resultat per aktie före utspädning ² , euro	0,60	0,79	0,93	0,94	0,67
Resultat per aktie efter utspädning ² , euro	0,60	0,79	0,93	0,94	0,67
Aktiekurs ^{2,3} , euro	7,10	3,90	8,90	9,10	6,85
Totalavkastning, %	78,6	-46,9	6,4	32,3	27,5
Föreslagen/verkställd utdelning per aktie, euro	0,25	0,20	0,50	0,49	0,35
Eget kapital per aktie ^{2,3} , euro	5,56	5,29	5,09	4,56	3,85
Potentiellt antal utestående aktier ² , miljoner	4 037	2 600	2 597	2 594	2 594
Vägt genomsnittligt antal aktier efter utspädning ³ , miljoner	3 846	3 355	3 352	3 352	3 380
Avkastning på eget kapital, %	11,3	15,3	19,7	22,9	18,0
Kapital under förvaltning, md euro	158,1	125,6	157,1	158,1	147,6
K/I-tal, %	50	53	52	52	56
Primärkapitalrelation, exkl övergångsregler ³ , %	11,4	9,3	8,3	—	—
Kapitaltäckningsgrad, exkl övergångsregler ³ , %	13,4	12,1	10,9	—	—
Primärkapitalrelation ³ , %	10,2	7,4	7,0	7,1	6,8
Kapitaltäckningsgrad ³ , %	11,9	9,5	9,1	9,8	9,2
Primärkapital ³ , mn euro	19 577	15 760	14 230	13 147	11 438
Risikvägda tillgångar inkl övergångsregler ^{1,3} , md euro	192	213	205	185	169
Kreditförluster på årsbasis, punkter ⁴	54	19	-3	-14	-9
Antal anställda (omräknat till heltidstjänster) ³	33 347	34 008	31 721	29 248	28 925
Riskjusterat resultat ⁵ , mn euro	2 786	2 279	2 239	1 957	1 717
Economic profit ⁵ , mn euro	1 556	1 260	1 421	1 262	1 061
Economic capital ⁵ , md euro	13,5	11,8	10,2	9,3	8,7
EPS, riskjusterad ^{2,5} , euro	0,72	0,68	0,67	0,58	0,51
RAROCAR ⁵ , %	20,6	19,3	21,9	21,2	19,8
MCEV, mn euro	3 244	2 624	3 189	2 873	2 283

1) Risikvägda tillgångar för åren 2005–2006 i enlighet Basel I.

2) Tidigare år omräknade på grund av nyemissionen, se vidare avsnitt 2 i not 1.

3) Vid årets slut

4) Kreditförluster på årsbasis exklusive en engångsavsättning på 47 mn euro under 2009 för ett anspråk som Nordea bestridit.

5) Riskjusterat resultat för tidigare år, relaterat till godkännandet av IRK-modellen och påföljande modelljusteringar.

Definitioner och begrepp

Dessa definitioner gäller beskrivningar i årsredovisningen.

Primärkapital

Den del av kapitalbasen som innefattar konsoliderat eget kapital exklusive investeringar i försäkringsbolag, föreslagen utdelning, uppskjutna skattefordringar, immateriella tillgångar i bankverksamheten och hälften av avdraget avseende förväntat "underskott", det vill säga den negativa skillnaden mellan förväntade kreditförluster och gjorda reserveringar. Med tillsynsmyndighets godkännande omfattar primärkapital även kvalificerade former av förlagslån (primärkapitaltillskott och hybridkapital-lån). Kärnprimärkapital utgörs av primärkapital exklusive hybridkapitallån.

Kapitalbas

Kapitalbasen innefattar summan av primärkapital och supplementärt kapital bestående av förlagslån, efter avdrag för bokfört värde avseende aktier i helägda försäkringsbolag och potentiellt avdrag för förväntat "underskott".

Risikvägda tillgångar

Totala tillgångar och åtaganden utanför balansräkningen, värderade efter kredit- och marknadsrisk liksom operativ risk i koncernens dotterföretag enligt gällande kapitaltäckningsregler, exklusive tillgångar i försäkringsbolag, bokfört värde avseende sådana aktier som har dragits av från kapitalbasen samt immateriella tillgångar.

Primärkapitalrelation

Primärkapital i procent av risikvägda tillgångar. Kärnprimärkapitalrelationen beräknas som kärnprimärkapital i procent av risikvägda tillgångar.

Kapitaltäckningsgrad

Kapitalbas i procent av risikvägda tillgångar.

Avkastning på eget kapital

Årets resultat exklusive minoritetsintressen i procent av genomsnittligt eget kapital under året. I genomsnittligt eget kapital ingår årets resultat och ej utbetald utdelning. Minoritetsintressen ingår ej.

Totalavkastning (TSR)

Totalavkastning mätt som värdetillväxt i ett aktieinnehav under året, under antagande om att utdelningen återinvesteras i nya aktier vid utbetalningstidpunkten.

Resultat per aktie

Årets resultat dividerat med viktat genomsnittligt antal utestående aktier. Minoritetsintressen ingår ej.

Resultat per aktie efter full utspädning

Årets resultat dividerat med viktat genomsnittligt antal utestående aktier efter full utspädning. Minoritetsintressen ingår ej.

Eget kapital per aktie

Eget kapital enligt balansräkningen efter full utspädning, exklusive minoritetsintressen, dividerat med antalet utestående aktier efter full utspädning.

K/I-tal

Totala rörelsekostnader i procent av totala rörelseintäkter.

Riskjusterat resultat

Riskjusterat resultat definieras som intäkter minus rörelsekostnader, förväntade kreditförluster och schablonkort (26 procent 2009). Större engångsposter ingår inte i det riskjusterade resultatet.

Economic profit

Economic profit definieras som riskjusterat resultat minus kapitalkostnad.

Förväntade kreditförluster

Förväntade kreditförluster avspeglar normaliserade förlustnivåer över en konjunkturcykel både på portföljnivå och för enskilda kreditengagemang.

Kapitalkostnad

Kapitalkostnaden (uttryckt i procent) definieras som den avkastning Nordeas aktieägare kräver. Den beräknas utifrån den långfristiga riskfria euroräntan, med tillägg för genomsnittlig marknadsmässig riskpremie för aktieinvesteringar, multiplicerat med betavärdet, ett mått på Nordeaaktiens volatilitet och marknadskorrelation.

Kapitalkostnaden i euro utgörs av kapitalkostnaden (i procent) multiplicerat med economic capital.

Kapitalkostnaden fastställs av Nordeas ledning en gång om året, som en parameter att hantera riskbenägenhet och investeringsnivå.

Economic capital

Economic capital (EC) är Nordeas interna mått på det kapital som krävs för att med viss sannolikhet täcka oväntade förluster i verksamheten. EC beräknas med avancerade interna modeller för att ge ett konsekvent mått avseende kredit- och marknadsrisk, operativ risk, affärsrisk och livförsäkringsrisk inom Nordeas olika affärsområden.

När alla risker i koncernen aggregeras uppstår diversifieringseffekter, till följd av skillnader i verksamheternas risk samt att det är osannolikt att oväntade förluster uppstår samtidigt.

RAROCAR

RAROCAR (risk-adjusted return on capital at risk), i procent, utgörs av det riskjusterade resultatet i förhållande till economic capital.

MCEV

Nordeas MCEV (Market Consistent Embedded Value) är en uppskattning av det värde en placerare skulle tillmäta en portfölj av ingångna liv- och pensionsförsäkringar, utgående från en objektiv marknadsavkastning. MCEV omfattar inte värdet av framtida affärer och inte heller andra typer av immateriella värden.

Femårsöversikt

Moderbolaget**Resultaträkning**

Mn euro	2009	2008	2007	2006	2005
Räntenetto	666	523	360	365	444
Avgifts- och provisionsnetto	456	468	463	481	432
Nettoresultat av finansiella poster till verkligt värde	152	-13	194	186	-38
Utdelningar	973	2 063	1 323	4 739	1 023
Övriga rörelseintäkter	123	190	127	130	121
Summa rörelseintäkter	2 370	3 231	2 467	5 901	1 982
Allmänna administrationskostnader:					
Personalkostnader	-595	-632	-596	-568	-500
Övriga administrationskostnader	-443	-473	-514	-501	-536
Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar	-106	-103	-101	-99	-99
Summa rörelsekostnader	-1 144	-1 208	-1 211	-1 168	-1 135
Resultat före kreditförluster	1 226	2 023	1 256	4 733	847
Kreditförluster, netto	-165	-80	25	18	13
Nedskrivning av värdepapper som innehas som finansiella anläggningstillgångar	—	-26	—	—	-309
Rörelseresultat	1 061	1 917	1 281	4 751	551
Bokslutsdispositioner	-52	-40	-44	-33	595
Skatt	-24	11	-34	-76	-229
Årets resultat	985	1 888	1 203	4 642	917

Balansräkning

Mn euro	2009	2008	2007	2006	2005
Statsskuldförbindelser och räntebärande värdepapper	20 675	12 178	5 783	5 426	5 379
Utlåning till kreditinstitut	43 501	43 855	36 824	36 970	26 638
Utlåning till allmänheten	28 860	29 240	26 640	21 501	19 069
Aktier och andelar i koncernföretag	16 165	15 866	15 488	16 561	16 551
Övriga tillgångar	9 125	11 895	9 743	8 979	7 094
Tillgångar	118 326	113 034	94 478	89 437	74 731
Skulder till kreditinstitut	30 187	34 713	24 275	23 971	20 784
In- och upplåning från allmänheten	34 617	33 457	32 296	30 482	26 579
Emitterade värdepapper	22 119	17 949	13 839	12 638	10 248
Efterställda skulder	6 605	6 829	6 151	6 397	5 540
Övriga skulder/obeskattade reserver	9 298	7 615	6 007	3 940	3 296
Eget kapital	15 500	12 471	11 910	12 009	8 284
Skulder och eget kapital	118 326	113 034	94 478	89 437	74 731

1. Grunder för presentationen

Nordeas concernredovisning har upprättats i enlighet med International Financial Reporting Standards (IFRS), med tillhörande tolkningar från International Financial Reporting Interpretations Committee (IFRIC), godkända av EU-kommissionen. Vidare har vissa kompletterande regler i enlighet med Lag (1995:1559) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag (ÅRKL), rekommendation RFR 1.2 Kompletterande redovisningsregler för koncerner, kompletterande uttalanden från Rådet för finansiell rapportering (UFR) och Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2008:25) tillämpats.

De tilläggsupplysningar som krävs enligt ovan nämnda standarder och lagstiftning har inkluderats i noterna, i kapitlet Risk-, likviditets- och kapitalhantering och i andra delar av den "Finansiella rapporten".

Den 17 februari 2010 godkände styrelsen årsredovisningen som slutligt ska godkännas av årsstämman den 25 mars 2010.

2. Jämförelsetal

I jämförelsetalen för 2008 ingår effekterna av de förändringar i presentationen som beskrivs i avsnitt 3 nedan, "Förändrade redovisningsprinciper och presentation".

Eftersom Nordeas nyemission även omfattar ett fondemissionselement har också vinsten per aktie, före och efter utspädning (jämfört andra aktierelaterade nyckeltal), justerats i efterhand med hjälp av faktorn 1,294. För ytterligare information, se not 14 "Resultat per aktie".

3. Förändrade redovisningsprinciper och presentation

I allt väsentligt är redovisningsprinciperna och beräkningsgrunderna oförändrade jämfört med årsredovisningen 2008. Nedan beskrivs hur presentationen har påverkats av ändringen i IAS 1 "Utformning av finansiella rapporter", samt hur den nya standarden IFRS 8 "Rörelsesegment" och ändringen i IFRS 7 "Finansiella instrument: Upplysningar" har påverkat de upplysningar som lämnas.

Omarbetningen av IAS 23 "Lånekostnader" och ändringarna i IAS 32 "Finansiella instrument: Klassificering" (inlösbare finansiella instrument och åtaganden som uppkommer vid likvidation), IAS 39 "Finansiella instrument: Redovisning och värdering" (ny bedömning av inbäddade derivat), innefattande även IFRIC 9, och IFRS 2 "Aktierelaterade ersättningar" (intjäningsvillkor och indragningar) liksom "Förbättringar i IFRS" och nya tolkningar (IFRIC 13, 14, 15, 16), har inte haft någon eller endast obetydlig inverkan på Nordeas redovisning (IFRIC 15 och 16 är godkända av EU-kommissionen från och med 2010).

Omarbetning av IAS 1 "Utformning av finansiella rapporter"

IASB har omarbetat IAS 1 "Utformning av finansiella rapporter". För Nordeas del trädde den omarbetade versionen i kraft den 1 januari 2009, och den största förändringen är att "Rapport över förändringar i eget kapital" har lagts till och att "Rapport över totalresultat" har bytt namn och flyttats till omedelbart efter "Resultaträkning".

Ny standard: IFRS 8 "Rörelsesegment"

IFRS 8 är obligatorisk för Nordea från 1 januari 2009. IFRS kräver att rörelsesegment identifieras utifrån den information som regelbundet granskas av enhetens högsta verkställande beslutsfattare som underlag för beslut om resurstilldelning

och resultatbedömning. De segment som ska rapporteras i Nordea har ändrats, huvudsakligen till följd av begränsningarna i kriterierna för sammanslagning. Information har lagts till för att uppfylla kraven i den nya standarden. För ytterligare information, se not 2 "Segmentrapportering".

Omarbetning av IFRS 7 "Finansiella instrument: Upplysningar"

International Accounting Standards Board (IASB) publicerade i mars 2009 ändringen "Förbättrade upplysningar kring finansiella instrument", som gäller från den 1 januari 2009. Den omarbetade standarden kräver mer omfattande upplysningar om värdering till verkligt värde och likviditetsrisk. Mer information finns i avsnittet Risk-, likviditets- och kapitalhantering samt i not 54 "Upplysningar om kreditrisk".

Kommande ändringar i IFRS

IFRS 9 "Finansiella instrument" (fas 1)

IASB har publicerat en ny standard för finansiella instrument. Standarden utgör det första steget i arbetet med att ersätta IAS 39 "Finansiella instrument: Redovisning och värdering", och omfattar klassificering och värdering av finansiella tillgångar. Standarden gäller för räkenskapsår som startar 1 januari 2013 eller senare, men får tillämpas tidigare. EU-kommissionen har inte godkänt standarden för införande 2009.

Eftersom standarden nyligen publicerades och ännu inte har godkänts av EU-kommissionen har Nordea inte slutfört analysen av dess inverkan på den första tillämpningsperioden eller de efterföljande perioderna.

Andra kommande ändringar i IFRS

IASB har omarbetat IFRS 3 "Rörelseförvärv" och ändrat IAS 27 "Koncernredovisning och separata finansiella rapporter". Nordea har valt att inte tidigarelägga införandet av dessa ändringar. De uppdaterade standarderna kommer att tillämpas framåtriktat för förvärv som genomförs från 1 januari 2010, vilket innebär att det i regel inte sker någon omräkning av rörelseförvärv som skett före införandet av dessa standarder. Övergångsreglerna stipulerar dessutom att förändringar i redovisade uppskjutna skattefordringar, hänförliga till företagsförvärv från tiden före tillämpningen av denna IFRS, ska redovisas i resultaträkningen utan motsvarande goodwilljusteringar i resultaträkningen, såvida det inte rör sig om en nedskrivning av goodwill. För förvärv som görs från och med 1 januari 2010 väntas de största effekterna för Nordeas del av de omarbetade IFRS 3 och IAS 27 bli en vidare definition av rörelseförvärv, behovet att kostnadsredovisa förvärvskostnader och att fortlöpande göra justeringar till verkligt värde av villkorade köpeskillningar redovisade i resultaträkningen.

IASB har omarbetat IAS 32 "Finansiella instrument: Klassificering" i fråga om klassificering av nyemissioner. Nordea har valt att inte införa dessa ändringar i förtid, utan den omarbetade standarden kommer att tillämpas retroaktivt från 1 januari 2011. I dagsläget finns ingen betydande inverkan på den första tillämpningsperioden, men ändringen kan påverka framtida nyemissioner som omfattar olika valutor.

Vidare har IASB omarbetat IFRS 1 "Första gången IFRS tillämpas" och IAS 24 "Upplysningar om närstående" (har ännu inte godkänts av EU-kommissionen). IASB har också ändrat IFRS 2 "Aktierelaterade ersättningar" (koncernens aktierelaterade ersättningar som regleras med kontanter), IAS 39 "Finansiella instrument: Redovisning och värdering" (Poster berättigade för säkringsredovisning) samt publicerat "Förbättringar av IFRS". Dessa omarbetade och ändrade standar-

der och förbättringar gäller för Nordea från 1 januari 2010, förutom för ändringen av IAS 24 vilken gäller för Nordea från och med 1 januari 2011, men väntas inte ha någon väsentlig inverkan på den första tillämpningsperioden eller de efterföljande perioderna.

Dessutom har en ny tolkning publicerats som inte är obligatorisk för Nordea 2009, men där förtida tillämpning är tillåten (IFRIC 17 "Utdelningar av sakvärden till ägare"). För närvarande finns ingen betydande inverkan på den första tillämpningsperioden eller på efterföljande perioder.

Ovannämnda omarbetade och ändrade standarder, förbättringar och nya tolkningar som ännu inte tillämpas väntas inte ha någon betydande inverkan på kapitaltäckningen den första tillämpningsperioden eller de efterföljande perioderna.

4. Kritiska bedömningar och viktiga källor till osäkerhet i uppskattningar

För att upprätta årsredovisning i enlighet med god redovisningssed måste ledningen i vissa fall använda sig av uppskattningar och antaganden. Uppskattningarna baseras på tidigare erfarenheter och antaganden som ledningen anser vara rättvisande och rimliga. Dessa uppskattningar och bakomliggande bedömningar påverkar redovisade belopp för tillgångar, skulder och åtaganden utanför balansräkningen liksom för intäkter och kostnader i den årsredovisning som presenteras. Det faktiska utfallet kan senare i viss mån avvika från de uppskattningar och antaganden som gjorts.

Vissa redovisningsprinciper anses vara av särskild betydelse för Nordeas finansiella ställning, eftersom de bygger på svåra, komplexa och subjektiva bedömningar och uppskattningar från ledningens sida, varav de flesta avser förhållanden som i sig är osäkra. Dessa kritiska bedömningar och uppskattningar är främst hänförliga till:

- värdering till verkligt värde av vissa finansiella instrument.
- prövning av nedskrivningsbehov på:
 - goodwill och
 - utlåning till allmänheten/kreditinstitut.
- aktuariella beräkningar av pensionsförpliktelser och förvaltningstillgångar för anställda.
- aktuariella beräkningar av skulder till försäkringstagare.
- krav i civilrättsliga processer.

Värdering till verkligt värde

Fastställande av verkligt värde för OTC-derivat och andra finansiella instrument som saknar noterade kurser eller nyligen observerade marknadskurser omfattar följande kritiska bedömningar:

- Val av värderingstekniker
- Bedömning av när noterade kurser inte motsvarar verkligt värde (bland annat bedömning av om marknaden är aktiv)
- Fastställande av anpassning till verkligt värde för att beakta relevanta riskfaktorer såsom kreditrisk, modellrisk och likviditetsrisk
- Bedömning av vilka marknadsparametrar som är observerbara

I samtliga fall grundas besluten på en professionell bedömning i enlighet med Nordeas redovisnings- och värderingspolicier. För att säkerställa korrekt styrning har Nordea en så kallad Group Valuation Committee som regelbundet granskar kritiska bedömningar som bedöms ha en betydande inverkan på värderingen till verkligt värde.

Se även avsnitt 11 "Fastställande av verkligt värde på finansiella instrument" och not 47 "Tillgångar och skulder till verkligt värde".

Prövning av nedskrivningsbehov

Goodwill

Goodwill prövas årligen för eventuellt nedskrivningsbehov, eller oftare om händelser eller ändrade förutsättningar tyder på att nedskrivningsbehov finns. Prövningen baseras på en analys för att bedöma om redovisat värde för goodwill är fullt återvinningsbart. Vid fastställande av återvinningsbart belopp fastställs nyttjandevärdet, mätt som nuvärdet av förväntade kassaflöden från de kassagenererande enheter till vilka goodwill har allokerats.

Prognoserna avseende framtida kassaflöden baseras på Nordeas bästa uppskattningar av framtida intäkter och kostnader för de kassagenererande enheter till vilka goodwill har allokerats. Ett antal antaganden och uppskattningar har betydande effekt på dessa beräkningar, bl a parametrar såsom makroekonomiska antaganden, marknadstillväxt, affärsvolym, marginaler och kostnadseffektivitet. En förändring i någon av dessa parametrar, till följd av förändringar i marknadsvillkor, konkurrens, strategi eller liknande, påverkar prognostiserade kassaflöden och kan medföra nedskrivning av goodwill.

Se även avsnitt 16 "Immateriella tillgångar" och not 24 "Immateriella tillgångar".

Utlåning till allmänheten/kreditinstitut

Vid prövning av nedskrivningsbehov för individuella lånefordringar är den mest kritiska bedömningen, som också inrymmer störst osäkerhet, att uppskatta det mest sannolika framtida kassaflödet som kunden kan generera.

Vid gemensam prövning av nedskrivningsbehov för en grupp av lånefordringar är den viktigaste aspekten att identifiera de händelser och/eller observerbara data som har gett upphov till kreditförluster inom gruppen av lånefordringar. Bedömningen av nuvärdet av de kassaflöden som kunderna i gruppen genererar är förenad med hög grad av osäkerhet, eftersom den baseras på historiska uppgifter och erfarenhetsmässig justering av dessa till den aktuella situationen.

Se även avsnitt 14 "Utlåning till allmänheten/kreditinstitut" och not 16 "Utlåning och osäkra lånefordringar".

Aktuariella beräkningar av pensionsförpliktelser och förvaltningstillgångar för anställda

Beräknade förpliktelser för förmånsbestämda pensioner framräknas för de större pensionsplanerna av externa aktuarier med hjälp av demografiska antaganden baserade på aktuella befolkningsdata. Beräkningarna baseras på ett antal aktuariella och finansiella parametrar. Den viktigaste finansiella parametern är diskonteringsräntan. Andra parametrar, såsom antaganden avseende löneökningar och inflation, fastställs baserat på den förväntade långsiktiga utvecklingen för dessa parametrar. De parametrar som fastställdes vid årsskiftet redovisas i not 37 "Pensionsförpliktelser".

Huvuddelen av de tillgångar som täcker pensionsåtagandena investeras i likvida tillgångar och värderas till marknadsvärde vid årsskiftet. Förväntad avkastning på förvaltningstillgångarna har fastställts under beaktande av tillgångarnas sammansättning och baserat på långsiktiga förväntningar om avkastning på de olika tillgångsslagen. Den förväntade avkastningen framgår också av not 37 "Pensionsförpliktelser".

Se även avsnitt 22 "Pensioner till anställda" och not 37 "Pensionsförpliktelser".

Aktuariella beräkningar för skulder till försäkringstagare

Skulderna till försäkringstagare utgörs av långfristiga åtaganden där vissa försäkringsavtal har långa durationer. Vid värderingen av dessa skulder används både finansiella och aktuariella uppskattningar och antaganden. Ett viktigt finansiellt antagande är den ränta som används för att diskontera framtida kassaflöden. Viktiga aktuariella antaganden är de om mortalitet och invaliditet, som påverkar storleken på och tidpunkten för de framtida kassaflödena. De finansiella och aktuariella antagandena är till stor del föreskrivna i ländernas lagstiftning och är alltså inte upp till Nordea att bestämma. Även antaganden om framtida förvaltnings- och skattekostnader påverkar beräkningen av skulder till försäkringstagare.

Se även avsnitt 19 "Skulder till försäkringstagare" och not 32 "Skulder till försäkringstagare".

Krav i civilrättsliga processer

Inom ramen för den normala affärsverksamheten är koncernen föremål för ett antal krav i civilrättsliga stämningar och tvister, varav de flesta rör relativt begränsade belopp. Ingen av de pågående tvisterna bedöms komma att medföra någon väsentlig negativ effekt på koncernens resultat eller dess finansiella ställning. Se även not 36 "Avsättningar" och not 42 "Ansvarsförbindelser".

5. Principer för konsolidering**Konsoliderade bolag**

Koncernredovisningen omfattar moderbolaget Nordea Bank AB (publ) samt de bolag som uppfyller definitionen av ett dotterföretag enligt IAS 27. Definitionen uppfylls i regel om moderbolaget, direkt eller indirekt genom koncernföretag, innehar mer än 50 procent av aktiernas röstvärde eller på annat sätt kan utöva kontroll över bolagets finansiella och operativa policier.

Alla koncernföretag konsolideras i enlighet med förvärvsmetoden, förutom vid bildandet av Nordea 1997-98, då innehavet i Nordea Bank Finland Abp konsoliderades med poolingmetoden. Enligt förvärvsmetoden betraktas köpet som en transaktion där moderbolaget indirekt förvärvar dotterföretagets tillgångar och övertar dess skulder och ansvarsförbindelser. Koncernens anskaffningsvärde för förvärvet beräknas med hjälp av en förvärvsanalys. Vid analysen fastställs anskaffningsvärdet till det verkliga värdet för redovisade, identifierbara tillgångar, skulder och ansvarsförbindelser. Anskaffningsvärdet utgör summan på överlåtelsedagen av verkligt värde på erhållna tillgångar, uppkomna eller övertagna skulder, egetkapitalinstrument emitterande av förvärvaren samt kostnader som är direkt hänförliga till rörelseförvärvet. Den del av anskaffningsvärdet som överstiger det verkliga nettovärdet på identifierbara tillgångar, skulder och skuldförbindelser redovisas som goodwill. Om skillnaden är negativ redovisas den direkt i resultaträkningen.

Koncernföretagen ingår i koncernredovisningen från den dag kontrollen över bolaget övergår till Nordea. Konsolideringen upphör när kontroll inte längre existerar.

Eget kapital och resultat hänförliga till minoritetsintressen redovisas på separata rader i balans- och resultaträkningen.

I samband med konsolideringen anpassas dotterföretagens redovisning för att uppnå överensstämmelse med de IFRS-principer som Nordea tillämpar.

Aktier i intresseföretag

Kapitalandelsmetoden tillämpas för intresseföretag, där rösträttsandelen uppgår till mellan 20 och 50 procent och/eller där Nordea har betydande inflytande. Investeringar inom ramen för Nordeas investeringsverksamhet, som klassificeras som en riskkapitalorganisation inom Nordea, värderas till verkligt värde i enlighet med reglerna i IAS 28 och IAS 39.

Andelar i intresseföretags resultat redovisas i resultaträkningen efter skatt. Skattekostnad hänförlig till dessa resultatandelar ingår följaktligen inte i Nordeas redovisade skattekostnad.

Företag för särskilt ändamål (SPE)

I enlighet med IFRS konsoliderar Nordea inte tillgångar och skulder i företag för särskilt ändamål, SPE, som man inte har bestämmande inflytande över. För att avgöra om Nordea har bestämmande inflytande över ett SPE måste Nordea granska aktuella risker och förmåner samt bedöma möjligheten att fatta operativa beslut för detta SPE.

Vid bedömningen av om Nordea ska konsolidera ett SPE tas hänsyn till ett antal faktorer, bland annat om verksamheten i ett SPE i huvudsak bedrivs för Nordeas räkning eller om Nordea i allt väsentligt har beslutsrätten, om Nordea har rätten att erhålla huvuddelen av de förmåner som verksamheten ger upphov till eller om Nordea står för huvuddelen av de risker som är förknippade med ägandet. Samtliga SPE där Nordea har behållit huvuddelen av riskerna och förmånerna konsolideras. Om ett SPE inte konsolideras är skälet att Nordea inte i väsentlig grad är exponerat för risker eller har förmåner hänförliga till tillgångarna och skulderna i detta SPE.

Ett SPE som erbjuder placeringsmöjligheter för kunder är en enhet där en eller flera kunder kan investera i en tillgång eller i grupp av tillgångar (t ex aktiefonder) som förvärvats av detta SPE. Risker och förmåner avseende tillgångar som innehas av detta SPE ligger uteslutande hos kunderna. Vanligtvis erhåller Nordea service- och provisionsavgifter för bildandet av dessa SPE eller för sin roll som kapitalförvaltare, förvaringsinstitut eller annan funktion. Nordea är kapitalförvaltare och fattar efter eget gottfinnande beslut om investeringar och andra administrativa frågor, men saknar eller äger endast en obetydlig del av investerat kapital. I de flesta fall konsolideras inte ett SPE där syftet är att ge kunderna möjlighet att investera, eftersom Nordea enligt de juridiska och avtalsenliga rättigheterna och skyldigheterna saknar bestämmande inflytande över finansiella och operativa policybeslut i dessa bolag. Nordea har följaktligen inte som mål att uppnå förmåner från sitt inflytande i verksamheten. Nordea står inte heller för huvuddelen av de risker som är förknippade med ägandet.

Nordea har bildat ett tämligen begränsat antal SPE, och de som konsolideras i koncernen och som satts upp för att erbjuda investeringar i strukturerade kreditprodukter och för att förvärva tillgångar från kunder beskrivs närmare i not 22 "Aktier och andelar i koncernföretag".

Elimineringsprinciper

Koncerninterna transaktioner samt fordringar och skulder mellan koncernföretagen elimineras.

Valutaomräkning av utländska enheter

Koncernredovisningen upprättas i euro (EUR), rapporteringsvalutan för moderbolaget Nordea Bank AB (publ). Dagskursmetoden tillämpas vid omräkning av utländska enheters bokslut, från deras funktionella valutor till euro. De utländska enheternas tillgångar och skulder har omräknats till balansdagens kurs, medan poster i resultaträkningarna omräknats till årets genomsnittskurs. Omräkningsdifferenser redovisas i övrigt totalresultat och ackumuleras i reserven för omräkning av utländsk verksamhet under eget kapital.

Goodwill och justeringar till verkligt värde från förvärv av koncernföretag hanteras som poster i samma funktionella valuta som den kassagenererande enheten till vilken de hör och omräknas också till balansdagens kurs.

Information om de viktigaste valutakurserna finns i avsnitt 29 "Valutakurser".

6. Redovisning av rörelseintäkter och kreditförluster

Räntenetto

Ränteintäkter och räntekostnader beräknas och redovisas med tillämpning av effektivräntemetoden eller, om så anses lämpligt, med tillämpning av en metod som resulterar i ett belopp som utgör en rimlig uppskattning av vad en beräkning grundad på effektivräntemetoden skulle ge.

Ränteintäkter och räntekostnader hänförliga till balansposter inom Markets och Life redovisas i resultaträkningen under posten "Nettoresultat av finansiella poster till verkligt värde". Ränteintäkter och räntekostnader hänförliga till intern inlåning från och intern finansiering av Markets verksamhet ersätts av relaterade externa ränteintäkter och räntekostnader för koncernen.

Avgifts- och provisionsnetto

Nordea har provisionsintäkter från olika typer av tjänster som tillhandahålls kunder. Hur provisionsintäkterna redovisas beror på i vilket syfte avgiften tas ut. Avgifter intäktsredovisas antingen i takt med att tjänsterna tillhandahålls eller i samband med genomförandet av en väsentlig aktivitet. Avgifter som debiteras löpande redovisas som intäkt i den period då tjänsten tillhandahålls. En syndikeringsavgift som debiteras för att arrangera ett lån, liksom andra avgifter som debiteras för väsentliga aktiviteter, intäktsredovisas när aktiviteten har genomförts, d v s när syndikeringen har slutförts.

Provisionskostnader är transaktionsbaserade och redovisas i den period då tjänsterna erhålls.

Intäkter för utställda finansiella garantier samt kostnader för köpta finansiella garantier fördelas över instrumentets löptid och klassificeras som "Avgifts- och provisionsintäkter" respektive "Avgifts- och provisionskostnader".

Nettoresultat av finansiella poster till verkligt värde

Realiserade och orealiserade vinster och förluster, inklusive räntenetto inom Markets och Life, på finansiella instrument värderade till verkligt värde redovisas under posten "Nettoresultat av finansiella poster till verkligt värde".

Realiserade och orealiserade vinster och förluster härstammar från:

- Aktier och andelar samt andra aktierrelaterade instrument
- Räntebärande värdepapper och andra ränterelaterade instrument
- Övriga finansiella instrument, inklusive kreditderivat och råvaruinstrument/råvaruderivat

- Valutakursförändringar
- Förvaltningsfastigheter, inklusive realiserade och orealiserade intäkter, exempelvis omvärderingsvinster/-förluster. Den här posten innehåller också realiserade resultat från avyttringar liksom avkastning från innehavet av förvaltningsfastigheter.

"Nettoresultat av finansiella poster till verkligt värde" innefattar också förluster från motpartsrisk i instrument i kategorin Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen. Nedskrivningar avseende instrument i andra kategorier redovisas i posten "Kreditförluster" (se även avsnittet "Kreditförluster" nedan).

Intäktsredovisning och förklaringar till de poster som avser livförsäkringsverksamheten beskrivs i avsnitt 7 "Intäktsredovisning livförsäkring".

Utdelningar

Erhållna utdelningar redovisas i resultaträkningen som "Nettoresultat av finansiella poster till verkligt värde" och klassificeras i noten som "Aktier och andelar samt andra aktierrelaterade instrument". Intäkter redovisas i den period då rätten att erhålla utdelning fastställs.

Andelar i intresseföretags resultat

Andelar i intresseföretags resultat definieras som värdeförändring, efter anskaffningsdagen, av Nordeas andel av intresseföretagets nettotillgångar. Som framgår av avsnitt 5 "Principer för konsolidering" redovisas andelar i intresseföretags resultat i resultaträkningen efter skatt. Skattekostnad hänförlig till dessa resultatandelar ingår följaktligen inte i Nordeas redovisade skattekostnad.

Värdeförändringen i Nordeas andel av nettotillgångarna baseras på intresseföretagets externredovisning och påverkar Nordeas redovisning i den period då informationen blir tillgänglig.

Övriga rörelseintäkter

Nettoresultat från avyttring av aktier i dotterbolag och intressebolag liksom övriga rörelseintäkter, som inte är hänförliga till någon annan intäktspost, redovisas normalt när det är sannolikt att de förmåner som är hänförliga till transaktionen tillfaller Nordea, och om de betydande riskerna och förmånerna har överförts till köparen (vanligtvis när transaktionerna har slutförts).

Kreditförluster

Nedskrivningar avseende finansiella tillgångar som klassificeras som Lånefordringar och Hålles till förfall samt räntebärande värdepapper som klassificeras som Tillgängliga för försäljning (se avsnitt 13 "Finansiella instrument") redovisas som "Kreditförluster", tillsammans med förluster från finansiella garantier. Förlusterna redovisas med avdrag för eventuella säkerheter eller andra kreditförstärkningar. Redovisningsprinciperna för beräkningen av nedskrivning av lån finns i avsnitt 14 "Utlåning till allmänheten/kreditinstitut".

Förluster hänförliga till Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen, inklusive kreditderivat, redovisas under "Nettoresultat av finansiella poster till verkligt värde".

7. Intäktsredovisning livförsäkring

Erhållna premier och återbetalningar till försäkringstagare hänförliga till sparandedelen i livförsäkringsavtal redovisas som en ökning eller minskning av skulden till försäkringstagarna. Mer information finns i avsnitt 19 "Skulder till försäkringstagare".

Intäkterna från livförsäkringsverksamheten utgörs huvudsakligen av:

- Kostnadsresultat
- Resultat av försäkringsrisker
- Vinstdelning på risk- och avkastningsresultat
- Avkastning på ytterligare kapital i livförsäkringsverksamheten

Resultatet från dessa komponenter, med undantag för kostnadsresultatet och vinstdelningen för fondförsäkringsavtal och finansiella avtal, ingår i "Nettoresultat av finansiella poster till verkligt värde".

Kostnadsresultatet utgörs av ett avgiftsuttag från försäkringstagarna och ingår i posten "Avgifts- och provisionsintäkter". Motsvarande kostnader ingår i posterna "Avgifts- och provisionskostnader" och "Rörelsekostnader". Försäkringstagarens andel av ett positivt eller negativt kostnadsresultat (vinstdelning) ingår i posten "Förändring av försäkringstekniska avsättningar, livförsäkring" i noten "Nettoresultat av finansiella poster till verkligt värde".

Resultatet av försäkringsrisker utgörs av intäkter från enskilda riskprodukter och från försäkringsdelen i enskilda livförsäkringsavtal samt sjuk- och olycksfallsförsäkringar. Riskpremierna fördelas över försäkringsperioden och avsättningarna minskar i takt med att försäkringsrisken avtar. En stor del av riskresultatet från traditionella livförsäkringsavtal omfattas av vinstdelning, vilket innebär att försäkringstagarna erhåller en del av nettointäkterna eller nettounderskottet. Riskintäkterna och riskkostnaderna bruttoredovisas i posterna "Intäkter försäkringsrisk, livförsäkring" och "Kostnader försäkringsrisk, livförsäkring" i noten "Nettoresultat av finansiella poster till verkligt värde". Försäkringstagarnas andel av resultatet redovisas i posten "Förändring av försäkringstekniska avsättningar, livförsäkring" i samma not.

Vinster och förluster från placeringar inom livförsäkringsverksamheten fördelas på respektive poster i noten "Nettoresultat av finansiella poster till verkligt värde", precis som för andra placeringar i Nordea. Posterna omfattar avkastning på tillgångar som ska täcka skulderna till försäkringstagarna och avkastning på ytterligare kapital som allokaterats till livförsäkringsverksamheten (eget kapital i livförsäkringskoncernen).

Posten "Förändringar i försäkringstekniska avsättningar, livförsäkring" innefattar:

- Avkastning på tillgångar som hålls för att täcka skulder till försäkringstagarna (inklusive skulder från traditionella livförsäkringsavtal, fondförsäkringsavtal och finansiella avtal), som överförs individuellt till försäkringstagarnas konton i enlighet med avtalen.
- Ytterligare återbäring (diskretionär del) till försäkringstagarna avseende traditionella livförsäkringsavtal eller andra överföringar till försäkringstagarna för att täcka tillfälliga underskott mellan placeringsresultat och eventuell avtalad minimiförmån.

- Vinstdelning på risk- och avkastningsresultat för traditionella livförsäkringsprodukter i enlighet med lokala fördelningsregler i respektive livförsäkringsenhet och gällande avtal med försäkringstagarna. Redovisningen av vinstdelningen i resultaträkningen förutsätter framför allt ett positivt resultat för traditionella livförsäkringsavtal. Vinstdelning som inte kan redovisas under innevarande period till följd av svaga placeringsresultat kan i vissa länder, helt eller delvis, senareläggas till år med högre avkastning.
- Försäkringstagarnas andel av kostnads- och riskresultatet för traditionella livförsäkringsavtal eller fondförsäkringsavtal.

Posten "Förändring av återbäringsmedel, livförsäkring" avser endast traditionella livförsäkringsavtal. Posten omfattar försäkringstagarnas andel av avkastning som ännu inte har fördelats till individuella försäkringstagare. Även återbäringsmedel ingår (diskretionär del), liksom belopp som behövs för att täcka tillfälliga underskott mellan placeringsresultat och eventuell minimiförmån till försäkringstagarna.

8. Redovisning och bortbokning av finansiella instrument i balansräkningen

Affärsdagsredovisning tillämpas vid redovisning och bortbokning av derivatinstrument, börsnoterade värdepapper och avistatransaktioner i utländsk valuta. Övriga finansiella instrument redovisas i balansräkningen på likviddagen.

Finansiella tillgångar, andra än de för vilka affärsdagsredovisning tillämpas, bokas bort från balansräkningen när den avtalsenliga rätten till kassaflödet från den finansiella tillgången upphör att gälla eller överförs till annan part. Rätten till kassaflödet upphör att gälla eller överförs vanligen när motparten har uppfyllt sin del av avtalet genom att t ex betala tillbaka ett lån till Nordea, d v s på likviddagen.

I vissa fall genomförs transaktioner där Nordea överför tillgångar som redovisas i balansräkningen, men samtidigt behåller antingen hela eller delar av riskerna och rättigheterna förknippade med de överförda tillgångarna. Om alla eller i stort sett alla risker och rättigheter behålls, omklassificeras de överförda tillgångarna i balansräkningen till "Pantsatta finansiella instrument". Överföring av tillgångar med bibehållande av alla eller i stort sett alla risker och rättigheter omfattar bl a avtal om värdepapperslån och återköpsavtal.

Finansiella skulder, andra än de för vilka affärsdagsredovisning tillämpas, bokas bort från balansräkningen när de upphör. Normalt sker detta när Nordea fullgör sin del av avtalet, till exempel när Nordea återbetalar inlåning till motparten, d v s på likviddagen.

För ytterligare information, se avsnitt 13 "Finansiella instrument" (Avtal om inlåning och utlåning av värdepapper samt Återköpsavtal och omvända återköpsavtal) och not 49 "Erhållna säkerheter som kan säljas eller pantsättas på nytt".

9. Omräkning av fordringar och skulder i utländsk valuta

En enhets funktionella valuta fastställs utifrån den primära ekonomiska miljö i vilken enheten bedriver sin verksamhet. Moderbolaget Nordea Bank AB (publ) använder sig av två funktionella valutor för rapportering i koncernredovisningen, beroende på vilken underliggande affärsverksamhet som avses.

Utländsk valuta definieras som annan valuta än enhetens funktionella valuta. Transaktioner i utländsk valuta redovisas till transaktionsdagens kurs. Monetära tillgångar och skulder i utländsk valuta omräknas till balansdagens kurs.

Valutakursdifferenser som uppkommer vid reglering av transaktioner till kurser som avviker från dem på transaktionsdagen, liksom orealiserade omräkningsdifferenser på ej reglerade monetära tillgångar och skulder i utländsk valuta, redovisas i resultaträkningen under posten "Nettoresultat av finansiella poster till verkligt värde".

Omräkningsdifferenser på finansiella instrument som används som säkringsinstrument i en säkring av nettoinvestering i ett koncernföretag redovisas, i den mån säkringen är effektiv, under övrigt totalresultat. Detta för att neutralisera de omräkningsdifferenser som påverkar övrigt totalresultat när koncernföretagen konsolideras. Eventuell ineffektiv del av säkringen redovisas i resultaträkningen under posten "Nettoresultat av finansiella poster till verkligt värde".

10. Säkringsredovisning

IAS 39 omfattar principer och regler för redovisning av säkringsinstrument och underliggande säkrad post, så kallad säkringsredovisning. Alla derivatinstrument värderas till verkligt värde. Nordea tillämpar EU:s "carve out"-version av IAS 39 för portföljsäkringar av både tillgångar och skulder.

Koncernens säkringsredovisningspolicy har utformats för att uppfylla de krav som anges i IAS 39. Nordea tillämpar säkringsredovisning för att uppnå en symmetrisk behandling av förändringarna i verkligt värde för den säkrade posten och förändringarna i verkligt värde för säkringsinstrumentet, samt för att risksäkra exponeringen för variationer i kassaflöden och nettoinvesteringar i utlandsverksamheten. Det övergripande syftet är att i redovisningen ge en korrekt och rättvisande bild av Nordeas ekonomiska säkringar. Group Treasury har det övergripande operativa ansvaret för säkring och säkringsredovisning.

Enligt IAS 39 finns det tre typer av säkringsredovisning:

- Säkring av verkligt värde
- Kassaflödessäkring
- Säkring av nettoinvestering i utlandsverksamhet

Säkring av verkligt värde

Säkring av verkligt värde tillämpas när derivat används för att risksäkra förändringar i verkligt värde på en redovisad tillgång eller skuld hänförlig till en specifik risk. Risker för förändringar i verkligt värde på tillgångar och skulder i Nordeas redovisning härrör huvudsakligen från lån, värdepapper och inlåning med fast ränta, vilket ger upphov till ränterisk. Förändringar i verkligt värde på derivat liksom förändringar i verkligt värde på den säkrade posten, hänförliga till de risker som säkras, redovisas separat i resultaträkningen under posten "Nettoresultat av finansiella poster till verkligt värde". Om säkringen är effektiv tar de båda förändringarna i verkligt värde i stort ut varandra, vilket innebär att nettoreultatet i det närmaste blir noll. Förändringarna i verkligt värde på den säkrade posten, hänförliga till riskerna säkrade med derivatinstrumentet, avspeglas i en justering av den säkrade postens bokförda värde som också redovisas i resultaträkningen. Förändringen i verkligt värde på den räntesäkrade posten i en säkringsportfölj redovisas separerat från portföljen under "Förändringar av verkligt värde för räntesäkrade poster i säkringsportföljer" i enlighet med IAS 39.

I Nordea tillämpas säkring av verkligt värde huvudsakligen på portföljbasis. Följaktligen mäts och värderas effektiviteten i säkringsförhållandet på ett sådant sätt att eventuellt ineffektiv del påverkar resultaträkningen under posten "Nettoresultat av finansiella poster till verkligt värde".

Kassaflödessäkring

Kassaflödessäkring tillämpas för säkring av exponering för variationer i framtida räntebetalningar på tillgångar eller skulder med rörlig ränta. Den del av vinsten eller förlusten på säkringsinstrumentet som bedöms vara en effektiv säkring redovisas direkt i övrigt totalresultat och ackumuleras i reserven för kassaflödessäkringar under eget kapital. Den ineffektiva delen av vinsten eller förlusten på säkringsinstrumentet redovisas i resultaträkningen under posten "Nettoresultat av finansiella poster till verkligt värde".

Vinster eller förluster för säkringsinstrument som redovisats direkt i säkringsreserven under eget kapital redovisas i resultaträkningen i samma period som räntetäkten eller räntekostnaden för den säkrade fordringen eller skulden.

Säkring av nettoinvestering i utlandsverksamhet

Se avsnitt 9 "Omräkning av fordringar och skulder i utländsk valuta".

Säkringsinstrument

De säkringsinstrument som används i Nordea är huvudsakligen ränteswappar. Valutaränteswappar (CIRS) och upplåning i utländsk valuta används endast i ett fåtal transaktioner. Upplåning i utländsk valuta används endast som säkringsinstrument vid säkring av valutarisk.

Säkrade poster

Enligt IAS 39 kan en säkrad post vara en enskild tillgång eller skuld liksom en grupp av tillgångar eller skulder med likartade riskegenskaper. Säkrade poster utgörs i Nordea av både enskilda tillgångar och skulder och portföljer av tillgångar och skulder.

Säkringens effektivitet

För att få tillämpa säkringsredovisning krävs att säkringen har en hög effektivitet. En säkring anses ha detta om det vid ingåendet och under säkringens hela löptid kan förväntas att förändringar i verkligt värde på den säkrade posten väsentligen neutraliseras av förändringar i verkligt värde på säkringsinstrumentet. Utfallet ska ligga inom intervallet 80–125 procent.

Vid bedömning i efterhand av säkringens effektivitet värderar Nordea säkringsinstrumentet till verkligt värde och jämför förändringen av detta värde med förändringen av verkligt värde på den säkrade posten. Mätning av effektiviteten görs på kumulativ basis.

Om säkringsförhållandet inte uppfyller kraven upphör säkringsredovisningen. Förändringen i det orealiserade värdet på derivaten redovisas till verkligt värde i resultaträkningen från och med det senaste tillfället då säkringen bedömdes vara effektiv. För säkringar av verkligt värde resultatförs förändringar av det verkliga värdet på den säkrade posten, fram till den tidpunkt då säkringsförhållandet avslutas, linjärt över den säkrade postens återstående löptid. För kassaflödessäkringar omklassificeras den ackumulerade vinsten eller förlusten på säkringsinstrumentet, som har redovisats under Övrigt totalresultat (Other comprehensive income) sedan den period då säkringen bedömdes vara effektiv, från eget kapital till "Nettoresultat av finansiella poster till verkligt värde" i resultaträkningen.

11. Fastställande av verkligt värde på finansiella instrument

Finansiella tillgångar och skulder som klassificeras som finansiella tillgångar/skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen och derivatinstrument redovisas till verkligt värde i balansräkningen. Förändringarna i verkligt värde redovisas i resultaträkningen under posten "Nettoreultat av finansiella poster till verkligt värde".

Verkligt värde definieras i IAS 32 och IAS 39 som det belopp till vilket en tillgång skulle kunna överlätas eller en skuld regleras, mellan kunniga parter som är oberoende av varandra och som har ett intresse av att transaktionen genomförs.

Det bästa beviset på verkligt värde är förekomsten av publicerade prisnoteringar på en aktiv marknad och när sådana förekommer används de vid värderingen av finansiella tillgångar och finansiella skulder. Nordea använder till övervägande del publicerade prisnoteringar för att fastställa verkligt värde på instrument som redovisas under följande balansposter:

- Statsskuldförbindelser
- Räntebärande värdepapper
- Aktier och andelar
- Derivatinstrument (noterade)
- Emitterade värdepapper (emitterade bostadsobligationer i Nordea Kredit Realkreditaktieselskab)

Om noterade priser för ett finansiellt instrument inte representerar faktiska och regelbundet förekommande marknads-transaktioner eller om noterade priser inte finns tillgängliga, fastställs det verkliga värdet med hjälp av lämplig värderingsteknik. Värderingsteknikerna kan variera från enkel analys av diskonterade kassaflöden till komplexa optionsvärderingsmodeller. Värderingsmodellerna har utformats så att observerbara marknadspriser och kurser används som indata i förekommande fall, men även ej observerbara modellparametrar kan användas. Nordea använder till övervägande del värderingstekniker för att fastställa verkligt värde på instrument som redovisas under följande balansposter:

- Statsskuldförbindelser (när prisnoteringar på en aktiv marknad saknas)
- Utlåning till allmänheten (hypotekslån i det danska dotterföretaget Nordea Kredit Realkreditaktieselskab)
- Räntebärande värdepapper (när prisnoteringar på en aktiv marknad saknas)
- Aktier och andelar (när prisnoteringar på en aktiv marknad saknas)
- Derivatinstrument (OTC-derivat)

Verkligt värde beräknas som det teoretiska nuvärdet av de enskilda kontrakten, baserat på marknadsparametrar från fristående källor och under antagandet att inga risker och ingen osäkerhet föreligger. Denna beräkning kompletteras med en justering på portföljnivå. Justeringen på portföljnivå avser osäkerhet hänförlig till värderingstekniker, modellernas antaganden och ej observerbara parametrar, liksom motpartsrisik och likviditetsrisk hänförlig till portföljen. En viktig del av justeringen på portföljnivå syftar till att justera nettoexponeringen mot marknadsrisk från ett genomsnitt av köp- och säljpriser till antingen köp- eller säljpris (beroende av nettositionen). Exponeringarna nettoredovisas för olika riskkategorier i enlighet med interna riktlinjer och aggregerad marknadsprisinformation avseende köp- och säljpriser används i beräkningen. Köp- och säljpriser uppdateras löpande.

Justeringen på portföljnivå för modellrisk består av två delar (Beräkningsprinciperna är en del av den interna godkännandeprocessen för värderingsmodeller):

- Jämförelse av modellens utdata (marknadsvärden) med marknadsinformation eller med resultat från alternativa modeller, om sådana finns.
- Känslighetsberäkningar där ej observerbara parametrar byts ut mot andra rimliga värden.

Justeringen av motpartsrisken i OTC-derivat, på portföljnivå, baseras på den aktuella exponeringen gentemot varje motpart, den uppskattade potentiella framtida exponeringen samt ett estimat av kostnaden för att säkra motpartsrisken. Kostnaden för att säkra motpartsrisken baseras antingen direkt på marknadspriser (när tillgängliga) eller på en teoretisk beräkning baserad på den interna ratingen av motparten.

För finansiella instrument där verkligt värde uppskattas med hjälp av en värderingsteknik undersöks om de variabler som använts i värderingsmodellen till övervägande del baseras på data från observerbara marknader. Med data från observerbara marknader avser Nordea data som kan inhämtas från allmänt tillgängliga externa källor och som bedöms utgöra realistiska marknadspriser. Vid användning av ej observerbara data som har en väsentlig påverkan på värderingen, kan instrumentet vid första redovisningstillfället inte redovisas till det verkliga värde som beräknats via värderingstekniken, och eventuella initiala vinster periodiseras därför i resultaträkningen över avtalets löptid. De initiala vinsterna redovisas därefter direkt i resultaträkningen i det fall icke observerbar data blir observerbar.

En uppdelning av det verkliga värdet för finansiella instrument som tagits fram med hjälp av noterade kurser på en aktiv marknad för samma instrument (nivå 1), värderingstekniker som använder observerbara data (nivå 2) och värderingstekniker som använder ej observerbara data (nivå 3) finns i not 47 "Tillgångar och skulder till verkligt värde".

Värderingsmodellerna som Nordea använder överensstämmer med accepterade ekonomiska metoder för prissättning av finansiella instrument och tar hänsyn till alla faktorer som marknadsaktörer skulle beakta vid prissättning.

Varje ny värderingsmodell godkänns av Group Credit & Risk Control och samtliga modeller granskas regelbundet.

Mer information finns i not 47 "Tillgångar och skulder till verkligt värde".

12. Likvida medel

Likvida medel utgörs av kassa och tillgodohavanden hos centralbanker, där följande förutsättningar är uppfyllda:

- Centralbanken är hemmahörande i ett land där Nordea har banklicens
- Tillgodohavandet kan disponeras fritt när som helst

Likvida medel är finansiella instrument som klassificerats som tillhörande kategorin Utlåning, se avsnitt 13 "Finansiella instrument".

Även utlåning till kreditinstitut, betalbar vid anfordran, redovisas i kassaflödesanalysen som "Likvida medel".

13. Finansiella instrument

Klassificering av finansiella instrument

Varje finansiellt instrument inom ramen för IAS 39 har klassificerats i en av följande kategorier:

Finansiella tillgångar:

- Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen:
 - Tradingportföljer
 - Finansiella tillgångar som redan från början bestäms tillhöra denna kategori (verkligt värde-optionen)
- Utlåning
- Investeringar som hålles till förfall
- Finansiella tillgångar tillgängliga för försäljning

Finansiella skulder:

- Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen:
 - Tradingportföljer
 - Finansiella skulder som redan från början bestäms tillhöra denna kategori (verkligt värde-optionen)
- Övriga finansiella skulder

Alla finansiella tillgångar och skulder redovisas till verkligt värde vid första redovisningstillfället. Klassificeringen av finansiella instrument i olika kategorier utgör grunden för hur varje finansiellt instrument värderas i balansräkningen och hur förändringar i dess värde bokförs. I not 46 "Klassificering av finansiella instrument" presenteras klassificeringen av finansiella instrument i Nordeas balansräkning.

Finansiella tillgångar och skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen

Finansiella tillgångar och skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen värderas till verkligt värde exklusive transaktionskostnader. Alla värdeförändringar i dessa poster redovisas direkt i resultaträkningen under "Nettoresultat av finansiella poster till verkligt värde".

Kategorin består av två underkategorier: Tradingportföljer och Finansiella tillgångar/skulder som redan från början bestäms tillhöra denna kategori (verkligt värde-optionen).

Underkategorin Tradingportföljer omfattar främst derivatinstrument som innehas i handelssyfte, räntebärande värdepapper och aktier inom Markets och Treasury. Den omfattar också tradingrelaterade skulder såsom blankningspositioner.

Huvuddelen av underkategorierna Finansiella tillgångar respektive skulder som redan från början bestäms tillhöra denna kategori utgörs av hypotekslån och tillhörande emitterade obligationer i det danska dotterföretaget Nordea Kredit Realkreditaktieselskab samt räntebärande värdepapper, aktier och finansiella avtal inom Life. Tillgångar och skulder i Nordea Kredit Realkreditaktieselskab värderas redan från början till verkligt värde via resultaträkningen för att eliminera eller avsevärt minska bristande överensstämmelse i redovisningen. Räntebärande värdepapper, aktier och finansiella avtal inom Life tillhör samma kategori, och även dessa tillgångar och skulder värderas därför till verkligt värde.

Nordea tillämpar också verkligt värde-optionen på vissa finansiella tillgångar och skulder hänförliga till Markets. Klassificeringen grundar sig på att Markets förvaltar och värderar alla sina finansiella tillgångar och skulder till verkligt värde. Följaktligen klassificeras alla finansiella tillgångar och skulder inom Markets som Finansiella tillgångar och skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen.

Utlåning

Låne- och kundfordringar utgör finansiella tillgångar som inte är derivat, med fasta eller bestämda betalningar, och som inte noteras på en aktiv marknad. Dessa tillgångar jämte osäkra lånefordringar beskrivs närmare i avsnitt 14 "Utlåning till allmänheten/kreditinstitut".

Investeringar som hålles till förfall

Investeringar som hålles till förfall redovisas initialt i balansräkningen till anskaffningsvärdet, inklusive transaktionskostnader. Efter första redovisningstillfället värderas instrument i denna kategori till upplupet anskaffningsvärde. Vid värdering till upplupet anskaffningsvärde resultatförs skillnaden mellan anskaffningsvärdet och inlösenvärdet linjärt över den kvarstående löptiden med hjälp av effektivräntemetoden.

Nordea bedömer vid varje rapporteringstillfälle om det finns objektiva belägg för en eventuell nedskrivning av tillgången. Om sådana belägg finns görs nedskrivningen som motsvarar skillnaden mellan redovisat värde och nuvärdet av beräknade framtida kassaflöden och redovisas under "Kreditförluster" i resultaträkningen. Mer information om identifiering och bedömning av objektiva belägg för nedskrivningsbehov finns i avsnitt 14 "Utlåning till allmänheten/kreditinstitut".

Finansiella tillgångar tillgängliga för försäljning.

Finansiella tillgångar tillgängliga för försäljning värderas till verkligt värde. Förändringar i verkligt värde, bortsett från räntor, valutakurseffekter och nedskrivningar, redovisas direkt mot omvärderingsreserver under eget kapital. Ränta redovisas som ränteintäkter i resultaträkningen, och valutakurseffekter avseende Finansiella tillgångar tillgängliga för försäljning redovisas i resultaträkningen i posten "Nettoresultat av finansiella poster till verkligt värde". Som framgår av avsnitt 6 "Redovisning av rörelseintäkter och kreditförluster" redovisas nedskrivningar avseende räntebärande värdepapper som klassificeras som Tillgängliga för försäljning som "Kreditförluster".

När en finansiell tillgång tillgänglig för försäljning säljs, flyttas ackumulerade förändringar i verkligt värde, som tidigare har redovisats under övrigt totalresultat, från eget kapital till resultaträkningen under posten "Nettoresultat av finansiella poster till verkligt värde".

Finansiella tillgångar tillgängliga för försäljning utvärderas minst en gång per år för att fastställa eventuellt nedskrivningsbehov. Om det finns objektiva belägg för nedskrivning flyttas den ackumulerade förlusten, som tidigare har redovisats direkt under övrigt totalresultat, från eget kapital och redovisas istället i resultaträkningen. Den ackumulerade förlust som flyttas från eget kapital motsvarar skillnaden mellan tillgångens anskaffningsvärde och aktuellt verkligt värde.

Övriga finansiella skulder

Övriga finansiella skulder, som inte har klassificerats som tillhörande kategorin Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen, värderas till upplupet anskaffningsvärde. Räntor från Övriga finansiella skulder redovisas i resultaträkningen under posten "Räntekostnader".

Sammansatta finansiella instrument

Sammansatta finansiella instrument är avtal som omfattar ett värdavtal och ett inbäddat derivat. Sådana kombinationer uppstår huvudsakligen i samband med emission av strukturerade skuldinstrument, såsom emitterade indexobligationer.

Indexobligationer som har emitterats av Group Treasury anses utgöra en del av finansieringsverksamheten. Nollkupongsobligationer värderas till upplupet anskaffningsvärde. Inbäddade derivat i sådana instrument särskiljs från värdavtalet och redovisas separat som derivat till verkligt värde om de ekonomiska egenskaperna och riskerna inte är nära förknippade med värdavtalets ekonomiska egenskaper och risker samt om det inbäddade derivatet verkligen uppfyller defi-

nitionen på ett derivat. Förändringar i verkligt värde på inbäddade derivat redovisas i resultaträkningen under posten "Nettoresultat av finansiella poster till verkligt värde".

Indexobligationer som har emitterats av Markets som en del av tradingportföljen klassificeras som Tradingportföljer, och hela det sammansatta instrumentet, värдавtalet och det inbäddade derivatet, värderas till verkligt värde via resultaträkningen. Förändringar i verkligt värde redovisas i resultaträkningen under posten "Nettoresultat av finansiella poster till verkligt värde".

Avtal om inlåning och utlåning av värdepapper

Transaktioner avseende in- och utlåning av värdepapper innebär i allmänhet ställande av säkerhet. Om inte riskerna och rättigheterna förknippade med ägandet överförs, beaktas inte överföringen av värdepapper i balansräkningen. Om motparten har rätt att sälja vidare eller pantsätta värdepappren på nytt, redovisas dessa i balansräkningen som "Pantsatta finansiella instrument".

Utlånade värdepapper redovisas utanför balansräkningen under posten "För egna skulder ställda säkerheter".

Säkerheter i form av likvida medel som har lämnats till motparter redovisas i balansräkningen som "Utlåning till kreditinstitut" eller som "Utlåning till allmänheten". Säkerheter i form av likvida medel som har erhållits från motparter redovisas i balansräkningen som "Skulder till kreditinstitut" eller som "In- och upplåning från allmänheten".

Räntetäckter och räntekostnader som uppkommit genom dessa transaktioner redovisas under posten "Nettoresultat av finansiella poster till verkligt värde".

Återköpsavtal och omvända återköpsavtal

Värdepapper som har lämnats enligt återköpsavtal och värdepapper som mottagits enligt omvända återköpsavtal bokas inte bort från respektive redovisas inte i balansräkningen. Om motparten har rätt att sälja vidare eller pantsätta värdepappren på nytt, redovisas dessa i balansräkningen som "Pantsatta finansiella instrument".

Värdepapper som har lämnats enligt återköpsavtal redovisas utanför balansräkningen under posten "För egna skulder ställda säkerheter".

Likvida medel som har erhållits enligt återköpsavtal redovisas i balansräkningen som "Skulder till kreditinstitut" eller som "In- och upplåning från allmänheten". Likvida medel som har lämnats enligt omvända återköpsavtal redovisas i balansräkningen som "Utlåning till kreditinstitut" eller som "Utlåning till allmänheten".

Vidare innebär försäljning av värdepapper som mottagits i omvända återköpsavtal redovisning av en tradingrelaterad skuld (blankning).

Derivatinstrument

Samtliga derivat redovisas i balansräkningen och värderas till verkligt värde. Derivat med positiva verkliga värden, inklusive upplupen ränta, redovisas som tillgångar under posten "Derivatinstrument". Derivat med negativa verkliga värden, inklusive upplupen ränta, redovisas som skulder under posten "Derivatinstrument".

Realiserade och orealiserade vinster och förluster på derivat redovisas i resultaträkningen under posten "Nettoresultat av finansiella poster till verkligt värde".

14. Utlåning till allmänheten/kreditinstitut

Finansiella instrument som klassificeras som "Lånefordringar" värderas till upplupet anskaffningsvärde (se även avsnitt 8 "Redovisning och bortbokning av finansiella instru-

ment i balansräkningen" och not 46 "Klassificering av finansiella instrument").

Nordea bevakar utlåningen på det sätt som beskrivs i kapitlet Risk-, likviditets- och kapitalhantering. Lån hänförliga till enskilda kunder eller grupper av kunder identifieras som osäkra om objektiva belägg vid en prövning av nedskrivningsbehovet tyder på förlust.

Prövning av nedskrivningsbehov för lån hänförliga till enskilda kunder

För lånefordringar med betydande värde prövar Nordea nedskrivningsbehovet individuellt. Syftet med dessa prövningar är att ta reda på om det finns ett nedskrivningsbehov. Som ett första steg kontrollerar Nordea om det finns indikationer på nedskrivningsbehov (förlusthändelse) och om dessa i så fall kan betraktas som objektiva belägg för nedskrivningsbehov. Mer information om identifiering av förlusthändelser finns i avsnittet "Risk-, likviditets- och kapitalhantering".

Vid prövningen av huruvida det finns objektiva belägg för en nedskrivning görs en bedömning av hur stora kassaflöden kunden väntas generera i framtiden. Dessa kassaflöden diskuteras sedan med den effektiva räntan och mynnar ut i ett nuvärde. Säkerheter som mottagits för att begränsa kreditrisken värderas till verkligt värde. Om redovisat värde på lånet är högre än nuvärdet av beräknade framtida kassaflöden, inklusive verkligt värde för säkerheter, bedöms lånefordran som osäker.

Lånefordringar som individuellt inte bedöms vara osäkra överförs till en grupp av lånefordringar med likartade riskgenskaper för en kollektiv prövning av nedskrivningsbehovet.

Prövning av nedskrivningsbehov för lån hänförliga till grupper av kunder

För samtliga lån ej nedskrivna på individuell nivå görs en kollektiv bedömning av nedskrivningsbehovet. Dessa lån grupperas baserat på liknande riskkaraktäristika som är indikativa för låntagarnas förmåga att återbetala utestående fordringar i enlighet med kontraktsvillkoren. Nordea bevakar kreditportföljen via ratingändringar, kreditprocessen och årsföredragningar samt genom kvartalsvisa riskgranskningar. Genom dessa processer identifierar Nordea förlusthändelser som kan ha gett upphov till kreditförluster inom gruppen av lånefordringar. En förlusthändelse är en händelse som leder till en försämring i förväntat framtida kassaflöde. Endast förlusthändelser som inträffat fram till rapporteringsdagen ingår i bedömningen av nedskrivningsbehovet för gruppen av lånefordringar.

Målet med den gruppvisa bedömningen är att pröva om en avsättning måste göras till följd av en inträffad förlusthändelse som ännu inte identifierats på individuell nivå. Perioden mellan dagen för förlusthändelsen och dagen då den identifieras individuellt kallas för uppkomstperiod (Emergence period). Nedskrivningsbehovet är kopplat till gruppen av lånefordringar tills kreditförlusterna har identifierats individuellt. Identifieringen sker genom att kunden faktisk faller eller genom andra indikatorer.

För företagskunder och banker använder Nordea det befintliga ratingsystemet som grund för bedömning av kreditrisk. Risker för att kunder ska falla i en ratingklass beräknas med hjälp av historiska data för denna sannolikhet. Dessa lånefordringar bedöms och grupperas huvudsakligen utifrån typ av bransch och/eller känslighet för vissa makroekonomiska parametrar, t ex oljeprisberoende. Individer och mindre företag följs upp genom att använda scoring-modeller. Dessa baseras primärt på historiska data, såsom falleringsnivåer

och förluster i samband med att en kund fallerar, samt ledningens erfarenhet. Rating och scoring-modeller beskrivs i mer detalj i det separata avsnittet Risk-, likviditets- och kapitalhantering.

Den gruppvisa nedskrivningsbedömningen görs genom en så kallad nettningsprincip. Om t ex en kund med rating uppgraderas på grund av en förväntad ökning i framtida kassaflöde, så nettoredovisas denna förbättring mot en motsvarande försämring genom en nedjustering i rating av en annan kund på grund av en förväntad minskning i framtida kassaflöde. Nettoredovisning av dessa förändringar genomförs endast inom grupper av lån med liknande riskkaraktäristika där Nordea gör bedömningen att gruppens framtida kassaflöde ej är tillräckligt för att kunna fullgöra sina åtaganden mot Nordea.

Kreditförluster

Om redovisat värde på lånet är högre än summan av nuvärdet av beräknade kassaflöden, inklusive verkligt värde för säkerheter och andra kreditförstärkningar, utgör skillnaden ett nedskrivningsbehov.

Om nedskrivningen inte anses vara definitiv bokförs den på ett reserveringskonto som visar de ackumulerade nedskrivningarna. Förändringar i kreditrisken och de ackumulerade nedskrivningarna redovisas som förändringar på reserveringskontot och som "Kreditförluster" i resultaträkningen (se även avsnitt 6 "Redovisning av rörelseintäkter och kreditförluster").

Om nedskrivningen anses vara definitiv redovisas den som en konstaterad kreditförlust, och värdet på lånet jämte tillhörande reservering för kreditförluster tas bort från balansräkningen samtidigt som motsvarande vinst eller förlust redovisas på raden "Kreditförluster" i resultaträkningen. En nedskrivning anses vara definitiv när konkursansökan inges mot låntagaren och konkursförvaltaren har presenterat den ekonomiska utgången av konkursförfarandet, eller när Nordea efterskänker sina fordringar genom rekonstruktion på antingen rättslig eller frivillig grund eller när Nordea av andra skäl bedömer återvinning av fordran som osannolik.

Diskonteringsränta

Diskonteringsräntan som används för värdering av osäkra lånefordringar motsvarar den ursprungliga effektiva räntan för lån hänförliga till en enskild kund och, i förekommande fall, till en grupp av lånefordringar.

Omstrukturerade lånefordringar

Med en omstrukturerad lånefordran avses i detta sammanhang en lånefordran där långivaren har beviljat låntagaren eftergifter till följd av dennes försämrade finansiella situation och där dessa eftergifter har gett upphov till en nedskrivningskostnad för långivaren. Efter en omstrukturering betraktas lånefordran vanligen inte längre som osäker om åtagandena fullföljs i enlighet med de nya villkoren. Eftergifter som har beviljats i samband med omstruktureringen betraktas som en konstaterad förlust såvida inte Nordea har behållit rätten att återvinna det som tidigare utgjort en konstaterad förlust. Detta redovisas då som inbetalt på konstaterade kreditförluster.

Egendom övertagen för skyddande av fordran

I en finansiell omstrukturering kan långivaren komma att avstå från lånefordringar till förmån för låntagaren och i utbyte mot denna eftergift ta över egendom som lämnats som säkerhet för lånen, aktier som emitterats av låntagaren eller andra tillgångar. Egendom övertagen för skyddande av fordran redovisas i balansräkningen tillsammans med liknande

tillgångar som redan innehas av Nordea. En övertagen fastighet som inte innehas för eget utnyttjande redovisas till exempel tillsammans med andra förvaltningsfastigheter. Alla tillgångar som övertagits för skyddande av fordran redovisas vid första redovisningstillfället till verkligt värde. Det verkliga värdet på redovisningsdagen blir tillgångens anskaffningsvärde eller upplupna anskaffningsvärde, beroende på vad som är tillämpligt. Under efterföljande perioder värderas tillgångar som övertagits för skyddande av fordran i enlighet med gällande värderingsprinciper för tillgångsslaget. Förvaltningsfastigheter värderas då till verkligt värde. Övertagna finansiella tillgångar klassificeras generellt som Tillgängliga för försäljning (se avsnitt 13 "Finansiella instrument") och värderas till verkligt värde. Förändringar i verkligt värde redovisas under övrigt totalresultat.

Eventuella värdeförändringar, efter den övertagna egendomens första redovisningstillfälle, redovisas i resultaträkningen i enlighet med koncernens principer för presentation av tillgångsslaget. Posten kreditförluster påverkas följaktligen inte av nya värderingar av den övertagna egendomen efter första redovisningstillfället.

15. Leasing

Nordea som leasegivare

Finansiell leasing

Nordeas leasingverksamhet omfattar huvudsakligen finansiell leasing. Ett finansiellt leasingavtal redovisas som fordran på leasetagaren under balansposten "Utlåning till allmänheten" till ett belopp som motsvarar nettoinvesteringen enligt leasingavtalet. Leasingbetalningen, exklusive kostnad för service, redovisas som återbetalning av fordran och som räntointäkt. Intäkten fördelar sig så att en jämn förräntning erhålls på under varje period redovisad nettoinvestering.

Operationell leasing

Tillgångar som omfattas av operationell leasing fördelas i balansräkningen på slag av tillgång, vanligen materiella tillgångar. Leasingintäkter intäktsredovisas linjärt under leasingavtalets löptid. Avskrivning på leasingobjekt beräknas enligt de principer för avskrivning som Nordea använder för liknande tillgångar och redovisas i resultaträkningen som avskrivning av materiella tillgångar.

Nordea som leasetagare

Finansiell leasing

Finansiell leasing redovisas i koncernredovisningen som tillgångar och skulder i balansräkningen till ett belopp motsvarande de leasade tillgångarnas verkliga värde eller, om detta belopp är lägre, nuvärdet av framtida minimileaseavgifter vid leasingavtalets början. Tillgångarna fördelas på olika tillgångsslag i redovisningen. Leasingbetalningarna fördelas mellan ränta och amortering av utestående skuld. Räntan fördelas över leasingperioden så att varje redovisningsperiod belastas med ett belopp som motsvarar en fast räntesats för den under respektive period redovisade skulden. Finansiell leasing ger också upphov till en avskrivningskostnad för den leasade tillgången. Principen för avskrivning är densamma som för motsvarande egna tillgångar. Prövning av nedskrivningsbehov på leasade tillgångar görs enligt samma regler som för egna tillgångar.

Operationell leasing

Vid operationell leasing redovisas leasingavgifterna som kostnader i resultaträkningen linjärt fördelade över leasingperioden, såvida inte något annat systematiskt sätt bättre återspeglar användarens ekonomiska nytta över tiden. Leasingperioderna är på mellan 3 och 25 år.

Operationell leasing är främst hänförlig till för verksamheten normala avtal avseende kontorslokaler och kontorsutrustning.

De centralt belägna fastigheterna i Finland, Norge och Sverige som Nordea har avyttrat återförhyrs. Leasingavtalen tecknades på 3–25 år, med option på förlängning. Leasingavtalen omfattar inte någon övergång av äganderätten till fastigheten vid löptidens slut och innehåller inte heller några ekonomiska fördelar avseende värdestegring på den leasade fastigheten. Dessutom omfattar inte leasingperioden större delen av fastigheternas ekonomiska livslängd. Avtalen klassificeras därför som operationell leasing. Hyreskostnaden för dessa fastigheter redovisas så att den speglar Nordeas ekonomiska nytta över tiden, vilket inte är en linjär fördelning, utan istället något som mer liknar ett traditionellt hyresavtal.

Avtal som innehåller leasingavtal

Avtal kan omfatta rätten att använda en tillgång i utbyte mot en eller flera betalningar, även om avtalet inte har leasingavtalets juridiska form. I förekommande fall separeras dessa tillgångar från avtalet och redovisas som leasade tillgångar.

16. Immateriella tillgångar

Immateriella tillgångar är identifierbara, icke-monetära tillgångar som saknar fysisk beskaffenhet. Tillgångarna står under Nordeas kontroll, vilket innebär att Nordea har möjlighet och rätt att erhålla de framtida ekonomiska fördelarna hänförliga till den underliggande tillgången. Nordeas immateriella tillgångar utgörs främst av goodwill, programvaror och kundrelaterade immateriella tillgångar.

Goodwill

Goodwill utgör skillnaden mellan anskaffningsvärdet och det verkliga värdet på Nordeas andel av identifierbara nettotillgångar i förvärvade koncernföretag/intresseföretag vid förvärvstidpunkten. Goodwill som uppkommit vid förvärv av koncernföretag redovisas som "Immateriella tillgångar". Goodwill som uppkommit vid förvärv av intresseföretag redovisas som "Aktier och andelar i intresseföretag". Goodwill prövas årligen för eventuellt nedskrivningsbehov, eller oftare om händelser eller ändrade förutsättningar tyder på att nedskrivningsbehov finns. Goodwill redovisas till anskaffningsvärde minskat med ackumulerade nedskrivningar.

Som ett led i övergången till IFRS har Nordea valt att endast räkna om de företagsförvärv som genomförts den 1 januari 2004 eller senare. Goodwill som avser förvärv genomförda före detta datum redovisas enligt Nordeas tidigare redovisningsregler (svensk redovisningsstandard) minskat med eventuella nedskrivningar.

Programvaror

Kostnader hänförliga till underhåll av programvaror kostnadsförs löpande. Utgifter direkt hänförliga till större investeringar i utveckling av programvara redovisas som immateriella tillgångar om nyttjandeperioden för dessa överstiger tre år och de förväntas generera framtida ekonomiska fördelar. Dessa utgifter omfattar personalkostnader för programutveckling och indirekta kostnader för att färdigställa tillgången för avsedd användning. Programkostnader omfattar också förvärvade programlicenser som inte är hänförliga till funktionen hos en materiell tillgång.

Avskrivningen beräknas linjärt över programvarans nyttjandeperiod, som vanligen är 3 till 10 år.

Kundrelaterade immateriella tillgångar

Vid förvärv av kundkontrakt redovisas det verkliga värdet för dessa kontrakt som kundrelaterade immateriella tillgångar. Avskrivning redovisas under kontraktens förväntade löptid.

Övriga immateriella tillgångar

Utgifter för förvärvade patent, varumärken och licenser redovisas i balansräkningen och skrivs av linjärt över den beräknade nyttjandeperioden, vanligen 5 år.

Nedskrivning

Goodwill och övriga immateriella tillgångar med obestämd nyttjandeperiod skrivs inte av, utan prövas årligen med avseende på eventuellt nedskrivningsbehov. Prövning görs oavsett om det finns indikationer på nedskrivningsbehov eller ej, och den görs även mer regelbundet om så erfordras på grund av indikationer på nedskrivningsbehov. Nedskrivningskostnaden beräknas som skillnaden mellan redovisat värde och återvinningsvärde.

Alla övriga immateriella tillgångar med begränsad nyttjandeperiod prövas per varje balansdag med avseende på indikationer på nedskrivningsbehov. Om sådana indikationer finns görs en analys för att bedöma huruvida de immateriella tillgångarnas bokförda värde är fullt återvinningsbart.

Återvinningsvärdet är det högre av verkligt värde efter avdrag för försäljningskostnader och nyttjandevärdet för tillgången eller den kassagenererande enheten. Kassagenererande enhet definieras som den minsta identifierbara grupp av tillgångar som genererar löpande inbetalningar hänförliga till tillgången. I samband med goodwill motsvaras de kassagenererande enheterna av kundområden per land. Nyttjandevärdet är nuvärdet av de kassaflöden som tillgången eller den kassagenererande enheten förväntas ge upphov till. Kassaflödet bedöms utifrån tillgångens eller den kassagenererande enhetens nuvarande skick och diskonteras med en diskonteringsränta motsvarande kapitalkostnaden, beräknad enligt gängse principer för beräkning av kapitalkostnad. Om återvinningsvärdet är lägre än redovisat värde görs en nedskrivning.

17. Materiella tillgångar

Materiella tillgångar omfattar fastigheter för egen användning, förbättringsutgifter på annans fastighet, IT-utrustning, möbler och annan utrustning. Materiella tillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med ackumulerade av- och nedskrivningar. Anskaffningsvärdet för en materiell tillgång utgörs av dess inköpspris samt eventuella kostnader direkt hänförliga till att sätta tillgången i brukbart skick för avsedd användning. Om olika delar av samma materiella tillgång har olika nyttjandeperioder redovisas de som separata poster.

Avskrivningar beräknas linjärt enligt följande:

Byggnader	30–75 år	
Inventarier	3–5 år	
Förbättringsutgifter på annans fastighet		Förändringar inom byggnader: det kortare av 10 år och återstående hyresperiod. Ny byggnad: det kortare av redovisningsprinciperna för ägda byggnader och återstående hyresperiod. Fast inredning i leasade fastigheter: det kortare av 10–20 år och återstående hyresperiod.

Varje balansdag prövar Nordea om det finns indikationer på nedskrivningsbehov för en materiell tillgång. Om sådana tecken finns görs en bedömning av tillgångens återvinningsvärde, och eventuell nedskrivning görs.

18. Förvaltningsfastigheter

IFörvaltningsfastigheter är huvudsakligen fastigheter som innehas i syfte att generera hyresinkomster och värdestegring. Huvuddelen av Nordeas förvaltningsfastigheter är hänförliga till Life. Förvaltningsfastigheter värderas till verkligt värde. Bästa beviset på verkligt värde är normalt noterade priser på en aktiv marknad för liknande fastigheter med samma läge och i samma skick. Om noterade priser på en aktiv marknad saknas, används diskonterade kassaflödesprognoser som baseras på tillförlitliga uppskattningar av framtida kassaflöden.

Driftsnetto, reavinster och reaförluster liksom justeringar till verkligt värde redovisas direkt i resultaträkningen som "Nettoresultat av finansiella poster till verkligt värde".

19. Skulder till försäkringstagare

Skulder till försäkringstagare omfattar åtaganden enligt försäkringsavtal och finansiella avtal med försäkringstagare.

Ett försäkringsavtal definieras som "ett avtal enligt vilket en part (försäkringsgivaren) accepterar en betydande försäkringsrisk från en annan part (försäkringstagaren) genom att gå med på att kompensera försäkringstagaren om en angiven ovisst framtida händelse (den försäkrade händelsen) har en negativ inverkan på försäkringstagaren".

Finansiella avtal är avtal med försäkringstagare som har försäkringsavtalets juridiska form, men för vilka försäkringsrisken bedöms vara obetydlig.

Försäkringsrisken beräknas vanligen som risksumman i procent av den reserv som täcker avtalet vid avtalsperiodens början. Enligt Nordeas bedömning utgör en riskprocent på fem eller högre en betydande försäkringsrisk.

Avtalen kan delas in i följande klasser:

- Försäkringsavtal:
 - Traditionella livförsäkringsavtal med eller utan diskretionär del
 - Fondförsäkringsavtal med betydande försäkringsrisk
 - Sjuk- och olycksfallsförsäkringar.
- Finansiella avtal:
 - Finansiella avtal med diskretionär del
 - Finansiella avtal utan diskretionär del

Försäkringsavtal

Värderingsprinciperna enligt nationell redovisningsstandard har bibehållits, vilket följaktligen resulterar i icke enhetliga redovisningsprinciper vid konsolidering.

Försäkringstekniska avsättningar för traditionell livförsäkring omfattar konsoliderade avsättningar för samtliga bolag i Nordea Life & Pensions, inklusive bolag i Sverige, Norge, Finland, Danmark, Polen, Luxemburg, Isle of Man, Estland och Litauen.

I Danmark, Sverige och Finland fastställs värderingen genom beräkning av nuvärdet av de framtida förmåner som försäkringstagarna har rätt till. Beräkningen baseras på antaganden om marknadsmässiga diskonteringsräntor liksom om kostnader och livförsäkringsrisk. Diskonteringsräntan är baserad på skuldernas aktuella löptid. I Danmark omfattar avsättningen dessutom återbäringsmedel på betalda försäkringar och framtida premier.

I Norge beräknas avsättningarna i huvudsak enligt en prospektiv metod. Den diskonteringsränta som används motsvarar den ursprungliga räntan justerad med hänsyn till antaganden om kostnader och risk.

Redovisningsprinciperna för varje bolag grundar sig på den lokala verksamhetens struktur och är nära sammanhängande med solvensregler och nationella bestämmelser avseende vinstdelning och andra krav avseende fond för kollektivt utfördelad bonus.

Fondförsäkringsavtal omfattar försäkringstekniska avsättningar hänförliga till fondförsäkringar som har tecknats antingen med eller utan utdelningsgaranti. Fondförsäkringsavtal som klassificeras som försäkringsavtal innehåller samma försäkringsrelaterade riskelement som traditionella försäkringsavtal. Dessa avtal redovisas och värderas huvudsakligen till verkligt värde baserat på:

- det verkliga värdet på tillgångar hänförliga till fondförsäkringsavtalen och
- det beräknade nuvärdet för försäkringsrisken, som framräknas på samma sätt som för traditionella försäkringsavtal med beaktande av effekten på varje riskelement som ingår i kassaflödet.

Avsättningar avseende sjuk- och olycksfallsförsäkringar omfattar premiereserver och utestående ersättningskrav. Denna post redovisas och värderas på samma sätt som upplupna skadeförsäkringsavtal.

Finansiella avtal

Finansiella avtal är avtal med försäkringstagare som inte medför tillräcklig försäkringsrisk för att klassificeras som försäkringsavtal.

Finansiella avtal med diskretionär del redovisas emellertid, i enlighet med IFRS 4, som försäkringsavtal med tillämpning av nationella redovisningsprinciper. Nordea Life & Pensions har endast ett fåtal sådana avtal.

Finansiella avtal utan diskretionär del redovisas och värderas till verkligt värde i enlighet med IAS 39, "Finansiella instrument: Redovisning och värdering", och motsvaras av verkligt värde på tillgångarna hänförliga till dessa avtal. Dessa tillgångar värderas redan från början till verkligt värde via resultaträkningen för att eliminera eller avsevärt minska bristande överensstämmelse i redovisningen.

Avtal med diskretionär del (DPF)

Enligt vissa traditionella livförsäkringsavtal och finansiella avtal har försäkringstagaren rätt till betydande förmåner utöver de garanterade. Det är Nordea som avgör om dessa ytterligare förmåner ska utbetalas som bonus på riskresultat, kostnadsresultat eller ränta. De diskretionära delarna (återbäringsmedel) klassificeras som skulder i balansräkningen.

Återbäringsmedel omfattar belopp som allokerats till men inte gottskrivits försäkringstagaren. I Finland omfattar återbäringsmedel försäkringstagarens andel av samtliga realiserade vinster på placeringstillgångar och återbäringsmedel på betalda försäkringar och framtida premier (skillnaden mellan retroaktiva och marknadsmässiga prospektiva värderingsprinciper för försäkringsavtal). I Norge omfattar den försäkringstagarens andel av både samtliga realiserade vinster på placeringstillgångar och ytterligare reserver. I Sverige och Danmark är huvudprincipen för värdering verkligt värde (försäkringsavtal). Försäkringstagarens andel av både realiserade och realiserade vinster upptas därför i balansräkningen som antingen Förändring av försäkringstekniska avsättningar, livförsäkring och/eller Förändring av återbäringsmedel, livförsäkring, beroende på om placeringsresultatet allokeras eller inte. Båda dessa ingår i balansposten "Skulder till försäkringstagare".

Prövning av försäkringsskuld

Vid varje rapporteringsdatum görs en prövning för att kontrollera att försäkringsavsättningarna är tillräckliga. Vid prövningen säkerställs att skuldernas bokförda värde är högre än den bästa uppskattningen av framtida kassaflöde diskonterat med aktuell ränta. Vid behov görs ytterligare avsättningar som redovisas i resultaträkningen.

20. Skatter

Inkomstskatt omfattar aktuell skatt och uppskjuten skatt. Inkomstskatten redovisas i resultaträkningen, såvida den inte avser poster som förs mot övrigt totalresultat eller direkt mot eget kapital. I dessa fall förs även skatten mot övrigt totalresultat respektive eget kapital.

Aktuell skatt är den förväntade skattekostnaden på årets beskattningsbara inkomst, beräknad enligt beslutade eller i praktiken beslutade skattesatser per balansdagen, jämte justering av aktuell skatt från tidigare år.

Uppskjutna skattefordringar och skatteskulder redovisas, i enlighet med balansräkningsmetoden, för temporära skillnader mellan bokförda respektive skattemässiga värden på tillgångar och skulder. Uppskjutna skattefordringar redovisas för outnyttjade skattemässiga förluster och skatteavdrag. Uppskjuten skatt redovisas inte för temporära skillnader som uppstår vid första redovisningen av tillgångar eller skulder i en transaktion som inte är ett företagsförvärv och varken påverkar bokföringsmässigt eller beskattningsbart resultat. Uppskjuten skatt redovisas inte heller för skillnader hänförliga till aktier och andelar i dotterföretag och intresseföretag, i den mån det är sannolikt att en reglering eller realisering inte kommer att ske inom överskådlig tid. Inte heller redovisas uppskjuten skatt för skattepliktiga temporära skillnader som härrör från den första redovisningen av goodwill.

Uppskjuten skatt beräknas enligt de skattesatser som väntas gälla för de temporära skillnaderna när de återförs, med utgångspunkt från antagna eller i praktiken antagna lagar per balansdagen. Uppskjutna skattefordringar och skatteskulder diskonteras inte. Uppskjutna skattefordringar redovisas i den utsträckning det är sannolikt att framtida beskattningsbar vinst kommer att finnas tillgänglig, mot vilken temporära skillnader, balanserade skattemässiga underskott och outnyttjade skatteavdrag kan utnyttjas. Uppskjutna skattefordringar granskas varje balansdag, och minskas i den mån det inte längre är sannolikt att avdragsrätten kan utnyttjas.

Aktuella skattefordringar och skatteskulder kvittas när lagstadgad rätt till kvittning föreligger. Uppskjutna skattefordringar och skatteskulder kvittas i den mån detta är tillåtet för aktuella skattefordringar och skatteskulder.

21. Resultat per aktie

Resultat per aktie före utspädning beräknas som årets resultat hänförligt till aktieägare i Nordea Bank AB dividerat med vägt genomsnittligt antal utestående stamaktier under perioden.

Resultat per aktie efter utspädning fastställs genom att justera det vägda genomsnittliga antalet utestående stamaktier med den potentiella utspädningseffekt som rätten till prestationsaktier enligt de långsiktiga incitamentsprogrammen innebär.

Potentiella stamaktier anses endast medföra en utspädningseffekt på balansdagen om samtliga prestationsvillkor har uppfyllts och om en konvertering till stamaktier skulle minska resultatet per aktie. Vidare anses rättigheterna endast medföra en utspädningseffekt om lösenpriset, med tillägg för framtida tjänster i enlighet med IFRS 2, är lägre än periodens genomsnittliga aktiekurs.

22. Pensioner till anställda

Pensionsplaner

Företagen inom Nordea har olika pensionsplaner, både förmånsbestämda och avgiftsbestämda, i enlighet med nationell praxis och de villkor som gäller i de länder där företagen verkar. Förmånsbestämda pensionsplaner används huvudsakligen i Sverige, Norge och Finland. De större förmånsbestämda planerna är finansierade pensionsplaner som täcks av tillgångar i pensionskassor/pensionsstiftelser. Om verkligt värde på förvaltningstillgångar hänförliga till en specifik

pensionsplan är lägre än nuvärdet, brutto, av den förmånsbestämda förpliktelsen, redovisas nettobeloppet som en skuld (pensionsförpliktelse). I det omvända fallet redovisas nettobeloppet som en tillgång (pensionstillgång). Icke-finansierade pensionsplaner redovisas som pensionsförpliktelser.

De flesta pensioner i Danmark, och även vissa pensioner i Finland, baseras på avgiftsbestämda pensionsplaner som inte medför något pensionsåtagande för Nordea. Nordea bidrar också till offentliga pensionssystem.

Pensionskostnader

Pensionsberäkningarna görs per land och per pensionsplan i enlighet med IAS 19.

Förpliktelser enligt avgiftsbestämda pensionsplaner redovisas som en kostnad i den takt de intjänas genom att de anställda utför tjänster åt företaget och avgifterna för dessa tjänster förfaller till betalning. Nordeas nettoförpliktelse för förmånsbestämda pensionsplaner beräknas separat för varje plan genom en uppskattning av det ersättningsbelopp som de anställda har intjänat under innevarande period och tidigare perioder i utbyte mot sina tjänster. Ersättningsbeloppet diskonteras för att fastställa dess nuvärde. Avdrag görs för eventuella kostnader för tjänstgöring under tidigare perioder som ännu inte redovisats och för det verkliga värdet av eventuella förvaltningstillgångar. Varje år görs aktuariella beräkningar för att fastställa nuvärdet av förmånsbestämda förpliktelser och kostnader hänförliga till dessa. Beräkningarna baseras på ett antal aktuariella och finansiella antaganden (se not 37 "Pensionsförpliktelser").

Vid beräkningen av förpliktelsens nuvärde och eventuella förvaltningstillgångars verkliga värde kan, till följd av ändrade aktuariella antaganden och erfarenhetsmässiga avvikelser (verkligt utfall jämfört med antaganden), aktuariella vinster och förluster uppstå. Aktuariella vinster och förluster redovisas inte omedelbart i resultaträkningen. Endast om nettobeloppet av den ackumulerade oredovisade aktuariella vinsten eller förlusten överstiger en korridor, motsvarande 10 procent av det högre av pensionsförpliktelsernas nuvärde och förvaltningstillgångarnas verkliga värde, periodiseras överskottet i resultaträkningen över den genomsnittliga återstående tjänstgöringstiden för de anställda som omfattas av planen. I övrigt redovisas inte aktuariella vinster och förluster.

När beräkningen resulterar i ett överskott för Nordea, begränsas det redovisade värdet på tillgången till nettot av oredovisade aktuariella förluster, oredovisade kostnader för tjänstgöring under tidigare perioder och nuvärdet av framtida återbetalningar från eller minskade inbetalningar till planen.

Socialförsäkringsavgifter beräknas och redovisas baserat på bokfört nettoöverskott eller nettounderskott per plan.

23. Eget kapital

Minoritetsintressen

Minoritetsintressen omfattar den del av koncernföretags nettotillgångar som inte ägs direkt eller indirekt av Nordea Bank AB (publ).

Överkursfond

Överkursfonden utgörs av skillnaden mellan teckningskursen och det nominella värdet på Nordeas aktier vid nyemission. Avdrag görs för transaktionskostnaderna i samband med nyemissionen.

Övriga reserver

Övriga reserver utgörs av intäkter och kostnader, netto efter skatteeffekter, som redovisas under eget kapital i enlighet med IFRS. Dessa reserver omfattar omvärderingsreserver i enlighet med IAS 39 (fond för verkligt värde och kassaflödessäkningar) liksom omräkningsdifferenser i enlighet med IAS 21.

Balanserade vinstmedel

Med undantag för ej utdelade vinstmedel från tidigare år, omfattar balanserade vinstmedel eget kapitaldelen av obeskattade reserver.

Obeskattade reserver enligt nationella bestämmelser, redovisas av eget kapital efter beaktande av uppskjuten skatt enligt gällande skattesatser i respektive land.

Även Nordeas andel av ej utdelade vinstmedel från intresseföretag, intjänade efter förvärvsdagen, ingår i balanserade vinstmedel.

Egna aktier

Egna aktier redovisas inte som tillgångar. Förvärv av egna aktier redovisas som en minskning av balanserade vinstmedel. Även egna aktier i tradingportföljer klassificeras som egna aktier.

Kontrakt på Nordeaaktier som kan kontantavräknas är en finansiell tillgång eller finansiell skuld.

24. Finansiella garantiavtal och kreditåtlöften

Erhållna premier i emitterade finansiella garantiavtal och kreditlöften redovisas vid första redovisningstillfället som upplupna intäkter i balansräkningen. Därefter värderas garantierna och de oåterkalleliga kreditåtlöften, och redovisas i balansräkningen till det högre av erhållen avgift minus avskrivning och en avsättning beräknad som den diskonterade bästa uppskattningen av det belopp som behövs för att reglera aktuellt åtagande. Förändringar i avsättningar redovisas i resultaträkningen under posten "Kreditförluster".

Som framgår av avsnitt 6 "Redovisning av rörelseintäkter och kreditförluster" fördelas erhållna premier för finansiella garantiavtal över garantiperioden och redovisas som "Avgifts- och provisionsintäkter" i resultaträkningen. Erhållna premier för kreditlöften fördelas över åtagandeperioden. Garanti- och löftesbeloppen redovisas utanför balansräkningen, finansiella garantier under posten "Ansvarförbindelser" och oåterkalleliga kreditlöften under posten "Åtaganden".

25. Aktierelaterade ersättningar

Nordea införde långsiktiga incitamentsprogram 2007, 2008 och 2009. Anställda som deltar i programmen tilldelas aktierelaterade rättigheter som regleras med egetkapitalinstrument, dvs rättigheter att förvärva aktier i Nordea till en väsentligt lägre kurs än den vid tilldelningstidpunkten. Enligt IFRS 2 ska värdet av sådana rättigheter kostnadsföras. Kostnaden baseras på det beräknade verkliga värdet för varje rättighet vid tilldelningstidpunkten. Det sammanlagda verkliga värdet för dessa rättigheter fastställs utifrån koncernens uppskattning av antalet rättigheter som slutligen intjänas, vilket omvärderas per varje balansdag, och kostnadsförs linjärt under intjänandeperioden. Intjänandeperioden är den period som de anställda måste förbli i tjänst hos Nordea för att kunna utnyttja sina rättigheter. Marknadsrelaterade villkor i D-rättigheter reflekteras som en justering baserad på förväntningar vid den initiala beräkningen av verkligt värde vid utgivning. Ingen justering görs (true-up) för skillnader mellan förväntad och faktisk intjänning.

Sociala avgifter periodiseras också över intjänandeperioden, i enlighet med UFR 7 från Rådet för finansiell rapportering: "IFRS 2 och sociala avgifter för noterade företag".

Avsättningen för sociala avgifter omvärderas vid varje rapporteringstillfälle för att säkerställa att den baseras på rättigheternas verkliga värde på balansdagen.

För ytterligare information, se not 8 "Personalkostnader".

26. Transaktioner med närstående

Nordea definierar närstående parter enligt följande:

- Aktieägare med betydande inflytande
- Koncernföretag
- Intresseföretag
- Nyckelpersoner i ledande positioner
- Övriga närstående parter

Aktieägare med betydande inflytande

Aktieägare med betydande inflytande är aktieägare som på något sätt har ett betydande inflytande i Nordea.

Koncernföretag

En definition av begreppet koncernföretag finns i avsnitt 5 "Principer för konsolidering". Ytterligare information om företag som ingår i Nordeakoncernen finns i not 22 "Aktier och andelar i koncernföretag".

Koncerninterna transaktioner mellan juridiska enheter sker baserat på armslängdsprincipen i enlighet med OECD:s krav. Dessa transaktioner elimineras i koncernredovisningen.

Intresseföretag

En definition av begreppet intresseföretag finns i avsnitt 5 "Principer för konsolidering".

Ytterligare information om intresseföretag som ingår i Nordeakoncernen finns i not 23 "Aktier och andelar i intresseföretag".

Nyckelpersoner i ledande positioner

Nyckelpersoner i ledande positioner omfattar följande:

- Styrelsen
- Koncernchefen
- Koncernledningen

För information om ersättningar och pensioner till, samt övriga transaktioner med, dessa befattningshavare, se not 8 "Personalkostnader".

Övriga närstående parter

Övriga närstående parter utgörs av nära anhöriga till nyckelpersoner i ledande positioner. Övriga närstående parter utgörs också av företag som står under betydande inflytande av nyckelpersoner i ledande positioner i Nordeakoncernen liksom företag som står under betydande inflytande av nära anhöriga till dessa befattningshavare. Dessutom omfattar Övriga närstående parter Nordeas pensionsstiftelser.

Information om transaktioner mellan Nordea och övriga närstående parter återfinns i not 52 "Transaktioner med närstående".

27. Segmentrapportering

Rapporteringsstruktur

Inom Nordea är kundansvar ett centralt begrepp. Nordeas affärsrelationer med kunder redovisas i resultat- och balansräkningar för respektive kundansvarig enhet. Rörelsesegmenten har identifierats utifrån Nordeas verksamhetsmodell och interna rapporteringsstruktur.

Finansiellt resultat presenteras för de fyra rörelsesegmenten Nordic Banking, New European Markets, Financial Institutions and Shipping, Oil Services & International. Kundverksamhet som inte ingår i dessa segment redovisas istället under Övriga rörelsesegment (International Private Banking & Funds, Group Corporate Centre, kundverksamheten inom Life och resultatet inom Capital Market Products som inte allokeras till de fyra rörelsesegmenten). Koncernfunktioner, elimineringar och resultat som inte allokeras i sin helhet till något av rörelsesegmenten visas separat som avstämningsposter.

Allokeringsprinciper

Kostnader allokeras från Koncernfunktioner och Produktområden till rörelsesegmenten utifrån interna principer, med målet att ha högsta möjliga transparens. Intäkterna allokeras utifrån de underliggande affärstransaktionerna i kombination med identifiering av den kundansvariga enheten. Även tillgångar, skulder och economic capital allokeras till rörelsesegmenten.

Internprissättning

Internräntesättningen grundar sig på aktuell marknadsränta och tillämpas på alla tillgångar och skulder som allokeras till eller redovisas under rörelsesegmenten eller koncernfunktionerna.

Koncerninterna transaktioner mellan juridiska enheter sker baserat på armslängdsprincipen i enlighet med OECD:s krav. Det finansiella resultatet av sådana transaktioner redovisas under det berörda rörelsesegmentet på basen av respektive kundområdes produkt- och kundansvar.

28. Moderbolaget

Årsredovisningen för moderbolaget, Nordea Bank AB (publ), upprättas i enlighet med Lag (1995:1559) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag och IFRS, med de tillägg och undantag som följer av rekommendation RFR 2.2 "Redovisning för juridiska personer", utfärdad av Rådet för finansiell rapportering, och Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2008:25). Enligt RFR 2.2 ska moderbolaget tillämpa alla standarder och tolkningar som utfärdats av IASB och IFRIC i den mån detta är möjligt inom ramen för svensk redovisningslagstiftning, och därvid beakta den nära kopplingen mellan finansiell rapportering och beskattning. Rekommendationen fastställer vilka undantag och tillägg till IFRS som ska göras.

Förändrade redovisningsprinciper och presentation

I allt väsentligt är redovisningsprinciperna, beräkningsgrunderna och presentationen oförändrade jämfört med årsredovisningen 2008, med undantag för tillämpliga ändringar enligt avsnitt 3 "Förändrade redovisningsprinciper och presentation" ovan, samt ändringen i IAS 27 "Koncernredovisning och separata finansiella rapporter" (kostnader för investeringar i ett dotterföretag, gemensamt kontrollerat företag eller intresseföretag) som i framtiden kan få en inverkan på moderbolaget, men som under 2009 inte har haft det.

Redovisningsprinciper applicerbara endast för moderbolaget

Aktier och andelar i koncernföretag och intresseföretag

Moderbolagets aktier och andelar i dotterföretag och intresseföretag redovisas till anskaffningsvärde. Prövning av nedskrivningsbehovet görs i enlighet med IAS 36 "Nedskrivningar". Varje balansdag prövas alla innehav i dotterföretag och intressebolag med avseende på indikationer om nedskrivningsbehov. Om sådana indikationer finns görs en analys för att bedöma huruvida det bokförda värdet för varje aktieinnehav är fullt återvinningsbart. Återvinningsvärdet är det högre av verkligt värde, efter avdrag för försäljningskostnader, och nyttjandevärde. Eventuell nedskrivningskostnad beräknas som skillnaden mellan redovisat värde och återvinningsvärde.

Utdelningar

Utdelningar till aktieägarna i Nordea Bank AB (publ) redovisas som en skuld efter godkännande av ordinarie årsstämma.

Utdelningar som lämnas av koncernföretag till moderbolaget anteciperas om moderbolaget självt kan bestämma utdelningens storlek och om formellt beslut har fattats innan årsredovisningen publiceras. Utdelningar från koncern- och intresseföretag redovisas under intäktsposten "Utdelningar".

Skillnader i jämförelse med IFRS

Tillämpade redovisningsprinciper avviker huvudsakligen från IFRS i följande avseenden:

Goodwillavskrivning

Enligt IAS 38 ska goodwill och övriga immateriella tillgångar med obestämd nyttjandeperiod inte skrivas av i koncernredovisningen. I moderbolagets redovisning skrivs goodwill av på samma sätt som övriga immateriella tillgångar i enlighet med bestämmelserna i Lag (1995:1559) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag, d v s vanligtvis under en period av fem år såvida inte, i undantagsfall, en längre avskrivningsperiod är befogad.

Funktionell valuta

Euro är funktionell valuta och rapporteringsvaluta för Nordea Bank AB (publ). Alla transaktioner i andra valutor omräknas till euro i enlighet med riktlinjerna i avsnitt 9 "Omräkning av fordringar och skulder i utländsk valuta".

Pensioner

I Sverige garanteras kalkylmässiga pensionsförpliktelser genom en pensionsstiftelse eller redovisas som en skuld. Pensionskostnaderna i Sverige utgörs endast av förändringar i redovisade pensionsavsättningar (inklusive särskild löneskatt) för aktiva anställda och redovisas under posten "Personalkostnader". Utbetalda pensioner, avsättningar till/gottgörelse från pensionsstiftelse och tillhörande särskild löneskatt redovisas i resultaträkningen under posten "Bokslutsdispositioner".

Koncernbidrag

Erhållna och lämnade koncernbidrag mellan svenska företag, i syfte att optimera Nordeas skattekostnad, redovisas i bolagen som en minskning/ökning av fritt eget kapital (efter justering för skatt) i enlighet med UFR 2 "Koncernbidrag och aktieägartillskott", utfärdad av Rådet för finansiell rapportering. Koncernbidrag som kan betraktas som substitut för utdelning redovisas som intäkt i det mottagande bolaget.

Obeskattade reserver

Moderbolaget redovisar obeskattade reserver, som utgörs av överavskrivningar enligt gällande skattelagstiftning, inklusive uppskjuten skatt. I koncernredovisningen redovisas obeskattade reserver uppdelade på eget kapital (balanserade vinstmedel) och uppskjutna skatteskulder.

29. Valutakurser

	Jan–dec 2009	Jan–dec 2008
1 euro = svenska kronor		
Resultaträkning (genomsnitt)	10,6101	9,6043
Balansräkning (vid periodens slut)	10,2701	10,9361
1 euro = danska kronor		
Resultaträkning (genomsnitt)	7,4460	7,4560
Balansräkning (vid periodens slut)	7,4410	7,4532
1 euro = norska kronor		
Resultaträkning (genomsnitt)	8,7283	8,2088
Balansräkning (vid periodens slut)	8,3022	9,8512
1 euro = polska zloty		
Resultaträkning (genomsnitt)	4,3189	3,5020
Balansräkning (vid periodens slut)	4,1268	4,1483
1 euro = ryska rubel		
Resultaträkning (genomsnitt)	44,0882	36,4110
Balansräkning (vid periodens slut)	43,3452	41,5041

Not 2 Segmentrapportering

Rörelsesegment
Koncernen

Resultaträkning, mn euro	Nordic Banking		New European Markets		Financial Institutions		Shipping, Oil Services & International		Övriga rörelse- segment		Summa rörelsesegment		Avstämning		Summa	
	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008
Räntenetto	3 938	4 275	410	347	50	73	281	231	483	191	5 162	5 117	119	-24	5 281	5,093
Avgifts- och provisionsnetto	1 517	1 531	62	76	134	146	49	51	38	113	1 800	1 917	-107	-34	1 693	1,883
Nettoresultat av finansiella poster till verkligt värde	552	517	64	54	178	181	48	32	1 228	266	2 070	1 050	-124	-22	1 946	1 028
Andelar i intresseföretags resultat	33	10	0	0	0	0	0	0	3	-12	36	-2	12	26	48	24
Övriga rörelse- intäkter	22	25	6	5	50	9	1	1	28	97	107	137	-2	35	105	172
Summa rörelseintäkter	6 062	6 358	542	482	412	409	379	315	1 780	655	9 175	8 219	-102	-19	9 073	8 200
Personal- kostnader	-1 223	-1 161	-114	-118	-30	-32	-41	-40	-578	-513	-1 986	-1 864	-738	-704	-2 724	-2 568
Övriga admini- strationskostnader	-1 880	-1 904	-109	-95	-152	-152	-9	-11	-164	-129	-2 314	-2 291	675	645	-1 639	-1 646
Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar	-57	-46	-15	-9	0	0	-1	-1	-10	-10	-83	-66	-66	-58	-149	-124
Summa rörelsekostnader	-3 160	-3 111	-238	-222	-182	-184	-51	-52	-752	-652	-4 383	-4 221	-129	-117	-4 512	-4 338
Resultat före kreditförluster	2 902	3 247	304	260	230	225	328	263	1 028	3	4 792	3 998	-231	-136	4 561	3 862
Kreditförluster, netto	-1 151	-402	-163	-51	-13	-14	-96	-10	-77	-10	-1 500	-487	14	21	-1 486	-466
Rörelseresultat	1 751	2 845	141	209	217	211	232	253	951	-7	3 292	3 511	-217	-115	3 075	3 396
Skatt	-455	-740	-37	-54	-56	-55	-60	-66	-261	-51	-870	-966	113	242	-757	-724
Årets resultat	1 296	2 105	104	155	161	156	172	187	690	-58	2 422	2 545	-104	127	2 318	2 672

Balansräkning,
md euro

Utlåning till allmänheten	227	214	15	16	2	2	13	14	23	17	280	263	2	2	282	265
In- och upp- låning från allmänheten	125	117	6	5	11	15	4	6	12	8	158	151	-4	-2	154	149

Avstämning mellan summa rörelsesegment och finansiella rapporter

	Summa rörelseintäkter, mn euro		Rörelseresultat, mn euro		Utlåning till allmänheten, md euro		In- och upplåning från allmänheten, md euro	
	2009	2008	2009	2008	31 dec 2009	31 dec 2008	31 dec 2009	31 dec 2008
Summa rörelsesegment	9 175	8 219	3 292	3 511	280	263	158	151
Koncernfunktioner ¹	106	79	-152	-73	—	—	—	—
Oallokerade poster	-50	42	-160	-42	2	2	-4	-2
Elimineringar	-158	-140	—	0	—	—	—	—
Skillnader i redovisningsprinciper ²	—	—	95	—	—	—	—	—
Summa	9 073	8 200	3 075	3 396	282	265	154	149

1) Består av Group Management Secretariat, Executive Management, Group Internal Audit, Group Credit and Risk Control, Human Resources och Group Identity and Communications.
2) Intern utveckling samt inköp av programvara kostnadsförs löpande i rörelsesegmenten, men är i enlighet med IAS 38 aktiverade i koncernens balansräkning.

Not 2 Segmentrapportering, forts.

Identifiering av rörelsesegment och beräkning av segmentens resultat

IASB gav i november 2006 ut IFRS 8 "Rörelsesegment", som trädde i kraft den 1 januari 2009. IFRS 8 har haft en effekt på de segment inom Nordea som ska rapporteras separat, främst i form av att det tidigare aggregerade segmentet Institutional & International Banking har delats upp i tre individuella rörelsesegment (New European Markets, Financial Institutions och Shipping, Oil Services & International). De rörelsesegment som ej uppfyller de kvantitativa kriterierna i IFRS 8 är inkluderade i Övriga rörelsesegment. Jämförelsetalen har räknats om på motsvarande sätt.

Rörelsesegmentens redovisningsprinciper överensstämmer med koncernens redovisningsprinciper som finns beskrivna i not 1, förutom att intern utveckling samt inköp av programvara från och med första kvartalet 2009 kostnadsförs löpande i rörelsesegmenten, men är i enlighet med IAS 38 aktiverade i koncernens balansräkning.

Rapporterbara segment

I Nordeas verksamhetsmodell definieras fyra områden med olika ansvarsområden inom organisationen: Kundområden, Produktområden, Group Operations och Stabsfunktioner. Rörelsesegmenten har identifierats utifrån Kundområden i verksamhetsmodellen samt den interna rapporteringsstrukturen. Kundområdena är ansvariga för den övergripande affärsrelationen med en kund eller en grupp av kunder.

Nordic Banking bedriver en fullservice bankverksamhet. Det är Nordeas största kundområde och erbjuder banktjänster till privat- och företagskunder på den nordiska marknaden. De olika områdena inom bankverksamheten i New European Markets erbjuder banktjänster till lokala och nordiska företags- och privatkunder i Estland, Lettland, Litauen, Polen och Ryssland. Kunderna inom Nordic Banking och New European Markets erbjuds ett komplett sortiment av bankprodukter och tjänster, inom till exempel konton, transaktioner, markets och försäkring. Rörelsesegmentet Financial Institutions är ansvarigt för Nordeas kunder inom den finansiella sektorn. Nordeas verksamhet inom detta område inkluderar enskilda produkter såsom fonder, finansiella instrument etc. och rådgivande tjänster inom fondförsäljning och placering av tillgångar. Rörelsesegmentet Shipping, Oil Services & International är ansvarigt för Nordeas kunder inom sjöfarts-, offshore- och oljeservicebranschen. Inom detta område erbjuder Nordea skraddarsydd lösningar och syndikerade låne-transaktioner.

Rörelseintäkter fördelade på produktgrupper

Koncernen		
Mn euro	2009	2008
Banking products	5 072	5 307
Capital Markets products	2 186	1 333
Savings Products & Asset Management	621	626
Life & Pensions	271	177
Övriga	923	757
Summa	9 073	8 200

Banking products består av tre produktansvarig områden. Account products som är ansvarigt för att utveckla och tillhandahålla kontobaserade produkter såsom lån, inlåning, kort och Netbank tjänster, Transaction products som utvecklar och tillhandahåller tjänster inom kontanthantering, handel och projektfinsiering och Nordea Finans som är ansvarigt för tillgångsbaserad finansiering genom leasing, hyrköp och factoring och även erbjuder försäljning till finansiella partners såsom försäljare, återförsäljare och butiker. Capital Markets products inkluderar finansiella instrument, eller uppsättning av finansiella instrument, som är tillgängliga på den finansiella marknaden, såsom valutor, råvaror, aktier, obligationer etc. Savings Products & Asset Management inkluderar investeringsfonder, diskretionär förvaltning, portföljrådgivning, aktiehandel och pensioner. Investeringsfonder är en kombinerad produkt där fondbolaget investerar i aktier, fonder, derivat eller andra standardiserade produkter på uppdrag av fondens ägare. Diskretionär förvaltning är en tjänst som på uppdrag av kunden tillhandahåller förvaltning av en investeringsportfölj. Portföljrådgivning är en tjänst som erbjuds för att stödja kunders investeringsbeslut. Nordea Life & Pension tillhandahåller produkter och tjänster inom försäkring och pension.

Geografisk information

Koncernen	Summa rörelseintäkter, mn euro		Tillgångar, md euro	
	2009	2008	2009	2008
Sverige	1 729	1 570	116	106
Finland	1 679	2 195	38	83
Norge	1 572	1 582	72	61
Danmark	3 189	2 012	221	176
Baltikum	158	154	8	9
Polen	158	161	5	4
Ryssland	210	152	3	4
Övriga	378	375	45	31
Summa	9 073	8 200	508	474

Nordeas huvudsakliga geografiska marknad utgörs av de nordiska länderna, Baltikum, Polen och Ryssland. Intäkter och tillgångar fördelas på geografiska områden baserat på lokaliseringen av de legala enheterna. Goodwill fördelas på länder utifrån var affärsverksamheten i de förvärvade enheterna bedrivs.

Not 2 Segmentrapportering, forts.

Moderbolaget

Rörelsesegment

Resultaträkning, mn euro	Nordic Banking		Group Corporate Centre		Övriga rörelse- segment		Summa rörelsesegment		Avstämning		Summa	
	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008
Räntenetto	672	1 035	10	-332	48	31	730	734	-64	-211	666	523
Avgifts- och provisionsnetto	518	529	-2	0	96	89	612	618	-156	-150	456	468
Nettoreultat av finansiella poster till verkligt värde	133	119	47	73	-18	-141	162	51	-10	-64	152	-13
Övriga rörelseintäkter	3	4	989	2 153	5	-1	997	2 156	99	97	1 096	2 253
Summa rörelseintäkter	1 326	1 687	1 044	1 894	131	-22	2 501	3 559	-131	-328	2 370	3 231

Geografisk information,
mn euro

	Sverige		Finland		Norge		Danmark		Övriga		Summa	
	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008
Räntenetto	666	523	—	—	—	—	—	—	—	—	666	523
Avgifts- och provisionsnetto	456	468	—	—	—	—	—	—	—	—	456	468
Nettoreultat av finansiella poster till verkligt värde	152	-13	—	—	—	—	—	—	—	—	152	-13
Övriga rörelseintäkter	157	385	612	1 301	180	305	106	207	41	55	1 096	2 253
Summa rörelseintäkter	1 431	1 363	612	1 301	180	305	106	207	41	55	2 370	3 231

Not 3 Räntenetto

Mn euro	Koncernen		Moderbolaget	
	2009	2008	2009	2008
Ränteintäkter				
Utlåning till kreditinstitut	356	1 121	534	1 739
Utlåning till allmänheten	8 995	13 862	771	1 594
Räntebärande värdepapper	1 519	1 571	487	308
Övriga ränteintäkter	103	199	1	5
Summa ränteintäkter	10 973	16 753	1 793	3 646
Räntekostnader				
Skulder till kreditinstitut	-258	-1 595	-267	-897
In- och upplåning från allmänheten	-2 166	-4 398	-242	-892
Emitterade värdepapper	-3 092	-4 587	-421	-820
Efterställda skulder	-275	-393	-238	-303
Övriga räntekostnader ¹	99	-687	41	-211
Summa räntekostnader	-5 692	-11 660	-1 127	-3 123
Räntenetto	5 281	5 093	666	523

¹ Räntenettet från derivatinstrument, som värderas till verkligt värde och är kopplade till Nordea's upplåning, kan ha både positiv och negativ påverkan på övriga räntekostnader, för mer information se not 1.

Ränteintäkter från finansiella instrument som inte värderas till verkligt värde via resultaträkningen uppgår till 7 471 mn euro (12 237 mn euro) för koncernen och 1 402 mn euro (3 086 mn euro) för moderbolaget. Räntekostnader från finansiella instrument som inte värderas till verkligt värde via resultaträkningen uppgår till -3 855 mn euro (-8 807 mn euro) för koncernen och -1 181 mn euro (-2 873 mn euro) för moderbolaget.

Räntenetto Mn euro	Koncernen		Moderbolaget	
	2009	2008	2009	2008
Ränteintäkter	10 676	16 361	1 793	3 646
Leasingintäkter, netto	297	392	—	—
Räntekostnader	-5 692	-11 660	-1 127	-3 123
Summa	5 281	5 093	666	523

Not 4 Avgifts- och provisionsnetto

Mn euro	Koncernen		Moderbolaget	
	2009	2008	2009	2008
Provisioner från kapitalförvaltning	454	532	59	67
Livförsäkring	271	270	8	7
Courtage	226	217	107	61
Depåjänster	77	84	9	11
Inlåning	43	45	27	28
Summa sparrelaterade provisioner	1 071	1 148	210	174
Betalningar	392	422	109	139
Kort	337	344	158	173
Summa betalningsprovisioner	729	766	267	312
Utlåning	283	299	69	76
Garantier och doku- mentbetalningar	183	143	23	20
Summa låneprovisioner	466	442	92	96
Övriga provisions- intäkter	202	176	45	40
Avgifts- och provisionsintäkter	2 468	2 532	614	622
Livförsäkring	-64	-67	—	—
Betalningar	-280	-287	-109	-130
Statliga garantiprogram	-201	-50	-20	—
Övriga provisions- kostnader	-230	-245	-29	-24
Avgifts- och provisions- kostnader	-775	-649	-158	-154
Avgifts- och provisions- netto	1 693	1 883	456	468

Avgifts- och provisionsintäkter från finansiella tillgångar och skulder som inte värderas till verkligt värde via resultaträkningen och som inte ingår i beräkningen av effektiv ränta uppgår till 308 mn euro (329 mn euro) för koncernen och 96 mn euro (104 mn euro) för moderbolaget.

Not 4 Avgifts- och provisionsnetto, forts

Avgifts- och provisionsintäkter från förvaltningsverksamhet som resulterar i innehav eller placering i tillgångar för kunders räkning och som inte ingår i beräkningen av effektiv ränta uppgår till 951 mn euro (1 019 mn euro) för koncernen och 174 mn euro (135 mn euro) för moderbolaget. Motsvarande belopp för avgifts- och provisionskostnader är -64 mn euro (-67 mn euro) för koncernen.

Not 5 Nettoresultat av finansiella poster till verkligt värde

Mn euro	Koncernen		Moderbolaget	
	2009	2008	2009	2008
Aktier och andelar samt andra aktierrelaterade instrument	1 762	-3 125	44	40
Räntebärande värdepapper och andra ränterelaterade instrument	2 537	830	122	-104
Övriga finansiella instrument	-117	90	49	-73
Valutakursförändringar	329	670	-63	124
Förvaltningsfastigheter	117	167	—	—
Förändring av försäkringstekniska avsättningar, livförsäkring ²	-1 870	320	—	—
Förändring av återbäringsmedel, livförsäkring	-865	2 025	—	—
Intäkter försäkringsrisk, livförsäkring	297	282	—	—
Kostnader försäkringsrisk, livförsäkring	-244	-231	—	—
Summa	1 946	1 028	152	-13

Nettoresultat från kategorier av finansiella instrument¹

Mn euro	Koncernen		Moderbolaget	
	2009	2008	2009	2008
Finansiella tillgångar tillgängliga för försäljning, realiserade	2	5	—	—
Finansiella instrument redan från början värderade till verkligt värde via resultaträkningen	20	29	0	0
Finansiella instrument – Tradingportföljer ³	1 764	982	146	13
Finansiella instrument med säkringsredovisning	-52	-58	6	-26
– varav nettoförluster på säkringsinstrument	-212	714	-147	396
– varav nettovinsterna på säkrade poster	160	-772	153	-422
Övrigt	3	4	0	—
Intäkter finansiell risk, netto livförsäkring ²	157	16	—	—
Intäkter försäkringsrisk, netto livförsäkring	52	50	—	—
Summa	1 946	1 028	152	-13

1) Beloppen för Life (intäkter finansiell risk och intäkter försäkringsrisk) redovisas brutto, d v s före eliminerings av interna transaktioner.

2) Premieintäkter uppgår till 1 667 mn euro (2 077 mn euro).

3) Varav periodiserade day one profits uppgår till 112 mn euro (63 mn euro) för koncernen och 9 mn euro (9 mn euro) för moderbolaget.

Not 6 Utdelningar

Mn euro	Moderbolaget	
	2009	2008
Aktier och andelar i koncernföretag	973	2 063
Summa	973	2 063

Not 7 Övriga rörelseintäkter

Mn euro	Koncernen		Moderbolaget	
	2009	2008	2009	2008
Avyttring av aktier och andelar	5	82	5	88
Intäkter från fastigheter	7	7	0	0
Övrigt	93	83	118	102
Summa	105	172	123	190

Not 8 Personalkostnader

Mn euro	Koncernen		Moderbolaget	
	2009	2008	2009	2008
Löner och arvoden (specifikation nedan)	-1 932	-1 934	-370	-394
Pensionskostnader (specifikation nedan)	-340	-217	-47	-60
Sociala kostnader	-292	-307	-129	-143
Vinstandelar	-98	-47	-27	-7
Övriga personalkostnader	-62	-63	-22	-28
Summa	-2 724	-2 568	-595	-632
Löner och arvoden:				
Till ledande befattningshavare ¹				
– Fast ersättning och förmåner	-15	-18	-4	-5
– Rörlig ersättning	-4	-7	—	-1
Summa	-19	-25	-4	-6
Till övriga anställda	-1 913	-1 909	-366	-388
Summa	-1 932	-1 934	-370	-394

1) Ledande befattningshavare inkluderar styrelse (inklusive suppleanter), koncernchef, vice koncernchef, vice verkställande direktörer och koncernledning i moderbolaget, samt styrelsen (inklusive suppleanter), verkställande direktörer samt vice verkställande direktörer i rörelsedrivande dotterbolag. Tidigare styrelseledamöter (inklusive suppleanter), koncernchefer, vice koncernchefer, verkställande direktörer samt vice verkställande direktörer, i moderbolaget och i rörelsedrivande dotterbolag, är inkluderade. Ledande befattningshavare uppgår till 230 (251) individer i koncernen och till 24 (31) individer i moderbolaget.

Mn euro	Koncernen		Moderbolaget	
	2009	2008	2009	2008
Pensionskostnader				
Förmånsbestämda pensionsplaner (not 37)	-175	-69	—	—
Kalkylmässiga pensionskostnader (endast moderbolaget)	—	—	-15	-26
Avgiftsbestämda pensionsplaner	-165	-148	-32	-34
Summa	-340	-217	-47	-60

Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om ersättningspolicy (FFFS 2009:6)

Den 11 december 2009 beslutade svenska Finansinspektionen om föreskrifter och allmänna råd om ersättningspolicier gällande samtliga anställda. De kvalitativa upplysningarna i enlighet med denna föreskrift redovisas i det separata avsnittet om ersättning i förvaltningsberättelsen. De kvantitativa upplysningarna kommer att redovisas i en separat rapport som publiceras på Nordeas hemsida (www.nordea.com), i god tid före årsstämman.

Ersättning till styrelse, koncernchef och koncernledning

Ersättningar till styrelsen som fastställts av årsstämman 2009 uppgick till: ordföranden 252 000 euro, vice ordföranden 97 650 euro och övriga ledamöter 75 600 euro. Därutöver var arvoden för extra styrelsemöten 1 840 euro per möte. Arvodena för utskottsmöten uppgick till 2 370 euro för utskottets ordförande och 1 840 euro för övriga ledamöter per möte. Styrelseledamöter som är anställda i Nordea erhåller inte särskild ersättning för sitt arbete i styrelsen. Det föreligger inga åtaganden om avgångsvederlag, pensioner eller dylikt till styrelsens ledamöter, med undantag för pensionsförpliktelser till

en styrelseledamot som tidigare varit anställd i Nordea.

Hans Dalborg, styrelsens ordförande och tidigare koncernchef för Nordea, erhåller en pension motsvarande högst 65 procent av 180 prisbasbelopp i Sverige 2001, uppgående till 36 900 kronor och 32,5 procent av den återstående delen av den pensionsgrundande lönen. Pensionen efter 65 års ålder täcks av ett externt försäkringsbolag och är fullt betald av Nordea. Nordea har således ingen pensionsförpliktelse gentemot Hans Dalborg.

Koncernchefens grundlön, rörliga lönedel och anställningsvillkor i övrigt föreslås av styrelsens kompensationsutskott och fastställs av styrelsen. Den rörliga lönedelen, som baseras på särskilt fastställda mål, kan uppgå till högst 35 procent av grundlönen. Med anledning av Nordeas avtal med Riskgälden i samband med att den svenska staten medverkade i Nordeas nyemission erhöles 2009 ingen rörlig ersättning. Koncernchefen deltar också i de långsiktiga incitamentsprogrammen som beskrivs närmare i det separata avsnittet om ersättning samt nedan. De förmåner koncernchefen uppbär utgörs främst av bil- och bostadsförmån.

Pensionsåldern för koncernchefen är 60 år, och hans pension uppgår till 50 procent av pensionsgrundande lön livs-

Euro	Fast ersättning/ Styrelsearvode ¹		Rörlig ersättning ²		Långsiktiga incitaments- program ³		Förmåner		Summa	
	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008
Styrelseordförande:										
Hans Dalborg	-290 700	-283 212	—	—	—	—	—	—	-290 700	-283 212
Vice styrelseordförande:										
Björn Wahlroos ⁴	-103 178	-62 312	—	—	—	—	—	—	-103 178	-62 312
Övriga styrelseledamöter:⁵										
Marie Ehrling	-94 000	-89 087	—	—	—	—	—	—	-94 000	-89 087
Tom Knutzen	-97 680	-87 440	—	—	—	—	—	—	-97 680	-87 440
Lars G Nordström	-88 480	-82 175	—	—	—	—	—	—	-88 480	-82 175
Björn Savén	-95 840	-87 440	—	—	—	—	—	—	-95 840	-87 440
Heidi M Petersen	-88 480	-64 357	—	—	—	—	—	—	-88 480	-64 357
Svein Jacobsen	-97 710	-68 175	—	—	—	—	—	—	-97 710	-68 175
Stine Bosse	-90 320	-64 357	—	—	—	—	—	—	-90 320	-64 357
Timo Peltola ⁴	-110 553	-124 577	—	—	—	—	—	—	-110 553	-124 577
Kjell Aamot ⁶	—	-23 084	—	—	—	—	—	—	—	-23 084
Harald Arnkværn ⁶	—	-29 765	—	—	—	—	—	—	—	-29 765
Claus Høeg Madsen ⁶	—	-23 014	—	—	—	—	—	—	—	-23 014
Birgitta Kantola ⁶	—	-21 282	—	—	—	—	—	—	—	-21 282
Ursula Ranin ⁶	-26 260	-86 973	—	—	—	—	—	—	-26 260	-86 973
Koncernchef:										
Christian Clausen ⁷	-798 434	-832 960	—	-187 452	-237 915	-81 624	-54 805	-41 087	-1 091 154	-1 143 123
Koncernledning:										
6 (7) personer exklusive koncernchefen ⁸	-3 527 414	-4 024 791	—	-903 461	-588 814	-498 570	-157 233	-141 051	-4 273 461	-5 567 873
Summa	-5 509 049	-6 055 001	—	-1 090 913	-826 729	-580 194	-212 038	-182 138	-6 547 816	-7 908 246

1) Styrelsearvodet omfattar fast ersättning och mötesarvoden. Dessa utbetalas i svenska kronor och omräknas till euro till årets genomsnittskurs.

2) I början av 2009 avstod fem medlemmar i koncernledningen från höjningar av den fasta och rörliga ersättningen för 2009 års första fyra månader. Denna frivilliga avsägelse har därefter, genom Nordeas avtal med Riksgälden i samband med att den svenska staten medverkade i Nordeas nyemission, utökats till att omfatta hela 2009 och 2010. I samband med detta sköts även utbetalningen av rörlig ersättning intjänad under 2008 upp. Dessutom har de övriga medlemmarna i koncernledningen avstått från rörlig ersättning under 2009.

3) Koncernchefen och medlemmarna i koncernledningen innehar 38 657 A-rättigheter, 38 657 C-rättigheter och 30 926 D-rättigheter i LTIP 2008 (inga B-rättigheter kan lösas in eftersom prestationskraven inte uppfylldes) samt 68 141 A-rättigheter, 68 141 B-rättigheter, 68 141 C-rättigheter och 68 141 D-rättigheter i LTIP 2009 (C-D-rättigheterna är villkorade). Mer information om värderingen av de långsiktiga incitamentsprogrammen finns nedan. Ovanstående kostnader är beräknade i enlighet med IFRS 2, "Aktiere-laterade ersättningar".

4) Björn Wahlroos ersatte Timo Peltola som vice styrelseordförande från och med årsstämman 2009.

5) Omfattar inte arbetstagarrepresentanter.

6) Avgick som styrelseledamot under 2008 eller 2009.

7) Den fast ersättningen är oförändrad sedan 1 april 2008. Minskningen under 2009 beror huvudsakligen på valutakurseffekter.

8) Medlemmarna i koncernledningen medräknas under den tid som de innehaft sin befattning.

Not 8 Personalkostnader, forts.

rigt. Den pensionsgrundande lönen kan som högst motsvara 190 inkomstbasbelopp i Sverige. För koncernchefen utgörs pensionsgrundande lön av den fasta och rörliga ersättningen. Då samtliga pensionsmedel överförs till den anställde vid pensionering, kommer Nordea inte ha någon pensionsförpliktelse gentemot koncernchefen efter dennes pension.

Styrelsens kompensationsutskott förbereder ändringar i ersättningsnivåerna för koncernledningen som helhet, liksom ändringar i pensionsförmåner och anställningsvillkor, för beslut av styrelsen. Lönevillkoren för enskilda medlemmar i koncernledningen fastställs av koncernchefen, efter samråd med styrelsens kompensationsutskott. Den rörliga lönedelen, som baseras på särskilt fastställda mål, kan uppgå till högst 35 procent av grundlönen. För 2009 erhöll medlemmarna i koncernledningen ingen rörlig ersättning, delvis beroende på Nordeas avtal med Riksgälden i samband med att den svenska staten medverkade i Nordeas nyemission, delvis beroende på att övriga medlemmar i koncernledningen avstått från rörlig lön under 2009. Liksom koncernchefens deltar koncernledningen i de långsiktiga incitamentsprogrammen. Till de förmåner som uppbyggs hör främst bil- och/eller bostadsförmåner.

Pensionskostnader och pensionsförpliktelser avseende styrelse, koncernchef och koncernledning

Euro	2009		2008	
	Pensionskostnader ⁵	Pensionsförpliktelser ⁶	Pensionskostnader ⁵	Pensionsförpliktelser ⁶
Styrelseledamöter¹:				
Lars G Nordström	—	348 923	—	385 547
Koncernchef:				
Christian Clausen ²	-556 281	7 227 314	-477 408	5 891 708
Koncernledning:				
6 (7) personer exklusive koncernchef ³	-1 762 336	11 632 955	-917 999	10 444 859
Tidigare styrelseordförande och koncernchefer:				
Vesa Vainio och Thorleif Krarup ⁴	—	18 442 847	—	18 691 275
Summa	-2 318 617	37 652 039	-1 395 407	35 413 389

1) Omfattar inte arbetstagarrepresentanter.

2) Koncernchefens pensionsavtal är oförändrat. Den ökade pensionsförpliktelsen beror huvudsakligen på räntekostnad (diskonterings-effekt) och intjänad pension under 2009. Ökningen i pensionskostnad 2009 beror på att en lägre diskonteringsränta har använts 2009 jämfört med 2008. Nordea kommer inte ha någon pensionsförpliktelse gentemot koncernchefen efter dennes pensionering.

3) Medlemmarna i koncernledningen medräknas under den tid som de innehaft sin befattning. Redovisade pensionsförpliktelser är förpliktelser gentemot medlemmarna i koncernledningen den 31 december. Ökningen i pensionskostnad 2009 beror huvudsakligen på att pensionskostnaden 2008 sänktes på grund av förändring i pensionsavtalet för en medlem i koncernledningen (fortsatt anställning efter möjlig pensionsålder).

4) Pensionsförpliktelsen gentemot Vesa Vainio och Thorleif Krarup beror främst på pensionsrätter intjänade i, och finansierade av, de banker som bildat Nordea.

5) Pensionskostnader för ledningen består av under året betalda pensionspremier i avgiftsbestämda pensionsplaner och under året intjänade pensionsrätter i förmånsbestämda pensionsplaner (Kostnader avseende tjänstgöring innevarande år, Kostnader avseende tjänstgöring tidigare år samt Reduceringar och regleringar, definierade i IAS19).

6) Pensionsförpliktelser beräknade i enlighet med IAS 19. Dessa förpliktelser påverkas av förändringar i aktuariella antaganden, och skillnaden mellan åren kan vara betydande. IAS 19 innehåller ett antagande om framtida löneökningar, vilket innebär att redovisade pensionsförpliktelser motsvarar intjänade pensionsrätter beräknade med hjälp av förväntade lönenivåer vid pensionering. Ledningens pensionsplaner är finansierade pensionsplaner, vilket innebär att dessa förpliktelser täcks av förvaltningstillgångar vars verkliga värde i huvudsak motsvarar värdet av förpliktelserna.

Pensionsåldern för koncernledningen är 60 år eller 62 år. Pensionsplanerna är antingen avgiftsbestämda eller förmånsbestämda. För en dansk medlem i koncernledningen utgör pensionen 50 procent av pensionsgrundande lön livsvarigt tidigast från 62 år, med en årlig justering baserad på den allmänna löneökningnivån i Nordea Bank Danmark. Den andra danska medlemmen av koncernledningen har en avgiftsbestämd pensionsplan. De finska medlemmarna i koncernledningen erhåller en pension uppgående till 50 eller 60 procent av pensionsgrundande lön livsvarigt, med en årlig justering baserad på APL-index i Finland. Den norska medlemmen av koncernledningen erhåller 70 procent av pensionsgrundande lön livsvarigt, med en årlig justering. Den svenska medlem i koncernledningen har, utöver intjänad pension enligt kollektivavtal, en avgiftsbestämd pensionsplan. Den fasta ersättningen utgör pensionsgrundande lön för alla medlemmar i koncernledningen. För finska och svenska medlemmar i koncernledningen ingår även den rörliga lönedelen.

Enligt anställningsavtalen är finska, norska och svenska medlemmar i koncernledningen under uppsägningstid berättigade att erhålla 6 månadslöner, och ifråga om avgångsvederlag 18 månadslöner. Den senare ersättningen minskas med eventuellt erhållen lön från annan anställning under de 18 månaderna. Danska medlemmar i koncernledningen är berättigade till 12 månadslöner under uppsägningstiden. En dansk medlem i koncernledningen är berättigad till 12 månadslöner i avgångsvederlag. Denna ersättning minskas med eventuellt erhållen lön från annan anställning under de 12 månaderna.

Pensionskostnaderna avseende samtliga ledande befattningshavare uppgick till 4 mn euro (4 mn euro) och pensionsförpliktelserna uppgick till 46 mn euro (53 mn euro). Ledande befattningshavare omfattar styrelse (inkl suppleanter), koncernchef, vice koncernchef, vice verkställande direktörer och koncernledning i moderbolaget liksom styrelse (inkl suppleanter), verkställande direktörer och vice verkställande direktörer i rörelsedrivande dotterföretag.

Utlåning till nyckelpersoner i ledande positioner

Utlåning till nyckelpersoner i ledande positioner uppgår till 2 mn euro (3 mn euro) i koncernen och till 0 mn euro (1 mn euro) i moderbolaget. Ränteintäkter på dessa lån uppgår till 0 mn euro (0 mn euro) i koncernen och till 0 mn euro (0 mn euro) i moderbolaget.

Nyckelpersoner i ledande positioner som är anställda av Nordea erhåller samma kreditvillkor som övriga anställda, förutom nyckelpersoner i ledande positioner i Danmark vars kreditvillkor är desamma som normala marknadsvillkor. I Norge är personalräntan för lån 1 procentenhet lägre än motsvarande ränta för externa kunder, med en begränsning på lånebeloppet om 3 norska inkomstbasbelopp 55 med ett tillägg om 100 000 NOK. I Finland motsvarar personalräntan på lån upp till 400 000 euro Nordeas inlåningskostnad med en marginal på 0,1 procentenhet. På lån överstigande 400 000 euro har man en marginal på 0,3 procentenhet. I Sverige är personalräntan på lån med fast eller rörlig ränta 2,15 procentenhet lägre än motsvarande ränta för externa kunder, med en lägre gräns på 0,5 procentenhet för lån med rörlig ränta och 1,5 procentenhet för lån med fast ränta. Per idag finns en begränsning på 57 svenska prisbasbelopp, både för lån med fast ränta och för lån med rörlig ränta. Lån överstigande de fastslagna begränsningarna ges till marknadsvillkor. Lån till familjemedlemmar till nyckelpersoner i ledande positioner och till nyckelpersoner i ledande positioner som ej är anställda av Nordea ges till normala marknadsvillkor.

Not 8 Personalkostnader, forts.

Aktierelaterade ersättningar

Villkorade rättigheter LTIP 2009	2009		
	A-rättigheter	B-C-rättigheter	D-rättigheter
Tilldelade	990 097	1 980 194	990 097
Förverkade	-8 765	-17 530	-8 765
Utstående vid årets slut	981 332	1 962 664	981 332
- varav inlösningsbara	—	—	—

Villkorade rättigheter LTIP 2008	2009			2008		
	A-rättigheter	B-C-rättigheter	D-rättigheter	A-rättigheter	B-C-rättigheter	D-rättigheter
Utstående vid årets början	501 771	501 771	501 771	—	—	—
Tilldelade	—	—	—	502 943	1 005 886	502 943
Förverkade	-16 305	-16 305	-113 398	-1 172	-504 115	-1 172
Utstående vid årets slut	485 466	485 466	388 373	501 771	501 771	501 771
- varav inlösningsbara	—	—	—	—	—	—

Villkorade rättigheter LTIP 2007	2009			2008		
	A-rättigheter	B-C-rättigheter	D-rättigheter	A-rättigheter	B-C-rättigheter	D-rättigheter
Utstående vid årets början	452 246	441 663	452 246	474 557	938 531	474 557
Förverkade	-3 361	-3 286	-3 361	-22 311	-496 868	-22 311
Inlösta	-307 310	-304 238	-288 495	—	—	—
Utstående vid årets slut	141 575	134 139	160 390	452 246	441 663	452 246
- varav inlösningsbara	141 575	134 139	160 390	—	—	—

Långsiktiga incitamentsprogram

Deltagandet i det "Långsiktiga incitamentsprogrammet" (LTIP) kräver att deltagarna tar direkt ägarskap genom att investera i Nordeaaktier.

	LTIP 2009			LTIP 2008 ¹			LTIP 2007 ¹		
	A-rättigheter	B-C-rättigheter	D-rättigheter	A-rättigheter	B-C-rättigheter	D-rättigheter	A-rättigheter	B-C-rättigheter	D-rättigheter
Stamaktier per rättighet	1,00	1,00	1,00	1,30	1,30	1,30	1,30	1,30	1,30
Lösenpris	0,77 euro	0,38 euro	0,38 euro	2,30 euro	1,53 euro	1,53 euro	2,53 euro	1,00 euro	1,00 euro
Utgivningsdatum	14 maj 2009	14 maj 2009	14 maj 2009	13 maj 2008	13 maj 2008	13 maj 2008	17 maj 2007	17 maj 2007	17 maj 2007
Intjänandeperiod	24 månader	24 månader	24 månader	24 månader	24 månader	24 månader	24 månader	24 månader	24 månader
Avtalad löptid	48 månader	48 månader	48 månader	48 månader	48 månader	48 månader	48 månader	48 månader	48 månader
Första inlösendag	april 2011	april 2011	april 2011	29 april 2010	29 april 2010	29 april 2010	30 april 2009	30 april 2009	30 april 2009
Verkligt värde vid utgivning	4,66 euro	5,01 euro	1,75 euro	7,53 euro	8,45 euro	4,14 euro	8,76 euro	10,49 euro	7,76 euro

1) Den nyemission som beslutades på extra årsstämma den 12 mars 2009, utlöste justeringar av vissa av parametrarna i LTIP 2007 och LTIP 2008, i överensstämmelse med programmets avtal. Justeringarna genomfördes med syfte att sätta deltagarna i motsvarande finansiella situation som den precis före nyemissionen.

Villkor och krav

För varje stamaktie som deltagarna band upp i LTIP, tilldelades deltagaren en villkorad A-rättighet att förvärva stamaktier ("Matchningsaktie") baserat på fortsatt anställning samt villkorade B-D-rättigheter att förvärva ytterligare stamaktier, under förutsättning att vissa prestationskrav uppfylls ("Prestationsaktier"). Prestationskraven för B- och C-rättigheter omfattar ett tillväxtmål i riskjusterat resultat per aktie (RAPPS). Skulle resultat per aktie (EPS) understiga en på förhand bestämd nivå har deltagaren ingen rätt till B- respektive C-rättigheter. Prestationskravet för D-rättigheter är mark-

nadsrelaterat och består av ett tillväxtmål i totalavkastning (TSR) i jämförelse med en fastställd jämförelsegrupps TSR.

När prestationskraven inte är fullt uppfyllda, visas rättigheterna som inte längre är inlösningsbara som förverkade i tabellen ovan, i likhet med rättigheter som förverkats till följd av att deltagarna avslutat sin anställning hos Nordea.

Lösenpriset är justerat för utdelningar, dock aldrig justerat under en fastställd nivå. Vidare är vinst på varje rättighet begränsad.

Not 8 Personalkostnader, forts.

	LTIP 2009 ¹	LTIP 2008 ¹	LTIP 2007 ¹
Tjänstevillkor, A-D-rättigheter	Anställd inom Nordea koncernen under den tvååriga intjänandeperioden.	Anställd inom Nordea koncernen under den tvååriga intjänandeperioden.	Anställd inom Nordea koncernen under den tvååriga intjänandeperioden.
Prestationskrav, B-rättigheter	Ökning av RAPPS 2009 jämfört med 2008. Full utdelning erhöles om RAPPS ökade med 8 procentenheter eller mer.	Ökning av RAPPS 2008 jämfört med 2007. Full utdelning erhöles om RAPPS ökade med 12 procentenheter eller mer.	Ökning av RAPPS 2007 jämfört med 2008. Full utdelning erhöles om RAPPS ökade med 15 procentenheter eller mer.
Krav på resultat per aktie, B-rättigheter	Rapporterad resultat per aktie för 2009 får ej understiga 0,26 euro.	Rapporterad resultat per aktie för 2008 får ej understiga 0,80 euro.	Rapporterad resultat per aktie för 2007 får ej understiga 0,80 euro.
Prestationskrav, C-rättigheter	Ökning av RAPPS 2010 jämfört med 2009. Full utdelning erhöles om RAPPS ökar med 8 procentenheter eller mer.	Ökning av RAPPS 2009 jämfört med 2008. Full utdelning erhöles om RAPPS ökade med 12 procentenheter eller mer.	Ökning av RAPPS 2008 jämfört med 2007. Full utdelning erhöles om RAPPS ökade med 12 procentenheter eller mer.
Krav på resultat per aktie, C-rättigheter	Rapporterad resultat per aktie för 2010 får ej understiga 0,26 euro.	Rapporterad resultat per aktie för 2009 får ej understiga 0,52 euro.	Rapporterad resultat per aktie för 2008 får ej understiga 0,80 euro.
Prestationskrav, D-rättigheter	TSR under 2009–2010 i förhållande till jämförelsegruppen. Full utdelning erhöles om Nordea rankas som nummer 1 i jämförelsegruppen.	TSR under 2008–2009 i förhållande till jämförelsegruppen. Full utdelning erhöles om Nordea rankades som nummer 1 i jämförelsegruppen.	TSR under 2007–2008 i förhållande till jämförelsegruppen. Full utdelning erhöles om Nordeas TSR översteg jämförelsegruppens index med 10 procentenheter eller mer.
Vinstbegränsning	Vinsten per A-D-rättighet är begränsad till 9,59 euro per rättighet.	Vinsten per A-D-rättighet är begränsad till 21,87 euro per rättighet.	Vinsten per A-D-rättighet är begränsad till 19,18 euro per rättighet.
Justeringar av lösenpris	Lösenpriset kommer att justeras för utdelningar under lösenperioden, dock aldrig justerad under 0,10 euro.	Lösenpriset justeras för utdelningar under lösenperioden, dock aldrig justerad under 0,10 euro.	Lösenpriset justeras för utdelningar under intjänande- och lösenperioden, dock aldrig justerad under 0,10 euro.

¹) RAPPS för det finansiella året 2008 använd i LTIP 2008 (C-rättigheter) och LTIP 2009 (B-rättigheter), RAPPS för det finansiella året 2009 använd i LTIP 2009 (C-rättigheter), krav på vinst per aktie i LTIP 2008 (C-rättigheter) och LTIP 2009 (B- och C-rättigheter) samt vinstbegränsningen i LTIP 2009, LTIP 2008 och LTIP 2007 har justerats med anledningen av nyemissionens finansiella effekter.

Verkligt värde beräkning

Det verkliga värdet har beräknats genom användandet av generellt antagna värderingsmodeller. Följande beräkningsunderlag har använts:

	LTIP 2009	LTIP 2008	LTIP 2007
Vägd genomsnittlig aktiekurs	5,79 euro	11,08 euro	12,33 euro
Löptid	2,5 år	2,5 år	3,0 år
Avdrag av förväntade utdelningar	Ja	Ja	Ja
Risfri ränta	1,84%	3,83%	4,20%
Förväntad volatilitet	29%	21%	20%

Förväntad volatilitet är baserad på historiska värden. Då rättigheterna har ett lösenpris som är betydligt lägre än aktiepriset vid utgivningen har modellen en begränsad känslighet för förväntad volatilitet och riskfri ränta. Verkligt värde beräkningen baseras även på tidig inlösen under programmets inlösningsfönster.

Värdet på D-rättigheterna är baserat på principen för marknadsrelaterade villkor och vid beräkning av rättigheternas verkliga värde vid utgivning har uppfyllelse av TSR målen tagits i beaktande.

Kostnad

Mn euro	Koncernen			Moderbolaget		
	LTIP 2009	LTIP 2008 ¹	LTIP 2007 ¹	LTIP 2009	LTIP 2008 ¹	LTIP 2007 ¹
Förväntad kostnad	-18	-13	-17	-7	-4	-5
- varav sociala avgifter	-5	-3	-5	-2	0	-1
Maximal kostnad	-26	-19	-20	-10	-6	-6
- varav sociala avgifter	-9	-9	-8	-4	-3	-2
Kostnadsförd kostnad 2009	-3	-6	-2	-1	-1	-1
- varav sociala avgifter	-1	-1	0	0	0	0
Kostnadsförd kostnad 2008	—	-2	-5	—	-1	-2
- varav sociala avgifter	—	0	1	—	0	0

¹) Uppfyllelse av prestationskraven är fastställd. Skillnaden mellan förväntad kostnad och maximal kostnad uppkommer då antagande om personalomsättning (endast i LTIP 2008 då uppfyllelse av tjänstevillkoret i LTIP 2007 är känt) och om årlig ökning av aktiepriset används vid beräkning av förväntad kostnad, men ej vid beräkning av maximal kostnad då maximal vinst per rättighet används istället för årlig ökning av aktiepriset.

Not 8 Personalkostnader, forts.

Förväntad årlig personalomsättning om 5 procentenheter i LTIP 2009 och 4 procentenheter i LTIP 2008 har använts vid beräkning av förväntad och maximal kostnad.

Den förväntade kostnaden kostnadsförs över intjänandeperioden om 24 månader.

Medelantal anställda

	Summa		Män		Kvinnor	
	2009	2008	2009	2008	2009	2008
Koncernen						
Omräknat till heltidstjänster						
Danmark	8 143	8 427	3 939	3 887	4 204	4 540
Finland	8 033	8 311	1 839	1 742	6 194	6 569
Sverige	7 902	8 454	3 394	3 643	4 508	4 811
Norge	3 578	3 561	1 936	1 845	1 642	1 716
Polen	1 949	1 679	714	518	1 235	1 161
Ryssland	1 569	1 603	719	582	850	1 021
Lettland	512	513	135	138	377	375
Estland	440	416	102	86	338	330
Luxemburg	411	409	255	249	156	160
Litauen	363	355	114	78	249	277
USA	74	70	41	37	33	33
Storbritannien	54	58	34	36	20	22
Singapore	53	52	19	15	34	37
Tyskland	37	36	19	18	18	18
Summa genomsnitt	33 118	33 944	13 260	12 874	19 858	21 070
Totalt antal anställda (omräknat till heltidstjänster), vid årets slut	33 347	34 008				

	Summa		Män		Kvinnor	
	2009	2008	2009	2008	2009	2008
Moderbolaget						
Omräknat till heltidstjänster						
Sverige	7 798	8 233	3 343	3 490	4 455	4 743
Övriga länder	62	59	46	40	16	19
Summa genomsnitt	7 860	8 292	3 389	3 530	4 471	4 762

Löner och arvoden per land

	2009		2008	
	Ledande befattningshavare	Övriga anställda	Ledande befattningshavare	Övriga anställda
Koncernen, mn euro				
Danmark	-4	-707	-4	-641
Finland	-2	-402	-2	-398
Sverige	-4	-358	-5	-431
Norge	-2	-280	-2	-276
Polen	-2	-35	-2	-31
Ryssland	-1	-38	-5	-39
Lettland	—	-10	—	-9
Estland	—	-9	—	-8
Luxemburg	-2	-44	-3	-44
Litauen	-1	-6	—	-6
USA	-1	-12	-2	-14
Storbritannien	—	-5	—	-5
Singapore	—	-4	—	-4
Tyskland	—	-3	—	-3
Summa	-19	-1 913	-25	-1 909

	2009		2008	
	Ledande befattningshavare	Övriga anställda	Ledande befattningshavare	Övriga anställda
Moderbolaget, mn euro				
Sverige	-3	-356	-4	-377
Övriga länder	-1	-10	-2	-11
Summa	-4	-366	-6	-388

Fördelning efter kön

Procent	31 dec 2009		31 dec 2008	
Nordea Bank AB (publ)				
Styrelse				
– Män		70		73
– Kvinnor		30		27
Övriga ledande befattningshavare				
– Män		86		80
– Kvinnor		14		20

I styrelserna för Nordeakoncernens bolag var 88 procent män (90 procent) och 12 procent kvinnor (10 procent). Motsvarande siffror för Övriga ledande befattningshavare var 88 procent män (84 procent) och 12 procent kvinnor (16 procent). Interna styrelser utgörs främst av ledningen inom Nordea.

Sjukfrånvaro¹

	Sjukfrånvaro som andel av normal arbetstid, %		Andel långtidssjukskrivning, %	
	2009	2008	2009	2008
Moderbolaget				
Summa	3,4	4,4	34	45
Män	1,9	2,3	27	27
Kvinnor	4,4	5,6	36	47
18–29	2,8	3,1		
30–49	2,6	3,6		
50–65	4,6	5,3		

1) Med normal arbetstid avses arbetstid enligt anställningsavtal, exklusive övertid. Med långtidssjukskrivning avses sammanhängande frånvaroperiod om 60 dagar eller mer. Sjukfrånvaron för varje kategori anges i procent av den normala arbetstiden inom kategorin.

Not 9 Övriga administrationskostnader

Mn euro	Koncernen		Moderbolaget	
	2009	2008	2009	2008
Informationsteknologi ¹	-593	-576	-168	-172
Marknadsföring	-83	-102	-16	-26
Porto-, telefon- och kontorskostnader	-190	-203	-56	-69
Hyses-, lokal- och fastighetskostnader	-367	-369	-93	-96
Övrigt ²	-406	-396	-110	-110
Summa	-1 639	-1 646	-443	-473

1) Avser koncernens IT-drift, kostnader för tjänster samt konsultarvoden. De totala IT-relaterade kostnaderna, inklusive personal etc, men exklusive IT-kostnader i försäkringsverksamheten, uppgick till -752 mn euro (-666 mn euro).

2) Inkluderar arvoden och ersättning till revisorer enligt nedanstående fördelning.

Revisionsarvoden Mn euro	Koncernen		Moderbolaget	
	2009	2008	2009	2008
KPMG				
Revisionsuppdrag	-5	-5	-1	-1
Övriga uppdrag, inkl revisionsrelaterade tjänster	-3	-2	-2	-1
PriceWaterhouseCoopers				
Revisionsuppdrag	0	-1	—	—
Övriga uppdrag, inkl revisionsrelaterade tjänster	0	—	—	—
Summa	-8	-8	-3	-2

Not 10 Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar

Mn euro	Koncernen		Moderbolaget	
	2009	2008	2009	2008
Avskrivningar				
Materiella tillgångar (not 25)				
Inventarier	-93	-81	-20	-17
Byggnader	-1	-1	0	0
Immateriella tillgångar (not 24)				
Goodwill	—	—	-72	-72
Internt utvecklad programvara	-31	-18	-8	-7
Övriga immateriella tillgångar	-15	-14	-4	-5
Summa	-140	-114	-104	-101

Nedskrivningar / Återförda nedskrivningar

Materiella tillgångar (not 25)				
Inventarier	-9	-3	-2	—
Immateriella tillgångar (not 24)				
Goodwill	—	-1	—	—
Internt utvecklad programvara	—	-6	—	-2
Summa	-9	-10	-2	-2
Summa	-149	-124	-106	-103

Not 11 Kreditförluster, netto

Mn euro	Koncernen		Moderbolaget	
	2009	2008	2009	2008
Kreditförluster fördelade per kategori, netto				
Utlåning till kreditinstitut	-14	-14	-2	0
- varav avsättningar	-18	-16	-4	-2
- varav nedskrivningar	0	—	—	—
- varav reserveringar	0	—	—	—
- varav återföringar	4	2	2	2
Utlåning till allmänheten	-1 337	-401	-159	-78
- varav avsättningar	-1 448	-727	-126	-98
- varav nedskrivningar	-478	-218	-95	-80
- varav reserveringar	277	130	30	34
- varav återföringar	238	350	14	46
- varav återvinningar	74	64	18	20
Poster utanför balansräkningen ¹	-135	-51	-4	-2
- varav avsättningar	-177	-58	-5	-3
- varav återföringar	42	7	1	1
Summa	-1 486	-466	-165	-80

Specifikation av kreditförluster, netto

Förändringar av reserveringar i balansräkningen	-1 359	-442	-118	-55
- varav Utlåning, individuellt värderade ²	-819	-326	-80	-28
- varav Utlåning, gruppvis värderade ²	-405	-65	-34	-25
- varav Poster utanför balansräkningen, individuellt värderade ¹	-166	-32	-1	-2
- varav Poster utanför balansräkningen, gruppvis värderade ¹	31	-19	-3	0
Förändringar redovisade direkt i resultaträkningen	-127	-24	-47	-25
- varav konstaterade kreditförluster, individuellt värderade	-184	-71	-51	-29
- varav konstaterade kreditförluster, gruppvis värderade	-16	-18	-14	-16
- varav realiserade återvinningar, individuellt värderade	56	45	2	2
- varav realiserade återvinningar, gruppvis värderade	17	20	16	18
Summa	-1 486	-466	-165	-80

- 1) Ingår i not 36 Avsättningar som "Transfereringsrisker, åtaganden utanför balansräkningen", "Individuellt värderade, åtaganden utanför balansräkningen" och för anspråket i SAir Group uppgående till 47 mn euro inkluderat i "Övriga avsättningar".
2) Ingår i not 16 Utlåning och osäkra lånefordringar.

Nyckeltal

	Koncernen		Moderbolaget	
	2009 ²	2008	2009	2008
Kreditförluster på årsbasis, punkter ¹	54	19	57	30
- varav individuella	40	16	45	21
- varav gruppvisa	14	3	12	9

- 1) Kreditförluster, netto (på årsbasis) dividerade med ingående balans för Utlåning till allmänheten (utlåning).
2) Kreditförluster på årsbasis exklusive en avsättning på ett anspråk som Nordea bestrider.

Not 12 Bokslutsdispositioner

Mn euro	Moderbolaget	
	2009	2008
Pensionsavräkning		
Återförda kalkylmässiga pensionskostnader	17	24
Utbetalda pensioner	-53	-55
Särskild löneskatt/avkastningsskatt	-13	-13
Summa	-49	-44
Förändring av avskrivningar utöver plan, inventarier	-3	4
Summa	-3	4
Summa	-52	-40

Not 13 Skatter

Skattekostnad

Mn euro	Koncernen		Moderbolaget	
	2009	2008	2009	2008
Aktuell skatt ¹	-926	-430	-17	17
Uppskjuten skatt	169	-294	-7	-6
Summa	-757	-724	-24	11
1) Varav skatt hänförlig till tidigare år (se nedan)	-36	9	5	13

Skatten på koncernens rörelseresultat skiljer sig på följande sätt från det teoretiska belopp som kan beräknas med hjälp av skattesatsen i Sverige:

Mn euro	Koncernen		Moderbolaget	
	2009	2008	2009	2008
Resultat före skatt	3 075	3 396	1 009	1 877
Skatt beräknad med en skattesats om 26,3 (28) procent	-809	-951	-265	-526
Effekt av andra skattesatser i övriga länder	10	66	—	—
Skatt ej hänförlig till resultat	97	-33	13	—
Resultat från intresseföretag	11	6	—	—
Ej skattepliktiga intäkter	59	29	253	554
Ej skattemässigt avdragsgilla kostnader	-79	-68	-20	-30
Justeringar avseende tidigare år	-36	9	-5	13
Inkomstskatt till följd av tidigare ej redovisade skattefordringar	1	212	—	—
Ändrad skattesats	—	16	—	—
Ej avräkningsbara utländska skatter	-11	-10	—	—
Skattekostnad	-757	-724	-24	11
Genomsnittlig effektiv skattesats	25%	21%	2%	-1%

Uppskjuten skatt

Mn euro	Koncernen		Moderbolaget	
	2009	2008	2009	2008
Uppskjuten skattekostnad (-) / skatteintäkt (+)				
Uppskjuten skatt till följd av temporära skillnader, inklusive skattemässiga underskott	168	-522	-7	-6
Uppskjuten skatt till följd av ändrad skattesats	—	16	—	—
Uppskjuten skatt till följd av tidigare ej redovisade skattefordringar	1	212	—	—
Skattekostnad, netto	169	-294	-7	-6
Uppskjutna skattefordringar				
Uppskjutna skattefordringar till följd av skattemässiga underskott	64	100	—	—
Uppskjutna skattefordringar till följd av temporära skillnader	61	80	20	28
Kvittning mot skatteskulder	—	-116	—	—
Summa	125	64	20	28
- varav förväntas att regleras efter mer än 1 år	96	53	18	16
Uppskjutna skatteskulder				
Uppskjutna skatteskulder till följd av obeskattade reserver	148	105	—	—
Uppskjutna skatteskulder till följd av temporära skillnader	722	1 064	—	0
Kvittning mot skattefordringar	—	-116	—	—
Summa	870	1 053	—	0
- varav förväntas att regleras efter mer än 1 år	605	759	—	0

Not 13 Skatter, forts.

Mn euro	Koncernen		Moderbolaget	
	2009	2008	2009	2008
Uppskjutna skattefordringar (+) / skatteskulder (-), netto				
Uppskjutna skattefordringar till följd av skattemässiga underskott	64	100	—	—
Uppskjutna skatteskulder till följd av obeskattade reserver	-148	-105	—	—
Uppskjutna skattefordringar/skatteskulder på utlåning till allmänheten	-318	-300	—	—
Uppskjutna skattefordringar/skatteskulder på derivatinstrument	-27	-193	0	0
Uppskjutna skattefordringar/skatteskulder på immateriella tillgångar	-29	-43	—	—
Uppskjutna skattefordringar/skatteskulder på materiella tillgångar	-13	1	—	—
Uppskjutna skattefordringar/skatteskulder på förvaltningsfastigheter	-103	-50	—	—
Uppskjutna skattefordringar/skatteskulder på pensionsförpliktelser	27	11	—	—
Uppskjuten skatteskuld relaterad till säkring av nettotillgångar i utländska koncernföretag	-43	-175	—	—
Uppskjutna skattefordringar/skatteskulder på skulder/avsättningar	-155	-235	20	28
Uppskjutna skattefordringar/skatteskulder, netto	-745	-989	20	28
Förändringar i uppskjutna skattefordringar / skatteskulder, netto, utgörs av:				
Uppskjuten skatt hänförlig till poster i övrigt totalresultat	131	-173	-1	2
Omklassificering till aktuell skattefordran	-75	—	—	—
Omräkningsdifferenser	-34	-10	—	—
Förvärv m m	53	0	—	—
Uppskjuten skatt i resultaträkningen	169	-294	-7	-6
Vid årets slut	244	-477	-8	-4
Aktuell och uppskjuten skatt redovisad i övrigt totalresultat				
Uppskjuten skatteskuld relaterad till säkring av nettotillgångar i utländska koncernföretag	133	-175	—	—
Uppskjuten skatt hänförlig till placeringar tillgängliga för försäljning	0	0	—	0
Uppskjuten skatt hänförlig till kassaflödessäkringar	-2	2	0	2
Summa	131	-173	0	2
Aktuella skattefordringar	329	344	0	76
– varav förväntas att regleras efter mer än 1 år	—	—	—	—
Aktuella skatteskulder	565	458	34	0
– varav förväntas att regleras efter mer än 1 år	56	55	—	—
Ej redovisade uppskjutna skattefordringar				
Outnyttjade skattemässiga underskott	68	3	—	—
Outnyttjade skattemässiga avdrag	49	50	—	—
Summa	117	53	—	—
Förfaller år 2009	—	1	—	—
Förfaller år 2010	0	0	—	—
Förfaller år 2011	1	1	—	—
Förfaller år 2012	1	1	—	—
Förfaller år 2013	28	28	—	—
Förfaller år 2014	19	19	—	—
Ingen förfallotidpunkt	68	3	—	—
Summa	117	53	—	—

Not 14 Resultat per aktie

Koncernen

	31 dec 2009	31 dec 2008
Resultat:		
Resultat hänförligt till aktieägare i Nordea Bank AB (publ) (mn euro)	2 314	2 671
Antal aktier (miljoner):		
Antal utestående aktier vid årets början	2 600	2 597
Genomsnittligt antal utgivna C-aktier ¹	5	3
Genomsnittligt antal återköpta egna C-aktier ¹	-5	-3
Genomsnittligt antal egna aktier i tradingportfölj	-10	-4
Vägt genomsnittligt antal utestående aktier före fondemissionselement och nyemission	2 590	2 593
Effekt från fondemissionselement ²	201	761
Vägt genomsnittligt antal utestående aktier före nyemission	2 791	3 354
Genomsnittligt antal aktier från nyemissionen	1 054	—
Vägt genomsnittligt antal utestående aktier före utspädning	3 845	3 354
Justering för vägt genomsnittligt antal ytterligare utestående stamaktier efter utspädning ^{1,3}	1	1
Vägt genomsnittligt antal utestående aktier efter utspädning	3 846	3 355
Resultat per aktie före utspädning, euro	0,60	0,79
Resultat per aktie efter utspädning, euro	0,60	0,79

1) Avseende de långsiktiga incitamentsprogrammen.

2) Antal emitterade stamaktier tidigare år har justerats retroaktivt för effekten från fondemissionselement vid nyemissionen avslutad i april/maj 2009.

3) Villkorade utgivningsbara aktier som inte är inkluderade och som potentiellt kan späda ut resultat per aktie före utspädning, existerar i de långsiktiga incitamentsprogrammen.

Not 15 Statsskuldförbindelser

	Koncernen		Moderbolaget ¹	
	31 dec 2009	31 dec 2008	31 dec 2009	31 dec 2008
Mn euro				
Stater	12 895	6 377	4 947	2 230
Kommuner och andra myndigheter	97	168	4	—
Summa	12 992	6 545	4 951	2 230

1) Varav 550 mn euro (183 mn euro) redovisade till upplupet anskaffningsvärde med ett nominellt värde av 550 mn euro (183 mn euro).

Samtliga statsskuldförbindelser är föremål för rörlig ränterisk.

– varav pantsatta finansiella instrument (not 18)	48	—	1 295	132
Summa	12 944	6 545	3 656	2 098

Not 16 Utlåning och osäkra lånefordringar

Koncernen Mn euro	Kreditinstitut		Allmänheten ¹		Summa	
	31 dec 2009	31 dec 2008	31 dec 2009	31 dec 2008	31 dec 2009	31 dec 2008
Lånefordringar som inte är osäkra	18 558	23 893	280 462	264 056	299 020	287 949
Osäkra lånefordringar	35	33	4 067	2 191	4 102	2 224
– varav reglerade	4	32	2 230	1 357	2 234	1 389
– varav oreglerade	31	1	1 837	834	1 868	835
Lånefordringar före reserver	18 593	23 926	284 529	266 247	303 122	290 173
Reserver för individuellt värderade osäkra lånefordringar	-35	-20	-1 296	-742	-1 331	-762
– varav reglerade	-4	-19	-675	-437	-679	-456
– varav oreglerade	-31	-1	-621	-305	-652	-306
Reserver för gruppvis värderade osäkra lånefordringar	-3	-3	-822	-405	-825	-408
Reserver	-38	-23	-2 118	-1 147	-2 156	-1 170
Lånefordringar, redovisat värde	18 555	23 903	282 411	265 100	300 966	289 003

Moderbolaget Mn euro	Kreditinstitut		Allmänheten ¹		Summa	
	31 dec 2009	31 dec 2008	31 dec 2009	31 dec 2008	31 dec 2009	31 dec 2008
Lånefordringar som inte är osäkra	43 503	43 857	28 756	29 061	72 259	72 918
Osäkra lånefordringar	8	6	315	297	323	303
– varav reglerade	4	5	177	265	181	270
– varav oreglerade	4	1	138	32	142	33
Lånefordringar före reserver	43 511	43 863	29 071	29 358	72 582	73 221
Reserver för individuellt värderade osäkra lånefordringar	-8	-6	-132	-77	-140	-83
– varav reglerade	-4	-5	-67	-53	-71	-58
– varav oreglerade	-4	-1	-65	-24	-69	-25
Reserver för gruppvis värderade osäkra lånefordringar	-2	-2	-79	-41	-81	-43
Reserver	-10	-8	-211	-118	-221	-126
Lånefordringar, redovisat värde	43 501	43 855	28 860	29 240	72 361	73 095

1) Finansiell leasing där Nordea är leasegivare ingår i Utlåning till allmänheten. Se not 26 Leasing.

Avstämning av reserver för osäkra lånefordringar¹

Koncernen Mn euro	Kreditinstitut			Allmänheten			Totalt		
	Individuellt värderade	Gruppvis värderade	Summa	Individuellt värderade	Gruppvis värderade	Summa	Individuellt värderade	Gruppvis värderade	Summa
Ingående balans per 1 jan 2009	-20	-3	-23	-742	-405	-1 147	-762	-408	-1 170
Avsättningar	-17	-1	-18	-954	-493	-1 447	-971	-494	-1 465
Återföringar	2	2	4	150	87	237	152	89	241
Förändringar redovisade i resultaträkningen	-15	1	-14	-804	-406	-1 210	-819	-405	-1 224
Reserver som tagits i anspråk för nedskrivningar	0	—	0	278	—	278	278	—	278
Valutakursdifferenser	0	-1	-1	-28	-11	-39	-28	-12	-40
Utgående balans per 31 dec 2009	-35	-3	-38	-1 296	-822	-2 118	-1 331	-825	-2 156
Ingående balans per 1 jan 2008	-8	-2	-10	-595	-352	-947	-603	-354	-957
Avsättningar	-14	-3	-17	-541	-185	-726	-555	-188	-743
Återföringar	1	2	3	228	121	349	229	123	352
Förändringar redovisade i resultaträkningen	-13	-1	-14	-313	-64	-377	-326	-65	-391
Reserver som tagits i anspråk för nedskrivningar	0	0	0	129	0	129	129	0	129
Omklassificeringar	—	—	—	4	—	4	4	—	4
Valutakursdifferenser	1	0	1	33	11	44	34	11	45
Utgående balans per 31 dec 2008	-20	-3	-23	-742	-405	-1 147	-762	-408	-1 170

Not 16 Utlåning och osäkra lånefordringar, forts.
Avstämning av reserver för osäkra lånefordringar¹
Moderbolaget

Mn euro	Kreditinstitut			Allmänheten			Totalt		
	Individuellt värderade	Gruppvis värderade	Summa	Individuellt värderade	Gruppvis värderade	Summa	Individuellt värderade	Gruppvis värderade	Summa
Ingående balans per 1 jan 2009	-6	-2	-8	-76	-42	-118	-82	-44	-126
Avsättningar	-4	—	-4	-91	-35	-126	-95	-35	-130
Återföringar	2	—	2	13	1	14	15	1	16
Förändringar redovisade i resultaträkningen	-2	0	-2	-78	-34	-112	-80	-34	-114
Reserver som tagits i anspråk för nedskrivningar	—	—	—	30	—	30	30	—	30
Valutakursdifferenser	—	—	—	-8	-3	-11	-8	-3	-11
Utgående balans per 31 dec 2009	-8	-2	-10	-132	-79	-211	-140	-81	-221
Ingående balans per 1 jan 2008	-7	-1	-8	-89	-23	-112	-96	-24	-120
Avsättningar	—	-2	-2	-68	-30	-98	-68	-32	-100
Återföringar	1	1	2	40	6	46	41	7	48
Förändringar redovisade i resultaträkningen	1	-1	0	-28	-24	-52	-27	-25	-52
Reserver som tagits i anspråk för nedskrivningar	—	—	—	34	—	34	34	—	34
Valutakursdifferenser	—	—	—	7	5	12	7	5	12
Utgående balans per 31 dec 2008	-6	-2	-8	-76	-42	-118	-82	-44	-126

1) Se not 11 Kreditförluster, netto

Reserver och avsättningar

Koncernen Mn euro	Kreditinstitut		Allmänheten		Summa	
	31 dec 2009	31 dec 2008	31 dec 2009	31 dec 2008	31 dec 2009	31 dec 2008
Reserver för poster i balansräkningen	-38	-23	-2 118	-1 147	-2 156	-1 170
Avsättningar för poster utanför balansräkningen	-19	-54	-217	-46	-236	-100
Summa reserver och avsättningar	-57	-77	-2 335	-1 193	-2 392	-1 270
Moderbolaget						
Reserver för poster i balansräkningen	-10	-8	-211	-118	-221	-126
Avsättningar för poster utanför balansräkningen	-1	-1	-6	-2	-7	-3
Summa reserver och avsättningar	-11	-9	-217	-120	-228	-129

Nyckeltal

	Koncernen		Moderbolaget	
	31 dec 2009	31 dec 2008	31 dec 2009	31 dec 2008
Andel osäkra lånefordringar, brutto ¹ , punkter	135	77	45	41
Andel osäkra lånefordringar, netto ² , punkter	91	50	25	30
Total reserveringsgrad ³ , punkter	71	40	30	17
Reserver i relation till osäkra lånefordringar ⁴ , %	32	34	43	27
Totala reserver i relation till osäkra lånefordringar ⁵ , %	53	53	68	42
Oreglerade lånefordringar som inte är osäkra ⁶ , mn euro	296	142	—	—

1) Individuellt värderade osäkra lånefordringar före reserver dividerade med totala lånefordringar före reserver.

2) Individuellt värderade osäkra lånefordringar efter reserver dividerade med totala lånefordringar före reserver.

3) Totala reserver dividerade med totala lånefordringar före reserver.

4) Reserver för individuellt värderade osäkra lånefordringar dividerade med individuellt värderade osäkra lånefordringar före reserver.

5) Totala reserver dividerade med totala osäkra lånefordringar före reserver.

6) Förfallna lånefordringar som inte är osäkra med hänsyn till framtida kassaflöden (ingår i Lånefordringar som inte är osäkra).

Not 17 Räntebärande värdepapper

Mn euro	Koncernen		Moderbolaget ¹	
	31 dec 2009	31 dec 2008	31 dec 2009	31 dec 2008
Emitterade av offentliga organ	8 349	3 120	—	—
Emitterade av andra låntagare	58 915	49 626	18 000	13 045
Summa	67 264	52 746	18 000	13 045
Noterade värdepapper	62 755	48 829	14 131	9 516
Onoterade värdepapper	4 509	3 917	3 869	3 529
Summa	67 264	52 746	18 000	13 045

1) Varav 4 692 mn euro (2 335 mn euro) redovisade till upplupet anskaffningsvärde med ett nominellt värde av 4 628 mn euro (2 327 mn euro).

– varav pantsatta finansiella instrument (not 18)	11 109	7 916	981	2 965
Total	56 155	44 830	17 019	10 080

Not 18 Pantsatta finansiella instrument**Pantsatta finansiella instrument**

Vid återköpsransaktioner och värdepapperslån överförs icke-kontanta tillgångar som säkerhet. Om den mottagande parten har rätt att sälja eller i sin tur pantsätta tillgången omklassificeras den i balansräkningen till posten Pantsatta finansiella instrument.

Mn euro	Koncernen		Moderbolaget	
	31 dec 2009	31 dec 2008	31 dec 2009	31 dec 2008
Återköpsavtal	11 169	7 917	2 276	3 097
Avtal om värdepapperslån	71	20	—	—
Summa	11 240	7 937	2 276	3 097

Överförda tillgångar som kvarstår i balansräkningen samt därmed förbundna skulder

Tabellerna nedan visar de olika typerna av överförda tillgångar samt de skulder som är förbundna med dessa. Tillgångarna kvarstår i balansräkningen eftersom Nordea fortfarande är exponerat för förändringar i tillgångarnas verkliga värde. Dessa tillgångar samt därmed förbundna skulder inkluderas därför i nedanstående tabell.

Mn euro	Koncernen		Moderbolaget	
	31 dec 2009	31 dec 2008	31 dec 2009	31 dec 2008
Återköpsavtal				
Statsskuldförbindelser	48	—	1 295	132
Räntebärande värdepapper	11 109	7 916	981	2 965
Aktier och andelar	12	1	—	—
Avtal om värdepapperslån				
Aktier och andelar	71	20	—	—
Summa	11 240	7 937	2 276	3 097

Not 18 Pantsatta finansiella instrument, forts.**Skulder hänförliga till tillgångarna**

Mn euro	Koncernen		Moderbolaget	
	31 dec 2009	31 dec 2008	31 dec 2009	31 dec 2008
Återköpsavtal				
Skulder till kreditinstitut	8 297	6 578	2 313	3 104
In- och upplåning från allmänheten	2 445	1 370	—	—
Övriga	—	4	—	—
Summa	10 742	7 952	2 313	3 104

Not 19 Aktier och andelar

Mn euro	Koncernen		Moderbolaget	
	31 dec 2009	31 dec 2008	31 dec 2009	31 dec 2008
Aktier i tradingportfölj	4 316	3 766	660	1 063
Aktier värderade till verkligt värde via resultaträkningen	9 464	6 917	22	44
– varav övertagna för skyddande av fordran	2	13	2	13
Aktier tillgängliga för försäljning	6	7	—	0
Summa	13 786	10 690	682	1 107
Noterade aktier	9 668	7 742	660	638
Onoterade aktier	4 118	2 948	22	469
Summa	13 786	10 690	682	1 107

– varav pantsatta finansiella instrument (not 18)	83	21	—	—
Total	13 703	10 669	682	1 107
– varav förväntas att avyttras efter mer än 1 år	399	313	23	44

Not 20 Derivatinstrument och säkringsredovisning

31 dec 2009, mn euro	Koncernen			Moderbolaget		
	Verkligt värde		Summa nom. belopp	Verkligt värde		Summa nom. belopp
	Positivt	Negativt		Positivt	Negativt	
Derivatinstrument för trading						
Ränterelaterade kontrakt						
Ränteswappar	54 155	52 632	2 344 711	813	868	56 291
FRA	780	754	942 168	51	60	60 184
Ränteterminer	296	230	62 159	1	—	116
Optioner	5 822	5 797	238 734	21	21	1 346
Övriga	0	0	30	—	1	11 442
Summa	61 053	59 413	3 587 802	886	950	129 379
Aktierelaterade kontrakt						
Aktieswappar	34	3	317	34	7	26
Terminskontrakt	65	126	949	1	2	45
Optioner	812	945	18 103	60	15	1 049
Övriga	3	0	497	—	—	—
Summa	914	1 074	19 866	95	24	1 120
Valutarelaterade kontrakt						
Ränte- och valutaswappar	4 533	3 443	250 470	974	888	17 205
Valuteterminer	5 791	5 630	418 676	79	8	4 288
Optioner	607	683	47 085	—	—	—
Övriga	22	5	183	—	—	—
Summa	10 953	9 761	716 414	1 053	896	21 493
Kreditrelaterade kontrakt						
Credit Default Swaps (CDS)	1 224	1 238	78 669	—	20	400
Summa	1 224	1 238	78 669	—	20	400
Övriga kontrakt						
Swappar	775	744	12 790	—	—	—
Terminskontrakt	50	64	549	—	—	—
Optioner	63	62	1 678	—	—	—
Övriga	0	27	1 930	—	27	1 930
Summa	888	897	16 947	—	27	1 930
Summa derivatinstrument för trading	75 032	72 383	4 419 698	2 034	1 917	154 322
Derivatinstrument för säkringsredovisning						
Ränterelaterade kontrakt						
Ränteswappar	267	276	22 034	245	50	11 665
Optioner	0	2	252	—	—	—
Summa	267	278	22 286	245	50	11 665
Aktierelaterade kontrakt						
Optioner	1	2	34	2	2	47
Summa	1	2	34	2	2	47
Valutarelaterade kontrakt						
Ränte- och valutaswappar	122	380	5 253	140	182	3 388
Valuteterminer	—	—	—	—	22	350
Summa	122	380	5 253	140	204	3 738
Summa derivatinstrument för säkringsredovisning	390	660	27 573	387	256	15 450
– varav säkring av verkligt värde	368	530	25 979	334	125	13 383
– varav kassaflödessäkring	22	130	1 594	53	131	2 067
Samtliga kontrakt	75 422	73 043	4 447 271	2 421	2 173	169 772

Not 20 Derivatinstrument och säkringsredovisning, forts.

Perioder under vilka de säkrade kassaflödena väntas uppkomma och när de väntas påverka resultaträkningen
Koncernen

Mn euro	<1 år	1–3 år	3–5 år	5–10 år	mer än 10 år
Kassainflöde (tillgångar)	7	—	—	—	—
Kassautflöde (skulder)	-17	—	—	—	—
Netto kassaflöde	-10	—	—	—	—

Moderbolaget

Mn euro	<1 år	1–3 år	3–5 år	5–10 år	mer än 10 år
Kassainflöde (tillgångar)	10	—	—	—	—
Kassautflöde (skulder)	-23	—	—	—	—
Netto kassaflöde	-13	—	—	—	—

31 dec 2008, mn euro	Koncernen			Moderbolaget		
	Verkligt värde		Summa nom. belopp	Verkligt värde		Summa nom. belopp
	Positivt	Negativt		Positivt	Negativt	
Derivatinstrument för trading						
Ränterelaterade kontrakt						
Ränteswappar	43 992	43 264	1 899 652	692	756	47 756
FRA	2 159	2 066	802 160	46	54	15 728
Ränteterminer	13	395	65 345	1	2	20
Optioner	6 258	6 375	171 877	42	39	3 128
Övriga	3	0	25	—	—	—
Summa	52 425	52 100	2 939 059	781	851	66 632
Aktierelaterade kontrakt						
Aktieswappar	85	64	718	202	53	785
Terminskontrakt	322	60	12 632	108	18	425
Optioner	516	581	14 035	91	24	564
Summa	923	705	27 385	401	95	1 774
Valutarelaterade kontrakt						
Ränte- och valutaswappar	8 002	6 542	192 133	1 626	1 385	16 566
Valutaterminer	18 123	17 195	453 227	357	147	11 380
Optioner	908	866	33 622	—	—	—
Övriga	4	2	7 907	—	—	—
Summa	27 037	24 605	686 889	1 983	1 532	27 946
Kreditrelaterade kontrakt						
Credit Default Swaps (CDS)	4 631	4 584	99 208	—	10	400
Summa	4 631	4 584	99 208	—	10	400
Övriga kontrakt						
Swappar	1 125	1 033	10 007	—	—	—
Terminskontrakt	294	100	4 463	—	—	—
Optioner	85	87	1 450	—	—	—
Övriga	—	63	1 626	—	63	1 626
Summa	1 504	1 283	17 546	—	63	1 626
Summa derivatinstrument för trading	86 520	83 277	3 770 087	3 165	2 551	98 378

Not 20 Derivatinstrument och säkringsredovisning, forts.

31 dec 2008, Mn euro	Koncernen			Moderbolaget		
	Verkligt värde		Summa nom. belopp	Verkligt värde		Summa nom. belopp
	Positivt	Negativt		Positivt	Negativt	
Derivatinstrument för säkringsredovisning						
Ränterelaterade kontrakt						
Ränteswappar	280	202	13 940	253	32	4 229
Summa	280	202	13 940	253	32	4 229
Aktierelaterade kontrakt						
Optioner	1	7	69	7	7	107
Summa	1	7	69	7	7	107
Valutarelaterade kontrakt						
Ränte- och valutaswappar	37	2 052	18 005	102	164	1 413
Valutaterminer	—	—	—	35	2	251
Summa	37	2 052	18 005	137	166	1 664
Summa derivatinstrument för säkringsredovisning	318	2 261	32 014	397	205	6 000
– varav säkring av verkligt värde	288	2 114	30 403	265	58	3 991
– varav kassaflödessäkring	30	147	1 611	132	147	2 009
Samtliga kontrakt	86 838	85 538	3 802 101	3 562	2 756	104 378

Not 21 Förändringar av verkligt värde för räntesäkrade poster i säkringsportföljer

Tillgångar Mn euro	Koncernen		Moderbolaget	
	31 dec 2009	31 dec 2008	31 dec 2009	31 dec 2008
Redovisat värde vid årets början	413	-105	27	-4
Förändringar under året				
Omvärdering av säkrad post	331	547	305	31
Omräkningsdifferenser	19	-29	—	—
Redovisat värde vid årets slut	763	413	332	27
Skulder				
Mn euro				
Redovisat värde vid årets början	532	-323	42	-69
Förändringar under året				
Omvärdering av säkrad post	308	919	243	111
Omräkningsdifferenser	34	-64	—	—
Redovisat värde vid årets slut	874	532	285	42

Redovisat värde vid årets slut avser ackumulerade förändringar i verkligt värde för de räntestrukturerperioder i vilka den säkrade posten är en tillgång respektive en skuld. När den hedgade posten är en tillgång, redovisas förändringen i verkligt värde inom tillgångar och när den hedgade posten är en skuld, redovisas förändringen i verkligt värde inom skulder.

Not 22 Aktier och andelar i koncernföretag

Moderbolaget Mn euro	31 dec 2009		31 dec 2008	
Anskaffningsvärde vid årets början	16 360		15 953	
Årets inköp	294		402	
Årets försäljningar	0		—	
IFRS 2 kostnader ¹	5		5	
Anskaffningsvärde vid årets slut	16 659		16 360	
Ackumulerade nedskrivningar vid årets början	-494		-465	
Nedskrivningar under året	0		-26	
Omräkningsdifferenser	0		-3	
Ackumulerade nedskrivningar vid årets slut	-494		-494	
Redovisat värde	16 165		15 866	

1) Allokering av IFRS 2 kostnader för LTIP 2007-2009 avseende dotterbolagen. För mer information, se not 8.

– varav noterade aktier — —

Tillgångarna förväntas att avyttras efter mer än 1 år.

Not 22 Aktier och andelar i koncernföretag, forts.
Specifikation

Denna specifikation omfattar alla direktägda koncernföretag samt större dotterföretag till dessa.

Moderbolaget

31 dec 2009	Antal aktier	Redovisat värde 2009, mn euro	Redovisat värde 2008, mn euro	Röstandel, %	Säte	Organisationsnummer
Nordea Bank Finland Abp	1 030 800 000	5 951	5 948	100.0	Helsingfors	1680235-8
Nordea Finance Finland Ltd				100.0	Esbo	0112305-3
Nordea Bank Danmark A/S	50 000 000	3 505	3 503	100.0	Köpenhamn	13522197
Nordea Finans Danmark A/S				100.0	Köpenhamn	89805910
Nordea Kredit Realkreditaktieselskab				100.0	Köpenhamn	15134275
Fionia Bank A/S				100.0	Odense	31934745
Nordea Bank Norge ASA	551 358 576	2 403	2 402	100.0	Oslo	911044110
Nordea Eiendomskreditt AS				100.0	Oslo	971227222
Nordea Finans Norge AS				100.0	Oslo	924507500
Christiania Forsikring AS				100.0	Oslo	941219349
Privatmegleren AS				67.0	Oslo	986386661
Nordea Bank Polska S.A.	45 081 403	262	262	99.0	Gdynia	KRS0000021828
OOO Promyshlennaya Companiya Vestkon	4 601 942 680 ¹	658	649	100.0	Moskva	1027700034185
OJSC Nordea Bank				100.0 ³	Moskva	1027739436955
Nordea Life Holding AB	1 000	301	201	100.0	Stockholm	556742-3305
Nordea Liv & Pension, Livförsäkrings- selskab A/S				100.0	Ballerup	24260577
Nordea Liv Holding Norge AS				100.0	Bergen	984739303
Livförsäkringsselskapet Nordea Liv Norge AS				100.0	Bergen	959922659
Nordea Livförsäkring Sverige AB (publ)				100.0	Stockholm	516401-8508
Nordea Life Holding Finland Ltd				100.0	Helsingfors	1737788-3
Nordea Life Assurance Finland Ltd				100.0	Helsingfors	0927072-8
Nordea Hypotek AB (publ)	100 000	1 898	1 714	100.0	Stockholm	556091-5448
Nordea Fonder AB	15 000	679	679	100.0	Stockholm	556020-4694
Nordea Bank S.A.	999 999	323	323	100.0	Luxemburg	B14157
Nordea Finans Sverige AB (publ)	1 000 000	77	77	100.0	Stockholm	556021-1475
Nordea Fondene Norge AS	1 200	29	29	100.0	Oslo	930954616
Nordea Investment Management AB	12 600	64	64	100.0	Stockholm	556060-2301
Nordea Investment Fund Company Finland Ltd	3 350	4	4	100.0	Helsingfors	1737785-9
Nordea Ejendomsinvestering A/S	1 000	1	1	100.0	Köpenhamn	26640172
Nordea Investment Funds I Company SA	39 996	0	0	100.0	Luxemburg	B30550
PK Properties Int'l Corp	100 000	0	0	100.0	Atlanta, USA	601624718
Nordea Hästen Fastighetsförvaltning AB	1 000	0	0	100.0	Stockholm	556653-6800
Nordea Putten Fastighetsförvaltning AB	1 000	0	0	100.0	Stockholm	556653-5257
Nordea North America Inc.	1 000	0	0	100.0	Delaware, USA	51-0276195
Nordea Do Brasil Representações LTDA	1 162 149	0	0	99.0	Sao Paulo, Brasilien	51-696.268/0001-40
Nordic Baltic Holding (NBH) AB ²	1 000	9	9	100.0	Stockholm	556592-7950
Nordea Fastigheter AB ²	3 380 000	1	1	100.0	Stockholm	556021-4917
Summa		16 165	15 866			

1) Nominellt värde uttryckt i rubel, vilket representerar Nordeas andel i Vestkon.

2) Vilande.

3) Kombinerat ägarskap, Nordea Bank AB direkt (7,2%) och indirekt (92,8%) genom OOO Promyshlennaya Companiya Vestkon.

Not 22 Aktier och andelar i koncernföretag, forts.
Koncernen
Specialföretag bildade för särskilda ändamål (SPE) – Konsoliderade

SPEs som har satts upp för att erbjuda investeringar i strukturerade kreditprodukter och för att förvärva tillgångar från kunder.

Mn euro	Syfte	Löptid	Nordeas andel av investeringen	Summa emitterat
Viking ABCP Conduit ¹	Factoring	<1 år	478	529
CMO Denmark A/S ²	Säkerställd hypoteksobligation	>5 år	13	32
Kalmar Structured Finance A/S ³	Kreditlänkad obligation	>5 år	34	144
Kirkas Northern Lights Ltd ⁴	Säkerställd hypoteksobligation	>5 år	6 233	6 233
Summa			6 758	6 938

- 1) Viking ABCP Conduit (Viking) har etablerats med syfte att värdepapperisera kundfordringar och leverantörsskulder till nordiska kärnkunder. Viking förvärvar kundfordringar från fastställda säljare. Förvärven finansieras antingen genom emittering av företagscertifikat via det instiftade programmet för värdepapper med bakomliggande tillgångar som säkerhet, Asset Backed Commercial Papers (ABCP), eller genom att utnyttja tillgängliga likviditetsfaciliteter. Nordea är likviditetsfacilitator för maximalt 955 mn euro och vid årsskiftet 2009 var 478 mn euro av dessa utnyttjade. Vid årsskiftet 2009 fanns det inga utestående emitterade företagscertifikat. Dessa SPEs konsolideras då det är nära förknippat med Nordeas verksamhet samt då Nordea är exponerat för kreditrisker genom likviditetsfaciliteten. Det finns inga signifikanta restriktioner vad gäller återbetalning av lån från Viking, utöver att betalningarna är beroende av den takt i vilken Viking realiserar sina tillgångar.
- 2) Collateralised Mortgage Obligations Denmark A/S (CMO Denmark A/S) etablerades med syfte att emittera säkerställda hypoteksobligationer för att kunna tillgodose specifika kundpreferenser avseende kreditrisk, ränterisk, risk för förskottsbetalningar, löptid etc. CMO Denmark A/S förvärvade bostadsobligationer och fördelade riskerna genom att emittera en liknande obligation (säkerställd hypoteksobligation). Vid årsskiftet 2009 uppgick det totala nominella värdet på utestående obligationer tillgängliga för investerare till 32 mn euro. Nordea innehar obligationer

- ner emitterade av detta SPE som ett led i att etablera en andrahandsmarknad för obligationerna. Vid årsskiftet 2009 uppgick investeringen till 13 mn euro.
- 3) Kalmar Structured Finance A/S etablerades för att kunna erbjuda kunder investeringsmöjligheter i strukturerade produkter på den globala kreditmarknaden. Detta SPE köper Credit Default Swaps (CDS) och förvärvar därmed en kreditrisk i en underliggande portfölj bestående av namn (såsom bolagsnamn). Samtidigt emitterar Kalmar Structured Finance A/S kreditlänkade obligationer med en liknande risk som reflekterar villkoren i CDS:erna. Nordea är motpart i derivatransaktionerna. Vid årsskiftet 2009 uppgick totalt nominellt belopp på utestående kreditlänkade obligationer till 144 mn euro. Nordea innehar kreditlänkade obligationer emitterade av Kalmar Structured Finance A/S som ett led i att erbjuda en andrahandsmarknad för obligationerna. Vid årsskiftet 2009 uppgick investeringen till 34 mn euro.
- 4) Kirkas Northern Lights Ltd (Kirkas) etablerades 2008. Nordea har sålt tillgångar från sin ordinarie låneportfölj till Kirkas. Kirkas har sedan använt dessa som säkerhet vid emittering av obligationer. Vid årsskiftet 2009 uppgick totalt nominellt värde på obligationer och förlagslån till 6 233 mn euro. Dessa innehas till fullo av Nordea. Nordea står för huvuddelen av de risker som är förknippade med ägandet av Kirkas, varför detta SPE konsolideras.

Not 23 Aktier och andelar i intresseföretag

Mn euro	Koncernen		Moderbolaget	
	31 dec 2009	31 dec 2008	31 dec 2009	31 dec 2008
Anskaffningsvärde vid årets början	441	376	2	30
Årets inköp ¹	8	41	—	—
Årets försäljningar	-1	-53	0	-28
Årets resultatandelar ²	32	112	—	—
Erhållen utdelning	-29	-14	—	—
Omklassificeringar	—	17	—	—
Omräkningsdifferenser	30	-38	—	—
Anskaffningsvärde vid årets slut	481	441	2	2
Ackumulerade nedskrivningar vid årets början	-10	-10	—	—
Omräkningsdifferenser	-1	—	—	—
Ackumulerade nedskrivningar vid årets slut	-11	-10	—	—
Redovisat värde	470	431	2	2
- varav noterade aktier	—	—	—	—

1) Varav inköp genom företagsförvärv 4 mn euro (- mn euro).

2) Årets resultatandelar

Mn euro	2009	2008
Andelar i intresseföretags resultat	48	24
Portföljhedge, Eksportfinans ASA	-29	53
Intresseföretag inom livförsäkringsverksamheten, redovisade som Nettoresultat av finansiella poster till verkligt värde	13	35
Årets resultatandelar	32	112

Tillgångarna förväntas att avyttras efter mer än 1 år.

Intresseföretagens aggregerade balans- och resultaträkningar uppgår till:

Mn euro	31 dec 2009	31 dec 2008
Summa tillgångar	7 785	8 499
Summa skulder	7 320	7 994
Rörelseintäkter	210	195
Rörelseresultat	-59	148

Nordea har ställt ut ansvarsförbindelser för intresseföretags räkning uppgående till uppgår till 537 mn euro (249 mn euro).

Not 23 Aktier och andelar i intresseföretag, forts.
Koncernen

31 dec 2009	Organisations- nummer	Säte	Redovisat värde, mn euro	Röstandel %
Eksportfinans ASA	816521432	Oslo	119	23
Ejendomspartnerskabet af 1/7 2003	27134971	Ballerup	172	49
Luottokunta	0201646-0	Helsingfors	42	25
LR Realkredit A/S	26045304	Köpenhamn	12	39
Oy Realinvest Ab	0680035-9	Helsingfors	3	49
Nymøllevvej I/S	24247961	Ballerup	23	50
E-nettet Holding A/S	28308019	Köpenhamn	2	20
Hovedbanens Forretningscenter K/S	16301671	Ballerup	14	50
Ejendomsselskabet Axelborg I/S	79334413	Köpenhamn	9	33
Axel IKU Invest A/S	24981800	Köpenhamn	1	33
Automatia Pankkiautomaatit Oy	0974651-1	Helsingfors	8	33
KIFU-AX II A/S	25893662	Köpenhamn	2	26
KFU-AX II A/S	25894286	Köpenhamn	2	34
Multidata Holding A/S	27226027	Ballerup	14	29
Lautruphøj 1-3 I/S	26640172	Ballerup	6	50
PBS Holding A/S	27225993	Ballerup	13	29
Visa Sweden	801020-5097	Stockholm	21	23
Övriga			7	
Summa			470	

Moderbolaget

31 dec 2009	Organisations- nummer	Säte	Redovisat värde, mn euro	Röstandel %
BDB Bankernas Depå AB	556695-3567	Stockholm	1	20
Bankpension Sverige AB	556695-8194	Stockholm	1	40
Visa Sweden	801020-5097	Stockholm	0	23
Övriga			0	
Summa			2	

Not 24 Immateriella tillgångar

Mn euro	Koncernen		Moderbolaget	
	31 dec 2009	31 dec 2008	31 dec 2009	31 dec 2008
Goodwill¹				
Nordea Bank Danmark A/S	439	439	—	—
Nordea Bank Norge ASA	995	847	—	—
Nordea Bank Sverige AB (publ)	160	150	593	665
Nordea Bank Polska S.A.	65	65	—	—
OJSC Nordea Bank	258	243	—	—
Livförsäkringsbolag	309	309	—	—
Fionia Bank A/S	126	—	—	—
Övrig goodwill	94	90	—	—
Summa goodwill	2 446	2 143	593	665
Internt utvecklad programvara	375	303	95	80
Övriga immateriella tillgångar	126	89	13	12
Summa	2 947	2 535	701	757

1) Exklusive goodwill i intresseföretag.

Not 24 Immateriella tillgångar, forts.

Mn euro	Koncernen		Moderbolaget	
	31 dec 2009	31 dec 2008	31 dec 2009	31 dec 2008
Goodwill				
Anskaffningsvärde vid årets början	2 144	2 408	1 059	1 059
Årets inköp	126	12	—	—
Årets försäljningar / uttrangeringar	—	0	—	—
Omräkningsdifferenser	177	-276	—	—
Anskaffningsvärde vid årets slut	2 447	2 144	1 059	1 059
Ackumulerade avskrivningar vid årets början	—	—	-394	-322
Årets avskrivningar enligt plan	—	—	-72	-72
Ackumulerade avskrivningar vid årets slut	—	—	-466	-394
Ackumulerade nedskrivningar vid årets början	-1	—	—	—
Nedskrivningar under året	—	-1	—	—
Omräkningsdifferenser	0	0	—	—
Ackumulerade nedskrivningar vid årets slut	-1	-1	—	—
Redovisat värde	2 446	2 143	593	665

Mn euro	Koncernen		Moderbolaget	
	31 dec 2009	31 dec 2008	31 dec 2009	31 dec 2008
Internt utvecklad programvara				
Anskaffningsvärde vid årets början	379	296	102	76
Årets inköp	90	127	23	26
Årets försäljningar/uttrangeringar	0	-2	—	—
Omklassificeringar	-10	-26	-2	—
Omräkningsdifferenser	17	-16	—	—
Anskaffningsvärde vid årets slut	476	379	123	102
Ackumulerade avskrivningar vid årets början	-71	-59	-20	-13
Årets avskrivningar enligt plan	-31	-18	-8	-7
Ackumulerade avskrivningar på tillgångar som sålts/uttrangerats under året	—	1	—	—
Omklassificeringar	10	6	—	—
Omräkningsdifferenser	-3	-1	—	—
Ackumulerade avskrivningar vid årets slut	-95	-71	-28	-20
Ackumulerade nedskrivningar vid årets början	-5	-1	-2	—
Nedskrivningar under året	0	-6	—	-2
Omklassificeringar	—	—	2	—
Omräkningsdifferenser	-1	2	—	—
Ackumulerade nedskrivningar vid årets slut	-6	-5	0	-2
Redovisat värde	375	303	95	80

Mn euro	Koncernen		Moderbolaget	
	31 dec 2009	31 dec 2008	31 dec 2009	31 dec 2008
Övriga immateriella tillgångar				
Anskaffningsvärde vid årets början	157	147	45	48
Årets inköp ¹	66	25	5	—
Årets försäljningar/uttrangeringar	-9	-4	—	—
Omklassificeringar	-10	-2	—	-3
Omräkningsdifferenser	4	-9	—	—
Anskaffningsvärde vid årets slut	208	157	50	45

1) Varav inköp genom företagsförvärv 51 mn euro (13 mn euro).

Not 24 Immateriella tillgångar, forts.

Mn euro	Koncernen		Moderbolaget	
	31 dec 2009	31 dec 2008	31 dec 2009	31 dec 2008
Ackumulerade avskrivningar vid årets början	-68	-66	-33	-28
Årets avskrivningar enligt plan	-15	-14	-4	-5
Ackumulerade avskrivningar på tillgångar som sålts/utrangerats under året	1	0	—	—
Omklassificeringar	3	8	—	—
Omräkningsdifferenser	-3	4	—	—
Ackumulerade avskrivningar vid årets slut	-82	-68	-37	-33
Bokfört värde	126	89	13	12

Tillgångarna förväntas att avyttras efter mer än 1 år.

Prövning av nedskrivningsbehov

En kassagenererande enhet, definierat som segment per land, utgör grunden för prövningen av nedskrivningsbehov avseende goodwill.

Kassaflöden i en nära framtid (mellan 2–5 år) baseras på finansiella prognoser, utifrån prognostiserade marginaler, volymer, försäljning och kostnadsutveckling. Kassaflöden på längre sikt (upp till 30 år) baseras på uppskattningar av sektorbaserade tillväxttal. Vid prövning av nedskrivningsbehov har en tillväxttakt på 4–5 procent använts. Tillväxt-

takten är baserad på historiska data, vilka uppdaterats för att återspegla den aktuella situationen.

Kassaflöden riskjusteras med hjälp av normaliserade kreditförluster.

Framräknade kassaflöden diskonteras med koncernens fastställda genomsnittliga kapitalkostnad efter skatt uppgående till 9 procent (motsvarande den som används för intern resultatstyrning). Undantag görs för verksamheter i Polen och Ryssland där en extra riskpremie på 100–200 punkter tillämpas.

De prövningar av nedskrivningsbehovet som gjordes 2009 utvisade inte något behov av nedskrivning av goodwill.

Not 25 Materiella tillgångar

Mn euro	Koncernen		Moderbolaget	
	31 dec 2009	31 dec 2008	31 dec 2009	31 dec 2008
Materiella tillgångar	452	375	79	81
– varav egenutnyttjade fastigheter	89	20	0	0
Summa	452	375	79	81
Inventarier				
Anskaffningsvärde vid årets början	866	770	206	164
Årets inköp ¹	115	161	23	45
Årets försäljningar/utrangeringar	-110	-24	-43	-3
Omklassificeringar	-20	-5	-3	0
Omräkningsdifferenser	6	-36	—	—
Anskaffningsvärde vid årets slut	857	866	183	206
Ackumulerade avskrivningar vid årets början	-498	-453	-125	-111
Ackumulerade avskrivningar på tillgångar som sålts/utrangerats under året	95	13	43	2
Omklassificeringar	16	5	—	0
Årets avskrivningar enligt plan	-93	-81	-20	-16
Omräkningsdifferenser	8	18	—	—
Ackumulerade avskrivningar vid årets slut	-472	-498	-102	-125
Ackumulerade nedskrivningar vid årets början	-13	-11	—	—
Ackumulerade nedskrivningar på tillgångar som sålts/utrangerats under året	—	0	—	—
Återförda nedskrivningar under året	—	0	—	—
Omklassificeringar	-2	—	—	—
Nedskrivningar under året	-9	-3	-2	—
Omräkningsdifferenser	2	1	—	—
Ackumulerade nedskrivningar vid årets slut	-22	-13	-2	—
Redovisat värde	363	355	79	81

1) Varav inköp genom företagsförvärv 2 mn (1 mn) euro.

Not 25 Materiella tillgångar, forts.

Mn euro	Koncernen		Moderbolaget	
	31 dec 2009	31 dec 2008	31 dec 2009	31 dec 2008
Mark och byggnader				
Anskaffningsvärde vid årets början	27	45	0	0
Årets inköp ¹	68	1	—	—
Årets försäljningar/utrangeringar	-1	—	—	—
Omklassificeringar	—	-17	—	—
Omräkningsdifferenser	3	-2	—	0
Anskaffningsvärde vid årets slut	97	27	0	0
Ackumulerade avskrivningar vid årets början	-7	-9	0	0
Ackumulerade avskrivningar på tillgångar som sålts/utrangerats under året	0	—	—	—
Omklassificeringar	—	2	—	—
Årets avskrivningar enligt plan	-1	-1	0	0
Omräkningsdifferenser	0	1	—	—
Ackumulerade avskrivningar vid årets slut	-8	-7	0	0
Ackumulerade nedskrivningar vid årets början	0	0	—	—
Omklassificeringar	0	0	—	—
Omräkningsdifferenser	—	0	—	—
Ackumulerade nedskrivningar vid årets slut	—	0	0	—
Redovisat värde	89	20	0	0

1) Varav inköp via företagsförvärv 34 mn euro (- mn euro).

Tillgångarna förväntas att avyttras efter mer än 1 år.

Moderbolaget

Moderbolaget äger fastigheter med ett sammanlagt redovisat värde uppgående till 0,4 mn euro (0,5 mn euro). Taxeringsvär-

det uppgår till 0,6 mn euro (0,6 mn euro) och marknadsvärdet bedöms uppgå till 0,8 mn euro (0,7 mn euro).

Not 26 Leasing

Nordea som leasegivare**Finansiell leasing**

Nordea äger tillgångar som leasas ut till kunder genom finansiella leasingavtal. Finansiella leasingavtal redovisas som en fordran på leasetagaren och ingår i "Utlåning till allmänheten" (se not 16) med ett belopp som motsvarar nettoinvesteringen enligt leasingavtalet. Leasingobjekten utgörs främst av fordon, maskiner och annan utrustning.

Avstämning mellan bruttoinvestering och nuvärdet av fordran avseende framtida minimileaseavgifter:

Mn euro	Koncernen	
	31 dec 2009	31 dec 2008
Bruttoinvestering	6 417	6 465
Avgår ej intjänade finansiella intäkter	-422	-594
Nettoinvestering i finansiella leasingavtal	5 995	5 871
Avgår ej garanterade restvärden som tillfaller leasegivaren	-64	-75
Nuvärde av fordran avseende framtida minimileaseavgifter	5 931	5 796
Reserv för osäkra fordringar avseende minimileaseavgifter	9	3

Per 31 december 2009 var bruttoinvesteringen och nettoinvesteringen fördelad efter återstående löptid, följande:

Mn euro	Koncernen 31 dec 2009	
	Bruttoinvestering	Nettoinvestering
2010	1 502	1 440
2011	1 241	1 188
2012	995	957
2013	747	723
2014	577	547
Senare år	1 355	1 140
Summa	6 417	5 995

Operationell leasing

Tillgångar som omfattas av operationell leasing utgörs främst av fordon, flygplan och annan utrustning. Dessa tillgångar redovisas i balansräkningen som materiella tillgångar.

Redovisat värde avseende leasingobjekt, mn euro	Koncernen	
	31 dec 2009	31 dec 2008
Anskaffningsvärde	187	178
Ackumulerade avskrivningar	-70	-54
Ackumulerade nedskrivningar	-22	-13
Redovisat värde vid årets slut	95	111
- varav återtagen leasingegendom, redovisat värde	16	1

Not 26 Leasing, forts.

Redovisat värde fördelat på grupper av tillgångar, mn euro	Koncernen	
	31 dec 2009	31 dec 2008
Inventarier	95	111
Redovisat värde vid årets slut	95	111

Avskrivningarna uppgick under 2009 till 26 mn euro (17 mn euro).

För icke uppsägningsbara operationella leasingavtal var fördelningen av framtida minimileaseavgifter följande:

Mn euro	Koncernen 31 dec, 2009
2010	18
2011	13
2012	7
2013	2
2014	1
Senare år	0
Summa	41

Nordea som leasetagare**Finansiell leasing**

Nordea har endast i begränsad utsträckning ingått i avtal om finansiell leasing. Det redovisade värdet för tillgångar som omfattas av finansiella leasingavtal uppgår till 2 mn euro (1 mn euro).

Operationell leasing

Nordea har ingått avtal om operationell leasing avseende lokaler och kontorsutrustning.

Årets leasingkostnader, mn euro	Koncernen		Moderbolaget	
	31 dec 2009	31 dec 2008	31 dec 2009	31 dec 2008
Årets leasingkostnader	-243	-253	-78	-84
- varav minimileaseavgifter	-229	-250	-78	-84
- varav variabla avgifter	-3	-3	—	—
Årets leasingintäkter avseende leasingobjekt som vidareuthyrs	6	7	34	38

Framtida minimileaseavgifter för icke uppsägningsbara operationella leasingavtal uppgår till och fördelas enligt följande:

Mn euro	Koncernen 31 dec 2009	Moderbolaget 31 dec 2009
2010	250	176
2011	261	229
2012	108	27
2013	81	22
2014	63	19
Senare år	441	177
Summa	1 204	650

Framtida minimileaseavgifter för icke uppsägningsbara avtal avseende objekt som vidareuthyrs uppgår till 17 mn euro för koncernen och 311 mn euro för moderbolaget. För moderbolaget avser 294 mn euro vidareuthyrning till koncernföretag.

Not 27 Förvaltningsfastigheter**Koncernen****Förändringar i balansräkningen**

Mn euro	31 dec 2009	31 dec 2008
Redovisat värde vid årets början	3 334	3 492
Årets inköp	258	109
Årets försäljningar	-146	-19
Nettoresultat från justeringar till verkligt värde	-49	18
Årets överföringar/omklassificeringar	26	0
Omräkningsdifferenser	82	-266
Redovisat värde vid årets slut	3 505	3 334

Tillgångarna förväntas att avyttras efter mer än 1 år.

Taxeringsvärde för svenska fastigheter 32 48

Belopp redovisade i resultaträkningen¹

Mn euro	2009	2008
Hysesintäkter	236	233
Direkta rörelsekostnader som genererat hyresintäkter	-68	-86
Direkta rörelsekostnader som inte genererat hyresintäkter	-1	-1

¹ Tillsammans med verkligt värde justeringar ingår det i Nettoresultat av finansiella poster till verkligt värde.

Avkastningsmetoden, baserad på interna modeller, har använts vid beräkning av verkligt värde. Som ett komplement till dessa värden har värderingar också erhållits från oberoende externa värderingsmän på delar av förvaltningsfastigheterna.

Not 28 Övriga tillgångar

Mn euro	Koncernen		Moderbolaget	
	31 dec 2009	31 dec 2008	31 dec 2009	31 dec 2008
Fondlikvidfordringar	10 104	4 063	98	61
Fordran återförsäkring	5	9	—	—
Ställda marginalsäkerheter	2 384	8 242	—	—
Övriga	1 904	2 290	1 512	2 038
Summa	14 397	14 604	1 610	2 099
- varav förväntas att regleras efter mer än 1 år	14	31	—	—

Not 29 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

Mn euro	Koncernen		Moderbolaget	
	31 dec 2009	31 dec 2008	31 dec 2009	31 dec 2008
Upplupna ränteutgifter	1 762	1 964	415	492
Övriga upplupna intäkter	260	425	20	11
Förutbetalda kostnader	470	438	359	280
Summa	2 492	2 827	794	783
- varav förväntas att regleras efter mer än 1 år	196	360	329	222

Not 30 Skulder till kreditinstitut

	Koncernen		Moderbolaget	
	31 dec 2009	31 dec 2008	31 dec 2009	31 dec 2008
Mn euro				
Centralbanker	18 779	26 341	6 105	8 806
Övriga banker	30 364	22 544	23 573	25 497
Övriga kreditinstitut	3 047	3 047	509	410
Summa	52 190	51 932	30 187	34 713

Not 31 In- och upplåning från allmänheten

	Koncernen		Moderbolaget	
	31 dec 2009	31 dec 2008	31 dec 2009	31 dec 2008
Mn euro				
Inlåning från allmänheten	148 377	145 131	34 558	33 447
Upplåning från allmänheten	5 200	3 460	59	10
Summa	153 577	148 591	34 617	33 457

Med inlåning från allmänheten avses medel på inlåningsräkningar som omfattas av den statliga insättargarantin men utan hänsyn till individuella beloppsbegränsningar. Även individuellt pensionssparande (IPS) ingår. Inlåningen omfattar även kunders investeringsportföljer i Nordea Bank Danmark A/S på 3 377 mn euro (3 070 mn euro).

Not 32 Skulder till försäkringstagare

Koncernen
Skulder till försäkringstagare är förpliktade och relateras till försäkringsavtal. Dessa avtal har delats upp på avtal med försäkringsrisk och avtal utan försäkringsrisk. Den sistnämnda är ett rent finansiellt avtal.

Försäkringsavtal omfattar avsättningar avseende livförsäkringsverksamheten liksom andra försäkringsrelaterade poster.

Mn euro	31 dec 2009	31 dec 2008
Försäkringstekniska avsättningar, traditionell livförsäkring	21 166	20 286
– varav garanterade avsättningar	21 161	20 282
– varav icke garanterade avsättningar	5	4
Försäkringstekniska avsättningar, fondförsäkring	4 480	3 611
– varav garanterade avsättningar	627	582
– varav icke garanterade avsättningar	3 853	3 029
Avsättningar för ersättningskrav	394	363
Avsättningar för sjuk- och olycksfallsförsäkring	179	173
Summa försäkringsavtal	26 219	24 433
Finansiella avtal	6 178	4 022
– varav garanterade avsättningar	511	363
– varav icke garanterade avsättningar	5 667	3 659
Återbäringsmedel	1 434	783
Summa	33 831	29 238

Livförsäkringsavtal värderas och redovisas i enlighet med IFRS 4, vilket innebär att värderings- och redovisningsprinciperna under tidigare GAAP har fortsatt gälla resulterande i icke enhetliga redovisningsprinciper på konsoliderad nivå. Varje dotterföretag, verksamt på nordisk och europeisk marknad, värderar och redovisar sina försäkringsavtal enligt lokala redovisningsprinciper.

Not 32 Skulder till försäkringstagare, forts.

31 dec 2009, mn euro	Försäkrings- tekniska avsättningar, traditionell livförsäkring	Försäkrings- tekniska avsättningar, fondförsäk- ring	Avsättningar för ersätt- ningskrav	Avsättningar för sjuk- och olycksfalls- försäkring	Finansiella avtal	Återbärings- medel	Summa
Avsättningar/ återbäringsmedel vid årets början	20 286	3 611	363	173	4 022	783	29 238
Bruttopremieinkomst	1 626	452	—	—	2 064	—	4 142
Överföringar	-186	239	—	—	-173	—	-120
Tillägg för ränta/ kapitalavkastning	599	700	—	—	815	—	2 114
Försäkringsersättningar	-1 626	-453	24	2	-670	—	-2 723
Avgiftsuttag	-146	-38	—	—	-48	—	-232
Förändring av avsättning/ återbäringsmedel	—	—	—	3	—	638	641
Övrigt	-12	-66	—	—	-31	—	-109
Omräkningsdifferenser	625	35	7	1	199	13	880
Avsättningar/ återbäringsmedel vid årets slut	21 166	4 480	394	179	6 178	1 434	33 831

Avsättningar hänförliga till
kontrakt med återbäring eller
diskretionära delar

98%

30%

31 dec 2008, mn euro	Försäkrings- tekniska avsättningar, traditionell livförsäkring	Försäkrings- tekniska avsättningar, fondförsäk- ring	Avsättningar för ersätt- ningskrav	Avsättningar för sjuk- och olycksfalls- försäkring	Finansiella avtal	Återbärings- medel	Summa
Avsättningar/ återbäringsmedel vid årets början	20 515	4 796	353	161	4 224	2 231	32 280
Omklassificering till följd av ändrade redovisningsprinciper	—	—	1	0	—	617	618
Avsättningar/ återbäringsmedel vid årets början	20 515	4 796	354	161	4 224	2 848	32 898
Bruttopremieinkomst	1 790	586	—	5	1 315	—	3 696
Överföringar	-336	-530	—	—	-299	—	-1 165
Tillägg för ränta/ kapitalavkastning	1 007	-1 037	—	—	-560	—	-590
Försäkringsersättningar	-1 166	-191	20	8	-318	—	-1 647
Avgiftsuttag	-124	-45	—	—	-37	—	-206
Förändring av avsättning/ återbäringsmedel	—	—	—	—	—	-1 983	-1 983
Övrigt	-641	119	-11	-1	91	-82	-525
Omräkningsdifferenser	-759	-87	0	0	-394	0	-1 240
Avsättningar/ återbäringsmedel vid årets slut	20 286	3 611	363	173	4 022	783	29 238

Avsättningar hänförliga till
kontrakt med återbäring eller
diskretionära delar

98%

41%

Not 32 Skulder till försäkringstagare, forts.

Försäkringsrisker

Försäkringsrisker beskrivs i avsnittet "Riskhantering" i Förvaltningsberättelsen. Ytterligare kvantitativ information redovisas nedan.

Livförsäkringsrisk och marknadsrisk i livförsäkringsrörelsen

Känslighetsanalys

Mn euro	31 dec 2009		31 dec 2008	
	Effekt på försäkringstagare	Effekt på Nordeas kapital	Effekt på försäkringstagare	Effekt på Nordeas kapital
Mortalitet – ökad livslängd med 1 år	-124,5	-21,3	-94,1	-7,9
Mortalitet – minskad livslängd med 1 år	125,7	23,1	80,7	7,0
Invaliditet – ökning 10 procent	-24,2	-3,7	-35,9	-0,4
Invaliditet – minskning 10 procent	24,0	3,7	35,4	0,4
Ränteuppgång 50 punkter	-69,9	-0,4	-183,0	-1,3
Räntenedgång 50 punkter	-19,6	0,3	122,4	0,1
Nedgång samtliga aktiekurser 12 procent	-217,4	-8,3	-103,4	-7,3
Nedgång fastighetsvärden 8 procent	-235,8	-5,8	-176,9	-28,9
Motparter – förlust 8 procent	-153,7	-10,3	-144,3	-6,1

Skulder till försäkringstagare uppdelat på garantinivåer (försäkringsteknisk ränta)

31 dec 2009, mn euro	Inga	0 %	0–3 %	3–5 %	mer än 5 %	Summa
Försäkringstekniska avsättningar	7 046	4 196	10 613	9 791	178	31 824

31 dec 2008, mn euro	Inga	0 %	0–3 %	3–5 %	mer än 5 %	Summa
Försäkringstekniska avsättningar	4 349	4 091	9 823	9 496	160	27 919

Riskprofiler på försäkring

Produkt	Risktyper	Väsentlig effekt
Traditionell	– Mortalitet	Ja
	– Invaliditet	Ja
	– Avkastningsgarantier	Ja
Fondförsäkring	– Mortalitet	Ja
	– Invaliditet	Ja
	– Avkastningsgarantier	Nej
Sjuk- och olycksfallsförsäkringar	– Mortalitet	Nej
	– Invaliditet	Ja
	– Avkastningsgarantier	Nej
Finansiella avtal	– Mortalitet	Nej
	– Invaliditet	Nej
	– Avkastningsgarantier	Nej

Not 33 Emitterade värdepapper

Mn euro	Koncernen		Moderbolaget	
	31 dec 2009	31 dec 2008	31 dec 2009	31 dec 2008
Bankcertifikat	40 636	33 667	7 687	7 750
Företagscertifikat	12 585	10 440	0	0
Obligationslån	77 148	64 753	14 313	10 074
Övriga	150	129	119	125
Summa	130 519	108 989	22 119	17 949

Not 34 Övriga skulder

Mn euro	Koncernen		Moderbolaget	
	31 dec 2009	31 dec 2008	31 dec 2009	31 dec 2008
Fondlikvidskulder	13 484	6 110	3 076	1 785
Sålda ej innehavda värdepapper	8 593	4 057	1 699	681
Leverantörsskulder	195	217	14	29
Erhållna marginalsäkerheter	2 101	2 177	—	—
Övriga	4 216	5 409	1 401	1 734
Summa	28 589	17 970	6 190	4 229
– varav förväntas att regleras efter mer än 1 år	18	107	—	—

Not 35 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

Mn euro	Koncernen		Moderbolaget	
	31 dec 2009	31 dec 2008	31 dec 2009	31 dec 2008
Upplupna kostnadsräntor	2 006	2 174	205	289
Övriga upplupna kostnader	953	901	150	115
Förutbetalda intäkter	219	203	98	61
Summa	3 178	3 278	453	465
– varav förväntas att regleras efter mer än 1 år	9	12	—	—

Note 36 Avsättningar

Mn euro	Koncernen		Moderbolaget	
	31 dec 2009	31 dec 2008	31 dec 2009	31 dec 2008
Avsättning för omstruktureringskostnader	27	28	2	0
Transfereringsrisker, åtaganden utanför balansräkningen	24	55	5	2
Individuellt värderade, åtaganden utanför balansräkningen	165	45	3	1
Övriga	93	15	20	—
Summa	309	143	30	3

Koncernen, mn euro	Omstrukture- ringskostnader	Transfere- ringsrisker	Åtaganden utanför balans- räkningen	Övriga	Summa
Vid årets början	28	55	45	15	143
Nya avsättningar	24	4	127	79	234
Utnyttjat	-25	—	-3	0	-28
Återfört	0	-28	-1	-1	-30
Omklassificeringar	—	-8	-3	0	-11
Omräkningsdifferenser	0	1	0	0	1
Vid årets slut	27	24	165	93	309
– varav förväntas att regleras efter mer än 1 år	8	22	105	14	149

Omstruktureringsaktiviteter, i huvudsak relaterade till koncern initiativ har initierats. Dessa har resulterat i omstruktureringskostnader på 24 mn euro.

Reserven för transfereringsrisker är hänförlig till poster utanför balansräkningen. Transfereringsriskreserv hänförlig till lånefordringar ingår i posten Reserver för gruppvis värderade osäkra lånefordringar i not 16. Storleken på transfereringsriskreserven är beroende av affärsvolymen med olika länder.

Nedskrivningar av individuellt värderade åtaganden utanför balansräkningen (avser garantier och rembursor) uppgick till 165 mn.

Övriga avsättningar avser följande: Avsättning för statliga garantiprogram 25 mn euro (varav 25 mn euro väntas regleras under 2010), avsättningar för hyror 2 mn euro (varav 1 mn euro väntas regleras under 2010), avsättning för miljö- och fastighetsrelaterade åtaganden 5 mn euro (väntas inte regle-

ras under 2010), tvister och pågående processer 54 mn euro (varav 47 mn euro väntas regleras under 2010) och andra mindre avsättningar uppgående till 7 mn euro (varav 6 mn euro väntas regleras under 2010).

47 mn euro av avsättningarna för tvister och pågående processer består av ett anspråk som Nordea bestrider, relaterat till skulden som uppstod vid den rekonstruerade likvidationen av Swiss Air Group 2001. Den 31 januari 2006 delgavs Nordea Bank Danmark A/S en stämning baserat på ett återvinningskrav om 61,2 mn amerikanska dollar plus ränta framställt av Swiss Air Group in Nachlassliquidation som ingivits till handelsdomstolen i Zürich. I april 2008 avskog handelsdomstolen återvinningskravet. Konkursboet har överklagat beslutet till högsta domstolen i Schweiz, som i andra ärenden har fastslagit att betalningar från SAiGroup till andra banker kan vara ogiltiga. Nordea har bestridit kravet.

Not 36 Avsättningar, forts

Moderbolaget, mn euro	Omstrukture- ringskostnader	Transfere- ringsrisker	Åtaganden utanför balans- räkningen	Övriga	Summa
Vid årets början	0	2	1	—	3
Nya avsättningar	2	4	2	20	28
Utnyttjat	0	—	—	—	0
Återfört	0	-1	—	—	-1
Omräkningsdifferenser	0	0	0	—	0
Vid årets slut	2	5	3	20	30
– varav förväntas att regleras efter mer än 1 år	0	5	3	0	8

Reserven för transfereringsrisker är hänförlig till poster utanför balansräkningen. Transfereringsriskreserv hänförlig till lånefordringar ingår i posten Reserver för gruppvis värderade

osäkra lånefordringar i not 16. Storleken på transfereringsriskreserven är beroende av affärsvolymen med olika länder.

Not 37 Pensionsförpliktelser

Koncernen

Mn euro	31 dec 2009	31 dec 2008
Förmånsbestämda planer, netto	260	172
Summa	260	172

Nordea har pensionsförpliktelser enligt förmånsbestämda pensionsplaner i alla de nordiska länderna, med den övervägande andelen i Sverige, Norge och Finland. De förmånsbestämda planerna i Finland är stängda och nya medarbetare omfattas istället av ett system med avgiftsbestämda pensioner, vilket också är fallet i Danmark. Avgiftsbestämda pensioner avspeglas inte i balansräkningen. Nordea bidrar också till offentliga pensionssystem.

IAS 19 säkerställer att det marknadsbaserade värdet på pensionsförpliktelser, exklusive förvaltningstillgångar som täcker dessa förpliktelser, återspeglas i koncernens balansräkning. De större planerna i varje land är fonderade pensionsplaner som täcks av tillgångar i pensionskassor/pensionsstiftelser.

Fonderade planer	Sve	Nor	Fin	Dan
2009				
Deltagare	21 331	6 318	19 672	59
Genomsnittlig ålder	54	55	60	72
2008				
Deltagare	21 545	6 061	19 873	60
Genomsnittlig ålder	54	55	59	71

Pensionsberäkningar och antaganden enligt IAS 19

Beräkningar för större pensionsplaner utförs av externa aktuariar och baseras på aktuariella antaganden som fastställts för koncernens olika pensionsplaner.

Antaganden	Sve	Nor	Fin	Dan
2009				
Diskonteringsränta	4,0%	4,5%	4,5%	4,5%
Löneökning	3,5%	3,5%	3,5%	3,5%
Inflation	2,0%	2,0%	2,0%	2,0%
Förväntad kapitalavkastning före skatt	5,0%	5,5%	5,5%	5,5%
2008				
Diskonteringsränta	4,0%	4,5%	4,5%	4,5%
Löneökning	3,5%	3,5%	3,5%	3,5%
Inflation	2,0%	2,0%	2,0%	2,0%
Förväntad kapitalavkastning före skatt	5,0%	5,5%	5,5%	5,5%

Förväntad kapitalavkastning baseras på långsiktiga förväntningar om avkastning för de olika tillgångsslagen. För obligationer görs en knytning till diskonteringsräntan medan en riskpremie läggs till för aktier och fastigheter.

Diskonteringsräntan har den mest väsentliga påverkan på pensionsförpliktelserna och pensionkostnaden. Om diskonteringsräntan sänks kommer pensionsförpliktelserna att öka, och vice versa. En höjning av diskonteringsräntan om 1 procentenhet skulle leda till att pensionsförpliktelserna minskar med 14 procentenheter och kostnad avseende tjänstgöring innevarande år minskar med 23 procentenheter. En minskning av diskonteringsräntan om 1 procentenhet skulle leda till att pensionsförpliktelserna ökar med 17 procentenheter och kostnad avseende tjänstgöring innevarande år ökar med 19 procentenheter.

Not 37 Pensionsförpliktelser, forts.

Tillgångsfördelning

Under 2009 blev avkastningen på tillgångarna sammantaget 8,5 procent (-3,9 procent), vilket främst avspeglar den generellt positiva utvecklingen på marknaden under året. Vid slutet av 2009 uppgick aktieexponeringen i pensionskassor/pensionsstiftelser till 17 procent (13 procent) av tillgångsmassan.

Tillgångsfördelning i fonderade planer	Sve 2009	Nor 2009	Fin 2009	Dan 2009	Summa 2009	Summa 2008
Aktier	17%	13%	19%	7%	17%	13%
Obligationer	81%	72%	75%	70%	76%	78%
Fastigheter	—	15%	6%	—	5%	6%
– varav Nordeas fastigheter	—	—	3%	—	1%	—
Övriga förvaltningstillgångar	1%	—	—	23%	2%	3%

Belopp redovisade i balansräkningen

Mn euro	Sve 2009	Nor 2009	Fin 2009	Dan 2009	Summa 2009	Summa 2008
Pensionsförpliktelser	1 300	881	796	110	3 087	2 830
Förvaltningstillgångar	920	526	832	119	2 397	2 099
Finansiellt överskott/underskott (-)	-380	-355	36	9	-690	-731
– varav oredovisade aktuariella vinster/förluster (-)	-293	-106	-25	-6	-430	-559
Redovisat i balansräkningen	-87	-249	61	15	-260	-172
– varav pensionstillgångar	20	—	93	21	134	168
– varav pensionsförpliktelser	107	249	32	6	394	340
– varav hänförligt till icke-fonderade planer (pensionsförpliktelser)	117	182	21	6	326	273

Sammanställning av överskott eller underskott i pensionsplanerna

Mn euro	Summa 2009	Summa 2008	Summa 2007	Summa 2006	Summa 2005
Pensionsförpliktelser	3 087	2 830	2 775	3 004	2 910
Förvaltningstillgångar	2 397	2 099	2 407	2 367	2 256
Överskott/underskott (-)	-690	-731	-368	-637	-654

Förändringar avseende pensionsförpliktelser

Mn euro	Sve 2009	Nor 2009	Fin 2009	Dan 2009	Summa 2009	Summa 2008
Pensionsförpliktelser per 1 jan ¹	1 237	707	784	109	2 837	2 775
Kostnader avseende tjänstgöring innevarande år	40	34	3	1	78	61
Räntekostnader	50	34	34	4	122	130
Utbetalda pensioner	-56	-30	-42	-7	-135	-140
Reduceringar och regleringar	—	—	-1	—	-1	2
Kostnader avseende tjänstgöring tidigare år	20	5	—	—	25	0
Aktuariella vinster (-)/förluster	-73	-4	12	3	-62	380
Omräkningsdifferenser	80	129	6	0	215	-361
Förändring av avsättning för särskild löneskatt och socialförsäkringsavgifter ²	2	6	—	—	8	-17
Pensionsförpliktelser per 31 dec	1 300	881	796	110	3 087	2 830

1) Öppningsbalansen 2008 i Finland har justerats med anledning av ett tidigare fel. Effekten på öppningsbalansen är 7 mn euro. Öppningsbalansen i Norge och Sverige har justerats med anledning av en omklassificering av en obligation om 16 mn euro mellan Norge och Sverige.

2) Förändring i avsättning för särskild löneskatt och socialförsäkringsavgifter i Sverige och Norge, beräknade på redovisade belopp i balansräkningen

Not 37 Pensionsförpliktelser, forts.

Förändringar i verkligt värde på förvaltningstillgångar

Mn euro	Sve 2009	Nor 2009	Fin 2009	Dan 2009	Summa 2009	Summa 2008
Tillgångar per 1 jan ¹	815	403	770	111	2 099	2 407
Förväntad kapitalavkastning	36	25	40	5	106	132
Utbetalda pensioner	—	-30	-42	-6	-78	-67
Avsättningar	1	43	14	3	61	86
Aktuariella vinster/förluster (-)	14	8	45	6	73	-225
Omräkningsdifferenser	54	77	5	0	136	-234
Förvaltningstillgångar per 31 dec	920	526	832	119	2 397	2 099
Faktisk avkastning på förvaltningstillgångar	50	33	85	11	179	-93

1) Öppningsbalansen i Norge och Sverige har justerats med anledning av en omklassificering av tillgångar om 1mn euro mellan Norge och Sverige.

Översikt över aktuariella vinster/förluster¹

Mn euro	Summa 2009	Summa 2008	Summa 2007	Summa 2006
Effekter till följd av ändrade aktuariella antaganden	51	-337	230	-15
Erfarenhetsbaserade justeringar	84	-268	-41	10
- varav avseende förvaltningstillgångar	73	-225	-34	9
- varav avseende pensionsskulder	11	-43	-7	1
Aktuariella vinster/förluster	135	-605	189	-5

1) Informationen utökas efterhand för att så småningom omfatta de senaste 5 åren.

Kostnader för förmånsbestämda pensionsplaner

Årets pensionskostnad, netto, hänförlig till förmånsbestämda pensionsplaner, uppgick i koncernens resultaträkning (inkluderad i personalkostnader) till 175 mn euro (69 mn euro). Totala pensionskostnader utgörs av kostnader för förmånsbestämda pensioner liksom kostnader hänförliga till avgiftsbestämda pensioner. (Se specifikation i not 8.)

Redovisad nettokostnad för förmånsbestämda pensioner, mn euro	Sve 2009	Nor 2009	Fin 2009	Dan 2009	Summa 2009	Summa 2008
Kostnader avseende tjänstgöring innevarande år	40	34	3	1	78	61
Räntekostnader	50	34	34	4	122	130
Förväntad kapitalavkastning	-36	-25	-40	-5	-106	-132
Reduceringar och regleringar	—	—	-1	—	-1	2
Redovisade kostnader avseende tjänstgöring tidigare år	20	5	—	—	25	0
Redovisade aktuariella vinster (-) / förluster	27	4	2	0	33	-1
Särskild löneskatt och socialförsäkringsavgifter ¹	16	7	1	—	24	9
Pensionskostnad för förmånsbestämda pensionsplaner	117	59	-1	0	175	69

1) Kostnad avseende särskild löneskatt i Sverige samt socialförsäkringsavgifter, i Norge.

Pensionskostnaderna är lägre än vad som beräknades vid årets början, främst på grund av kostnader avseende tjänstgöring tidigare år och valutakursförändringar. Nettokostnaden för förmånsbestämda pensionsplaner, exklusive kostnader avseende tjänstgöring tidigare år, förväntas minska under 2010, främst som en konsekvens av lägre redovisade aktuariella vinster/förluster.

Koncernen väntas avsätta 65 mn euro till förmånsbestämda pensionsplaner under 2010.

Nyckelpersoner i ledande positioner

Koncernens samlade pensionsförpliktelser avseende nyckelpersoner i ledande positioner uppgick vid årets slut till 38 mn euro (35 mn euro). Dessa åtaganden täcks till stor del av förvaltningstillgångar. Kostnaderna för förmånsbestämda pensioner (kostnader avseende tjänstgöring innevarande år, kost-

nader avseende tjänstgöring tidigare år samt reduceringar och regleringar, definierade i IAS 19) avseende nyckelpersoner i ledande positioner uppgick 2009 till 2 mn euro (1 mn euro). Utförlig information om nyckelpersoner i ledande positioner återfinns i not 8.

Pensionsavsättningar

Moderbolaget

Pensionsskulderna i Nordea Bank AB (publ) täcks huvudsakligen av avsättningar till pensionsstiftelsen.

Avsättningarna i balansräkningen är nästan uteslutande hänförliga till tidigare anställda i Postgirot Bank. 105 mn euro (99 mn euro) av avsättningarna omfattas av Tryggandelagen.

En liten andel av pensionsförpliktelserna täcks av försäkringar.

Siffrorna nedan baseras på beräkningar i enlighet med svenska bestämmelser (Tryggandelagen).

Not 37 Pensionsförpliktelser, forts.

Specifikation av belopp som redovisas i balansräkningen

Mn euro	31 dec 2009	31 dec 2008
Förpliktelseernas nuvärde avseende helt eller delvis fonderade pensionsplaner	-864	-712
Verkligt värde vid utgången av perioden avseende särskilt avskilda tillgångar	881	789
Överskott i pensionsstiftelse	17	77
Förpliktelseernas nuvärde avseende ofonderade pensionsplaner	-128	-118
Ej redovisat överskott i pensionsstiftelse	-17	-77
Nettoskuld i balansräkningen	-128	-118

Specifikation av förändringar i den nettoskuld som redovisas i balansräkningen avseende pensioner

Mn euro	31 dec 2009	31 dec 2008
Nettoskuld vid årets början avseende pensionsåtaganden	118	129
I resultaträkningen redovisad kostnad för pensionering i egen regi exklusive skatter	-1	9
Pensionsutbetalningar	2	-5
Omräkningsdifferenser	9	-15
Nettoskuld vid årets slut	128	118

Specifikation av periodens kostnader och intäkter avseende pensioner

Mn euro	2009	2008
Pension i egen regi		
Kalkylmässig kostnad för intjänande av pensioner	-15	-26
Skillnad mellan gottgörelse från stiftelse och utbetalda pensioner	-48	-50
Återförda kalkylmässiga pensionskostnader	13	18
Kostnad för pensionering i egen regi exkl skatter	-50	-58
Procentuell avkastning på särskilt avskilda tillgångar %	4,3	-2,9

Verkligt värde på tillgångar i pensionsstiftelsen

Mn euro	31 dec 2009	31 dec 2008
Aktier	175	118
Räntebärande värdepapper	707	641
Övriga tillgångar	29	30
Summa	911	789

Antaganden för förmånsbestämda pensionsplaner

	2009	2008
Diskonteringsränta, %	3,0	3,6
Beräkningarna bygger på löne- och pensionsnivå på balansdagen	Ja	Ja

Nästa års förväntade utbetalning avseende avgiftsbestämda pensionsplaner uppgår till 51 mn euro.

Not 38 Efterställda skulder

Mn euro	Koncernen		Moderbolaget	
	31 dec 2009	31 dec 2008	31 dec 2009	31 dec 2008
Daterade förlagslån	4 773	6 267	4 773	5 423
Odaterade förlagslån	580	536	—	—
Hybridkapitallån	1 832	1 406	1 832	1 406
Summa	7 185	8 209	6 605	6 829

Förlagslån är efterställda i förhållande till övriga skulder. Daterade förlagslån berättigar innehavaren till betalning före innehavare av odaterade förlagslån och hybridkapitallån. Inom respektive grupp gäller lånen med lika rätt.

Per 31 december var det ett lån – med nedan angivna villkor – som översteg 10 procent av total utestående volym.

Mn euro	Nominellt värde	Redovisat värde	Ränta (kupong)
Nordea Bank AB (publ) ¹	750	750	FRN

1) Möjlig förtidsinlösen 20 maj 2010.

Lånet är swappat till svenska kronor med kursen 9,20 kr/euro.

Not 39 Obeskattade reserver

Mn euro	Moderbolaget	
	31 dec 2009	31 dec 2008
Ackumulerade överavskrivningar		
Inventarier	5	2
Summa	5	2

Not 40 För egna skulder ställda säkerheter

Mn euro	Koncernen		Moderbolaget	
	31 dec 2009	31 dec 2008	31 dec 2009	31 dec 2008
För egna skulder ställda säkerheter				
Leasingavtal ¹	120	120	—	—
Värdepapper m m ²	34 208	32 228	2 564	3 360
Utlåning till allmänheten	83 812	60 809	—	—
Övriga ställda säkerheter	2 912	2 350	—	—
Summa	121 052	95 507	2 564	3 360
Ovanstående säkerheter avser följande skulder och åtaganden				
Skulder till kreditinstitut	20 446	10 625	2 542	3 220
In- och upplåning från allmänheten	16 715	6 590	180	140
Emitterade värdepapper	56 822	51 987	—	—
Övriga skulder och åtaganden	9 936	16 027	—	—
Summa	103 919	85 229	2 722	3 360

1) Avtalen är finansiell leasing där Nordea är leasgivare. Tillgångarna finns under Utlåning till allmänheten.

2) Varav 10 977 mn euro är hänförligt till värdepapper som inte är redovisade i balansräkningen.

För egna skulder ställda säkerheter omfattar värdepapper som har pantsatts i samband med återköpsavtal och värdepapperslån. Transaktionerna genomförs enligt standardavtal som används av parterna på den finansiella marknaden. Motparter i dessa transaktioner är kreditinstitut och allmänheten. Transaktionerna är huvudsakligen kortfristiga med en löptid på mindre än tre månader. Utlåning till allmänheten har ställts som säkerhet för emitterade säkerställda obligationer och bostadsobligationer. I händelse av bolagets obestånd har innehavarna av obligationerna förmånsrätt i de tillgångar som är registerade som säkerhetsmassa. Resterande del avser ett bankcertifikat som pantsatts av Nordea i enlighet med myndighetskrav samt tillgångar som finansierats genom finansiella leasingavtal.

Not 41 Övriga ställda säkerheter

Mn euro	Koncernen		Moderbolaget	
	31 dec 2009	31 dec 2008	31 dec 2009	31 dec 2008
Övriga ställda säkerheter¹				
Leasingavtal	0	1	—	—
Värdepapper m m	6 615	10 686	6 963	9 504
Övriga ställda säkerheter	20	120	—	—
Summa	6 635	10 807	6 963	9 504
Ovanstående säkerheter² avser följande skulder och åtaganden				
Skulder till kreditinstitut	6 602	9 210	6 602	9 211
Övriga skulder och åtaganden	14	15	361	293
Summa	6 616	9 225	6 963	9 504

1) Som övriga ställda säkerheter redovisas pantsatt egendom avseende andra poster än egna skulder, t ex avseende tredje part eller egna ansvarsförbindelser.

2) Till förmån för koncernföretag eller tredje part.

Värdepapper m m omfattar även räntebärande värdepapper som pantsatts i samband med betalningsavräkning med Sveriges Riksbank. Enligt villkoren krävs säkerhet avseende likviditet till nästkommande dag. Resterande pantsatta tillgångar avser pantsatt inlåning.

Not 42 Ansvarförbindelser

Mn euro	Koncernen		Moderbolaget	
	31 dec 2009	31 dec 2008	31 dec 2009	31 dec 2008
Garantier				
– Kreditgarantier	4 289	6 920	4 318	4 742
– Övriga garantier	14 569	15 805	14 180	17 200
Rebursar	3 201	3 203	—	—
Övriga ansvarförbindelser	208	359	5	5
Summa	22 267	26 287	18 503	21 947

Inom ramen för den normala affärsverksamheten utfärdar Nordea olika former av garantier till förmån för bankens kunder. Kreditgarantier ges till kunder för att garantera åtaganden i andra kredit- och pensionsinstitut. Övriga garantier utgörs främst av kommersiella garantier såsom anbudsgarantier, garantier avseende förskottsbetalningar, garantier under ansvarstiden och exportrelaterade garantier. Ansvarförbindelser omfattar också outnyttjade oåterkalleliga importrebursar och bekräftade exportrebursar. Dessa transaktioner ingår i bankens tjänster och är till stöd för bankens kunder. Garantier och rebursar betraktas som poster utanför balansräkningen, såvida det inte föreligger behov av reservering för att täcka en sannolik kreditförlust som uppstår på grund av att bedömningen är att gottgörelse ej kommer att erhållas.

I början av oktober 2008 inrättade Danmarks riksdag tillsammans med landets banker ett garantiprogram som ska gälla fram till den 30 september 2010. Garantiprogrammet skyddar oprioriterade fordringsägare mot förluster i de deltagande bankerna och täcker allt utom säkerställda obligationer och förlagslån.

Nordea beslutade av kommersiella skäl att Nordea Bank Danmark A/S ska delta i programmet. Nordea har förbundit sig att betala sin andel av garantiprogrammet som uppgår till 10 md danska kronor. Nordea ska också betala sin andel av en årlig garantiavgift som uppgår till 7,5 md danska kronor under två år. Om förlusterna överskrider dessa belopp ska förluster på högst 10 md danska kronor täckas av ytterligare garantiavgifter. Den övre gränsen för den danska banksektorns inbetalningar till garantiprogrammet uppgår därmed till 35 md danska kronor.

Nordeas andel av garantiprogrammet uppgår till 18 procent. Den potentiella kostnaden för garantin uppgående till maximalt cirka 2,6 md danska kronor har redovisats som en ansvarförbindelse.

Nordea Bank AB (publ) har utfärdat en garanti som täcker samtliga åtaganden i Nordea Investment Management AB, org nr 556060-2301 och Nordea Fastigheter AB, org nr 556021-4917.

Nordea Bank AB (publ) har gentemot vissa personer åtagit sig att under vissa förutsättningar svara för eventuell betalningsskyldighet som har uppkommit mot dem i deras egenkap av verkställande direktör eller styrelseledamot i dotterbolag till Nordea Bank AB (publ).

Not 42 Ansvarförbindelser, forts.

Det svenska skatteverket har meddelat Nordea att den beskattningsbara inkomsten för Nordeas helägda dotterbolag Nordea Fastigheter AB kommer att höjas med 225 mn kronor och 2 711 mn kronor för åren 2003 respektive 2004. Totalt uppgår den potentiella skatteskulden, inklusive skattetillegg, till cirka 100 mn euro och rör den realisationsvinst som Nordea erhöll vid försäljningen av egna bankfastigheter i Sverige.

Nordea anser att alla försäljningstransaktioner har skett enligt gällande skatteregler och att den tidigare redovisade realisationsvinsten behandlats korrekt ur skattesynpunkt. Denna försäljningsstruktur var väletablerad bland många fastighetsbolag som sålde sina fastighetsportföljer och Nordea bestrider därför starkt både skatteskuld och skattetillegg och har överklagat beslutet till svensk domstol.

En begränsad andel av de anställda har rätt till avgångsverderlag om de avskedas före deras normala pensionsålder. För ytterligare upplysningar, se not 8.

Tvister

Inom ramen för den normala affärsverksamheten är koncernen föremål för krav i civilrättsliga stämningar och tvister, varav de flesta rör relativt begränsade belopp. Ingen av de pågående tvisterna bedöms komma att medföra någon väsentlig negativ effekt på koncernen eller dess finansiella ställning.

Not 43 Åtaganden

Mn euro	Koncernen		Moderbolaget	
	31 dec 2009	31 dec 2008	31 dec 2009	31 dec 2008
Åtagande om framtida betalningar	950	1 313	—	—
Kreditlöften ¹	77 619	85 416	27 667	22 831
Övriga åtaganden	1 228	1 705	793	1 308
Summa	79 797	88 434	28 460	24 139

1) Inklusive outnyttjad del av beviljad räkningskredit.

För information om derivatinstrument se not 20.

Not 44 Försäkringsverksamhet
Koncernen
Rörelseresultat, försäkringsverksamhet

Mn euro	2009	2008
Rörelseintäkter¹		
Avgifts- och provisionsintäkter	290	294
Avgifts- och provisionskostnader	-124	-118
Avgifts- och provisionsnetto	166	176
Nettoresultat av finansiella poster till verkligt värde	209	67
Rörelseintäkter	375	243
Rörelsekostnader		
Personalkostnader	-118	-111
Övriga administrationskostnader	-68	-78
Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar	-5	-4
Summa rörelsekostnader	-191	-193
Rörelseresultat	184	50

1) Före allokeringar och eliminerings av interna transaktioner.

Avstämning av legalt resultat och produktresultat för försäkringsverksamheten

Mn euro	2009	2008
Rörelseresultat för försäkringsgruppen	184	50
Återläggning av räntekostnader för intern upplåning	61	117
Återläggning av interna provisionskostnader för försäljning	24	23
Beräknade distributionskostnader	-13	-13
Övriga justeringar	15	1
Produktresultat före skatt	271	178

Rörelseresultat, försäkringsverksamhet

Mn euro	2009	2008
Försäkringstekniskt resultat		
Premieinkomster	4 188	3 985
Kapitalavkastning, finansiella avtal	815	-560
Kapitalavkastning, försäkringsavtal	1 978	-1 816
Övriga försäkringstekniska intäkter	-31	-24
Utbetalda försäkringsersättningar	-2 739	-3 130
Förändring av försäkringstekniska avsättningar, finansiella avtal	-1 954	-235
Förändring av försäkringstekniska avsättningar, försäkringsavtal	-995	68
Förändring av återbäringsmedel	-853	2 034
Rörelsekostnader	-314	-310
Försäkringstekniskt resultat	95	12

Icke försäkringsteknisk kapitalavkastning	89	38
Rörelseresultat	184	50

Balansräkning

Mn euro	31 dec 2009	31 dec 2008
Tillgångar		
Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker	89	5
Statsskuldförbindelser	2 715	3 224
Utlåning till allmänheten	1 856	1 824
Räntebärande värdepapper	21 569	17 964
Aktier och andelar	9 381	6 794
Derivatinstrument	66	256
Aktier och andelar i intresseföretag	215	211
Immateriella tillgångar	336	342
Materiella tillgångar	26	14
Förvaltningsfastigheter	3 486	3 327
Uppskjutna skattefordringar	3	6
Skattefordringar	73	64
Övriga tillgångar	578	495
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	286	411
Summa tillgångar	40 679	34 937
- varav fordringar på koncernföretag	-2 926	-3 157

Skulder

Skulder till kreditinstitut och centralbanker	0	—
In- och upplåning från allmänheten	3 563	3 341
Skulder till försäkringstagare, livförsäkring	33 831	29 238
Derivatinstrument	89	91
Skatteskulder	77	46
Övriga skulder	918	318
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	169	220
Uppskjutna skatteskulder	239	255
Pensionsförpliktelser	11	4
Efterställda skulder	877	859
Summa skulder	39 774	34 372
Eget kapital	905	565
Summa skulder och eget kapital	40 679	34 937
- varav skulder till koncernföretag	-3 540	-4 077

Not 45 Kapitaltäckning

Information om kapitaltäckningen för Nordea koncernen återfinns i avsnittet Risk-, likviditet och kapitalhantering på sid 48.

Not 46 Klassificering av finansiella instrument
Koncernen

31 dec 2009, mn euro	Tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen						Icke finansiella tillgångar	Summa
	Lånefordringar	Investeringar som hålles till förfall	Tradingportföljer	Från början värderade till verkligt värde via resultaträkningen	Derivatinstrument för säkring	Tillgängligt för försäljning		
Tillgångar								
Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker	11 500	—	—	—	—	—	—	11 500
Statsskuldförbindelser	—	571	12 373	—	—	—	—	12 944
Utlåning till kreditinstitut	12 474	—	6 081	—	—	—	—	18 555
Utlåning till allmänheten	224 035	—	16 035	42 341	—	—	—	282 411
Räntebärande värdepapper	—	17 382	21 331	17 437	—	5	—	56 155
Pantsatta finansiella instrument	—	—	11 240	—	—	—	—	11 240
Aktier och andelar	—	—	4 233	9 464	—	6	—	13 703
Derivatinstrument	—	—	75 032	—	390	—	—	75 422
Förändringar av verkligt värde för räntesäkrade poster i säkringsportföljer	763	—	—	—	—	—	—	763
Aktier och andelar i intresseföretag	—	—	—	—	—	—	470	470
Immateriella tillgångar	—	—	—	—	—	—	2 947	2 947
Materiella tillgångar	—	—	—	—	—	—	452	452
Förvaltningsfastigheter	—	—	—	—	—	—	3 505	3 505
Uppskjutna skattefordringar	—	—	—	—	—	—	125	125
Skattefordringar	—	—	—	—	—	—	329	329
Överskott förmånsbestämda pensioner	—	—	—	—	—	—	134	134
Övriga tillgångar	10 991	—	22	3 368	—	—	16	14 397
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	1 835	—	368	29	—	—	260	2 492
Summa	261 598	17 953	146 715	72 639	390	11	8 238	507 544

Koncernen

31 dec 2009, mn euro	Skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen					Icke finansiella skulder	Summa
	Tradingportföljer	Från början värderade till verkligt värde via resultaträkningen	Derivatinstrument för säkring	Övriga finansiella skulder	Icke finansiella skulder		
Skulder							
Skulder till kreditinstitut	13 461	10 667	—	28 062	—	—	52 190
In- och upplåning från allmänheten	4 906	5 719	—	142 952	—	—	153 577
Skulder till försäkringstagare	—	6 178	—	—	27 653	—	33 831
Emitterade värdepapper	6 147	29 422	—	94 950	—	—	130 519
Derivatinstrument	72 383	—	660	—	—	—	73 043
Förändringar av verkligt värde för räntesäkrade poster i säkringsportföljer	—	—	—	874	—	—	874
Skatteskulder	—	—	—	—	565	—	565
Övriga skulder	8 630	3 357	—	16 460	142	—	28 589
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	639	115	—	1 471	953	—	3 178
Uppskjutna skatteskulder	—	—	—	—	870	—	870
Avsättningar	—	—	—	—	309	—	309
Pensionsförpliktelser	—	—	—	—	394	—	394
Efterställda skulder	—	—	—	7 185	—	—	7 185
Summa	106 166	55 458	660	291 954	30 886	—	485 124

Not 46 Klassificering av finansiella instrument, forts.

Koncernen

31 dec 2008, mn euro	Tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen							Summa
	Lånefordringar	Investeringar som hålles till förfall	Tradingportföljer	Från början värderade till verkligt värde via resultaträkningen	Derivatinstrument för säkring	Tillgängligt för försäljning	Icke finansiella tillgångar	
Tillgångar								
Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker	3 157	—	—	—	—	—	—	3 157
Statsskuldförbindelser	9	183	6 353	—	—	—	—	6 545
Utlåning till kreditinstitut	18 731	—	5 172	—	—	—	—	23 903
Utlåning till allmänheten	217 833	—	11 074	36 193	—	—	—	265 100
Räntebärande värdepapper	—	12 045	17 559	15 177	—	49	—	44 830
Pantsatta finansiella instrument	—	—	7 937	—	—	—	—	7 937
Aktier och andelar	—	—	3 745	6 917	—	7	—	10 669
Derivatinstrument	—	—	86 520	—	318	—	—	86 838
Förändringar av verkligt värde för räntesäkrade poster i säkringsportföljer	413	—	—	—	—	—	—	413
Aktier och andelar i intresseföretag	—	—	—	—	—	—	431	431
Immateriella tillgångar	—	—	—	—	—	—	2 535	2 535
Materiella tillgångar	—	—	—	—	—	—	375	375
Förvaltningsfastigheter	—	—	—	—	—	—	3 334	3 334
Uppskjutna skattefordringar	—	—	—	—	—	—	64	64
Skattefordringar	—	—	—	—	—	—	344	344
Överskott förmånsbestämda pensioner	—	—	—	—	—	—	168	168
Övriga tillgångar	5 738	—	—	8 829	—	—	37	14 604
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	2 090	—	312	—	—	—	425	2 827
Summa	247 971	12 228	138 672	67 116	318	56	7 713	474 074

Koncernen

31 dec 2008, mn euro	Skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen					Summa
	Tradingportföljer	Från början värderade till verkligt värde via resultaträkningen	Derivatinstrument för säkring	Övriga finansiella skulder	Icke finansiella skulder	
Skulder						
Skulder till kreditinstitut	8 133	23 202	—	20 597	—	51 932
In- och upplåning från allmänheten	2 999	4 914	—	140 678	—	148 591
Skulder till försäkringstagare	4 021	—	—	—	25 217	29 238
Emitterade värdepapper	5 242	27 153	—	76 594	—	108 989
Derivatinstrument	83 277	—	2 261	—	—	85 538
Förändringar av verkligt värde för räntesäkrade poster i säkringsportföljer	—	—	—	532	—	532
Skatteskulder	—	—	—	—	458	458
Övriga skulder	4 056	2 641	—	10 780	493	17 970
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	614	—	—	1 763	901	3 278
Uppskjutna skatteskulder	—	—	—	—	1 053	1 053
Avsättningar	—	—	—	—	143	143
Pensionsförpliktelser	—	—	—	—	340	340
Efterställda skulder	1	—	—	8 208	—	8 209
Summa	108 343	57 910	2 261	259 152	28 605	456 271

Not 46 Klassificering av finansiella instrument, forts.

Moderbolaget

31 dec 2009, mn euro	Lånefordringar	Investeringar som hålles till förfall	Tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen				Tillgängligt för försäljning	Icke finansiella tillgångar	Summa
			Tradingportföljer	Från början värderade till verkligt värde via resultaträkningen	Derivatinstrument för säkring				
Tillgångar									
Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker	208	—	—	—	—	—	—	—	208
Statsskuldförbindelser	—	550	3 106	—	—	—	—	—	3 656
Utlåning till kreditinstitut	40 383	—	2 629	489	—	—	—	—	43 501
Utlåning till allmänheten	26 492	—	—	2 368	—	—	—	—	28 860
Räntebärande värdepapper	—	4 692	7 986	4 341	—	—	—	—	17 019
Pantsatta finansiella instrument	—	—	2 276	—	—	—	—	—	2 276
Aktier och andelar	—	—	660	22	—	—	—	—	682
Derivatinstrument	—	—	2 034	—	387	—	—	—	2 421
Förändringar av verkligt värde för räntesäkrade poster i säkringsportföljer	332	—	—	—	—	—	—	—	332
Aktier och andelar i koncernföretag	—	—	—	—	—	—	—	16 165	16 165
Aktier och andelar i intresseföretag	—	—	—	—	—	—	—	2	2
Immateriella tillgångar	—	—	—	—	—	—	—	701	701
Materiella tillgångar	—	—	—	—	—	—	—	79	79
Uppskjutna skattefordringar	—	—	—	—	—	—	—	20	20
Skattefordringar	—	—	—	—	—	—	—	0	0
Övriga tillgångar	1 265	—	—	345	—	—	—	—	1 610
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	767	—	—	7	—	—	—	20	794
Summa	69 447	5 242	18 691	7 572	387	—	—	16 987	118 326

Moderbolaget

31 dec 2009, mn euro	Tradingportföljer	Skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen				Övriga finansiella skulder	Icke finansiella skulder	Summa
		Från början värderade till verkligt värde via resultaträkningen	Derivatinstrument för säkring					
Skulder								
Skulder till kreditinstitut	2 313	233	—	—	27 641	—	—	30 187
In- och upplåning från allmänheten	—	443	—	—	34 174	—	—	34 617
Emitterade värdepapper	—	—	—	—	22 119	—	—	22 119
Derivatinstrument	1 917	—	256	—	—	—	—	2 173
Förändringar av verkligt värde för räntesäkrade poster i säkringsportföljer	—	—	—	—	285	—	—	285
Skatteskulder	—	—	—	—	—	—	34	34
Övriga skulder	1 699	388	—	—	4 076	—	27	6 190
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	—	1	—	—	303	—	149	453
Uppskjutna skatteskulder	—	—	—	—	—	—	0	0
Avsättningar	—	—	—	—	—	—	30	30
Pensionsförpliktelser	—	—	—	—	—	—	128	128
Efterställda skulder	—	—	—	—	6 605	—	—	6 605
Summa	5 929	1 065	256	—	95 203	—	368	102 821

Not 46 Klassificering av finansiella instrument, forts.

Moderbolaget

31 dec 2008, mn euro	Tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen							Summa
	Lånefordringar	Investeringar som hålles till förfall	Tradingportföljer	Från början värderade till verkligt värde via resultaträkningen	Derivat instrument för säkring	Tillgängligt för försäljning	Icke finansiella tillgångar	
Tillgångar								
Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker	276	—	—	—	—	—	—	276
Statsskuldförbindelser	—	183	1 915	—	—	—	—	2 098
Utlåning till kreditinstitut	36 361	—	7 494	—	—	—	—	43 855
Utlåning till allmänheten	29 240	—	—	—	—	—	—	29 240
Räntebärande värdepapper	—	2 335	7 745	—	—	—	—	10 080
Pantsatta finansiella instrument	—	—	3 097	—	—	—	—	3 097
Aktier och andelar	—	—	1 063	44	—	0	—	1 107
Derivatinstrument	—	—	3 165	—	397	—	—	3 562
Förändringar av verkligt värde för räntesäkrade poster i säkringsportföljer	27	—	—	—	—	—	—	27
Aktier och andelar i koncernföretag	—	—	—	—	—	—	15 866	15 866
Aktier och andelar i intresseföretag	—	—	—	—	—	—	2	2
Immateriella tillgångar	—	—	—	—	—	—	757	757
Materiella tillgångar	—	—	—	—	—	—	81	81
Uppskjutna skattefordringar	—	—	—	—	—	—	28	28
Skattefordringar	—	—	—	—	—	—	76	76
Övriga tillgångar	2 025	—	—	74	—	—	0	2 099
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	771	—	1	—	—	—	11	783
Summa	68 700	2 518	24 480	118	397	0	16 821	113 034

Moderbolaget

31 dec 2008, mn euro	Skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen					Summa
	Tradingportföljer	Från början värderade till verkligt värde via resultaträkningen	Derivat instrument för säkring	Övriga finansiella skulder	Icke finansiella skulder	
Skulder						
Skulder till kreditinstitut	3 104	7 867	—	23 742	—	34 713
In- och upplåning från allmänheten	—	—	—	33 457	—	33 457
Emitterade värdepapper	—	—	—	17 949	—	17 949
Derivatinstrument	2 551	—	205	—	—	2 756
Förändringar av verkligt värde för räntesäkrade poster i säkringsportföljer	—	—	—	42	—	42
Skatteskulder	—	—	—	—	0	0
Övriga skulder	680	—	—	3 449	100	4 229
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	4	—	—	346	115	465
Uppskjutna skatteskulder	—	—	—	—	0	0
Avsättningar	—	—	—	—	3	3
Pensionsförpliktelser	—	—	—	—	118	118
Efterställda skulder	1	—	—	6 828	—	6 829
Summa	6 340	7 867	205	85 813	336	100 561

Not 46 Klassificering av finansiella instrument, forts.
Lånefordringar redan från början värderade till verkligt värde via resultaträkningen

	Koncernen		Moderbolaget	
	31 dec 2009	31 dec 2008	31 dec 2009	31 dec 2008
Mn euro				
Redovisat värde	42 341	36 193	2 857	—
Maximal exponering för kreditrisk	42 341	36 193	2 857	—
Redovisat värde på kreditderivat som används för att begränsa kreditrisken	—	—	—	—

Finansiella skulder redan från början värderade till verkligt värde via resultaträkningen
Förändringar av verkligt värde hänförliga till förändrad kreditrisk

Emitterade bostadsobligationer i det helägda dotterbolaget Nordea Kredit Realkreditaktieselskab värderas till verkligt värde. Markets utlåning, liksom finansieringen av Markets verksamhet, värderas till verkligt värde och har klassificerats till kategorin "Verkligt värde via resultaträkningen". Förändringen i verkligt värde, hänförlig till kreditriskförändringar för skulden, uppgår för 2009 till –512 mn euro (293 mn euro). Den ackumulerade förändringen sedan klassificeringen skedde är –219 mn euro (293 mn euro). Metoden som tillämpats för att beräkna förändringen i verkligt värde tar hänsyn till förändringar i verkligt värde som är hänförliga till förändringar i marknadsvillkoren utifrån relevanta jämförelseräntor, vilket är den genomsnittliga avkastningen på danska statsobligationer.

Förändringen i verkligt värde på lån, hänförlig till förändringar i kreditrisken, uppgår för 2009 till 67,0 mn euro (–9,5 mn euro). Den ackumulerade förändringen sedan klassificeringen skedde är 58,4 mn euro (–8,6 mn euro).

Jämförelse av redovisat värde och avtalsenligt belopp att betala vid förfall

	Koncernen		Moderbolaget	
	Redovisat värde	Belopp att betala vid förfall	Redovisat värde	Belopp att betala vid förfall
31 dec 2009, mn euro				
Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen	55 458	56 430	1 065	1 065

	Koncernen		Moderbolaget	
	Redovisat värde	Belopp att betala vid förfall	Redovisat värde	Belopp att betala vid förfall
31 dec 2008, mn euro				
Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen	57 910	61 777	7 867	7 867

Not 47 Tillgångar och skulder till verkligt värde
Koncernen

	31 dec 2009		31 dec 2008	
	Redovisat värde	Verkligt värde	Redovisat värde	Verkligt värde
Mn euro				
Tillgångar				
Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker	11 500	11 500	3 157	3 157
Statsskuldförbindelser	12 944	12 944	6 545	6 545
Utlåning till kreditinstitut	18 555	18 573	23 903	23 952
Utlåning till allmänheten	282 411	282 521	265 100	265 846
Räntebärande värdepapper	56 155	56 233	44 830	44 853
Pantsatta finansiella instrument	11 240	11 240	7 937	7 937
Aktier och andelar	13 703	13 703	10 669	10 669
Derivatinstrument	75 422	75 422	86 838	86 838
Förändringar av verkligt värde för räntesäkrade poster i säkringsportföljer	763	763	413	413
Aktier och andelar i intresseföretag	470	470	431	431
Immateriella tillgångar	2 947	2 947	2 535	2 535
Materiella tillgångar	452	452	375	375
Förvaltningsfastigheter	3 505	3 505	3 334	3 334
Uppskjutna skattefordringar	125	125	64	64
Skattefordringar	329	329	344	344
Överskott förmånsbestämda pensioner	134	134	168	168
Övriga tillgångar	14 397	14 397	14 604	14 604
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	2 492	2 492	2 827	2 827
Summa tillgångar	507 544	507 750	474 074	474 892
Skulder				
Skulder till kreditinstitut	52 190	52 178	51 932	51 918
In- och upplåning från allmänheten	153 577	153 607	148 591	148 615
Skulder till försäkringstagare	33 831	33 831	29 238	29 238
Emitterade värdepapper	130 519	130 721	108 989	109 477
Derivatinstrument	73 043	73 043	85 538	85 538
Förändringar av verkligt värde för räntesäkrade poster i säkringsportföljer	874	874	532	532
Skatteskulder	565	565	458	458
Övriga skulder	28 589	28 589	17 970	17 970
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	3 178	3 178	3 278	3 278
Uppskjutna skatteskulder	870	870	1 053	1 053
Avsättningar	309	309	143	143
Pensionsförpliktelser	394	394	340	340
Efterställda skulder	7 185	7 183	8 209	8 249
Summa skulder	485 124	485 342	456 271	456 809

Not 47 Tillgångar och skulder till verkligt värde, forts.
Moderbolaget

Mn euro	31 dec 2009		31 dec 2008	
	Redovisat värde	Verkligt värde	Redovisat värde	Verkligt värde
Tillgångar				
Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker	208	208	276	276
Statsskuldförbindelser	3 656	3 656	2 098	2 098
Utlåning till kreditinstitut	43 501	43 516	43 855	43 894
Utlåning till allmänheten	28 860	28 873	29 240	29 280
Räntebärande värdepapper	17 019	17 107	10 080	10 114
Pantsatta finansiella instrument	2 276	2 276	3 097	3 097
Aktier och andelar	682	682	1 107	1 107
Derivatinstrument	2 421	2 421	3 562	3 562
Förändringar av verkligt värde för räntesäkrade poster i säkringsportföljer	332	332	27	27
Aktier och andelar i koncernföretag	16 165	16 165	15 866	15 866
Aktier och andelar i intresseföretag	2	2	2	2
Immateriella tillgångar	701	701	757	757
Materiella tillgångar	79	79	81	81
Uppskjutna skattefordringar	20	20	28	28
Skattefordringar	0	0	76	76
Övriga tillgångar	1 610	1 610	2 099	2 099
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	794	794	783	783
Summa tillgångar	118 326	118 442	113 034	113 147

Skulder

Skulder till kreditinstitut	30 187	30 184	34 713	34 696
In- och upplåning från allmänheten	34 617	34 628	33 457	33 416
Emitterade värdepapper	22 119	22 143	17 949	17 915
Derivatinstrument	2 173	2 173	2 756	2 756
Förändringar av verkligt värde för räntesäkrade poster i säkringsportföljer	285	285	42	42
Skatteskulder	34	34	0	0
Övriga skulder	6 190	6 190	4 229	4 229
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	453	453	465	465
Uppskjutna skatteskulder	0	0	0	0
Avsättningar	30	30	3	3
Pensionsförpliktelser	128	128	118	118
Efterställda skulder	6 605	6 605	6 829	6 828
Summa skulder	102 821	102 853	100 561	100 468

Fastställande av verkligt värde på finansiella instrument

Finansiella tillgångar och skulder i balansräkningen värderas till verkligt värde, med undantag av utlåning, in- och upplåning samt emitterade värdepapper.

Vid fastställandet av de verkliga värden som presenteras i tabellerna ovan har de redovisade värdena på utlåning, in- och upplåning, samt emitterade värdepapper justerats för värdet av räntebindningsvillkoren. Värdet av räntebindningsvillkoren påverkas av förändringar i de aktuella marknadsräntorna. De diskonteringsräntor som används baseras på aktuell marknadsränta för respektive löptid.

För kortfristiga finansiella tillgångar och skulder bedöms verkligt värde motsvara det redovisade värdet. Det redovisade värdet är en rimlig uppskattning av det verkliga värdet med hänsyn till den begränsade kreditrisken och den korta löptiden.

De finansiella tillgångar och skulder för vilka verkligt värde inte har varit möjligt att bedöma värderas till bokfört värde i tabellerna ovan. Detta gäller för posterna aktier och andelar i intresseföretag, aktier och andelar i koncernföretag, immateriella tillgångar, materiella tillgångar och avsättningar

Nordea har mycket begränsade innehav av finansiella instrument med diskretionära delar i försäkringsverksamheten, vilka redovisas i balansräkningen som "Skulder till försäkringstagare". Värdet av dessa instrument kan inte beräknas tillförlitligt och följaktligen lämnas inga upplysningar om verkligt värde för dessa instrument.

Nordea har mycket begränsade innehav av aktier som är värderade till anskaffningsvärde. Eftersom det verkliga värdet inte har varit möjligt att bedöma värderas dessa till bokfört värde i tabellerna ovan.

Mer information om värdering av poster som normalt värderas till verkligt värde finns i not 1.

Not 47 Tillgångar och skulder till verkligt värde, forts.
Skillnad mellan transaktionspris och verkligt värde – enligt använda värderingstekniker – som ännu inte redovisats i resultaträkningen

I enlighet med koncernens redovisningsprinciper som beskrivs i not 1, så kan, vid användning av ej observerbara data, instrumentet vid första redovisningstillfället inte redovisas till det verkliga värde som beräknats via värderingstekniken, och eventuella initiala vinster periodiseras därför i resultaträkningen över avtalets löptid. Tabellen nedan visar den totala skillnaden som kvarstår att periodisera i resultaträkningen vid periodens början och slut, samt en avstämning av förändringar i den balanserade posten.

	Koncernen		Moderbolaget	
	31 dec 2009	31 dec 2008	31 dec 2009	31 dec 2008
Mn euro				
Belopp vid årets början	104	105	9	17
Vinst/förlust som ännu ej redovisats i resultaträkningen på transaktioner under året	52	62	—	1
Redovisat i resultaträkningen under året	-112	-63	-9	-9
Belopp vid årets slut	44	104	0	9

Fastställande av verkligt värde genom publicerade prisnoteringar eller värderingstekniker

Verkligt värde värdering är klassificerad enligt en verkligt värdehierarki.

Nivå 1 utgörs av finansiella tillgångar och finansiella skulder värderade med ojusterade publicerade prisnoteringar på aktiva marknader för identiska tillgångar eller skulder. En aktiv marknad är i detta fall en marknad där transaktioner avseende tillgången eller skulden sker tillräckligt ofta och i tillräckliga volymer för att kontinuerligt ge uppdaterad prisinformation. Denna kategori inkluderar börshandlade derivat, noterade aktier, statsobligationer i i-länder och de mest likvida bostadsobligationerna och företagsobligationerna för vilka direkta prisnoteringar finns.

Nivå 2 utgörs av finansiella tillgångar och finansiella skulder som inte har noterade marknadspriser direkt tillgängliga från en effektiv marknad. Verkligt värde beräknas enligt värderingstekniker eller värderingsmodeller baserade på observerbar marknadsdata på balansdagen, och eventuella ej observerbara indata har obetydlig inverkan på de verkliga värdena. Så är fallet för huvuddelen av Nordeas OTC-derivat, köpta/sålda värdepapper enligt återförsäljnings/återköpsavtal, lånade/utlånade värdepapper och för andra instrument där värderingen baseras på information från en aktiv marknad.

Nivå 3 utgörs av finansiella instrument vars verkliga värden inte kan erhållas direkt från publicerade prisnoteringar eller indirekt via värderingstekniker eller värderingsmodeller underbyggda av observerbar marknadsdata. Så är generellt fallet för privata aktieinstrument i onoterade värdepapper, privata aktiefonder, hedgefonder och både mer komplexa och mindre aktiva marknader som tillhandahåller information för värderingen av OTC-derivat, vissa sammansatta och strukturerade finansiella instrument såsom CLN- och CDO-avtal, samt illikvida obligationer.

Not 47 Tillgångar och skulder till verkligt värde, forts.
Koncernen

31 dec 2009, mn euro	Instrument med publicerade prisnoteringar på en aktiv marknad (Nivå 1)	- varav Life	Värderings-tekniker baserade på observerbara marknadsdata (Nivå 2)	- varav Life	Värderings-tekniker baserade på icke observerbara marknadsdata (Nivå 3)	- varav Life	Summa
Tillgångar							
Utlåning till kreditinstitut	37	—	6 044	—	—	—	6 081
Utlåning till allmänheten	—	—	58 376	—	—	—	58 376
Räntebärande värdepapper ¹	47 052	17 000	13 695	2 703	1 556	1 436	62 303
Aktier och andelar ²	10 079	7 094	2	—	3 705	2 288	13 786
Derivatinstrument	597	18	72 484	2	2 341	—	75 422
Övriga tillgångar	—	—	3 390	—	—	—	3 390
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	—	—	397	—	—	—	397
Skulder							
Skulder till kreditinstitut	—	—	24 128	—	—	—	24 128
In- och upplåning från allmänheten	—	—	10 625	—	—	—	10 625
Skulder till försäkringstagare	—	—	6 178	6 178	—	—	6 178
Emitterade värdepapper	29 422	—	6 147	—	—	—	35 569
Derivatinstrument	583	54	70 175	9	2 285	—	73 043
Övriga skulder	15	—	11 972	—	—	—	11 987
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	—	—	754	—	—	—	754

1) Varav 12 373 mn euro Statsskuldförbindelser och 38 773 mn euro Räntebärande värdepapper (andelen till verkligt värde i not 46). 11 157 mn euro är hänförligt till balansraden Pantsatta finansiella instrument.

2) 83 mn euro är hänförligt till balansraden Pantsatta finansiella instrument.

Koncernen

31 dec 2008, mn euro	Instrument med publicerade prisnoteringar på en aktiv marknad (Nivå 1)	- varav Life	Värderings-tekniker baserade på observerbara marknadsdata (Nivå 2)	- varav Life	Värderings-tekniker baserade på icke observerbara marknadsdata (Nivå 3)	- varav Life	Summa
Tillgångar							
Utlåning till kreditinstitut	—	—	5 172	—	—	—	5 172
Utlåning till allmänheten	—	—	47 267	—	—	—	47 267
Räntebärande värdepapper ¹	40 278	16 360	6 760	2 011	16	9	47 054
Aktier och andelar ²	7 703	4 707	848	702	2 139	1 385	10 690
Derivatinstrument	572	—	83 636	95	2 630	—	86 838
Övriga tillgångar	—	—	8 829	—	—	—	8 829
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	—	—	312	—	—	—	312
Skulder							
Skulder till kreditinstitut	—	—	31 335	—	—	—	31 335
In- och upplåning från allmänheten	—	—	7 913	—	—	—	7 913
Skulder till försäkringstagare	—	—	4 021	4 021	—	—	4 021
Emitterade värdepapper	27 153	—	5 242	—	—	—	32 395
Derivatinstrument	728	25	82 039	59	2,771	—	85 538
Övriga skulder	—	—	6 697	—	—	—	6 697
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	—	—	614	—	—	—	614

1) Varav 6 353 mn euro Statsskuldförbindelser och 32 785 mn euro Räntebärande värdepapper (andelen till verkligt värde i not 46). 7 916 mn euro är hänförligt till balansraden Pantsatta finansiella instrument.

2) 21 mn euro är hänförligt till balansraden Pantsatta finansiella instrument

Not 47 Tillgångar och skulder till verkligt värde, forts.
Moderbolaget

31 dec 2009, mn euro	Instrument med publicerade prisnoteringar på en aktiv marknad (Nivå 1)	Värderings-tekniker baserade på observerbara marknadsdata (Nivå 2)	Värderings-tekniker baserade på icke observerbara marknadsdata (Nivå 3)	Summa
Tillgångar				
Utlåning till kreditinstitut	—	3 118	—	3 118
Utlåning till allmänheten	—	2 368	—	2 368
Räntebärande värdepapper ¹	12 729	4 973	7	17 709
Aktier och andelar	657	2	23	682
Derivatinstrument	78	2 343	0	2 421
Övriga tillgångar	—	345	—	345
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	—	7	—	7
Skulder				
Skulder till kreditinstitut	—	2 546	—	2 546
In- och upplåning från allmänheten	—	443	—	443
Emitterade värdepapper	—	—	—	—
Derivatinstrument	73	2 096	4	2 173
Övriga skulder	—	2 087	—	2 087
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	—	1	—	1

1) Varav 3 106 mn euro Statsskuldförbindelser och 12 327 mn euro Räntebärande värdepapper (andelen till verkligt värde i not 46). 2 276 mn euro är hänförligt till balansraden Pantsatta finansiella instrument.

Moderbolaget

31 dec 2008, mn euro	Instrument med publicerade prisnoteringar på en aktiv marknad (Nivå 1)	Värderings-tekniker baserade på observerbara marknadsdata (Nivå 2)	Värderings-tekniker baserade på icke observerbara marknadsdata (Nivå 3)	Summa
Tillgångar				
Utlåning till kreditinstitut	—	7 494	—	7 494
Räntebärande värdepapper ¹	6 719	6 038	—	12 757
Aktier och andelar	649	—	458	1 107
Derivatinstrument	74	3 286	202	3 562
Övriga tillgångar	—	74	—	74
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	—	1	—	1
Skulder				
Skulder till kreditinstitut	—	10 971	—	10 971
Derivatinstrument	114	2 589	53	2 756
Övriga skulder	—	680	—	680
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	—	4	—	4

1) Varav 1 915 mn euro Statsskuldförbindelser och 7 745 mn euro Räntebärande värdepapper (andelen till verkligt värde i not 46). 3 097 mn euro är hänförligt till balansraden Pantsatta finansiella instrument.

Not 47 Tillgångar och skulder till verkligt värde, forts.

Förflyttningar mellan nivå 1 och nivå 2

Nordea flyttade under året räntebärande värdepapper till ett värde av 1 586 mn euro från nivå 1 till nivå 2 i verkligt värde-hierarkin för finansiella tillgångar och skulder som redovisas till verkligt värde. Orsaken till flytten var att klassificeringen i hierarkin för verkligt värde förfinades under

året till följd av en noggrannare bedömning av likviditeten på marknaden. De verkliga värdena erhöles följaktligen med hjälp av värderingstekniker baserade på observerbara marknadsdata. Det flyttade beloppet avsåg huvudsakligen finansiella instrument i Nordeas livförsäkringsrörelse.

Förändringar i nivå 3

Följande tabell presenterar en avstämning från period till period av nivå 3 finansiella tillgångar och skulder bokförda till verkligt värde.

Koncernen

31 dec 2009, mn euro	1 jan 2009	Vinster och förluster som redovisats i periodens resultat		Köp	Försäljningar	Avräkningar/likvider	Förflyttningar in till och ut från nivå 3	Omräkningsdifferenser	31 dec 2009
		Realiserade	Orealiserade ¹						
Räntebärande värdepapper	16	13	45	264	-334	—	1 546	6	1 556
– varav Life	9	12	45	257	-334	—	1 442	5	1 436
Aktier och andelar	2 139	-189	312	1 073	-1 206	-33	1 576	33	3 705
– varav Life	1 385	-44	99	1 024	-722	-32	550	28	2 288
Derivatinstrument (netto av tillgångar och skulder)	-141	219	164	—	—	-237	51	0	56

1) Avser de tillgångar och skulder som fortfarande innehas på balansdagen.

Nordea flyttade under året räntebärande värdepapper och aktier från nivå 1 och nivå 2 till nivå 3 i hierarkin för verkligt värde. Det bokförda värdet på dessa flyttade tillgångar uppgick till 3 122 mn euro. Flytten från nivå 1 till nivå 3 berodde på att marknaden för vissa värdepapper blev inaktiv, vilket gjorde att en annan värderingsmetod fick användas för att

fastställa verkligt värde. Orsaken till flytten från nivå 2 till nivå 3 är att data som användes i värderingsmodellerna inte längre var observerbara. Vinster och förluster som redovisats i periodens resultat under året är redovisade i "Nettoresultat av finansiella poster till verkligt värde" (se not 5).

Moderbolaget

31 dec 2009, mn euro	1 jan 2009	Vinster och förluster som redovisats i periodens resultat		Köp	Försäljningar	Avräkningar/likvider	Förflyttningar in till och ut från nivå 3	Omräkningsdifferenser	31 dec 2009
		Realiserade	Orealiserade ¹						
Räntebärande värdepapper	0	—	—	7	—	—	—	—	7
Aktier och andelar	458	-146	134	—	-423	—	—	—	23
Derivatinstrument (netto av tillgångar och skulder)	149	143	-153	—	—	-143	—	—	-4

1) Avser de tillgångar och skulder som fortfarande innehas på balansdagen.

Känslighetsanalys av nivå 3 finansiella instrument

I värdet på finansiella instrument redovisade till verkligt värde i balansräkningen ingår de instrument som i sin helhet eller delvis värderats med hjälp av tekniker som bygger på antaganden som inte har något stöd i observerbara marknadspriser. Det kan föreligga osäkerhet i fråga om en värdering. Osäkerheten kan bero på vald värderingsteknik eller värderingsmodell, antaganden i modeller, i vilken utsträckning informationen inte är observerbar på en marknad eller på andra faktorer som påverkar värderingstekniken. För att ta hänsyn till sådan osäkerhet görs portföljusteringar som dras av från de verkliga värden som beräknas med hjälp av värderingsmodellerna eller värderingsteknikerna (för ytterligare information, se not 1, avsnitt 11 "Fastställande av verkligt värde på finansiella instrument").

Dessa upplysningar visar den effekt som den relativa osäkerheten kan få på det verkliga värdet på finansiella instrument, vilkas värdering är beroende av ej observerbara parametrar. De uppskattningar som lämnas nedan är sannolikt högre än den egentliga osäkerheten i verkligt värde på dessa instrument, eftersom det i praktiken är osannolikt att alla ej observerbara parametrar samtidigt skulle vara som mest ogynnsamma inom ramen för möjliga scenarier. Upplysningar ska inte ses som förutsägelser eller en indikation om framtida förändringar i verkligt värde.

Tabellen nedan visar känsligheten i verkligt värde för nivå 3-instrument vid förändringar i viktiga antaganden, per slag av instrument. (Om en ej observerbar parameter påverkar flera olika instrument redovisas endast nettoeffekten i tabellen).

Not 47 Tillgångar och skulder till verkligt värde, forts.

31 dec 2009, mn euro	Koncernen			Moderbolaget		
	Redovisat värde	Effekten av rimligt möjliga alternativa antaganden		Redovisat värde	Effekten av rimligt möjliga alternativa antaganden	
		Positiva	Negativa		Positiva	Negativa
Räntebärande värdepapper	1 556	230	-233	7	0	0
– varav Life	1 436	224	-224	—	—	—
Aktier och andelar	3 705	207	-207	23	2	-2
– varav Life	2 288	103	-103	—	—	—
Derivatinstrument (netto av tillgångar och skulder)	56	18	-31	-4	0	0

För att beräkna effekten på verkliga värden för nivå 3 av förändrade antaganden i värderingstekniken eller värderingsmodellen görs en bedömning av känsligheten för ej observerbara data. För derivatportföljen ersätts viktiga indata, som baserats på prismodellantaganden eller ej observerbara marknadsdata, av alternativa uppskattningar eller antagande och effekten på utförd värdering beräknas. Huvuddelen av effek-

ten på derivaten avser olika typer av korrelationer eller korrelationsrelaterade data i kreditderivat, ränterelaterade OTC-derivat eller strukturerade OTC-aktiederivat. För nivå 3 portföljer med aktier och räntebärande värdepapper justeras det verkliga värdet inom ett intervall på 3-10 procentenheter, vilket har bedömts som rimliga förändringar på marknaden.

Not 48 Tillgångar och skulder i utländsk valuta
Koncernen

31 dec 2009, md euro	EUR	SEK	DKK	NOK	USD	Övriga	Summa
Tillgångar							
Statsskuldförbindelser	3,7	4,4	0,0	4,5	0,3	0,0	12,9
Utlåning till kreditinstitut	2,7	6,2	6,2	0,4	1,8	1,3	18,6
Utlåning till allmänheten	79,7	66,5	64,4	40,3	20,4	11,1	282,4
Räntebärande värdepapper	20,5	7,5	21,2	4,1	2,2	0,7	56,2
Övriga tillgångar	76,1	14,6	18,4	12,9	8,3	7,1	137,4
Summa tillgångar	182,7	99,2	110,2	62,2	33,0	20,2	507,5
Skulder och eget kapital							
Skulder till kreditinstitut	18,1	5,3	1,3	5,8	11,5	10,2	52,2
In- och upplåning från allmänheten	47,6	34,4	34,0	22,6	8,8	6,2	153,6
Emitterade värdepapper	35,0	22,0	27,4	1,3	36,6	8,2	130,5
Avsättningar	0,1	0,0	0,2	0,0	0,0	0,0	0,3
Efterställda skulder	2,8	0,5	0,0	0,0	2,6	1,3	7,2
Övriga skulder och eget kapital	92,6	17,3	29,0	11,4	6,2	7,2	163,7
Summa skulder och eget kapital	196,2	79,5	91,9	41,1	65,7	33,1	507,5
Positioner som ej upptagits i balansräkningen	14,4	-18,6	-17,6	-20,2	31,9	12,5	2,4
Nettoposition, utländsk valuta	0,9	1,1	0,7	0,9	-0,8	-0,4	2,4

Not 48 Tillgångar och skulder i utländsk valuta, forts
Koncernen

31 dec 2008, md euro	EUR	SEK	DKK	NOK	USD	Övriga	Summa
Tillgångar							
Statsskuldförbindelser	3,3	2,7	0,0	0,4	0,1	0,0	6,5
Utlåning till kreditinstitut	5,8	7,8	5,8	0,9	3,1	0,5	23,9
Utlåning till allmänheten	77,5	59,2	61,8	33,2	22,6	10,8	265,1
Räntebärande värdepapper	14,1	6,6	16,8	3,7	3,0	0,6	44,8
Övriga tillgångar	83,0	16,8	9,4	9,9	9,0	5,7	133,8
Summa tillgångar	183,7	93,1	93,8	48,1	37,8	17,6	474,1
Skulder och eget kapital							
Skulder till kreditinstitut	17,8	4,7	5,6	1,7	19,5	2,6	51,9
In- och upplåning från allmänheten	47,8	32,5	34,3	19,8	9,1	5,1	148,6
Emitterade värdepapper	30,2	17,8	25,2	1,5	27,4	6,9	109,0
Avsättningar	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1
Efterställda skulder	4,0	0,9	0,0	0,0	2,1	1,2	8,2
Övriga skulder och eget kapital	88,7	16,4	27,2	10,7	8,9	4,4	156,3
Summa skulder och eget kapital	188,6	72,3	92,3	33,7	67,0	20,2	474,1
Positioner som ej upptagits i balansräkningen	6,3	-20,4	-1,8	-14,0	28,9	2,2	1,2
Nettoposition, utländsk valuta	1,4	0,4	-0,3	0,4	-0,3	-0,4	1,2

Moderbolaget

31 dec 2009, md euro	EUR	SEK	DKK	NOK	USD	Övriga	Summa
Tillgångar							
Statsskuldförbindelser	1,2	2,0	—	0,2	0,3	—	3,7
Utlåning till kreditinstitut	15,9	19,3	0,3	0,9	5,7	1,4	43,5
Utlåning till allmänheten	4,5	17,5	1,0	0,6	3,1	2,2	28,9
Räntebärande värdepapper	6,9	6,9	2,4	0,1	0,7	—	17,0
Övriga tillgångar	16,4	5,6	0,2	2,6	0,3	0,1	25,2
Summa tillgångar	44,9	51,3	3,9	4,4	10,1	3,7	118,3
Skulder och eget kapital							
Skulder till kreditinstitut	8,1	12,3	1,4	0,4	6,3	1,7	30,2
In- och upplåning från allmänheten	2,3	31,1	0,2	0,2	0,6	0,2	34,6
Emitterade värdepapper	16,8	1,4	0,0	0,1	1,9	1,9	22,1
Avsättningar	—	0,0	—	—	—	—	0,0
Efterställda skulder	2,8	0,5	—	—	2,4	0,9	6,6
Övriga skulder och eget kapital	18,5	4,1	1,6	0,1	0,5	0,0	24,8
Summa skulder och eget kapital	48,5	49,4	3,2	0,8	11,7	4,7	118,3
Positioner som ej upptagits i balansräkningen	3,6	-1,7	-0,8	-3,7	1,6	1,0	0,0
Nettoposition, utländsk valuta	0,0	0,2	-0,1	-0,1	0,0	0,0	0,0

Not 48 Tillgångar och skulder i utländsk valuta, forts
Moderbolaget

31 dec 2008, md euro	EUR	SEK	DKK	NOK	USD	Övriga	Summa
Tillgångar							
Statsskuldförbindelser	0,4	1,6	—	—	0,0	—	2,0
Utlåning till kreditinstitut	7,7	23,6	3,3	0,6	7,2	1,5	43,9
Utlåning till allmänheten	4,7	18,3	1,1	0,5	2,9	1,7	29,2
Räntebärande värdepapper	4,8	3,5	1,0	0,1	0,7	0,0	10,1
Övriga tillgångar	17,3	5,9	1,9	2,3	0,3	0,1	27,8
Summa tillgångar	34,9	52,9	7,3	3,5	11,1	3,3	113,0
Skulder och eget kapital							
Skulder till kreditinstitut	6,8	14,5	5,0	0,3	6,8	1,3	34,7
In- och upplåning från allmänheten	2,6	29,8	0,2	0,2	0,5	0,2	33,5
Emitterade värdepapper	11,7	1,0	0,0	0,0	4,2	1,0	17,9
Avsättningar	—	0,0	—	—	—	—	0,0
Efterställda skulder	3,3	0,9	—	—	1,8	0,8	6,8
Övriga skulder och eget kapital	15,1	2,4	1,9	0,2	0,4	0,1	20,1
Summa skulder och eget kapital	39,5	48,6	7,1	0,7	13,7	3,4	113,0
Positioner som ej upptagits i balansräkningen	4,2	-4,0	0,0	-2,8	2,6	0,0	0,0
Nettoposition, utländsk valuta	-0,4	0,3	0,2	0,0	0,0	-0,1	0,0

Not 49 Erhållna säkerheter som kan säljas eller pantsättas på nytt

Nordea erhåller säkerheter enligt omvända återköpsavtal och avtal om värdepapperslån, vilka kan säljas eller pantsättas på nytt i enlighet med avtalsvillkoren. Transaktionerna genomförs enligt standardavtal som används av parterna på den finansiella marknaden. Vanligtvis så kräver avtalen ytterligare säkerheter om värdet på värdepapper sjunker under en förutbestämd nivå. Enligt standardavtalen för de flesta återköpsavtal så har mottagaren av säkerheten ovillkorlig rätt att sälja eller återpantsätta säkerheten förutsatt att likvärdiga värdepapper överförs vid likvidtillfället. Det verkliga värdet på erhållna säkerheter enligt omvända återköpsavtal och avtal om värdepapperslån upplyses om nedan.

Mn euro	Koncernen		Moderbolaget	
	31 dec 2009	31 dec 2008	31 dec 2009	31 dec 2008
Omvända återköpsavtal				
Erhållna säkerheter som kan säljas eller pantsättas på nytt	24 669	20 118	2 575	7 524
– varav sålda eller pantsatta på nytt	11 892	10 813	1 019	799
Avtal om värdepapperslån				
Erhållna säkerheter som kan säljas eller pantsättas på nytt	634	1 192	793	1 308
– varav sålda eller pantsatta på nytt	634	1 192	793	1 308
Summa	25 303	21 310	3 368	8 832

Not 50 Investeringar för vilka kunden bär risken

I balansräkningen för livförsäkringsverksamheten och för Nordea Bank Danmark A/S ingår tillgångar och skulder för vilka kunderna bär risken. Eftersom tillgångarna och skulderna juridiskt sett tillhör företagen, upptas tillgångarna och skulderna i koncernens balansräkning. Nedan visas dessa fördelade per balanspost:

Mn euro	Koncernen	
	31 dec 2009	31 dec 2008
Tillgångar		
Räntebärande värdepapper	1 575	1 820
Aktier och andelar	10 139	6 730
Övriga tillgångar	888	165
Summa tillgångar	12 602	8 715
Skulder		
In- och upplåning från allmänheten	3 377	3 070
Försäkringsavtal	4 480	3 611
Finansiella avtal	4 122	2 000
Övriga skulder	623	34
Summa skulder	12 602	8 715

Not 51 Löptidsanalys för tillgångar och skulder
Koncernen
Återstående löptid

31 dec 2009, mn euro	Not	Betalbara vid anfordran	Högst 3 månader	3–12 månader	1–5 år	Mer än 5 år	Utan fast förfall	Summa
Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker		11 500	—	—	—	—	—	11 500
Belåningsbara statskultförbindelser	15	—	1 564	2 769	6 180	2 431	—	12 944
Utlåning till kreditinstitut	16	2 462	13 643	1 728	646	76	—	18 555
Utlåning till allmänheten	16	14 466	69 107	19 990	62 436	116 412	—	282 411
Räntebärande värdepapper	17	371	9 354	9 355	18 422	18 653	—	56 155
Pantsatta finansiella instrument	18	12	3 602	2 251	1 274	4 101	—	11 240
Derivatinstrument	20	—	5 782	7 369	26 859	35 412	—	75 422
Förändringar av verkligt värde för räntesäkrade poster i säkringsportföljer	21	—	20	55	542	146	—	763
Summa tillgångar med fast löptid		28 811	103 072	43 517	116 359	177 231	—	468 990
Övriga tillgångar		—	—	—	—	—	38 554	38 554
Summa tillgångar		28 811	103 072	43 517	116 359	177 231	38 554	507 544
Skulder till kreditinstitut	30	8 147	32 076	9 198	457	2 312	—	52 190
In- och upplåning från allmänheten	31	114 762	26 119	5 546	1 024	6 126	—	153 577
– varav inlåning		114 700	21 259	5 440	866	6 112	—	148 377
– varav upplåning		62	4 860	106	158	14	—	5 200
Skulder till försäkringstagare	32	12	0	4	0	33 815	—	33 831
Emitterade värdepapper	33	—	52 935	16 058	38 360	23 166	—	130 519
– varav emitterade värdepapper		—	52 811	16 056	38 336	23 166	—	130 369
– varav övriga		—	124	2	24	—	—	150
Derivatinstrument	20	—	5 408	7 161	26 471	34 003	—	73 043
Förändringar av verkligt värde för räntesäkrade poster i säkringsportföljer	21	—	5	89	681	99	—	874
Efterställda skulder	38	—	—	—	585	6 600	—	7 185
Summa skulder med fast löptid		122 921	116 543	38 056	67 578	106 121	—	451 219
Övriga skulder		—	—	—	—	—	33 905	33 905
Eget kapital		—	—	—	—	—	22 420	22 420
Summa skulder och eget kapital		122 921	116 543	38 056	67 578	106 121	56 325	507 544

Återstående löptid

31 dec 2008, mn euro	Not	Betalbara vid anfordran	Högst 3 månader	3–12 månader	1–5 år	Mer än 5 år	Utan fast förfall	Summa
Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker		3 157	—	—	—	—	—	3 157
Belåningsbara statskultförbindelser	15	—	102	1 887	2 610	1 946	—	6 545
Utlåning till kreditinstitut	16	1 537	20 528	820	670	348	—	23 903
Utlåning till allmänheten	16	34 872	66 239	18 091	53 621	92 277	—	265 100
Räntebärande värdepapper	17	204	7 630	7 108	13 537	16 351	—	44 830
Pantsatta finansiella instrument	18	—	901	666	2 900	3 470	—	7 937
Derivatinstrument	20	—	13 844	11 079	27 686	34 229	—	86 838
Förändringar av verkligt värde för räntesäkrade poster i säkringsportföljer	21	—	12	72	256	73	—	413
Summa tillgångar med fast löptid		39 770	109 256	39 723	101 280	148 694	—	438 723
Övriga tillgångar		—	—	—	—	—	35 351	35 351
Summa tillgångar		39 770	109 256	39 723	101 280	148 694	35 351	474 074

Not 51 Löptidsanalys för tillgångar och skulder, forts.

31 dec 2008, mn euro	Not	Betalbara vid anfordran	Högst 3 månader	3–12 månader	1–5 år	Mer än 5 år	Utan fast förfall	Summa
Skulder till kreditinstitut	30	14 133	35 208	1 847	448	296	—	51 932
In- och upplåning från allmänheten	31	101 892	34 037	6 631	477	5 554	—	148 591
– varav inlåning		101 880	30 764	6 510	436	5 541	—	145 131
– varav upplåning		12	3 273	121	41	13	—	3 460
Skulder till försäkringstagare	32	352	15	69	1 257	27 545	—	29 238
Emitterade värdepapper	33	128	35 541	20 618	28 777	23 925	—	108 989
– varav emitterade värdepapper		2	35 539	20 618	28 777	23 925	—	118 861
– varav övriga		126	2	—	—	—	—	128
Derivatinstrument	20	—	14 584	11 017	26 607	33 330	—	85 538
Förändringar av verkligt värde för räntesäkrade poster i säkringsportföljer	21	—	—	71	358	103	—	532
Efterställda skulder	38	—	665	205	3 008	4 331	—	8 209
Summa skulder med fast löptid		116 505	120 050	40 458	60 932	95 084	—	433 029
Övriga skulder		—	—	—	—	—	23 242	23 242
Eget kapital		—	—	—	—	—	17 803	17 803
Summa skulder och eget kapital		116 505	120 050	40 458	60 932	95 084	41 045	474 074

**Moderbolaget
Återstående löptid**

31 dec 2009, mn euro	Not	Betalbara vid anfordran	Högst 3 månader	3–12 månader	1–5 år	Mer än 5 år	Utan fast förfall	Summa
Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker		208	—	—	—	—	—	208
Belåningsbara statskultförbindelser	15	—	1	—	2 898	757	—	3 656
Utlåning till kreditinstitut	16	5 671	24 556	11 516	1 480	278	—	43 501
Utlåning till allmänheten	16	3 539	9 708	3 456	11 667	490	—	28 860
Räntebärande värdepapper	17	—	4 483	3 104	9 144	288	—	17 019
Pantsatta finansiella instrument	18	—	0	233	1 663	380	—	2 276
Derivatinstrument	20	—	135	554	1 471	261	—	2 421
Förändringar av verkligt värde för räntesäkrade poster i säkringsportföljer	21	—	8	6	313	5	—	332
Summa tillgångar med fast löptid		9 418	38 891	18 869	28 636	2 459	—	98 273
Övriga tillgångar		—	—	—	—	—	20 053	20 053
Summa tillgångar		9 418	38 891	18 869	28 636	2 459	20 053	118 326
Skulder till kreditinstitut	30	4 566	16 604	7 888	1 129	—	—	30 187
In- och upplåning från allmänheten	31	28 318	4 934	1 353	12	—	—	34 617
– varav inlåning		28 258	4 934	1 353	12	—	—	34 557
– varav upplåning		60	—	—	—	—	—	60
Emitterade värdepapper	33	—	8 071	5 393	8 647	8	—	22 119
– varav emitterade värdepapper		—	7 951	5 393	8 647	8	—	21 999
– varav övriga		—	120	—	—	—	—	120
Derivatinstrument	20	—	39	540	1 385	209	—	2 173
Förändringar av verkligt värde för räntesäkrade poster i säkringsportföljer	21	—	0	15	270	—	—	285
Efterställda skulder	38	—	—	—	223	6 382	—	6 605
Summa skulder med fast löptid		32 884	29 648	15 189	11 666	6 599	—	95 986
Övriga skulder		—	—	—	—	—	6 840	6 840
Eget kapital		—	—	—	—	—	15 500	15 500
Summa skulder och eget kapital		32 884	29 648	15 189	11 666	6 599	22 340	118 326

Not 51 Löptidsanalys för tillgångar och skulder, forts.
Återstående löptid

31 dec 2008, mn euro	Not	Betalbara vid anfordran	Högst 3 månader	3–12 månader	1–5 år	Mer än 5 år	Utan fast förfall	Summa
Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker		276	—	—	—	—	—	276
Belåningsbara statskultförbindelser	15	—	3	1 296	589	210	—	2 098
Utlåning till kreditinstitut	16	4 621	26 606	11 280	1 050	298	—	43 855
Utlåning till allmänheten	16	4 527	8 604	3 101	12 421	587	—	29 240
Räntebärande värdepapper	17	—	2 131	1 349	6 043	557	—	10 080
Pantsatta finansiella instrument	18	—	—	1 813	1 194	90	—	3 097
Derivatinstrument	20	—	826	269	1 817	650	—	3 562
Förändringar av verkligt värde för räntesäkrade poster i säkringsportföljer	21	—	2	3	15	7	—	27
Summa tillgångar med fast löptid		9 424	38 172	19 111	23 129	2 399	—	92 235
Övriga tillgångar		—	—	—	—	—	20 799	20 799
Summa tillgångar		9 424	38 172	19 111	23 129	2 399	20 799	113 034
Skulder till kreditinstitut	30	7 821	21 838	3 595	1 366	93	—	34 713
In- och upplåning från allmänheten	31	26 276	7 181	—	—	—	—	33 457
– varav inlåning		26 266	7 181	—	—	—	—	33 447
– varav upplåning		10	0	—	—	—	—	10
Emitterade värdepapper	33	125	6 726	4 445	6 630	23	—	17 949
– varav emitterade värdepapper		—	6 726	4 445	6 630	23	—	17 824
– varav övriga		125	—	—	—	—	—	125
Derivatinstrument	20	—	323	341	1 603	489	—	2 756
Förändringar av verkligt värde för räntesäkrade poster i säkringsportföljer	21	—	0	18	24	0	—	42
Efterställda skulder	38	—	25	—	3 008	3 796	—	6 829
Summa skulder med fast löptid		34 222	36 093	8 399	12 631	4 401	—	95 746
Övriga skulder		—	—	—	—	—	4 817	4 817
Eget kapital		—	—	—	—	—	12 471	12 471
Summa skulder och eget kapital		34 222	36 093	8 399	12 631	4 401	17 288	113 034

Koncernen
Analys av kassaflöden

31 dec, mn euro	Betalbara vid anfordran	Högst 3 månader	3–12 månader	1–5 år	Mer än 5 år	Summa
Räntebärande finansiella tillgångar	50 689	44 942	38 465	129 614	174 304	438 014
Icke-räntebärande finansiella tillgångar	—	—	—	—	114 822	114 822
Summa finansiella tillgångar	50 689	44 942	38 465	129 614	289 126	552 836
Räntebärande finansiella skulder	107 380	135 209	36 139	52 670	33 083	364 481
Icke-räntebärande finansiella skulder	—	—	—	—	130 243	130 243
Summa finansiella skulder	107 380	135 209	36 139	52 670	163 326	494 724
Derivat, kontant inflöde	—	15 588	8 546	5 195	3 090	32 419
Derivat, kontant utflöde	—	15 181	7 870	4 410	3 268	30 729
Nettoexponering	—	407	676	785	-178	1 690
Exponering	-56 691	-89 860	3 002	77 729	125 623	59 802
Kumulativ exponering	-56 691	-146 551	-143 549	-65 820	59 802	—

Tabellen är baserad på kontraktuella förfall för finansiella instrument i balansräkningen. För derivat har förväntade kontanta in- och utflöden redovisats för både derivattillgångar och derivat skulder eftersom derivat hanteras netto.

Utöver instrument i balansräkningen och derivatinstrument har Nordea utställda kreditlöften om 77 619 mn euro, vilka kan utnyttjas när som helst.

Not 52 Transaktioner med närstående

Informationen nedan presenteras ur Nordeas perspektiv, d v s den visar hur Nordeas siffror har påverkats av transaktioner med närstående parter.

Koncernen

	Intresseföretag		Övriga närstående parter ¹	
	31 dec 2009	31 dec 2008	31 dec 2009	31 dec 2008
Mn euro				
Tillgångar				
Utlåning	291	181	0	—
Räntebärande värdepapper	—	119	—	—
Aktier och andelar i intresseföretag	470	431	—	—
Summa tillgångar	761	731	0	—
Skulder				
In- och upplåning	165	172	75	74
Derivatinstrument	27	—	—	—
Summa skulder	192	172	75	74
Poster utanför balansräkningen	8 524	6 113	—	—

Moderbolaget

	Koncernföretag		Intresseföretag		Övriga närstående parter	
	31 dec 2009	31 dec 2008	31 dec 2009	31 dec 2008	31 dec 2009	31 dec 2008
Mn euro						
Tillgångar						
Utlåning	39 406	37 323	34	38	—	—
Räntebärande värdepapper	2 914	3 524	—	—	—	—
Pantsatta finansiella instrument	1 496	1 573	—	—	—	—
Derivatinstrument	1 180	2 143	—	—	—	—
Aktier och andelar i intresseföretag	—	—	2	2	—	—
Aktier och andelar i koncernföretag	16 152	15 866	—	—	—	—
Övriga tillgångar	277	258	—	—	—	—
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	397	319	—	—	—	—
Summa tillgångar	61 822	61 006	36	40	—	—
Skulder						
In- och upplåning	21 207	22 787	1	1	37	21
Emitterade värdepapper	90	14	—	—	—	—
Derivatinstrument	1 565	1 904	27	—	—	—
Övriga skulder	287	34	—	—	—	—
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	15	56	—	—	—	—
Summa skulder	23 164	24 795	28	1	37	21
Poster utanför balansräkningen	29 651	27 881	1 931	—	—	—

	Koncernföretag		Intresseföretag		Övriga närstående parter	
	2009	2008	2009	2008	2009	2008
Mn euro						
Ränteintäkter och räntekostnader						
Ränteintäkter	611	1 790	—	—	—	—
Räntekostnader	-445	-792	-2	0	-10	-2
Räntenetto	166	998	-2	0	-10	-2

Ersättningar samt utlåning till nyckelpersoner i ledande positioner

Information om ersättningar och utlåning till nyckelpersoner i ledande positioner återfinns i not 8.

Övriga transaktioner med närstående parter**Koncernen**

Från och med mars 2008 ingår Nordea i ett garantikonstium som har bildats avseende norska Eksportfinans ASA:s

Koncernen

	Intresseföretag		Övriga närstående parter ¹	
	2009	2008	2009	2008
Mn euro				
Ränteintäkter och räntekostnader				
Ränteintäkter	7	5	—	—
Räntekostnader	0	-1	0	-4
Räntenetto	7	4	0	-4

1) Aktieägare med väsentligt inflytande och bolag som står under betydande inflytande av nyckelpersoner i ledande positioner i Nordeakoncernen liksom bolag som står under betydande inflytande av nära anhöriga till dessa befattningshavare räknas som närstående parter till Nordea. Inkluderat i denna grupp av närstående parter är Sampo Oyj, Nokia Oyj, Posten AB, Danisco A/S, IK Investment Partners AB och TrygVesta A/S. Transaktioner med dessa närstående bolag görs som ett led i Nordeas och de närstående bolagens normala affärsverksamhet och på samma kriterier och villkor som jämförbara transaktioner med bolag med liknande kundrelation till Nordea. Transaktionerna innebär normalt risktagande och de är därför ej inkluderade i tabellen.

värdepappersportfölj. Nordea äger 23 procent av bolaget. Övriga ägare är den norska staten samt andra nordiska banker. Nordeas andel av garantins verkliga värde per balansdagen uppgår till 74 mn euro. Avtalet löper ut samtidigt som de obligationer som är inkluderade i garantin. Sista förfallodagen är 31 december 2023.

Nordea har under andra kvartalet 2009 gjort en transaktion med ett bolag som står under betydande inflytande av en nyckelperson i ledande position. Transaktionen redovi-

Not 52 Transaktioner med närstående, forts.

sas separat i den här noten till följd av dess betydelse för det närstående bolaget. Det närstående bolaget beviljades en kreditlimit på 12 mn euro. Under fjärde kvartalet 2009 utökades kreditlimiten till 18 mn euro, varav utnyttjad kredit uppgick till 10 mn euro den 31 december 2009. Den sista förfallodagen är den 1 april 2010, med möjlighet till

förlängning ett år i taget efter ny kreditprövning. Nordea har säkerhet i värdepapper (aktier) motsvarande 200 procent av utnyttjad kreditlimit. Transaktionen görs enligt samma kriterier och villkor som för jämförbara transaktioner med bolag med liknade kundrelation till Nordea.

Not 53 Förvärv

Den 31 augusti 2009 tecknade Nordea Bank Danmark A/S avtal om att förvärva Fionia Bank från Finansiell Stabilitet A/S. Transaktionen avslutades den 30 november då danska myndigheter godkände Nordea som köpare. Den 30 november utgör förvärvsdatumet och det datum från vilket de förvärvade tillgångarna och skulderna redovisas i Nordea. Förvärvade tillgångar och skulder redovisas i tabellen nedan. Förutom dessa tillgångar och skulder förvärvade Nordea garantier till ett värde av 114 mn euro.

Följande förvärvsanalys har upprättats per 30 november 2009. Förvärvsanalysen är fortfarande preliminär och kan komma att uppdateras under 2010.

Mn euro	30 nov 2009
Utlåning till allmänheten	746
Övriga tillgångar	598
Inlåning från allmänheten	-1 192
Övriga skulder	-60
Förvärvade nettotillgångar enligt IFRS	92
Köpeskilling, kontantreglerad ¹	285
Köpeskilling, att kontantreglera	37
Anskaffningsvärde	322
Övervärde	230

Allokering av övervärde:	30 nov 2009
Kundrelaterad immateriell tillgång	51
Uppskjuten skattefordran	53
Goodwill	126

1) Inkluderar 106 mn euro avseende förlagslån som konverterats till eget kapital i samband med förvärvet.

En kundrelaterad immateriell tillgång har avskilts från goodwill. Den del som avskilts avser framtida resultat från förvärvade kunder. Detta berör dock endast den del över vilken Nordea bedöms ha tillräcklig kontroll. Avskrivningstiden är 10 år.

Fionia har underskottsavdrag som inte redovisats i dess balansräkning. Nordea har bedömt att 210 mn euro av dessa underskott kan utnyttjas under de kommande fem åren, vilket motsvarar ett bokfört värde om 53 mn euro.

Goodwill uppstår främst på grund av de synergier Nordea förväntar sig att uppnå. Integreringen av verksamheten i Fionia i Nordeas filialstruktur kommer att generera kostnadssynergier. Andra synergier kommer att uppstå genom att Nordeas affärsmodell implementeras i de nya filialerna.

Effekten på Nordeas nettoresultat för året är obetydlig.

Not 54 Upplysningar om kreditrisk

Koncernen

Hantering och analys av kreditrisker beskrivs i avsnittet "Riskhantering" i Förvaltningsberättelsen. Ytterligare information om kreditrisk redovisas i Capital and Risk management Report (Pillar 3) 2009, vilken är tillgänglig på www.nordea.com. Mycket av informationen i denna not har hämtats från Pelare 3 rapporten för att uppfylla upplysningskraven vad gäller kreditrisk i årsredovisningen.

Pelare 3 rapporten innehåller de upplysningar som krävs enligt Kapitalkravsdirektivet (CRD), vilket är baserat på Basel II regelverket. Upplysningarna i pelare 3 rapporten är anpassade till hur Nordea hanterar kreditrisker och utgör den metod som bäst beskriver kreditriskexponeringarna i Nordea. Kreditriskexponeringar uppträder i olika former och kan delas in i följande typer:

Exponeringstyper, mn euro	31 dec 2009	31 dec 2008
Exponeringar inom balansräkningen	326 212	302 295
Exponeringar utanför balansräkningen	50 422	47 893
Värdepappersfinansiering	519	601
Derivat	28 792	34 728
Exponeringsbelopp vid fallissemang (EAD)	405 945	385 517

De tabeller som redovisas i denna not och som innehåller upplysningar om exponeringar presenterar dessa i form av Exponeringsbelopp vid fallissemang (EAD). EAD motsvarar exponering efter att ha tillämpat konverteringsfaktorer för kreditrisk.

Avstämning av exponeringstyper mot balansräkningen

Kapitalkravsdirektivets begrepp EAD skiljer sig från redovisningsregelverket. Tabellerna nedan visar avstämningen från beloppen i redovisningen till EAD. Kapitalkrav för kreditrisk beräknas endast för "banking book". Motpartsrisken i derivat och repor inkluderas i kreditriskexponeringen, medan tillgångar i "trading book" inkluderas i marknadsrisken. Tillgångar i livförsäkringsverksamheten ingår inte i kapitalkravsberäkningarna och ingår följaktligen inte i vare sig "trading book" eller "banking book". Tabellen nedan visar avstämningen från balansräkningens tillgångar till EAD för kreditrisk. Tillgångar utanför "banking book" innehåller kreditrisk, men från ett CRD perspektiv inkluderas dessa tillgångar i andra riskklasser.

Not 54 Upplysningar om kreditrisk, forts.

Exponeringar inom balansräkningen

31 dec 2009, mn euro	Ursprunglig exponering	Tillgångar relaterade till marknadsrisk	Repor, derivat och värdepappersfinansiering	Livförsäkringsverksamhet	Övrigt	Balansräkning
Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker	11 411	—	—	89	—	11 500
Statsskuldsförbindelser, övriga räntebärande värdepapper och pantsatta finansiella instrument	31 422	25 903	—	23 014	—	80 339
Utlåning till kreditinstitut	12 426	—	6 142	—	-13	18 555
Utlåning till allmänheten	263 510	—	18 418	310	173	282 411
Derivat ¹	—	—	75 402	20	—	75 422
Imateriella tillgångar	—	—	—	336	2 611	2 947
Övriga tillgångar och förutbetalda kostnader	8 369	12 929	3	13 984	1 085	36 370
Summa tillgångar	327 138	38 832	99 965	37 753	3 856	507 544
Exponeringsbelopp vid fallissemang²	326 212					

1) Derivat inkluderas i "banking book" och "trading book", men inte till bokförda värden. Motpartsrisk i tradingderivat inkluderas i kreditriskberäkningarna.

2) Balansräkningsexponeringen har en konverteringsfaktor på 100% men kan ändå ha ett lägre exponeringsbelopp vid fallissemang på grund av avsättningar i standardmetoden vilka avräknas från den ursprungliga exponeringen när exponeringsbeloppet vid fallissemang beräknas.

31 dec 2008, mn euro	Ursprunglig exponering	Tillgångar relaterade till marknadsrisk	Repor, derivat och värdepappersfinansiering	Livförsäkringsverksamhet	Övrigt	Balansräkning
Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker	3 152	—	—	5	—	3 157
Statsskuldsförbindelser, övriga räntebärande värdepapper och pantsatta finansiella instrument	22 935	16 433	—	19 944	—	59 312
Utlåning till kreditinstitut	18 686	—	5 226	—	-9	23 903
Utlåning till allmänheten	251 263	—	11 516	120	2 201	265 100
Derivat ¹	—	—	86 743	95	—	86 838
Imateriella tillgångar	—	—	—	341	2 194	2 535
Övriga tillgångar och förutbetalda kostnader	6 941	14 614	79	11 276	319	33 229
Summa tillgångar	302 977	31 047	103 564	31 781	4 705	474 074
Exponeringsbelopp vid fallissemang²	302 295					

1) Derivat inkluderas i "banking book" och "trading book", men inte till bokförda värden. Motpartsrisk i tradingderivat inkluderas i kreditriskberäkningarna.

2) Balansräkningsexponeringen har en konverteringsfaktor på 100% men kan ändå ha ett lägre exponeringsbelopp vid fallissemang på grund av avsättningar i standardmetoden vilka avräknas från den ursprungliga exponeringen när exponeringsbeloppet vid fallissemang beräknas.

Exponeringar utanför balansräkningen

31 dec 2009, mn euro	Kreditrisk i Basel II beräkningen	Livförsäkringsverksamhet	Exponeringar utanför balansräkningen
Ansvarsförbindelser	22 062	205	22 267
Kreditlöften och övriga åtaganden	78 907	890	79 797
Summa exponeringar utanför balansräkningen	100 969	1 095	102 064

31 dec 2009, mn euro	Kreditrisk i Basel II beräkningen	Exponeringar utanför redovisningen	Ursprunglig exponering	Genomsnittlig konverteringsfaktor	Exponeringsbelopp vid fallissemang
Kreditfaciliteter	41 634	32 381	74 015	33%	24 354
Check-konton	23 498	—	23 498	22%	5 083
Lånelöften	13 655	1 415	15 070	44%	6 686
Garantier	19 871	—	19 871	67%	13 347
Övrigt	2 311	—	2 311	41%	952
Summa	100 969	33 796	134 765		50 422

Not 54 Upplysningar om kreditrisk, forts.

Exponeringsklasser uppdelad per exponeringstyp

31 dec 2009, mn euro	Exponeringar inom balans- räkningen	Exponeringar utanför balansräk- ningen	Värdepap- persfinansie- ring	Derivat	Summa exponering
Stater, kommuner och centralbanker	40 051	915	310	1 586	42 862
Institut	26 339	2 487	155	20 595	49 576
Företag	122 930	35 505	53	6 533	165 021
Hushåll	130 248	11 479	1	48	141 776
Övrigt	6 644	36	—	30	6 710
Summa exponering	326 212	50 422	519	28 792	405 945

31 dec 2008, mn euro	Exponeringar inom balans- räkningen	Exponeringar utanför balansräk- ningen	Värdepap- persfinansie- ring	Derivat	Summa exponering
Stater, kommuner och centralbanker	26 265	701	400	1 018	28 384
Institut	30 121	2 380	147	21 120	53 768
Företag	125 884	34 551	54	12 486	172 975
Hushåll	115 461	10 232	0	91	125 784
Övrigt	4 564	29	—	13	4 606
Summa exponering	302 295	47 893	601	34 728	385 517

Exponeringar uppdelade geografiskt och per exponeringsklass

31 dec 2009, mn euro	Norden	– varav Danmark	– varav Finland	– varav Norge	– varav Sverige	Baltikum	Polen	Ryssland	Övriga	Summa exponering
Stater, kommuner och centralbanker	38 671	6 560	13 715	5 270	13 126	1 065	872	123	2 131	42 862
Institut	46 437	5 066	25 012	3 288	13 071	276	289	289	2 285	49 576
Företag	146 585	38 684	36 275	33 642	37 984	4 104	1 562	3 228	9 542	165 021
Hushåll	136 615	45 698	32 753	24 488	33 676	2 621	2 157	215	168	141 776
Övrigt	5 327	1 651	944	439	2 293	277	277	142	687	6 710
Summa exponering	373 635	97 659	108 699	67 127	100 150	8 343	5 157	3 997	14 813	405 945

31 dec 2008, mn euro	Norden	– varav Danmark	– varav Finland	– varav Norge	– varav Sverige	Baltikum	Polen	Ryssland	Övriga	Summa exponering
Stater, kommuner och centralbanker	27 213	4 618	9 447	1 867	11 281	785	74	11	301	28 384
Institut	49 764	8 691	26 004	4 173	10 896	892	416	63	2 633	53 768
Företag	152 259	37 507	44 678	32 163	37 911	5 211	1 226	4 052	10 227	172 975
Hushåll	121 558	42 500	31 352	19 580	28 126	2 528	1 537	1	160	125 784
Övrigt	3 499	1 367	768	411	953	93	231	360	423	4 606
Summa exponering	354 293	94 683	112 249	58 194	89 167	9 509	3 484	4 487	13 744	385 517

Not 54 Upplysningar om kreditrisk, forts.

Exponeringar uppdelade per kundkategori

31 dec 2009, mn euro	31 dec 2009	31 dec 2008
Hypotekslån till privatpersoner	101 258	86 794
Övriga lån till privatpersoner	38 032	35 388
Stater, kommuner och centralbanker	25 462	22 440
Banker	47 739	33 358
Bygg och anläggning	5 130	4 271
Konsumentkapitalvaror (bilar, apparater, etc)	6 076	4 229
Dagligvaror (livsmedel, jordbruksprodukter, etc)	12 640	13 763
Energi (olja, gas etc)	3 682	3 875
Hälsovård och läkemedel	2 516	2 176
Producentkapitalvaror	4 590	6 295
Producenttjänster	16 165	20 580
IT mjukvara, maskinvara och tjänster	1 772	1 515
Media och fritid	3 096	3 099
Metaller och gruvmaterial	967	754
Papper och skogsprodukter	3 557	3 532
Fastighetsförvaltning	36 378	34 473
Detaljhandel	11 942	11 186
Sjöfart och offshoreverksamhet	11 493	12 939
Teleutrustning	411	874
Teleoperatörer	2 744	2 843
Transport	4 010	3 853
El, gas och vatten (distribution och produktion)	6 424	7 479
Övriga finansiella företag	27 448	32 914
Övriga material (byggmaterial etc)	7 528	6 771
Övriga	24 885	30 116
Summa exponering	405 945	385 517

Exponeringar täckta av ställda säkerheter, garantier och kreditderivat

31 dec 2009, mn euro	Ursprunglig exponering	Exponeringsbelopp vid fallissemang (EAD)	- varav täckta av garantier och kreditderivat	- varav täckta av ställda säkerheter
Stater, kommuner och centralbanker	41 851	42 862	28	—
Institut	54 797	49 576	2 343	2 667
Företag	235 410	165 021	5 902	45 971
Hushåll	151 650	141 776	2 681	102 189
Övrigt	7 507	6 710	2	1 114
Summa exponering	491 215	405 945	10 956	151 941

31 dec 2008, mn euro	Ursprunglig exponering	Exponeringsbelopp vid fallissemang (EAD)	- varav täckta av garantier och kreditderivat	- varav täckta av ställda säkerheter
Stater, kommuner och centralbanker	28 878	28 384	27	1
Institut	56 711	53 768	728	2 153
Företag	244 474	172 975	5 076	41 524
Hushåll	134 254	125 784	2 325	89 036
Övrigt	5 117	4 606	—	558
Summa exponering	469 434	385 517	8 156	133 271

Not 54 Upplysningar om kreditrisk, forts.

Fördelning av säkerheter

	31 dec 2009	31 dec 2008
Övriga fysiska säkerheter	6,0%	6,1%
Fordringar	1,0%	0,8%
Bostadsfastigheter	72,9%	72,5%
Affärsfastigheter	17,6%	17,8%
Finansiella säkerheter	2,5%	2,8%

Collaterised Debt Obligations (CDO) – Exponering¹

Nominellt, Mn euro	31 dec 2009		31 dec 2008	
	Köpt skydd	Sålt skydd	Köpt skydd	Sålt skydd
CDO, brutto	4 308	4 120	4 390	4 484
Säkrad exponering	2 928	2 928	2 883	2 883
CDO, netto²	1 380³	1 192⁴	1 507³	1 601⁴
– varav Equity	259	387	277	360
– varav Mezzanine	237	514	337	245
– varav Senior	884	291	893	996

1) First-To-Default swappar är inte klassificerade som CDO:er och ingår därför inte i tabellen. Nettopositionen från köpt skydd uppgår till 116 mn euro och nettopositionen från sålt skydd uppgår till 105 mn euro. Både köpt och sålt skydd är, till merparten, investment grade.

2) Nettoexponeringen exkluderar exponeringar där köpta och sålda andelar är helt identiska avseende säkerhetsstruktur, löptid och valuta.

3) Varav investment grade 1 380 mn euro (1 503 mn euro) och sub investment grade 0 mn euro (4 mn euro).

4) Varav investment grade 1 068 mn euro (1 401 mn euro) och sub investment grade 19 mn euro (48 mn euro) och utan rating 105 mn euro (152 mn euro).

När Nordea säljer skydd i en CDO transaktion bär Nordea risken för förluster i referensportföljen vid en eventuell förlusthändelse. När Nordea köper skydd i en CDO transaktion, bär säljaren risken för förluster i referensportföljen, i vilken Nordea inte nödvändigtvis investerat, vid en eventuell förlusthändelse.

Risken i CDO:er säkras med en CDS-porfölj. Riskpositionerna är beroende av olika typer av marknadsrisklimit, inklusive VaR, och värderingarna av CDO:er inkluderar justeringar för verkligt värde avseende modellrisk. Dessa justeringar för verkligt värde redovisas i resultaträkningen.

Omstrukturerade lån, innevarande år

Mn euro	31 dec 2009	31 dec 2008
Lån före omstrukturering, bokfört värde	167	22
Lån efter omstrukturering, bokfört värde	113	11

Egendom övertagen för skyddande av fordran¹

Mn euro	31 dec 2009	31 Dec 2008
Omsättningstillgångar, bokfört värde:		
Mark och byggnader	0	0
Aktier och övriga andelar	3	14
Övriga tillgångar	7	4
Summa	10	18

1) I enlighet med Nordeas riktlinjer för egendom övertagen för skyddande av fordran, som följer bankrörelselagen i de länder där Nordea verkar. Tillgångar som används som säkerhet för lånet övertas normalt när kunden inte längre kan fullgöra sina skyldigheter gentemot Nordea. Övertagna tillgångar avyttras senast när full återvinning har uppnåtts.

Not 54 Upplysningar om kreditrisk, forts.

Förfallna lån som inte är osäkra

Mn euro	31 dec 2009		31 dec 2008	
	Företagskunder	Privatkunder	Företagskunder	Privatkunder
6–30 days	835	582	671	673
31–60 days	239	281	422	369
61–90 days	84	259	227	102
>90 days	369	307	266	179
Summa	1 527	1 429	1 586	1 323
Förfallna lån som inte är osäkra dividerat med utlåning till allmänheten efter reserver, %	1,00	1,16	1,05	1,22

Utlåning till företagskunder, efter lånets storlek

Md euro	31 dec 2009		31 dec 2008	
	utlåning	%	utlåning	%
0–10	58,9	39	57,3	38
10–50	35,9	23	35,2	23
50–100	18,3	12	18,2	12
100–250	17,7	12	20,8	14
250–500	11,4	7	11,2	7
500–	11,2	7	9,0	6
Summa	153,4	100	151,7	100

Räntebärande värdepapper och statsskuldförbindelser

Mn euro	31 dec 2009			31 dec 2008		
	Till verkligt värde	Till upplupet anskaffningsvärde	Summa	Till verkligt värde	Till upplupet anskaffningsvärde	Summa
Stater	16 639	1 211	17 850	6 194	846	7 040
Kommuner och andra myndigheter	2 964	431	3 395	7 609	129	7 738
Hypoteksinstitut	15 701	8 184	23 885	11 491	5 644	17 135
Övriga kreditinstitut	9 587	8 056	17 643	7 071	5 616	12 687
Företag	4 648	71	4 719	3 112	2	3 114
Företag med lägre kreditbetyg	1 235	—	1 235	853	—	853
Övriga	372	—	372	2 808	—	2 808
Summa	51 146	17 953	69 099	39 138	12 237	51 375

Förslag till vinstdisposition

Enligt moderbolagets balansräkning står följande vinstmedel till årsstämman förfogande:

Styrelsen föreslår att vinstmedlen disponeras på följande sätt:

	Euro		Euro
Övrigt tillskjutet kapital	1 065 328 165	Utdelning till aktieägare, 0,25 euro per aktie	1 006 337 153
Balanserade vinstmedel	6 651 199 437	Till ny räkning förs	10 456 992 840
Övriga fria fonder	2 762 284 828	Summa	11 463 329 993
Årets resultat	984 517 563		
Summa	11 463 329 993		

Det är styrelsens bedömning att den föreslagna utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som verksamhetens art, omfattning och risker ställer på storleken av Bolagets och Koncernens egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen och verkställande direktören försäkrar att årsredovisningen har upprättats i enlighet med god redovisningssed i Sverige och koncernredovisningen har upprättats i enlighet med de internationella redovisningsstandarder (IFRS/IAS) som avses i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1606/2002 av den 19 juli 2002 om tillämpning av internationella redovisningsstandarder. De ger en rättvisande översikt över utvecklingen av Koncernens och Bolagets verksamhet, ställning och resultat samt beskriver väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer som Bolaget och de företag som ingår i Koncernen står inför.

17 februari 2010

Hans Dalborg
Ordförande

Björn Wahlroos
Vice Ordförande

Kari Ahola
Styrelseledamot¹⁾

Stine Bosse
Styrelseledamot

Marie Ehrling
Styrelseledamot

Svein Jacobsen
Styrelseledamot

Ole Lund Jensen
Styrelseledamot¹⁾

Tom Knutzen
Styrelseledamot

Steinar Nickelsen
Styrelseledamot¹⁾

Lars G Nordström
Styrelseledamot

Timo Peltola
Styrelseledamot

Heidi M. Petersen
Styrelseledamot

Björn Savén
Styrelseledamot

Christian Clausen
Verkställande direktör och koncernchef

Vår revisionsberättelse har avgivits den 18 februari 2010

KPMG AB

Carl Lindgren
Auktoriserad revisor

1) Arbetstagarrepresentant.

Revisionsberättelse

Till årsstämman i Nordea Bank AB (publ)

Org nr 516406-0120

Vi har granskat årsredovisningen, koncernredovisningen och bokföringen samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning i Nordea Bank AB (publ) för år 2009. Bolagets årsredovisning ingår i den tryckta versionen av detta dokument på sidorna 40–159. Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för räkenskapshandlingarna och förvaltningen och för att lag om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag tillämpas vid upprättandet av årsredovisningen samt för att internationella redovisningsstandarder IFRS såsom de antagits av EU och lag om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag tillämpas vid upprättandet av koncernredovisningen. Vårt ansvar är att uttala oss om årsredovisningen, koncernredovisningen och förvaltningen på grundval av vår revision.

Revisionen har utförts i enlighet med god revisionssed i Sverige. Det innebär att vi planerat och genomfört revisionen för att med hög men inte absolut säkerhet försäkra oss om att årsredovisningen och koncernredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter. En revision innefattar att granska ett urval av underlagen för belopp och annan information i räkenskapshandlingarna. I en revision ingår också att pröva redovisningsprinciperna och styrelsens och verkställande direktörens tillämpning av dem samt att bedöma de betydelsefulla uppskattningar som styrelsen och verkställande direktören gjort när de upprättat årsredovisningen och koncernredovisningen samt att utvärdera den samlade informationen i årsredovisningen och

koncernredovisningen. Som underlag för vårt uttalande om ansvarsfrihet har vi granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i bolaget för att kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören är ersättningsskyldig mot bolaget. Vi har även granskat om någon styrelseledamot eller verkställande direktören på annat sätt har handlat i strid med aktiebolagslagen, lag om bank- och finansieringsrörelse, lag om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag eller bolagsordningen. Vi anser att vår revision ger oss rimlig grund för våra uttalanden nedan.

Årsredovisningen har upprättats i enlighet med lag om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag och ger en rättvisande bild av bolagets resultat och ställning i enlighet med god redovisningssed i Sverige. Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med internationella redovisningsstandarder IFRS såsom de antagits av EU och lag om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag och ger en rättvisande bild av koncernens resultat och ställning. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker att årsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för moderbolaget och för koncernen, disponerar vinsten i moderbolaget enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

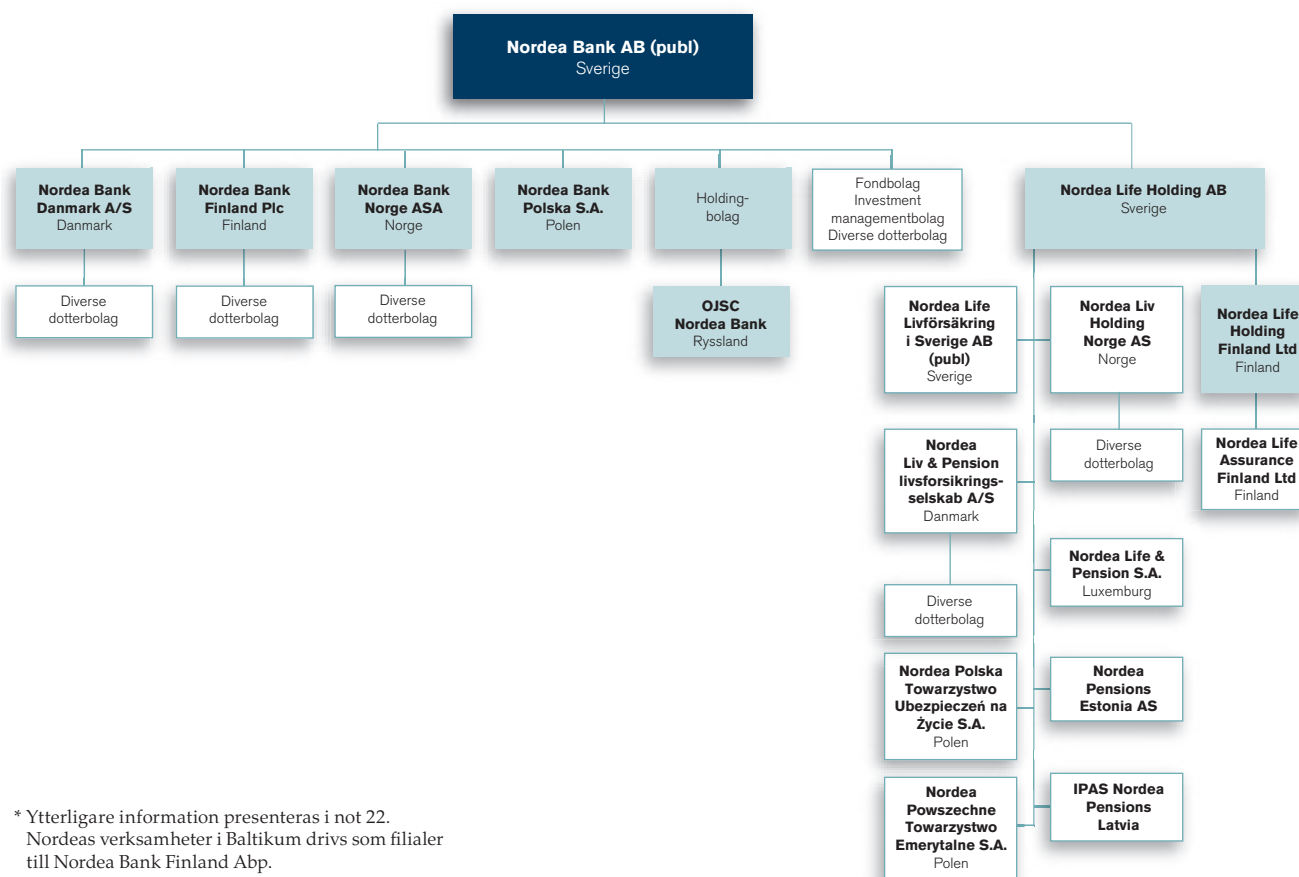
Stockholm den 18 februari 2010

KPMG AB

Carl Lindgren
Auktoriserad revisor

Koncernstruktur

Huvudsaklig koncernstruktur*, 31 december 2009

* Ytterligare information presenteras i not 22.
Nordeas verksamheter i Baltikum drivs som filialer till Nordea Bank Finland Abp.

Styrelse

Hans Dalborg

Björn Wahlroos

Stine Bosse

Marie Ehrling

Svein Jacobsen

Tom Knutzen

Lars G Nordström

Timo Peltola

Hans Dalborg

Ordförande

Ekon. dr. Styrelseledamot sedan 1998. Född 1941.
Styrelseordförande i Kollegiet för svensk bolagsstyrning och Uppsala universitet.
Styrelseledamot i Axel Johnson AB, Östekonomiska Institutet (SITE) och Stockholm Institute for Financial Research (SIFR).
Ledamot av European Round Table of Financial Services (EFR).
Tidigare befattningar
2005–2008 Styrelseordförande i Kungl. Ingenjörsvetenskapsakademien (IVA)
1997–2005 Styrelseordförande i Kungliga Operan
2000 Verkställande direktör och koncernchef i Nordea
1998–1999 President and CEO i MeritaNordbanken
1991–1997 Verkställande direktör och koncernchef i Nordbanken
1989–1990 Vice verkställande direktör och COO i Skandia-koncernen
1972–1989 Flertal befattningar inom Skandiakoncernen
Aktieinnehav i Nordea: 63 178*

Björn Wahlroos

Vice ordförande

Ekon. dr. 1979. Styrelseledamot sedan 2008. Född 1952.
Styrelseordförande i Sampo Abp, UPM-Kymmene Oyj och Hanken Svenska handelshögskolan.
Styrelseledamot i ett flertal stiftelser, bl a Näringslivets Delegation EVA/ETLA och Mannerheim-stiftelsen.
Tidigare befattningar
2001–2009 Verkställande direktör och koncernchef i Sampo Abp
1998–2000 Ordförande i Mandatum Bank Abp
1992–1997 Verkställande direktör i Mandatum & Co Ab
1985–1992 Flertal befattningar inom Föreningsbanken i Finland, bl a vice verkställande direktör och direktionsmedlem 1989–1992
1983–1984 Biträdande professor i Managerial Economics and Decision Sciences vid Kellogg Graduate School of Management, Northwestern University
1980–1981 Biträdande professor i nationalekonomi vid Brown University
1979–1985 Professor och t.f. professor i nationalekonomi vid Svenska handelshögskolan
1974–1979 T.f. lektor och biträdande professor i företagsekonomi vid Svenska handelshögskolan
Aktieinnehav i Nordea: 100 000*

Stine Bosse

Jur. kand. Styrelseledamot sedan 2008. Född 1960.
Verkställande direktör och koncernchef TrygVesta A/S.
Styrelseordförande i Forsikring & Pension och Børnefonden.
Extern ledamot (non-executive director) i Amlin Plc.
Tidigare befattningar
2004–2006 Styrelseledamot i TDC
2002–2005 Styrelseledamot i Flügger
1987–2001 Flertal befattningar inom Tryg Forsikring A/S, bl a Senior Vice President 1999–2002
Aktieinnehav i Nordea: 2 917*

Marie Ehrling

Civilekonom. Styrelseledamot sedan 2007. Född 1955.
Styrelseledamot i Securitas AB, Loomis AB, Oriflame Cosmetics SA, Schibsted ASA, Safe Gate AB, Centre for Advanced Studies of Leadership vid Handelshögskolan i Stockholm, World Childhood Foundation, ISA Investment in Sweden Agency och Business Executives Council IVA.
Tidigare befattningar
2003–2006 Verkställande direktör i TeliaSonera Sverige AB
1982–2002 Vice koncernchef i SAS, chef för SAS Airline och andra ledande befattningar inom SAS
1980–1982 Informationssekreterare vid finansdepartementet
1979–1980 Informationssekreterare vid utbildningsdepartementet
1977–1979 Finansanalytiker vid Fjärde AP-fonden
Aktieinnehav i Nordea: 3 075*

Svein Jacobsen

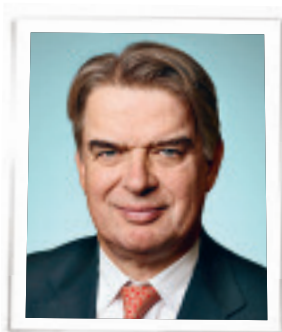
MBA. Auktoriserad revisor. Styrelseledamot sedan 2008. Född 1951.
Styrelseordförande i Vensafe AS, Rotoenergy AB, PSI Group ASA och Norse Cutting & Abandonment AS.
Vice styrelseordförande i Orkla ASA och Expert AS.
Ledamot i Advisory Board i CVC Capital Partners.
Tidigare befattningar
1984–1996 Flertal befattningar inom Tomra Systems, bl a koncernchef 1988–1996
Aktieinnehav i Nordea: 5 000*

Tom Knutzen

Civilekonom. Styrelseledamot sedan 2007. Född 1962.
Koncernchef Danisco A/S.
Styrelseledamot i Dansk Industri og Industriens Arbejdsgivere i Köpenhamn och i Akademiet for de Tekniske Videnskaber.

Heidi M. Petersen

Björn Savén

Kari Ahola

Nils Q Kruse

Ole Lund Jensen

Steinar Nickelsen

Lars Oddestad

Tidigare befattningar

2006– Koncernchef Danisco A/S.
 2000–2006 Verkställande direktör i NKT Holding A/S
 1996–2000 Finansdirektör i NKT Holding A/S
 1988–1996 Flertal befattningar inom Niro A/S
 1985–1988 Flertal befattningar inom Fællesbanken
 Aktieinnehav i Nordea: 27 750*

Lars G Nordström

Juridikstudier vid Uppsala universitet. Styrelseledamot sedan 2003. Född 1943.
 Verkställande direktör och koncernchef Posten Norden AB.
 Styrelseordförande i Finsk-Svenska Handelskammaren.
 Styrelseledamot i TeliaSonera AB, Viking Line Abp och Svensk-Amerikanska Handelskammaren. Ledamot i Kungl. Ingenjörsvetenskapsakademien (IVA).
 Tidigare befattningar
 2002–2007 Verkställande direktör och koncernchef i Nordea Bank AB
 1993–2002 Flertal chefsbefattningar inom Nordeakoncernen
 1970–1993 Flertal befattningar inom Skandinaviska Enskilda Banken (vice verkställande direktör från 1989)
 Aktieinnehav i Nordea: 23 250*

Timo Peltola

Ekon. dr. (hc). Styrelseledamot sedan 1998. Född 1946.
 Styrelseordförande i Neste Oil.
 Styrelseledamot i TeliaSonera AB (publ), SAS AB och AW-Energy Oy.
 Ledamot i Advisory Board i CVC Capital Partners och Sveafastigheter AB.
 Rådgivare till CapMan Plc Public Market Fund.
 Tidigare befattningar
 1971–2005 Flertal befattningar inom Huhtamäkitkoncernen, bl a koncernchef 1988–2004
 Aktieinnehav i Nordea: 9 100*

Heidi M. Petersen

Magisterexamen i kemi. Styrelseledamot sedan 2008. Född 1958.
 Styrelseordförande i Sandefjord Lufthavn AS och TS Group AS.
 Styrelseledamot i Norsk Hydro ASA, Calora Subsea AS, Glamox ASA, Songa Floating Production ASA, Arendals Fossekompagni ASA och Eitzen Chemicals ASA.
 Tidigare befattningar
 2003–2007 Verkställande direktör i Ramböll Future AS
 2000–2002 Verkställande direktör i Future Engineering AS
 1997–2000 Vice President i Kværner Oil & Gas AS Sandefjord
 1995–1997 Flertal chefsbefattningar inom Gullfaks C oljerigg
 Aktieinnehav i Nordea: 0*

Björn Savén

Ekon. dr. (hc), MBA och civ.ekon. Styrelseledamot sedan 2006. Född 1950.
 Arbetande ordförande i IK Investment Partners.
 Ordförande i Brittisk-Svenska Handelskammaren.
 Vice ordförande i Dynea Oy.
 Styrelseledamot i Vattenfall AB, Attendo Care AB och Minimax AG.
 Ledamot i Kungl. Ingenjörsvetenskapsakademien (IVA).
 Tidigare befattningar
 1993–2008 Verkställande direktör i IK Investment Partners
 1988–1993 Verkställande direktör i Enskilda Ventures (SEB), London
 1976–1988 Chefsbefattningar, bl a finanschef, inom Esseltekoncernen i Stockholm, London och New York
 1974–1976 MBA-studier vid Harvard Business School, Boston
 1972–1974 Analytiker på Gulf Oil, Stockholm
 Aktieinnehav i Nordea: 1 000 000*

Kari Ahola

Styrelseledamot sedan 2006. Född 1960. Arbetstagarrepresentant.
 Aktieinnehav i Nordea: 0*

Nils Q Kruse

Styrelseledamot från 2004 till 30 september 2009. Född 1950.
 Arbetstagarrepresentant.
 Aktieinnehav i Nordea (30 sep 2009): 3 295*

Ole Lund Jensen

Styrelseledamot sedan 1 oktober 2009. Född 1960. Arbetstagarrepresentant.
 Aktieinnehav i Nordea: 3 787*

Steinar Nickelsen

Styrelseledamot sedan 2007. Född 1962. Arbetstagarrepresentant.
 Aktieinnehav i Nordea: 0*

Lars Oddestad

Styrelseledamot sedan 1 januari 2009. Född 1950. Arbetstagarrepresentant.
 Aktieinnehav i Nordea: 0*

* Aktieinnehav omfattar även familjemedlemmars och närstående bolags eventuella innehav.

Koncernledning

Koncernledning, från vänster till höger:

Carl-Johan Granvik, Gunn Wærsted, Michael Rasmussen, Christian Clausen, Fredrik Rystedt, Ari Kaperi och Peter Schütze.

Christian Clausen

Verkställande direktör och koncernchef sedan 2007.

Född 1955.

Medlem sedan 2001.

Aktieinnehav: 71 292 Nordea¹

Carl-Johan Granvik²

Executive Vice President, CRO, chef för Group Credit & Risk Control.

Född 1949.

Medlem sedan 2000.

Aktieinnehav: 18 772 Nordea¹

Ari Kaperi

Executive Vice President, chef för Institutional & International Banking och Group Human Resources.

Född 1960.

Medlem sedan 2008.

Aktieinnehav: 12 144 Nordea¹

Michael Rasmussen

Executive Vice President, chef för Banking Products & Group Operations.

Född 1964.

Medlem sedan 2008.

Aktieinnehav: 26 292 Nordea¹

Fredrik Rystedt²

Executive Vice President, CFO, chef för Group Corporate Centre.

Född 1963.

Medlem sedan 2008.

Aktieinnehav: 16 550 Nordea¹

Peter Schütze²

Executive Vice President, chef för Nordic Banking.

Född 1948.

Medlem sedan 2002.

Aktieinnehav: 42 913 Nordea¹

Gunn Wærsted²

Executive Vice President, chef för Capital Markets & Savings.

Född 1955.

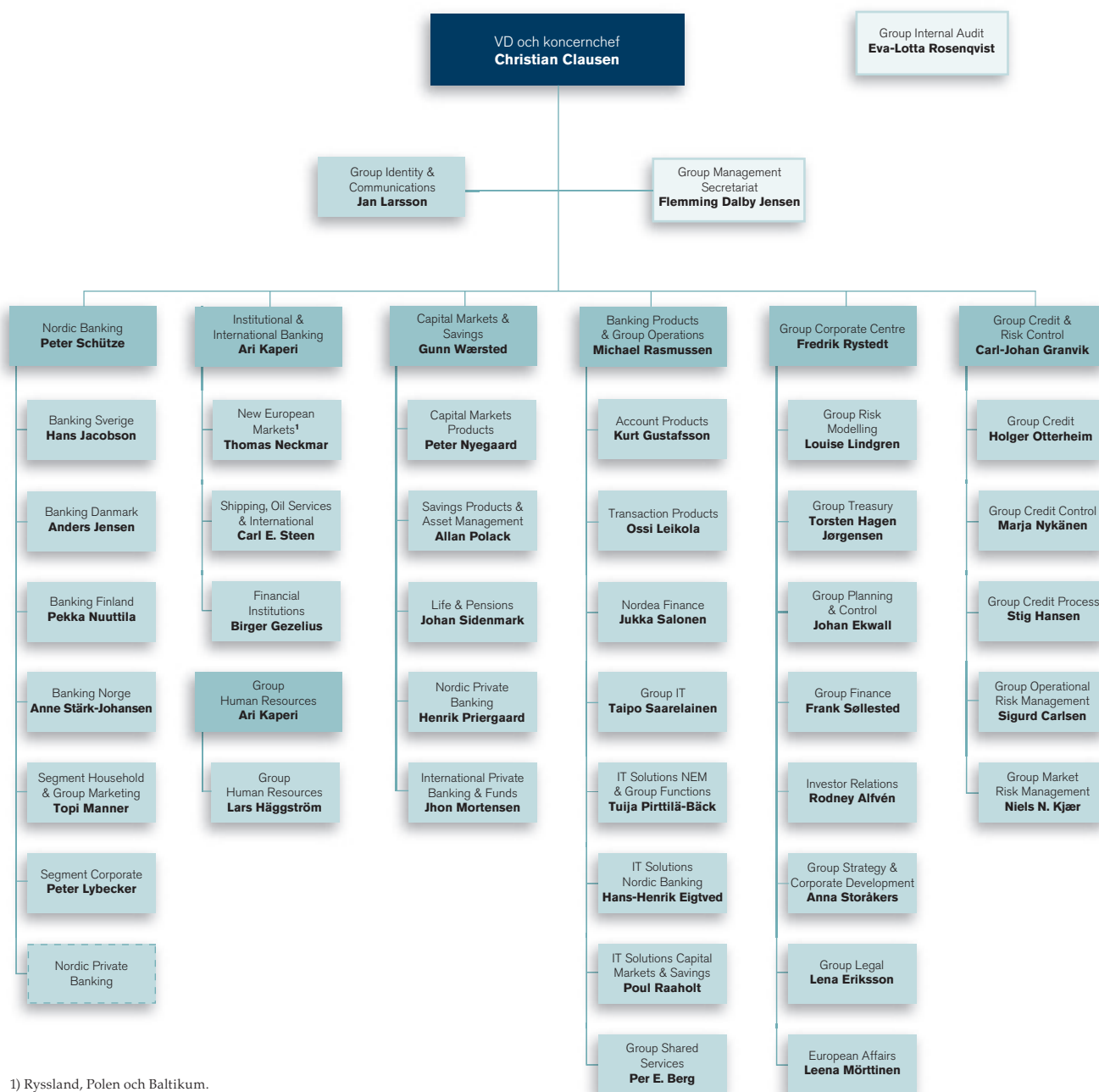
Medlem sedan 2007.

Aktieinnehav: 30 944 Nordea¹

1) Aktieinnehav omfattar även närståendes eventuella innehav.

2) Country Senior Executive.

Nordeas organisation

1) Ryssland, Polen och Baltikum.

Kreditbetyg

	Moody's Investors Service		Standard & Poor's		Fitch		DBRS	
	Kort- fristig	Lång- fristig	Kort- fristig	Lång- fristig	Kort- fristig	Lång- fristig	Kort- fristig	Lång- fristig
Nordea Bank AB (publ)	P-1	Aa2	A-1+	AA-	F1+	AA-	R-1 (high)	AA
Nordea Bank Danmark A/S	P-1	Aa2	A-1+	AA-	F1+	AA-	R-1 (high)	AA
Nordea Bank Finland Abp	P-1	Aa2	A-1+	AA-	F1+	AA-	R-1 (high)	AA
Nordea Bank Norge ASA	P-1	Aa2	A-1+	AA-	F1+	AA-	R-1 (high)	AA
Nordea Hypotek AB (publ)		Aaa ¹		AAA ^{1,2}				
Nordea Kredit Realkreditaktieselskab		Aaa ¹		AAA ^{1,2}				
Nordea Eiendomskreditt AS	P-1	A1						

1) Kreditbetyg för säkerställda obligationer.

2) Negativa utsikter.

Bolagsstyrningsrapport 2009

i enlighet med Svensk kod för bolagsstyrning

Nordeas tillämpning

Nordea Bank AB (publ) (Bolaget) tillämpar Svensk kod för bolagsstyrning (Koden). Från den 1 februari 2010 är den gällande koden Reviderad kod 2010, vilken är tillämplig parallellt med Reviderad kod 2008 i enlighet med de tillämpliga övergångsreglerna 2010.

En beskrivning av corporate governance i Nordea under det senaste räkenskapsåret återfinns i årsredovisningen 2009 på sidan 61. I denna bolagsstyrningsrapport anger Nordea vilka regler i Koden som bolaget avvikit ifrån samt redovisar skälen därtill. Rapporten inkluderar också styrelsens årliga rapport om de viktigaste inslagen i systemen för intern kontroll och riskhantering avseende den finansiella rapporteringen.

Enligt Koden ska protokollet från senaste ordinarie bolagsstämma återfinnas på bolagets hemsida. Nordea har inte till fullo följt denna regel eftersom Nordea har lagt ut protokollet utan bilagor innehållande personuppgifter motsvarande de uppgifter som återfinns i röstlängden från stämman. Nordea har funnit att integriteten hos den enskilde aktieägaren bäst skyddas genom att inte återge bilagor av detta slag, med hänsyn till att röstlängden inte behöver redovisas enligt Koden. Besluten återfinns dock i protokollet.

Rapport om de viktigaste inslagen i systemen för intern kontroll och riskhantering avseende den finansiella rapporteringen för räkenskapsåret 2009

Denna rapport har utarbetats i enlighet med regel 2 i övergångsreglerna för Reviderad kod 2010 om den interna kontrollrapporteringen i den Reviderade koden 2010 och rapporten ingår som ett särskilt avsnitt i bolagsstyrningsrapporten 2009.

Systemen för intern kontroll och riskhantering avseende finansiell rapportering är utformade i syfte att ge rimlig säkerhet avseende tillförlitligheten i den externa finansiella rapporteringen och huruvida de finansiella rapporterna är framtagna i överensstämmelse med god redovisningssed, tillämpliga lagar och förordningar samt övriga krav på noterade bolag. De interna kontroll- och riskhanteringsaktiviteterna ingår i Nordeas planerings- och resursallokeringsprocess. Intern kontroll och riskhantering avseende den finansiella rapporteringen i Nordea kan beskrivas i enlighet med följande ramverk:

Kontrollmiljö

Intern kontroll i Nordea baseras på en kontrollmiljö som omfattar följande element: värderingar och ledningskultur, målinriktning och uppföljning, en tydlig och transparent organisationsstruktur, uppdelning av arbetsuppgifter, dualitetsprincipen, kvalitet och effektivitet i intern kommunikation samt en oberoende utvärderingsprocess. Det interna kontrollramverket dokumenteras genom Group Directives och kompletterande instruktioner vilka omfattar de finansiella och administrativa affärsprocesserna i Nordea.

Riskbedömning

Riskhanteringen inom Nordea är proaktiv, med tyngdpunkt på utbildning och riskmedvetenhet. Nordea upprätthåller en hög riskhanteringsstandard genom att tillämpa tillgängliga tekniker och metoder på ett kostnadseffektivt sätt. Riskhantering anses vara en integrerad del av affärsverksamheten.

Kontrollaktiviteter

Kontrollaktiviteterna innefattar såväl generella som mer detaljerade kontroller, avsedda att förhindra, upptäcka och korrigerar fel och avvikelser. Kontrollaktiviteterna utarbetas och dokumenteras på koncern-, affärsområdes- och enhetsnivå. Procedurerna omfattar den initiala registreringen av varje transaktion och den efterföljande IT-behandlingen. Respektive enhetschef inom Nordea är den som i första hand är ansvarig för att hantera de risker som är knutna till den egna enhetens verksamhet och finansiella rapporteringsprocesser.

Information och kommunikation

För bokföring och finansiell rapportering utgör Group Accounting Manual och Financial Control Principles de viktigaste verktygen vad avser informationsspridning och instruktioner om principerna för finansiell rapportering och intern kontroll. Dessa utgör också basen för att uppdatera standardiserade arbetsprocesser. De inkluderar ett standardiserat rapporteringspaket som används av alla enheter för att säkerställa konsekvent tillämpning av Nordeas principer och samordnad finansiell rapportering. Frågor som påverkar uppnåendet av de finansiella rapporteringsmålen kommuniceras med utomstående parter och Nordea deltar aktivt i relevanta nationella forum, som till exempel forum inrättade av finansinspektioner, centrala banker eller sammanslutningar för finansiella institut.

Uppföljning

Nordea har fastställt en process för att säkerställa en riktig övervakning av kvaliteten på den finansiella rapporteringen och en uppföljning avseende eventuella avvikelser.

Koncernchefen avger årligen en rapport till styrelsen avseende kvaliteten på den interna kontrollen i Nordea. Denna rapport baserar sig bland annat på en checklista för den interna kontrollprocessen och en hierarkisk rapportering som täcker hela organisationen. Intern kontroll och riskhantering avseende finansiell rapportering ingår som en av många fokus- kategorier i denna process.

Group Internal Audit (GIA) är en oberoende funktion som arbetar på uppdrag av styrelsen. Revisionsutskottet ansvarar för anvisningar för och utvärdering av GIA. Det interna revisionsarbetet ger tillförsäkran över den del av Nordeas kontrollsystem som är väsentligt för de externa revisorernas utvärdering av den finansiella rapporteringen. Varje år avger GIA en förklaring avseende tillförlitligheten i Nordeakoncernens riskhantering, kontroll- och styrningssystem till styrelsen.

Revisionsutskottet biträder också styrelsen i dess tillsynsarbete genom att bland annat övervaka Nordeakoncernens finansiella rapporteringsprocess, effektiviteten i systemen för intern kontroll och riskhantering samt effektiviteten av GIA. Revisionsutskottet är vidare ansvarigt för att hålla sig självt informerat om revisionen av årsredovisningen och koncernredovisningen samt granska och övervaka de externa revisorernas opartiskhet och självständighet särskilt vad avser tillhandahållandet av tilläggstjänster till koncernen.

Finansiell rapportering och kommunikation med revisorer

Det sätt på vilket styrelsen säkerställer kvaliteten på den finansiella rapporteringen framgår av stycket uppföljning i rapporten om de viktigaste inslagen i system för intern kontroll och riskhantering avseende den finansiella rapporteringen, se ovan.

Vidare granskar styrelsen de externa revisorernas revisions slutsatser avseende koncernens årsbokslut och de externa revisorernas granskning av halvårsrapporten samt den externa revisionsplanen. Styrelsen träffar minst en gång per år bolagets externa revisorer utan närvaro av verkställande direktören eller annan person från bolagsledningen. Huvudansvarig revisor träffar vidare styrelsens ordförande och revisionsutskottets ordförande separat.

Denna bolagsstyrningsrapport, inklusive rapporten om de viktigaste inslagen i systemen för intern kontroll och riskhantering avseende den finansiella rapporteringen, har inte granskats av revisorerna och utgör inte en del av de formella årsredovisningshandlingarna.

Denna bolagsstyrningsrapport, inklusive rapporten om de viktigaste inslagen i systemen för intern kontroll och riskhantering avseende den finansiella rapporteringen, har inte granskats av revisorerna och utgör inte en del av de formella årsredovisningshandlingarna.

Årsstämma den 25 mars 2010

Nordeas årsstämma 2010 hålls torsdagen den 25 mars kl 13.00 svensk tid i Aula Magna, Stockholms universitet, Frescativägen 6, Stockholm.

Anmälan om deltagande etc

Aktieägare som önskar delta i årsstämman ska vara införd i den av Euroclear Sweden AB i Sverige förda aktieboken den 19 mars 2010, och anmäla sig till Nordea. Aktieägare som har sina aktier förvaltarregistrerade måste därför tillfälligt låta omregistrera aktierna i eget namn i Euroclear Sweden AB för att ha rätt att delta i årsstämman. Detta gäller bland annat för innehavare av FDR-aktiedepåbevis i Finland och innehavare av aktier registrerade i Værdipapircentralen i Danmark.

Sådan omregistrering ska vara verkställd hos Euroclear Sweden AB i Sverige den 19 mars 2010. Detta innebär att aktieägaren i god tid före denna dag måste underrätta förvaltaren om detta.

Aktieägare registrerade i Euroclear Sweden AB i Sverige

Anmälan till årsstämman ska göras till Nordea Bank AB (publ) senast den 19 mars 2010 kl 13.00 svensk tid på adress:
Nordea Bank AB (publ), c/o Computershare AB, Box 610, SE-182 16 Danderyd, Sverige, eller per telefon +46 8 518 01 551 eller telefax +46 8 588 04 201 eller på Nordeas hemsida, nordea.com.

Innehavare av FDR-aktiedepåbevis i Finland

Anmälan till årsstämman och omregistrering av aktier till Euroclear Sweden AB ska göras senast den 18 mars 2010 kl 12.00 finsk tid, på adress Nordea Bank AB (publ), c/o Computershare AB, Box 610, SE-182 16 Danderyd, Sverige, eller per telefon +358 9 348 9230 eller telefax +46 8 588 04 201 eller på Nordeas hemsida, nordea.com.

Aktieägare registrerade i Værdipapircentralen i Danmark

Anmälan till årsstämman och omregistrering av aktier till Euroclear Sweden AB ska göras senast den 18 mars 2010 kl 12.00 dansk tid, på adress Nordea Bank AB (publ), c/o Computershare, Kongevejen 418, DK-2480 Holte, Danmark, eller per telefon +45 4546 0997 eller telefax +45 4546 0998 eller på Nordeas hemsida, nordea.com.

Finansiell kalender

Finansiell kalender 2010

Årsstämma	25 mars
Första dag för handel exklusive utdelning	26 mars
Avstämningsdag	30 mars
Utbetalning av utdelning	8 april
Delårsrapport, första kvartalet	28 april
Delårsrapport, andra kvartalet	21 juli
Delårsrapport, tredje kvartalet	27 oktober

Kontaktpersoner

Fredrik Rystedt, finansdirektör Tel: +46 8 614 78 00

Investor Relations

Rodney Alfvén, chef för Investor Relations
Andreas Larsson
Christopher Casselblad
Anna Halaby

105 71 Stockholm

Tel: +46 8 614 92 77

Hemsida

Alla rapporter och pressmeddelanden finns tillgängliga på Internet, under adress nordea.com. Finansiella rapporter från Nordeakoncernen kan beställas från Investor Relations.

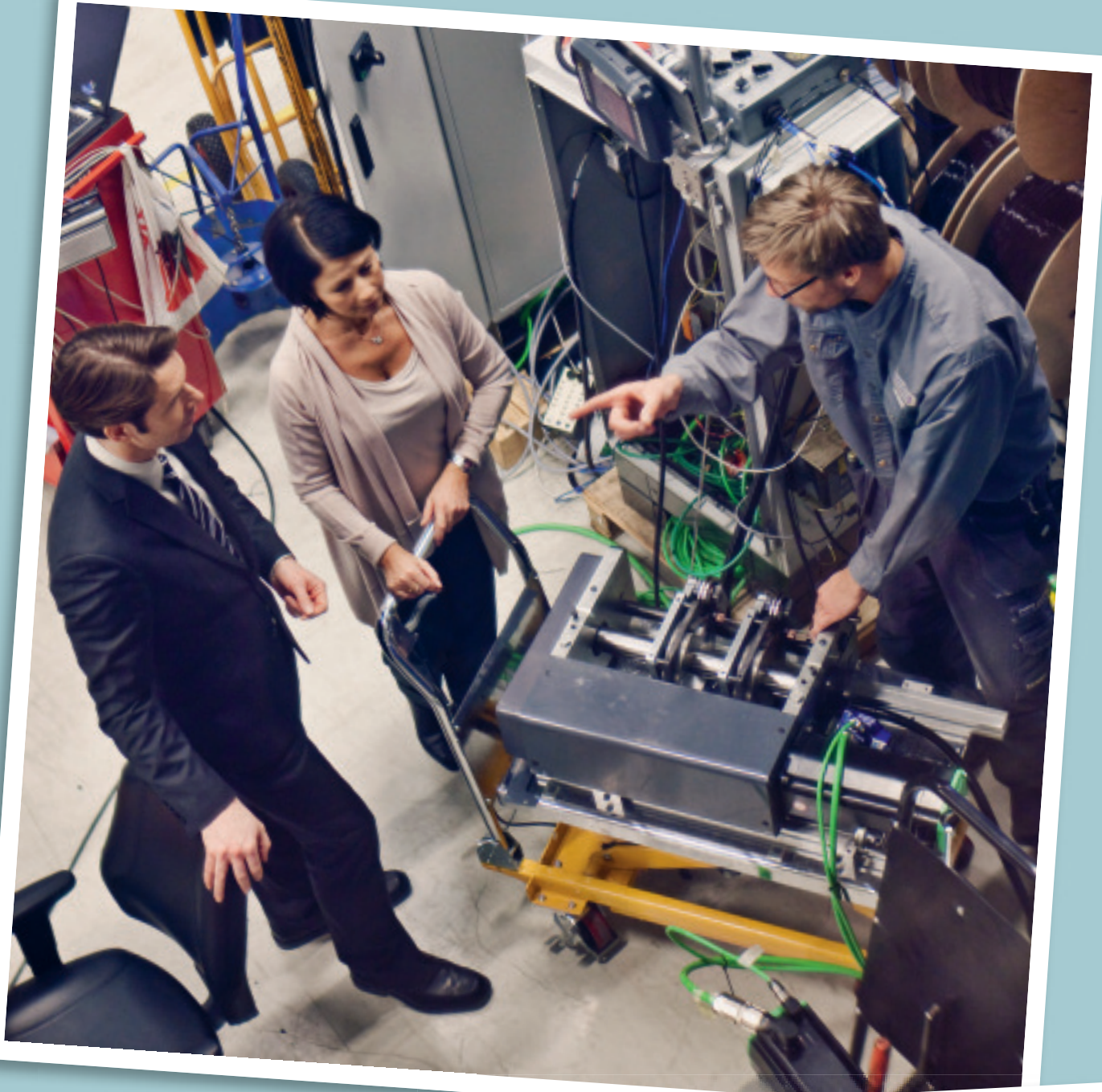
Årsredovisningen för Nordea Bank Danmark A/S, Nordea Bank Norge ASA och Nordea Bank Finland Abp kan hämtas på nordea.com.

Nordeas rapport om kapitaltäckning och riskhantering, i enlighet med pelare 3 i kapitalkravsdirektivet enligt Basel II, finns på nordea.com.

Årsredovisning 2009

Denna årsredovisning omfattar Nordea Bank AB (publ) och avser verksamheten i Nordeakoncernen, vars koncernstruktur presenteras på sidan 161.

I årsredovisningen presenteras Nordeakoncernens resultaträkningar och andra finansiella data uttryckta i euro.

Kundrelationer,
rådgivning och
positiva kund-
upplevelser
utgör kärnan
i Nordea.

”

